

Cuprins

Capitolul I Starea sistemului judiciar în anul 2015.....	3
I.1 Activitatea instanțelor judecătorești.....	3
Volumul de activitate la nivelul instanțelor judecătorești.....	3
I.1.3. Managementul resurselor umane.....	23
A. Măsurile adoptate pentru ocuparea posturilor vacante.....	23
I.1.4. Analiza activității instanțelor din perspectiva indicatorilor de eficiență.....	33
I.1.5. Probleme generale de management al instanțelor.....	36
I.2 Infrastructura și capacitatea instituțională a instanțelor judecătorești.....	37
I.3 Activitatea Ministerului Public.....	41
I.3.1. Volumul de activitate la nivelul parchetelor.....	41
I.3.4. Managementul resurselor umane.....	54
I.3.5. Probleme generale de management al parchetelor.....	63
I.4. Infrastructura și capacitatea instituțională a parchetelor.....	64
I.5. Calitatea actului de justiție.....	67
I.5.1. Ponderea hotărârilor atacate din totalul hotărârilor pronunțate. Indicele de desființare. Ponderea cauzelor restituite de către instanțele de judecată în vederea refacerii urmăririi penale, din totalul trimiterilor în judecată. Ponderea inculpaților achitați din totalul inculpaților trimiși în judecată.....	67
I.5.2. Durata de soluționare a cauzelor (inclusiv pe materii) la instanțe; durata de soluționare a cauzelor la parchete.....	70
I.5.3. Mecanisme de unificare a practicii judiciare.....	78
I.5.4. Soluțiile pronunțate în anul 2015 de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, motivele care au determinat adoptarea acestora și impactul acestora asupra sistemului judiciar.....	84
I.5.5. Pregătirea profesională a judecătorilor, procurorilor, magistraților asistenți și a personalului auxiliar. Contribuția Institutului Național al Magistraturii la rețele internaționale de formare judiciară.....	94
I.5.6. Gradul de încredere al opiniei publice în actul de justiție.....	104
CAPITOLUL II Principalele modificări legislative cu impact asupra activității sistemului judiciar în anul 2015	106
II.1. Modificări legislative cu impact asupra sistemului judiciar în anul 2015.....	106
II.2. Hotărâri ale Curții Constituționale și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.....	111
CAPITOLUL III Independența și răspunderea judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți	115
III.1. Apărarea independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor.....	115
III.2. Răspunderea judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți.....	120
III.2.1. Răspunderea disciplinară a judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți.....	120
III.2.2. Răspunderea penală a judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți.....	125
III.3. Aspecte referitoare la respectarea Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor. Aspecte privind îndeplinirea condiției de bună reputație.....	126
CAPITOLUL IV Contribuția sistemului judiciar românesc la dezvoltarea spațiului european și cooperarea internațională	127
IV.1. Cooperarea judiciară în materie penală.....	127

<u>IV.2. Cooperarea judiciară în materie civilă.....</u>	<u>133</u>
<u>IV.3. Sesizări adresate Curtii Europene de Justiție a Uniunii Europene de către instanțele naționale</u> <u>134</u>	
<u>IV.4. Participarea la rețelele judiciare europene în domeniul cooperării judiciare și la Eurojust.</u> <u>Activitatea rețelelor judiciare române.....</u>	<u>134</u>
<u>CAPITOLUL V Raporturile dintre sistemul justiției și celelalte instituții și organisme, precum și cu</u> <u>societatea civilă.....</u>	<u>136</u>
<u>V.1. Raporturile puterii judecătorești cu puterea legislativă și executivă.....</u>	<u>136</u>
<u>V.2. Raporturile cu societatea civilă și mass-media.....</u>	<u>142</u>
<u>V.3. Raporturi interne.....</u>	<u>146</u>
<u>CAPITOLUL VI Concluzii.....</u>	<u>148</u>

Capitolul I Starea sistemului judiciar în anul 2015

I.1 Activitatea instanțelor judecătorești

Volumul de activitate la nivelul instanțelor judecătorești

Volumul total de activitate

În perioada de referință, exceptând instanțele militare care vor fi analizate distinct, la nivelul întregii țări au funcționat un număr de 176 judecătoria, 42 de tribunale, 4 tribunale specializate, 15 curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție care, împreună au înregistrat un volum total de activitate de 3.040.020 dosare (3.502.689 dosare în anul 2014), ceea ce corespunde unei scăderi cu 13,21 % comparativ cu perioada anterioară.

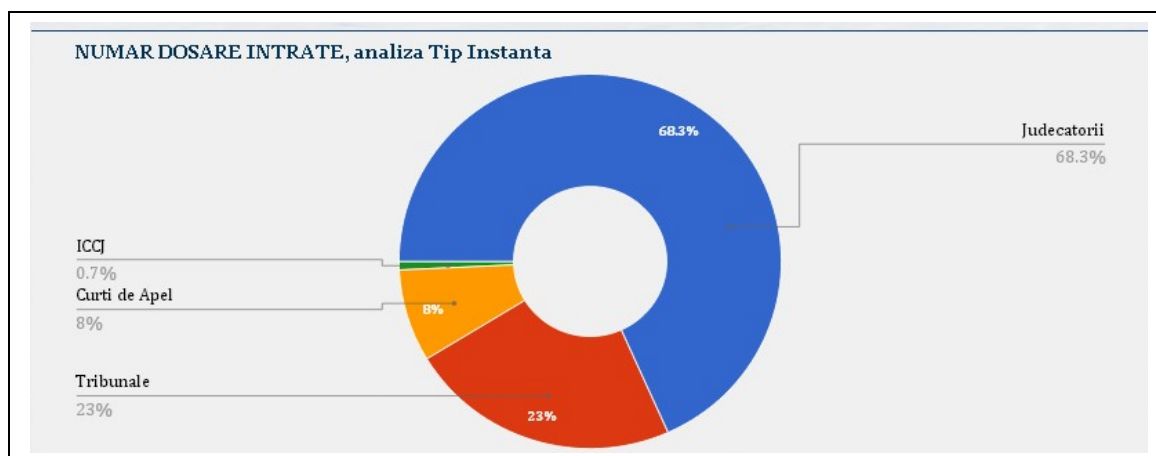
Din totalitatea dosarelor înregistrate pe rolul instanțelor naționale, au fost soluționate la nivel național 2.237.221 cauze (2.509.272 cauze în anul 2014), ceea ce reprezintă un procent de soluționare de 73,59 % (71,64 % în 2014).

Din punct de vedere grafic, situația stocurilor și a cauzelor nou intrate pe ultimii 5 ani se prezintă după cum urmează:

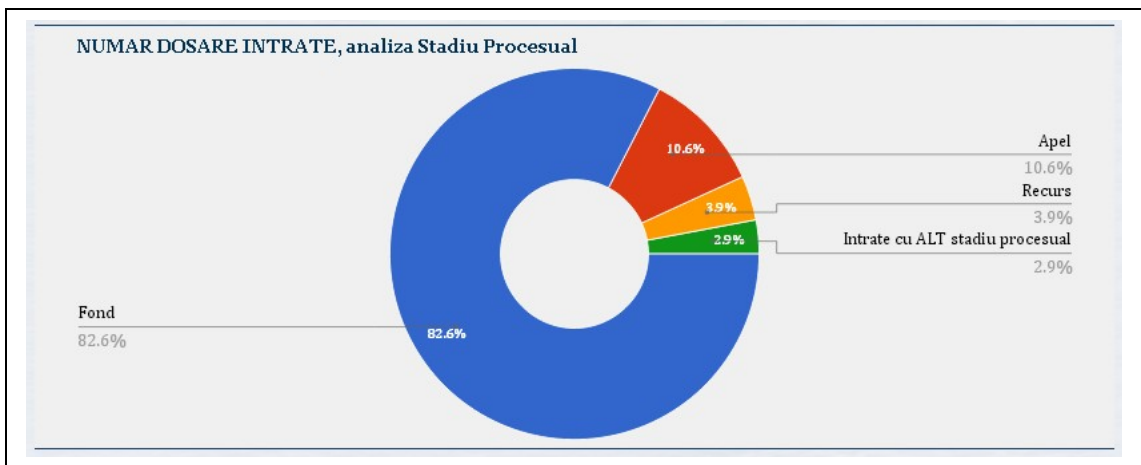
După cum se poate observa, nivelul stocurilor în anul 2015 a scăzut față de anul 2014 cu 223.896 dosare, ceea ce reprezintă 18,23 %, iar comparativ cu anul 2011 a crescut cu 191.759 dosare ceea ce corespunde unei creșteri cu 23,61 %.

Nivelul cauzelor nou intrate în anul 2015 a scăzut față de anul 2014 cu 238.773 dosare ceea ce corespunde unei scăderi cu 10,50 %, în timp ce față de anul 2011 a scăzut cu 343.029 dosare, ceea ce reprezintă 14,42 %.

Distribuția cauzelor nou intrate pe tipuri de instanță se prezintă astfel:

De asemenea, sub aspectul stadiilor procesuale, situația la nivel național se prezintă astfel:

În ceea ce privește numărul dosarelor soluționate, evoluția ultimilor ani se prezintă conform graficului:

În anul 2015 numărul cauzelor soluționate a fost cu 99.298 cauze mai mic decât în anul 2011, ceea ce corespunde unei scăderi de 4,25 % și cu 272.051 cauze mai mic decât în anul 2014, ceea ce reprezintă o scădere de 10,84 %.

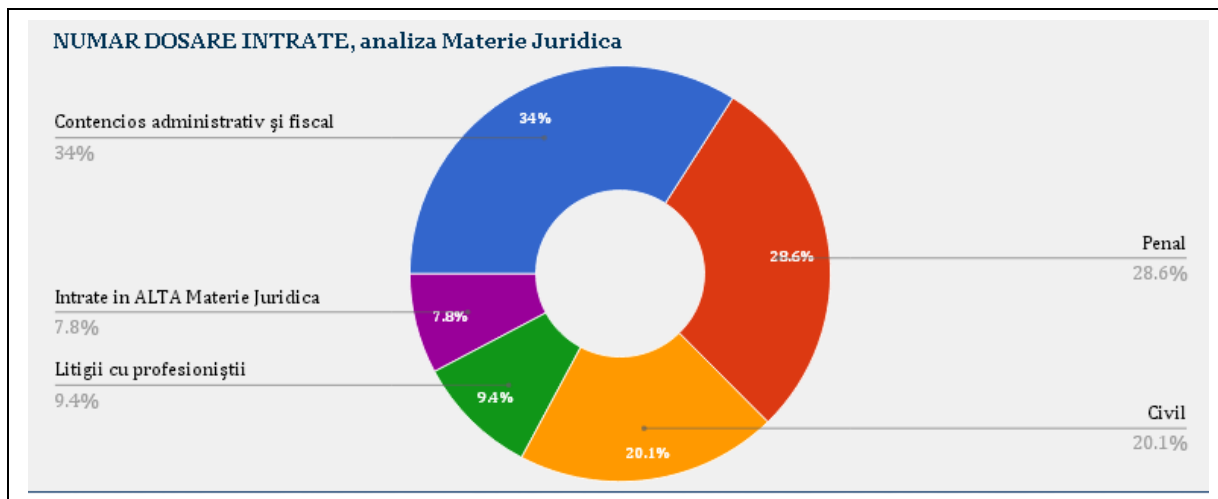
1. Volumul de activitatea la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție

La nivelul instanței supreme, conform evidențelor Statis, a fost înregistrat la nivelul anului 2015 un număr de 31.724 dosare de soluționat (35.893 dosare de soluționat în anul 2014).

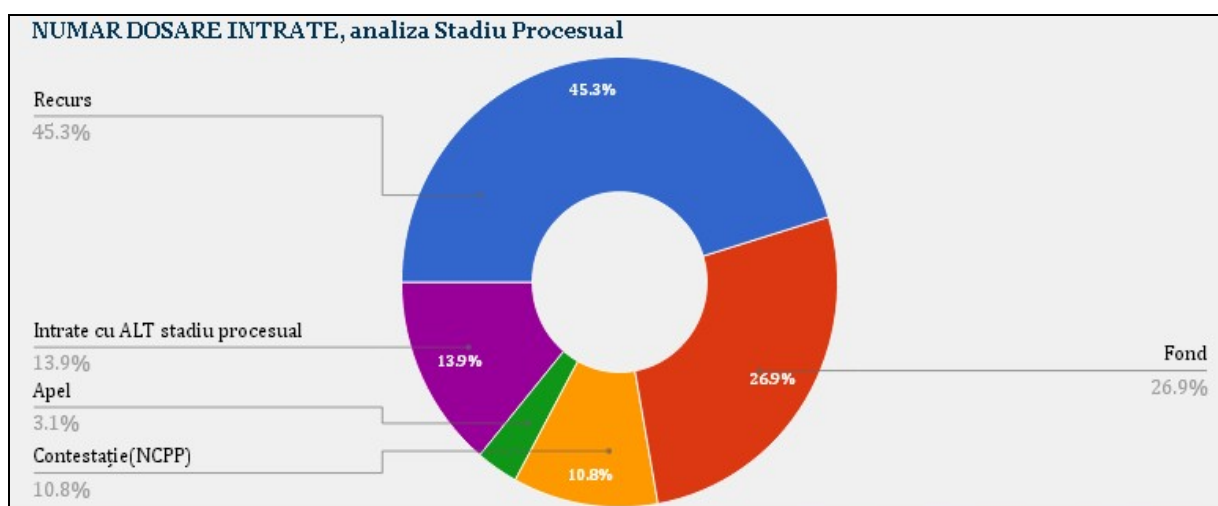
Sub aspect grafic, evoluția volumului de activitate în cadrul ultimilor 5 ani la instanța supremă, se prezintă astfel (valorile ultimilor 3 ani fiind ajustate în funcție de aplicația Ecris):

Din punctul de vedere al stocurilor, precum și al cauzelor nou intrate în toată această perioadă, situația se prezintă conform graficului (valorile ultimilor 2 ani fiind ajustate în funcție de aplicația Ecris):

În ceea ce privește numărului de cauze nou înregistrate în anul 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită pe materii după cum urmează (pe toate stadiile procesuale):

De asemenea, distribuția dosarelor nou create în anul de referință pe stadii procesuale indiferent de materie, se prezintă astfel:

Sub aspectul repartizării volumului de activitate pe secții, la nivelul anului 2015 cel mai mare volum a înregistrat Secția de contencios administrativ și fiscal, 13.289 cauze (12.004 cauze în 2014), urmată de Secția penală, cu 9.109 cauze (10.310 cauze în 2014), Secția a II-a Civilă cu 4.457 cauze (7616 cauze în 2014) și Secția a I-a Civilă cu 3.944 dosare (5364 cauze în 2014).

Din punct de vedere al cauzelor nou intrate, comparativ cu anul 2014, Secția de contencios administrativ și fiscal a înregistrat 5036 dosare (4736 dosare în 2014), Secția penală a înregistrat 4033 dosare (3737 dosare în 2014), Secția a II-a Civilă a înregistrat 2570 dosare (3068 dosare în 2014) iar Secția a I-a Civilă a înregistrat 2666 dosare (2957 dosare în 2014).

Sub aspectul stocurilor, comparativ cu anul 2014, Secția de contencios administrativ și fiscal a înregistrat 8.253 dosare (7268 dosare în 2014), Secția penală a înregistrat 5.076 dosare (6573 dosare în 2014), Secția a II-a Civilă a înregistrat 1.887 dosare (4548 dosare în 2014) iar Secția a I-a Civilă a înregistrat 1.278 dosare (2407 dosare în 2014).

În ceea ce privește Secția penală, Secția a II-a civilă și Secția I civilă, la nivelul anului 2015, s-a înregistrat o scădere accentuată a stocurilor de dosare față de anul 2014, în timp ce la Secția de contencios administrativ și fiscal se constată o creștere a socului de dosare. Există și posibilitatea ca aceste stocuri în creștere să fie cauzate de neînchiderea informatică a unor dosare.

Completul de 5 judecători a avut de soluționat în anul 2015 un volum de activitate de 161 cauze (510 cauze în anul 2014).

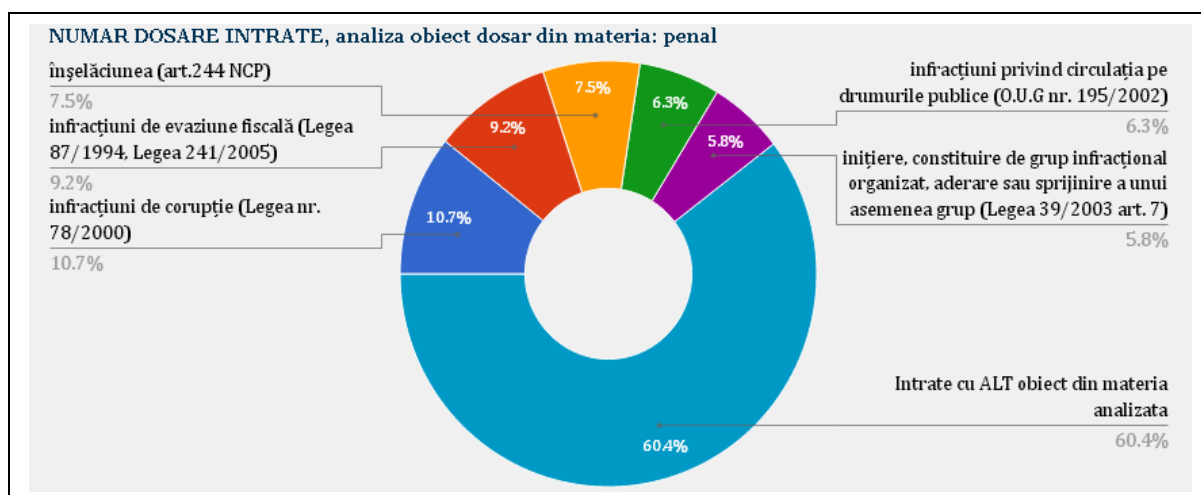
Completul de 9 judecatori a înregistrat spre soluționare conform evidențelor Ecris un număr de 19 dosare (22 dosare în 2014).

Așadar, din cele 31.724 dosare de soluționat, au fost soluționate 12.634 dosare, ceea ce reprezintă un procent de 39,82 %.

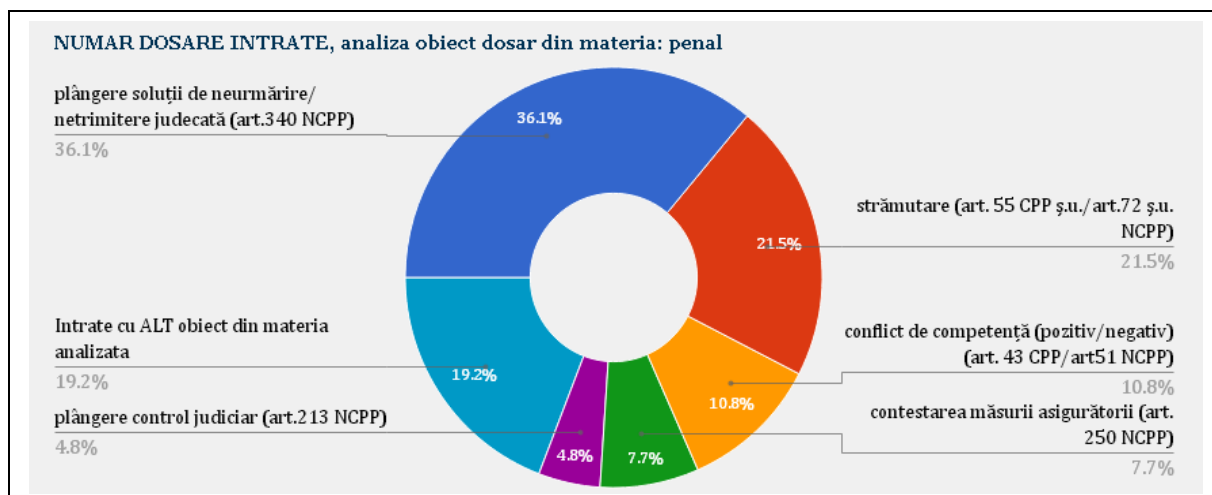
Sub aspectul numărului cauzelor soluționate, în ultimii 5 ani, dinamica se prezintă astfel (valorile ultimilor 3 ani fiind ajustate în funcție de aplicația Ecris):

În ceea ce privește situația celor mai frecvente tipuri de cauze pe rolul I.C.C.J., evidențiem câteva materii:

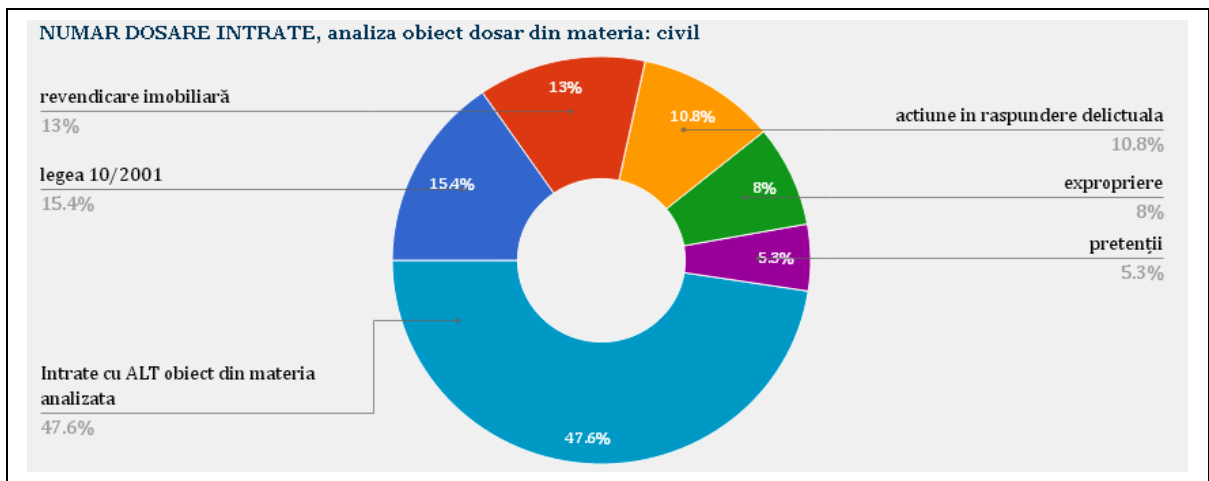
- penal – recurs in casație

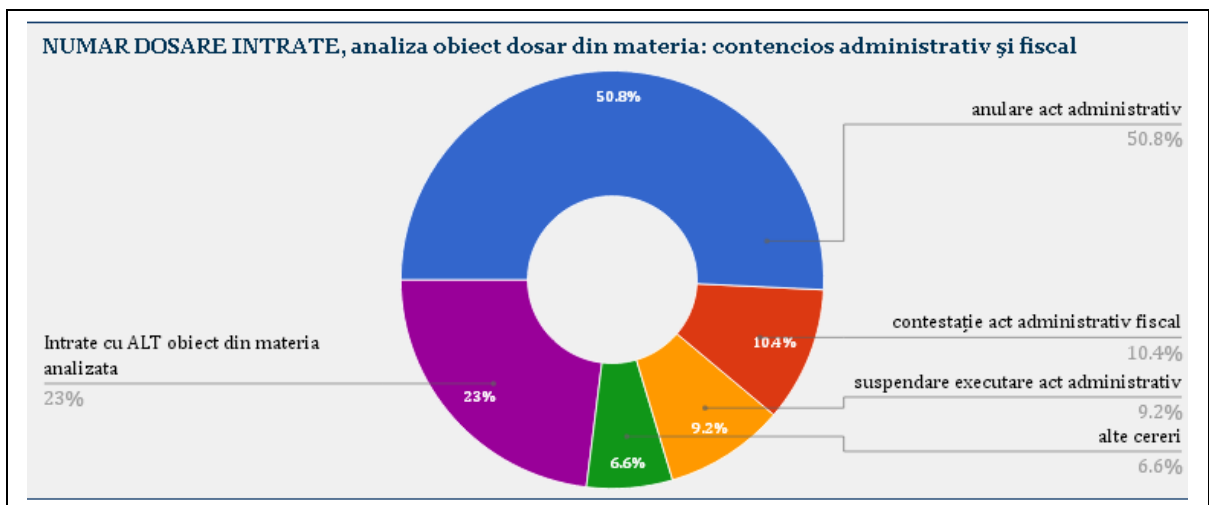
- penal – fond

- civil – recurs

- contencios administrativ și fiscal – recurs

2. Volumul de activitate la nivelul curților de apel

În perioada de referință, volumul de activitate al celor 15 curți de apel a fost de 233.157 cauze (290.977 cauze în 2014) ceea ce reprezintă o scădere cu 57.820 cauze (19,87 % față de perioada anterioară).

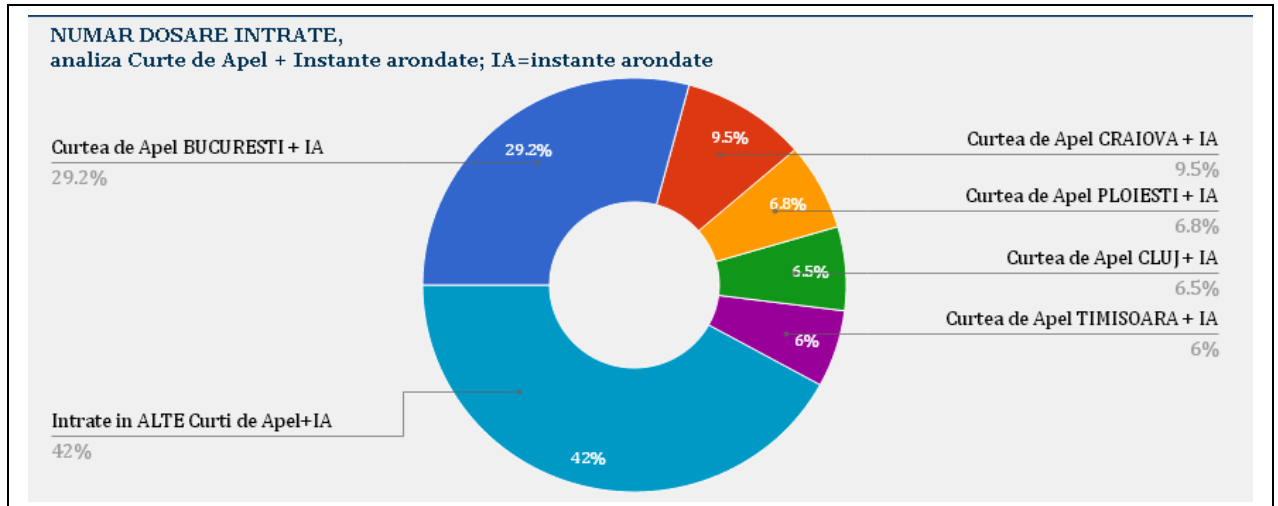
Din punct de vedere grafic, evoluția volumului de activitate pe ultimii 5 ani, se prezintă astfel:

Comparativ cu anul 2011 se observă că numărul cauzelor de soluționat în 2015 a scăzut cu 32.615 cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu 12,27 %.

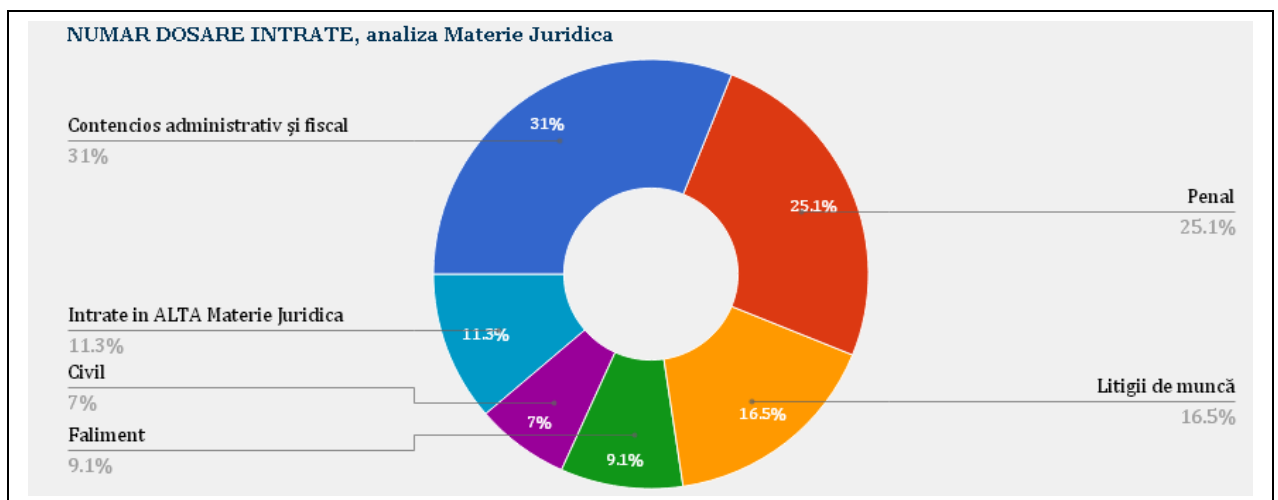
Sub aspectul dinamicii numărului cauzelor nou intrate și a stocului la început de perioadă pentru același interval, situația grafică se prezintă după cum urmează:

Așadar, în raport cu anul 2014, în anul 2015 se constată o scădere a numărului de cauze nou intrate cu 36.532, ceea ce reprezintă o scădere cu 18 %, în timp ce nivelul stocurilor a scăzut cu 21.288 cauze, ceea ce reprezintă o scădere cu 23 %.

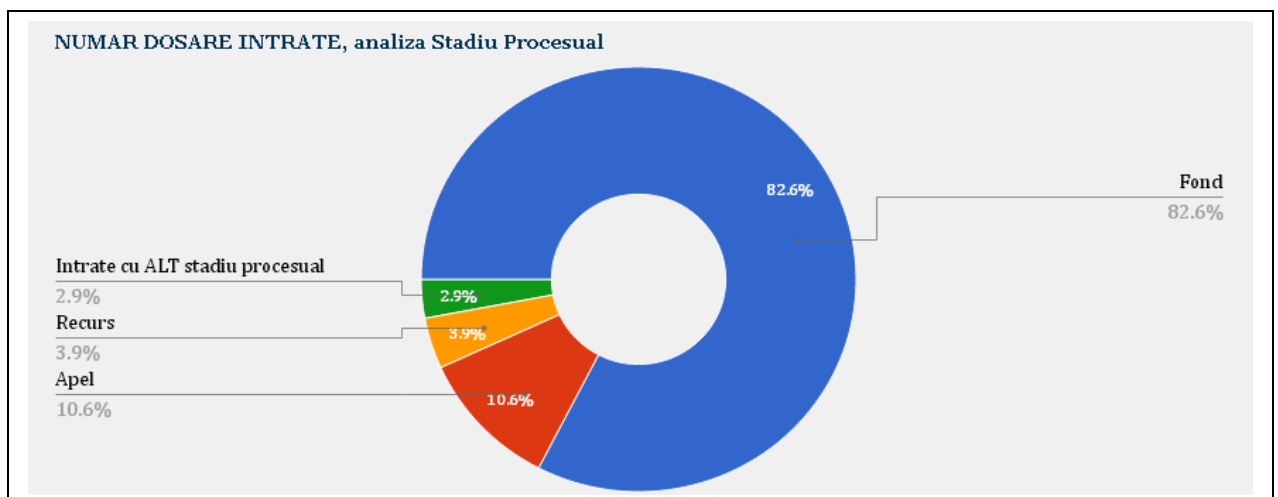
Din punct de vedere al circumscriptiilor, însumând curțile de apel, tribunalele și judecătoriile arondate, cele mai multe dosare nou create în anul 2015 au fost înregistrate în următoarele raze teritoriale:

Distribuția pe materii indiferent de stadiul procesual a dosarelor nou intrate pentru curțile de apel în anul 2015 se prezintă conform graficului:

De asemenea, distribuția cauzelor nou create pe stadii procesuale indiferent de materie se evidențiază astfel:

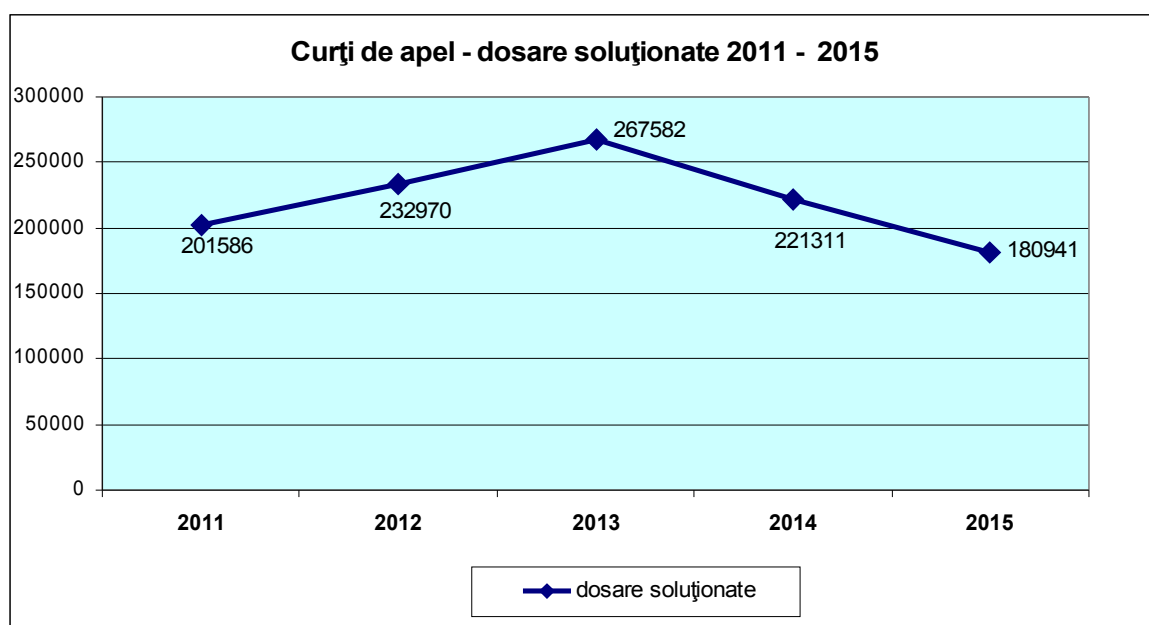

Se remarcă, la fel ca și în anii anteriori, unele curți de apel cu un număr foarte mare de cauze de soluționat comparativ cu celelalte, și anume Curtea de Apel București cu 62.960 cauze (66.983 cauze în 2014), Curtea de Apel Craiova cu 22.178 cauze (25.795 cauze în 2014), Curtea de Apel Cluj cu 20.246 cauze (24.120 cauze în 2014) și Curtea de Apel Timișoara cu 18.747 cauze (25.989 cauze în 2014).

La polul opus se află Curtea de Apel Târgu Mureș care a înregistrat la nivelul anului 2015 un volum de activitate de 6.627 dosare (11.770 cauze în 2014), Curtea de Apel Brașov 7.371 dosare (9.027 cauze în 2014) și Curtea de Apel Constanța cu un volum de activitate de 9.789 dosare (10.547 dosare în 2014).

Din cele 233.157 cauze înregistrate pe rolul curților de apel în cursul anului 2015, au fost soluționate 180.941 cauze, reprezentând 77,6 % (74,51% în anul 2014), rămânând totodată un stoc de 52.216 dosare de soluționat, ce se vor reporta spre soluționare în anul 2016.

Grafic, situația dosarelor finalizate în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

În ceea ce privește cauzele scăderii volumului de activitate, exemplificăm evoluția numărului cauzelor nou intrate, pentru materiile relevante statistic:

Astfel, în materia contenciosului administrativ și fiscal, numărul cauzelor nou intrate în anul 2015 a fost de 50.422 dosare (88.629 dosare în 2014 și 131.548 dosare în 2013).

Grafic, variația numărului de cauze nou intrate în materia contenciosului administrativ și fiscal se prezintă astfel:

Ponderea materiei contenciosului administrativ și fiscal în totalul cauzelor nou intrate la curțile de apel este de 31,04 % (45 % în anul 2014).

Numărul de cauze nou intrate în materie civilă a fost de 11.335 dosare (12.702 în anul 2014) iar în litigiile cu profesioniștii de 7.899 dosare (6740 în anul 2014).

În materie penală, numărul cauzelor nou intrate la curțile de apel în anul 2015 a fost de 40.775 dosare (39.930 dosare în 2014, 36.559 dosare în 2013).

Ponderea cauzelor nou intrate în materie penală în totalul cauzelor intrate la curțile de apel în 2015 a fost de 25,10 %.

În materia litigiilor de muncă, numărul cauzelor nou intrate la curțile de apel în anul 2015 a fost de 26.786 dosare (22.768 dosare în 2014, 45.662 dosare în 2013).

Ponderea cauzelor nou intrate în materia litigiilor de muncă în totalul cauzelor intrate la curțile de apel în 2015 a fost de 16,5 %.

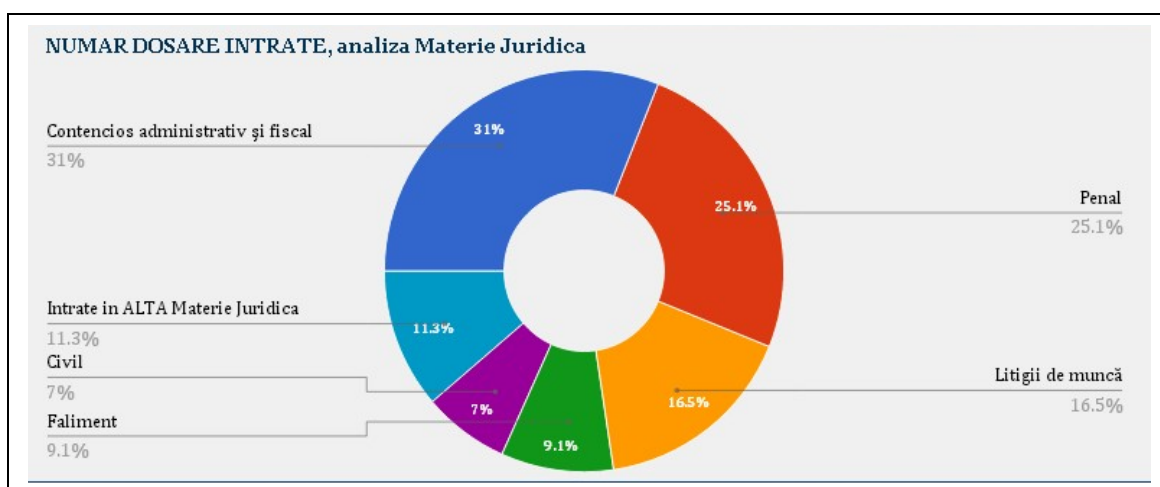
În materia insolvenței (faliment), numărul cauzelor nou intrate la curțile de apel în anul 2015 a fost de 14.794 dosare (15.124 dosare în 2014, 14.895 dosare în 2013).

Ponderea cauzelor nou intrate în materia insolvenței în totalul cauzelor intrate la curțile de apel în 2015 a fost de 9,1 %.

În materie civilă, numărul cauzelor nou intrate la curțile de apel în anul 2015 a fost de 11.335 dosare (12.678 dosare în 2014, 16.810 dosare în 2013).

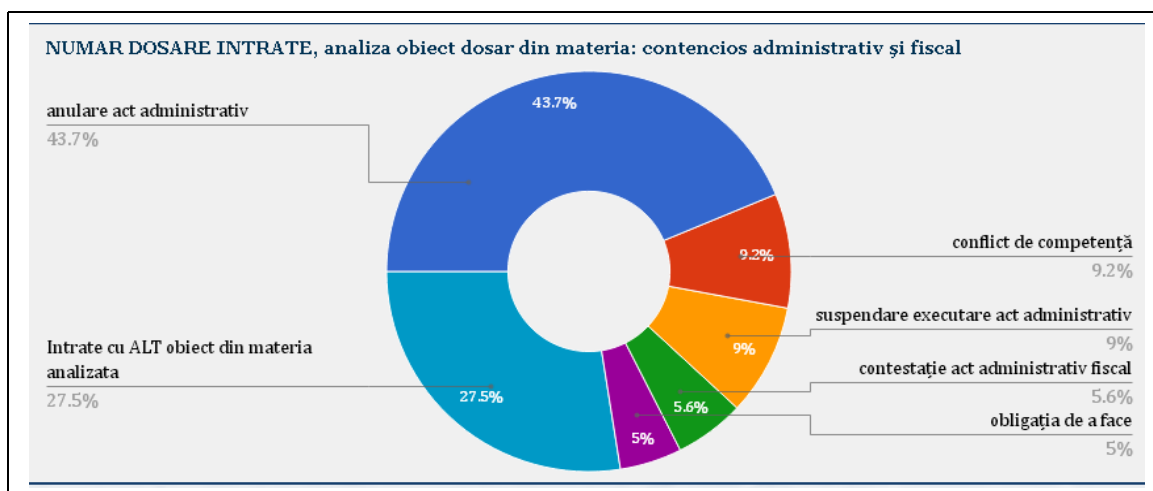
Ponderea cauzelor nou intrate în materie civilă în totalul cauzelor intrate la curțile de apel în 2015 a fost de 7%.

Ca și cauze ale creșterii volumului în materie penală, curțile de apel au identificat cu precădere dispozițiile celor două noi coduri (penal și de procedură penală) și mai exact introducerea procedurii de cameră preliminară, lărgirea competenței materiale a curților, contestațiile împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți precum și eliminarea competenței funcționale a tribunalelor de a judeca apeluri.

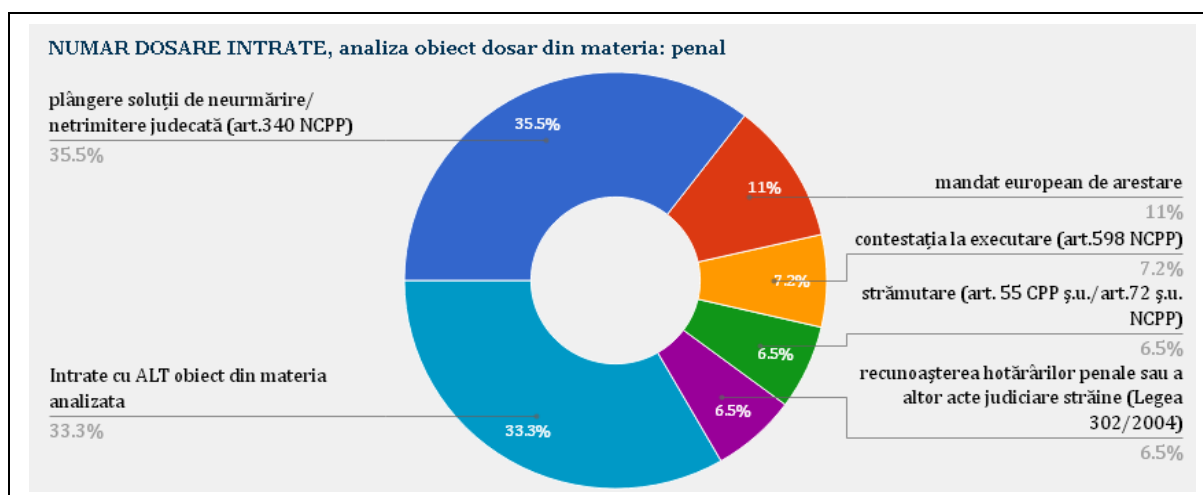

Sub aspectul celor mai frecvente obiecte cu care curțile de apel au fost investite în stadiul procesual fond, acestea se prezintă conform competenței materiale după cum urmează:

- în materia contenciosului administrativ;

- în materie penală.

3. Volumul de activitate la nivelul tribunalelor

La nivelul celor 46 de tribunale civile, a fost înregistrat un număr de 780.778 cauze de soluționat, în scădere comparativ cu anul anterior.

Situația dinamicii volumului de activitate pe ultimii 5 ani se prezintă grafic astfel:

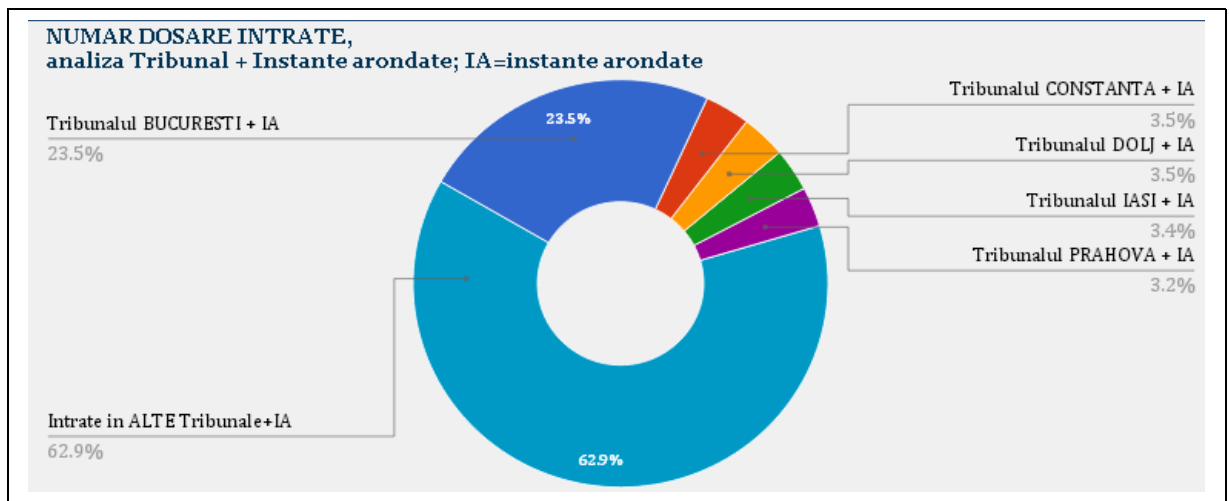
În anul 2015 se înregistrează, așadar, o scădere comparativ cu perioada anterioară a cauzelor de soluționat cu 93.269 cauze, ceea ce reprezintă 10,67 %.

Față de anul 2011 se înregistrează de asemenea o scădere cu 160.557 cauze de soluționat, ceea ce reprezintă o scădere cu 17,06 %.

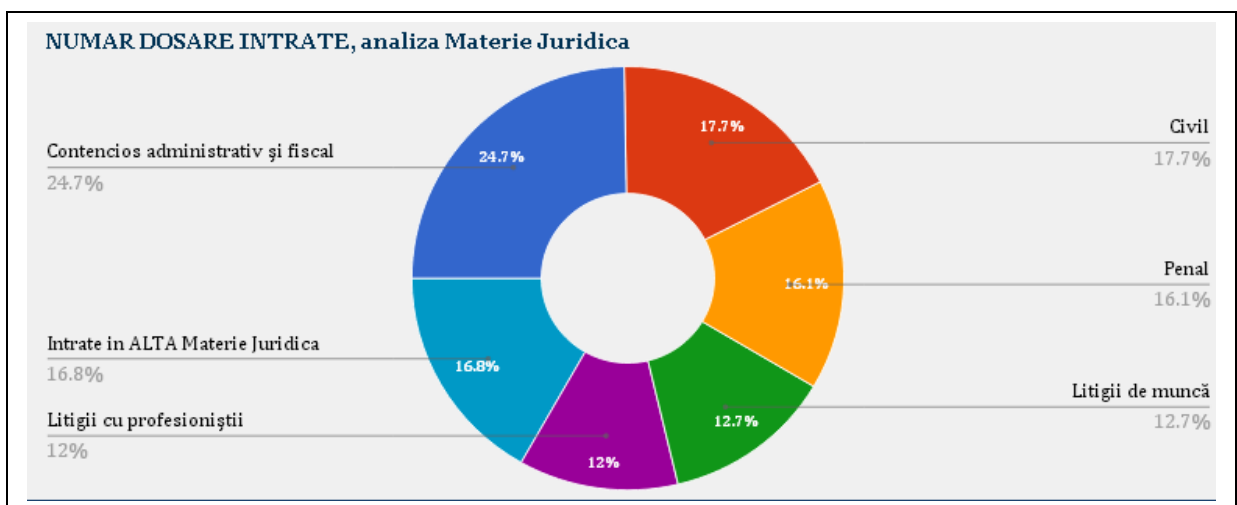
Sub aspectul stocurilor și al cauzelor nou intrate, situația grafică se prezintă după cum urmează:

Comparativ cu anul 2014 nivelul stocurilor de dosare a scăzut cu 65.728 dosare, ceea ce reprezintă o scădere de 17,34 %, în timp ce numărul dosarelor nou intrate a scăzut și el cu 27.541 dosare, ceea ce reprezintă o scădere de 5,56 %.

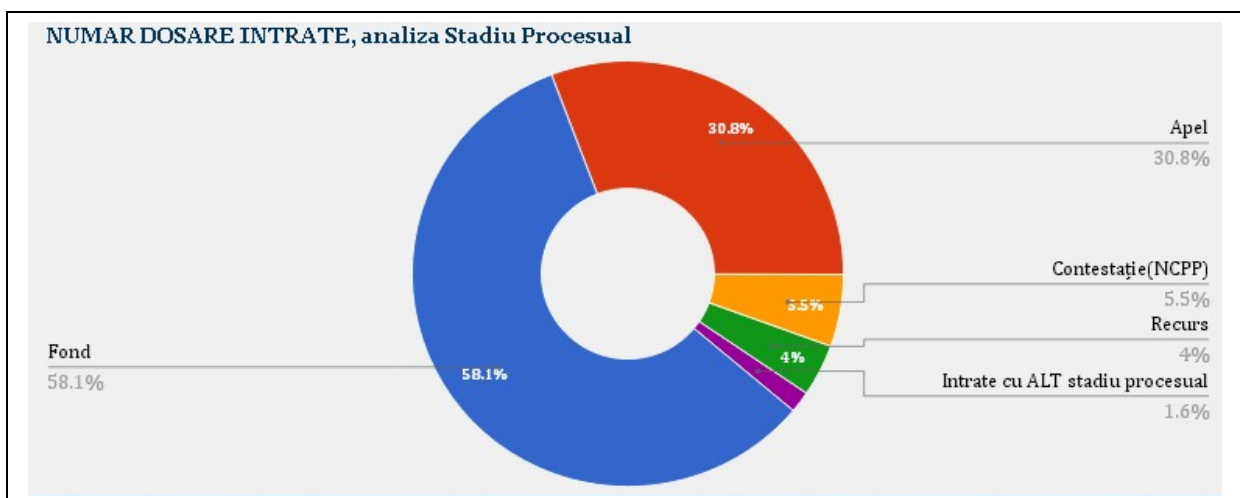
Din punct de vedere al circumscripțiilor, însumând tribunalele și judecătoriile arondate, cele mai multe dosare nou create în anul 2014 au fost înregistrate în următoarele raze teritoriale:

În ceea ce privește dinamica dosarelor nou intrate pe materiile importante statistic la nivelul tribunalelor, indiferent de stadiu, situația se prezintă după cum urmează:

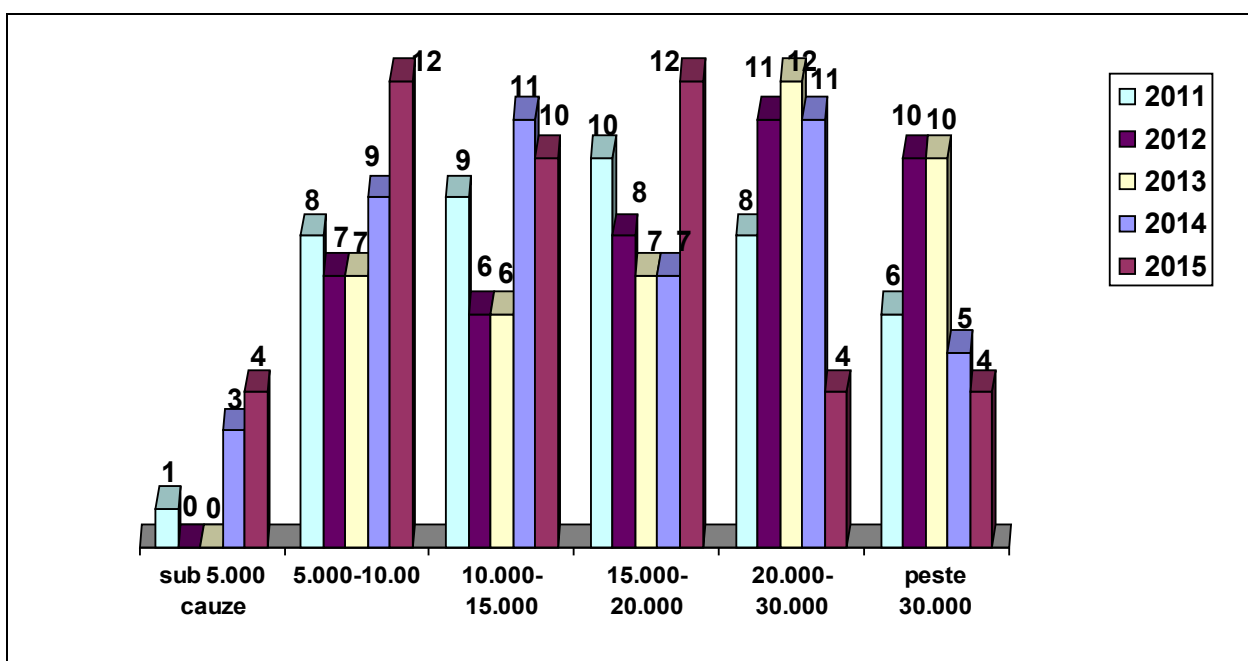
De asemenea, dosarele nou intrate defalcat pe stadii procesuale, indiferent de materie sunt contabilizate astfel:

Raportat la volumul de activitate al tribunalelor, acestea pot fi grupate astfel:

- instanțe cu un volum situat sub 5.000 cauze – 4;
- instanțe cu un volum cuprins între 5.000 - 10.000 cauze - 12;
- instanțe cu un volum cuprins între 10.000 - 15.000 cauze - 10;
- instanțe cu un volum cuprins între 15.000 - 20.000 cauze - 12;
- instanțe cu un volum cuprins între 20.000 - 30.000 cauze - 4;
- instanțe cu un volum de peste 30.000 cauze - 4.

Volumul de activitate al tribunalelor – situație comparativă

După cum se observă, în ultimul an există o scădere a numărului tribunalelor cu un volum de activitate între 20.000 și 30.000 de dosare, de la 11 instanțe în 2014, la numai 4 instanțe în acest an și o scădere a numărului de tribunale cu un volum mai mare de 30.000 dosare de la 5 instanțe la 4 instanțe, coroborat cu o creștere a numărului tribunalelor cu un volum de activitate sub 5.000 dosare.

Se evidențiază 4 tribunale cu un volum de activitate excesiv de mare comparativ cu toate celelalte, și anume Tribunalul București cu un număr de 156.273 cauze de soluționat (153.217 cauze în 2014), Tribunalul Bihor cu 31.034 cauze (33.431 cauze în 2014), Tribunalul Dolj cu 30.737 cauze (33.667 cauze în 2014), Tribunalul Iași cu 30.566 (33.354 în 2014). Situația grafică este prezentată în cele ce urmează.

Instanțele cu volum redus de activitate (sub 5.000 de dosare) sunt: Tribunalul pentru minori și familie BRASOV cu 1302 dosare (1410 dosare în 2014), Tribunalul Specializat ARGEȘ cu 3336 dosare (3717 dosare în 2014), Tribunalul COVASNA cu 4427 dosare (4537 dosare în 2014) și Tribunalul Specializat Mureș cu 4934 dosare (5.644 în 2014).

Situația grafică este prezentată în cele ce urmează:

Din cele 780.778 cauze rulate în anul 2015, a fost soluționat un număr de 535.902 dosare ceea ce reprezintă un procent de 68,64 %, rămânând un stoc de 244.876 dosare ce se va reporta în anul 2016.

Comparativ, situația dosarelor soluționate se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește evoluția pe materii, se observă faptul că, în materie penală, numărul cauzelor nou intrate în anul 2015 a fost de 75.127 dosare (87.441 dosare în 2014 și 63.669 dosare în 2013), în scădere cu 14,08 % comparativ cu anul anterior, așa cum se poate vedea și din graficul de mai jos.

Ponderea cauzelor penale nou intrate în totalul cauzelor nou intrate la tribunale a fost în anul 2015 de 16,05 % (18 % în anul 2014 și 11 % în anul 2013).

În materia contenciosului administrativ și fiscal, în anul 2015 numărul cauzelor nou intrate a fost de 115.694 dosare, cu 10.026 dosare mai puțin decât în 2014 ceea ce reprezintă o scădere cu 7,97 %.

Variația numărului de cauze nou intrate în contencios administrativ și fiscal este prezentată în graficul de mai jos.

În anul 2008 erau înregistrate pe această materie numai 44.227 cauze nou create.

După o lungă perioadă de timp se înregistrează o scădere semnificativă a volumului de activitate pe această materie. Cu toate acestea, creșterea înregistrată în anul 2015 față de anul 2008 a fost de 71.467 de dosare, ceea ce reprezintă 161,59 %.

Ponderea numărului de cauze nou intrate în contencios administrativ și fiscal în totalul cauzelor nou intrate la tribunale a fost de 25 %.

În materia litigiilor de muncă și asigurărilor sociale, numărul cauzelor nou intrate în anul 2015 a fost de 75.686 dosare (78.292 dosare în 2014), cu 2.606 dosare mai puțin decât în 2014, ceea ce reprezintă o scădere cu 3,33 %.

Variația numărului de cauze nou intrate în materia litigiilor de muncă și a asigurărilor sociale este prezentată în graficul de mai jos.

Ponderea numărului de cauze nou intrate în materia Litigiilor de muncă și Asigurărilor sociale în totalul cauzelor nou intrate la tribunale a fost de 16,19 %.

În materia Faliment, volumul cauzelor nou intrate la tribunale în anul 2015 a fost de 36.907 dosare (46.056 dosare în 2014). Scăderea înregistrată în anul 2015 față de anul 2014 este cu 9.149 dosare, ceea ce reprezintă un procent cu 19,86 %.

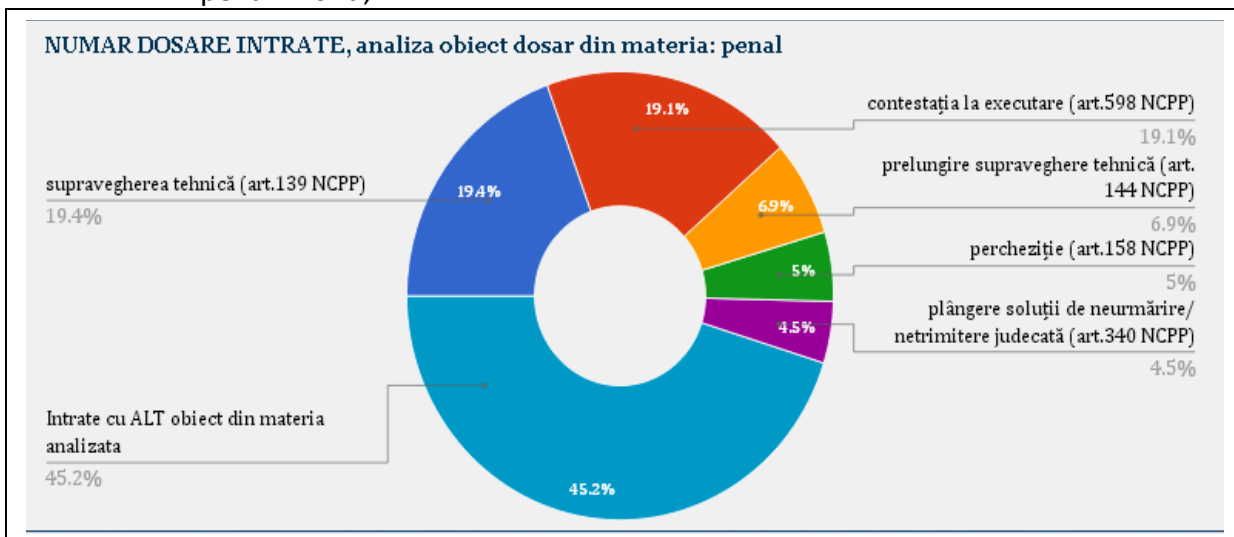
Variația numărului de cauze nou intrate în materia Faliment este prezentată în graficul de mai jos.

În totalul cauzelor nou intrate la tribunale în anul 2015, litigiile privind falimentul ocupă un procent de 7,89 %.

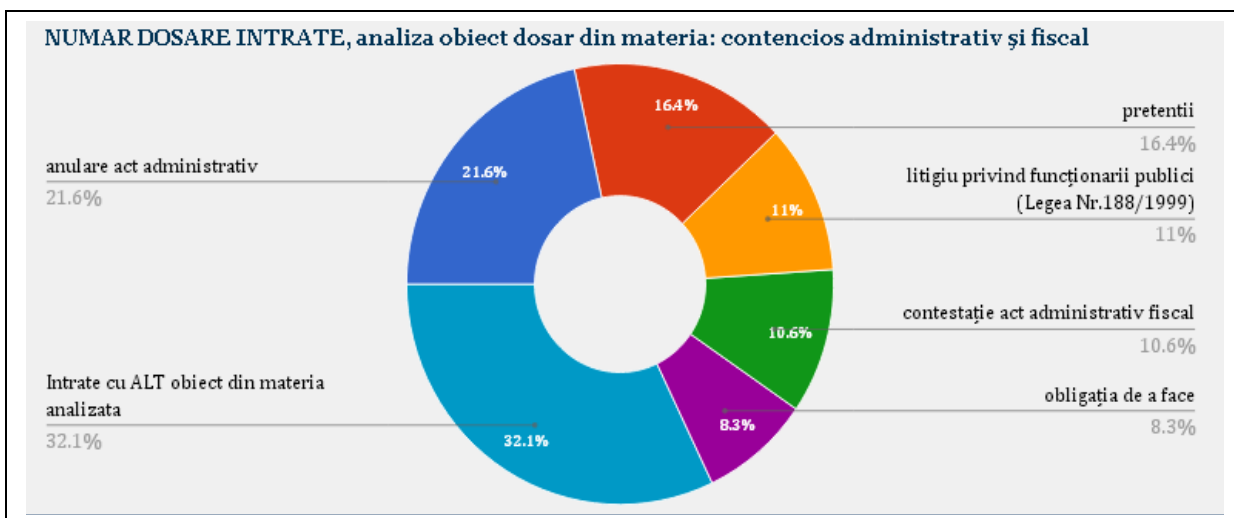
Trendul de scădere a cauzelor nou intrate în materiile non penale este pus de către tribunale pe seama modificării legislației privind taxele auto (OUG nr. 9/2013), posibilității de folosire a procedurii cererilor de valoare redusă, dar și intrării în vigoare a Legii 85/2014 privind insolvența.

Obiectele reprezentative din punct de vedere numeric pe diferite materii se prezintă astfel:

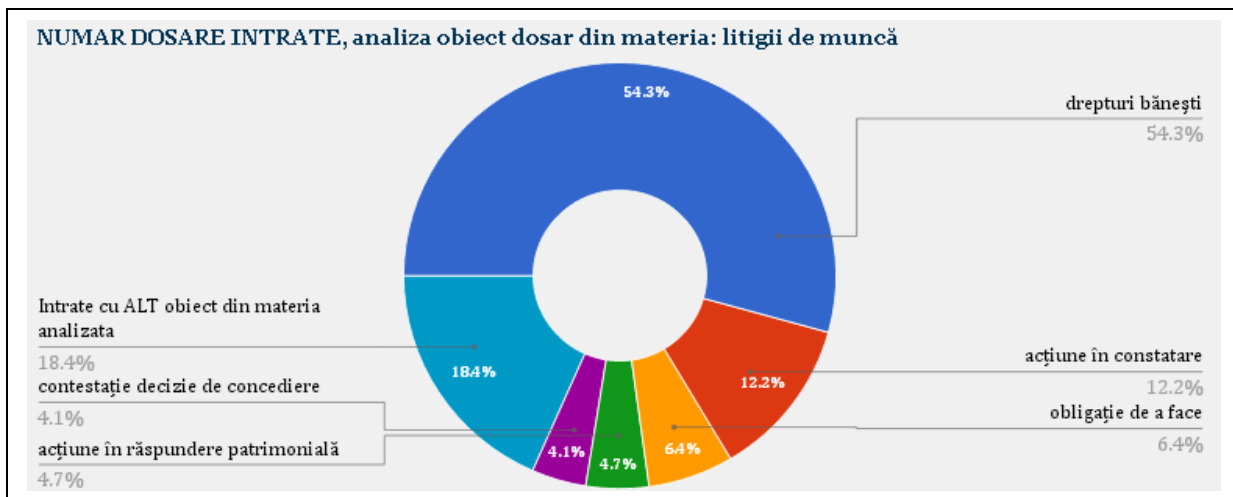
- penal – fond;

- contencios administrativ – fond;

- litigii de muncă – fond.

Activitatea la nivelul tribunalelor specializate

Evidențiate distinct, tribunalele specializate au înregistrat un volum de activitate în anul 2015 de 17.172 cauze (17.979 cauze în 2014), după cum urmează:

- Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov – 1.302 cauze (1.410 cauze în 2014);
- Tribunalul Specializat Argeș – 3.336 cauze (3.717 cauze în 2014);
- Tribunalul Specializat Cluj – 7.600 cauze (7.208 cauze în 2014);
- Tribunalul Specializat Mureș – 4.934 cauze (5644 cauze în 2014).

Situația grafică este prezentată în cele ce urmează.

Din cele 17.172 cauze de soluționat la nivelul tribunalelor specializate, au fost soluționate 10.234 dosare reprezentând 59,6 %, rămânând în stoc 6.938 cauze de soluționat. Variația numărului de cauze soluționate la tribunalele specializate este prezentată în graficul de mai jos.

4. Volumul de activitate la nivelul judecătorilor

La nivelul judecătorilor, a fost înregistrat în cursul perioadei de referință un volum total de activitate de 1.994.361 cauze (2.301.772 cauze în 2014), cuprinzând dosarele rulate, adică stocul existent la 31 decembrie 2014, la care se adaugă dosarele nou intrate pe parcursul anului 2015.

Acesta a înregistrat la nivelul judecătorilor, pe ultimii 5 ani, următoarea dinamică:

Față de anul 2014, volumul de activitate la nivelul judecătorilor a scăzut cu 307.411 cauze ceea ce reprezintă 13,36 % (față de anul 2011 a crescut cu 52.360 cauze ceea ce reprezintă o creștere cu 2,7 %).

Sub aspectul stocurilor și al cauzelor nou intrate, în ultimii 5 ani, situația se prezintă după cum urmează:

Comparativ cu anul 2014 nivelul stocurilor de dosare a scăzut cu 132.569 dosare ceea ce reprezintă 18,02 % în timp ce numărul dosarelor nou intrate a scăzut cu 174.842 dosare ceea ce reprezintă o scădere cu 11,16 %.

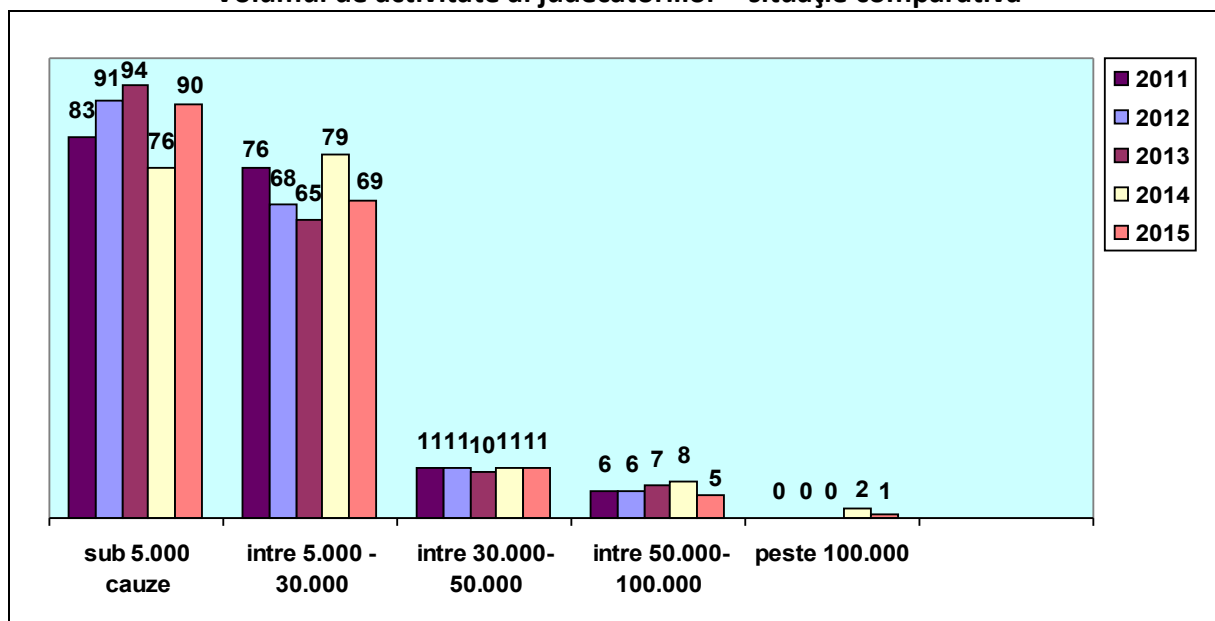
Numărul important de cauze nou intrate a fost justificat de judecătorii în materie penală prin numărul semnificativ de plângeri soluționate de judecătorul delegat în materia sancționării disciplinare a deținuților, numărul mare de cereri formulate în procedura camerei preliminare și a judecătorului de drepturi și libertăți, dar și numărul mare de contestații la executare.

De asemenea, în materie civilă, deși trendul este de scădere, a fost invocat numărul mare de dosare care privesc executarea (în special contestațiile la executare și investițiile cu formulă executorie) precum și folosirea cu predilecție de către justițiabili a cererilor de valoare redusă.

În funcție de volumul de activitate, judecătoriile pot fi grupate astfel:

- instanțe cu volum situat sub 3.000 cauze – 42;
- instanțe cu volum cuprins între 3.000 - 5.000 cauze – 48;
- instanțe cu volum cuprins între 5.000-10.000 cauze - 39;
- instanțe cu volum cuprins între 10.000-15.000 cauze - 12;
- instanțe cu volum cuprins între 15.000-20.000 cauze - 7;
- instanțe cu volum cuprins între 20.000-30.000 cauze - 11;
- instanțe cu un volum cuprins între 30.000 – 50.000 cauze - 11;
- instanțe cu un volum de peste 50.000 de cauze – 6.

Volumul de activitate al judecătoriilor – situație comparativă

Numărul instanțelor cu volum de activitate cuprins între 30.000 și 50.000 a rămas constant la 11 instanțe iar cele cu un volum cuprins între 50.000 și 100.000 a scăzut de la 8 la 5 instanțe. De asemenea se constată că numărul instanțelor cu volum mai mare de 100.000 dosare a scăzut în anul 2015 la o singură instanță (Judecătoria Sectorului 1 București). În anul 2014, cele două instanțe aflate în această situație erau Judecătoriile Sector 2 și Sector 3 București.

Așadar, au fost înregistrate 6 instanțe ce au depășit bariera de 50.000 de dosare, acestea fiind următoarele: Judecătoria Constanța (51.581), Judecătoria Iași (54.593), Judecătoria Sector 4 București (59.891), Judecătoria Sector 3 București (63.494), Judecătoria Sector 2 București (99.665) și Judecătoria Sector 1 București (147.122).

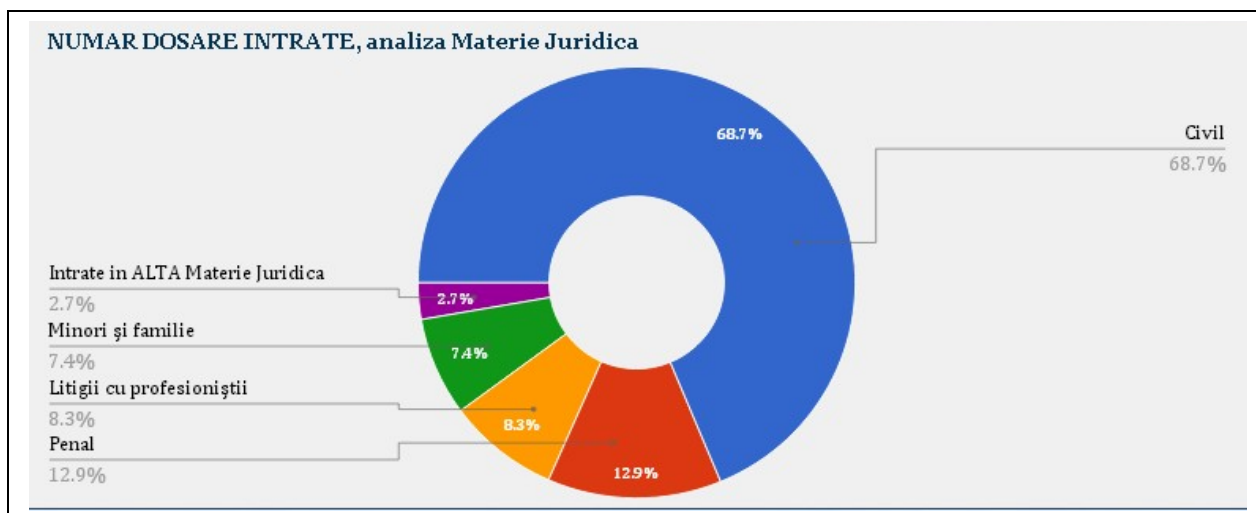
Judecătoriile care au înregistrat un volum de activitate sub 1500 dosare sunt: Judecătoria Târgu Lăpuș (1028), Judecătoria Dragomirești (1046), Judecătoria Întorsura Buzăului (1053), Judecătoria Baia de Aramă (1134), Judecătoria Răducăneni (1262) și Judecătoria Făget (1333).

Dintre cele 1.994.361 cauze rulate în cursul anul 2015 a fost soluționat un număr de 1.507.744 dosare, ceea ce reprezintă 75,6 % (74,06 % în anul 2014).

În consecință, în perioada de referință, a rămas un stoc de 486.617 dosare (735.612 dosare în 2014), stoc ce va fi preluat în anul 2016.

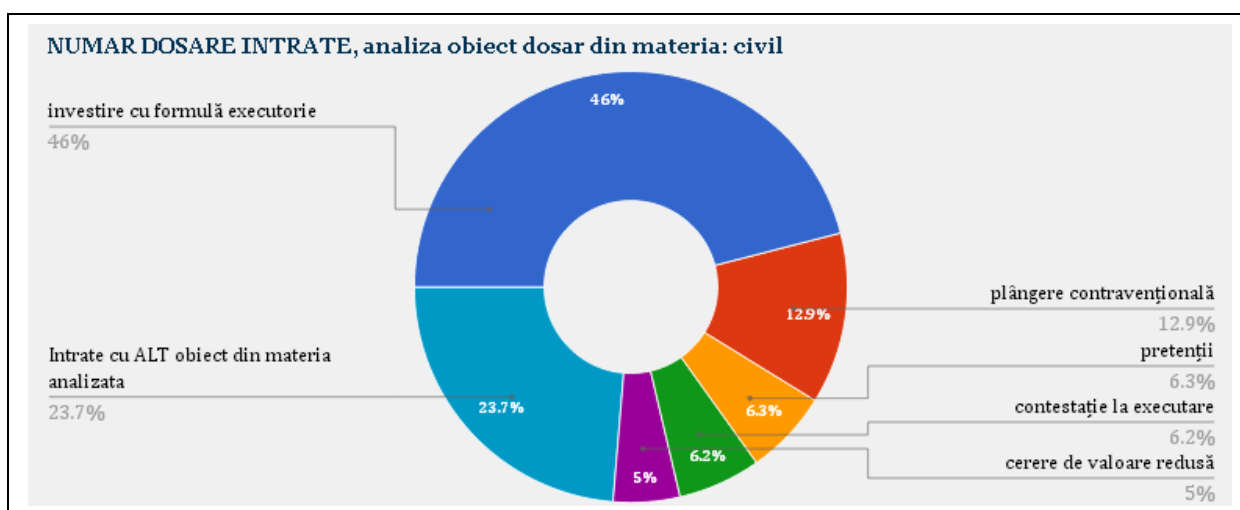
Din punct de vedere grafic, dinamica dosarelor soluționate pe ultimii 5 ani se prezintă astfel:

În ceea ce privește ponderea pe materii a numărului de cauze nou intrate pentru anul 2015 în totalul cauzelor noi intrate la judecătorii, aceasta este prezentată în graficul de mai jos:

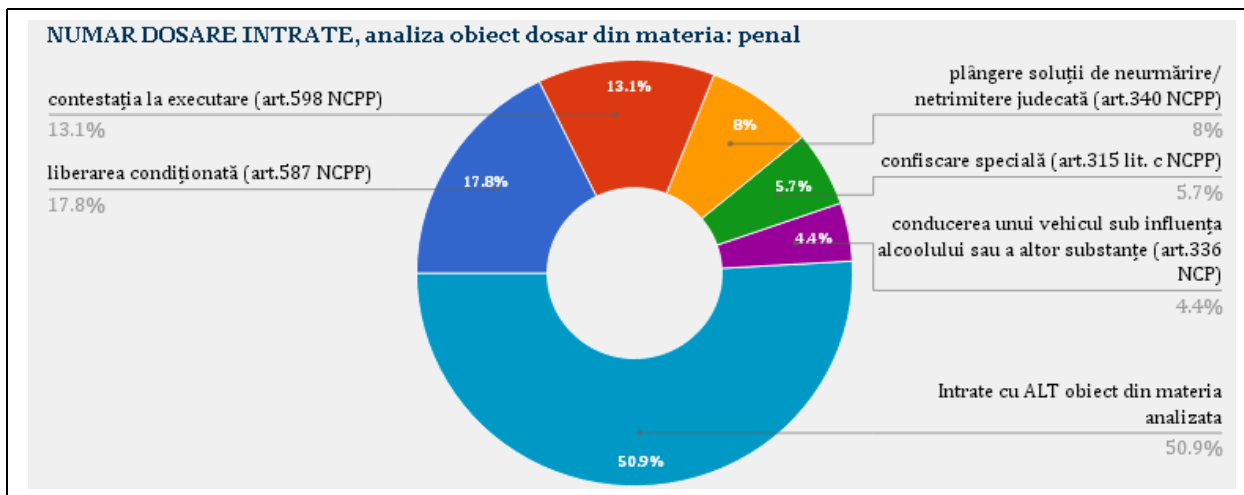

Cele mai importante obiecte din punct de vedere numeric pe materii, se prezintă astfel:

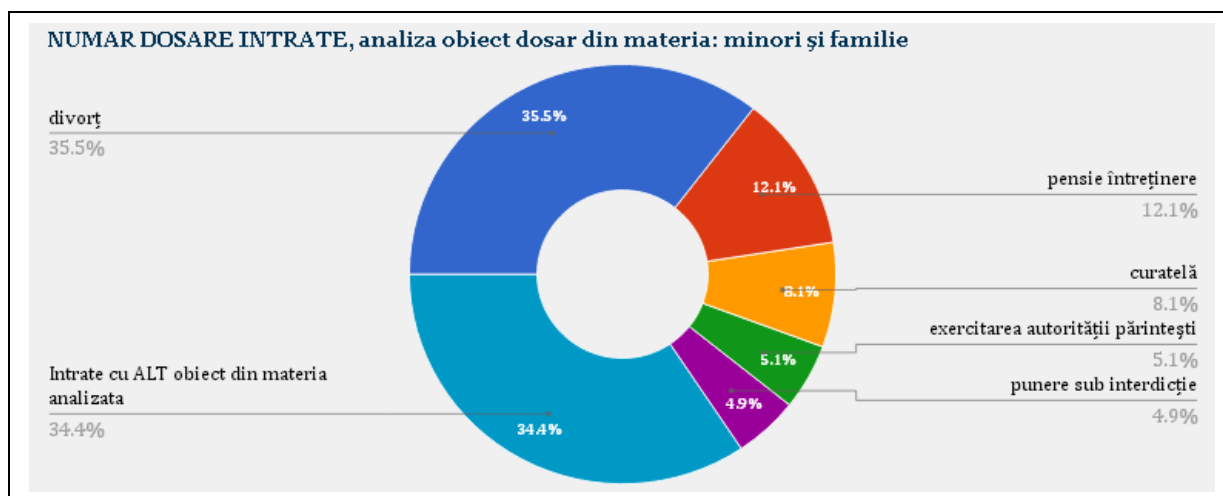
- civil;

- penal;

- minori și familie.

La nivelul instanțelor militare în anul 2015 s-a înregistrat următoarea situație:

Instanța	Total stoc inițial	Nou intrate	Total volum	Total volum soluționate
Tribunalul Militar București	143	157	300	273
Tribunalul Militar Cluj Napoca	43	79	122	101
Tribunalul Militar Iași	19	122	141	110
Tribunalul Militar Timișoara	28	62	90	60
Curtea Militară de Apel	154	174	328	276

I.1.2. Încărcătură pe judecător și încărcătura pe schemă

Precizări terminologice

Ca indice statistic, încărcătura pe judecător poate fi examinată fie în forma încărcăturii pe judecător (posturi efectiv ocupate), fie ca încărcătură pe post de judecător prevăzut în schema de personal.

Încărcătura pe judecător reflectă numărul de dosare pe care l-a avut de soluționat un judecător în perioada de referință și se calculează prin raportarea numărului total de dosare la

numărul mediu al posturilor efectiv ocupate în anul 2015 așa cum acesta a fost comunicat de instanțe.

Încărcătura pe schemă se determină prin raportarea volumului de activitate la numărul total de posturi prevăzut în statele de funcții ale instanțelor (conform evidențelor Consiliului Superior al Magistraturii).

1. Încărcătura la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție

În prealabil, trebuie precizat că pentru calcularea acestui indicator statistic a fost avut în vedere numărul de cauze ce a revenit spre soluționare instanței supreme în raport cu competența sa funcțională, în sensul judecării în stadiul procesual fond dar și în recurs, completul de 5 judecători, completul de 9 judecători, etc. cu consecința multiplicării numărului dosarelor în raport de numărul membrilor completelor de judecată.

Schema posturilor pentru acest an la instanța supremă a fost de 122 posturi, în timp ce media posturilor de judecător ocupate pe parcursul anului a fost de 103 posturi.

În consecință, încărcătura pe schemă pentru anul 2015 a fost determinată la 604 cauze (892 cauze în 2014), iar cea pe judecător la 716 cauze (989 cauze în 2014).

2. Încărcătura la nivelul curților de apel

Trebuie menționat de asemenea faptul că, pentru calcularea indicatorului statistic referitor la încărcătura de cauze/judecător și în cazul curților de apel s-a ținut cont de împrejurarea că aceste instanțe judecă atât în fond, cât și în apel și recurs.

Astfel, în anul 2015, s-a înregistrat o încărcătură medie pe judecător de 675 cauze (945 cauze în 2014) și o încărcătură medie pe schemă de 625 dosare (882 dosare în 2014). Comparativ cu anul 2014, încărcătura pe judecător s-a micșorat cu 270 de cauze ceea ce reprezintă o scădere cu 28,57 % iar cea pe schemă s-a micșorat cu 257 cauze ceea ce reprezintă o scădere cu 29,14 %, tocmai ca urmare a scăderii cu 19,87 % a volumului de activitate în anul 2015.

Pe ultimii 5 ani, situația celor doi indicatori se prezintă după cum urmează:

Sub aspectul încărcăturii pe judecător, prima poziție a fost ocupată de Curtea de Apel Cluj cu 908 dosare pe judecător (1197 dosare pe judecător în 2014) urmată de Curtea de Apel Timișoara cu 824 dosare pe judecător (1282 dosare pe judecător în 2014), Curtea de Apel Oradea cu 809 dosare pe judecător (dosare pe judecător în 2014), Curtea de Apel Bacău cu 798 dosare pe judecător (dosare pe judecător în 2014) și Curtea de Apel București cu 786 dosare pe judecător (934 dosare pe judecător în 2014).

Curtea de Apel Cluj care ocupă prima poziție înregistrează o schemă de 57 posturi cu 54 posturi în medie ocupate efectiv. De asemenea, la nivelul Curții de Apel Timișoara a existat un deficit efectiv de 2 judecători iar la Curtea de Apel Oradea un deficit de 6 judecători.

Cel mai mic nivel de cauze pe judecător l-a înregistrat Curtea de Apel Brașov cu 459 cauze pe judecător, urmată de Curtea de Apel Galați cu 502 dosare pe judecător.

În ceea ce privește încărcătura pe schemă, în anul 2015, prima poziție este ocupată de aceeași Curte de apel Cluj cu 860 dosare pe schemă (1133 dosare pe schemă în 2014), Curtea de apel Timișoara cu 794 dosare pe schemă (1235 dosare în 2014), urmată de Curtea de Apel Bacău cu 750 dosare pe schemă (dosare în 2014) și Curtea de apel București cu 681 dosare pe schemă (dosare în 2014).

Cea mai mică încărcătură pe schemă a înregistrat-o, ca și în cazul încărcăturii pe judecător, Curtea de Apel Brașov cu 434 dosare pe schemă (599 dosare în 2014).

3. Încărcătura la nivelul tribunalelor

Ca și în cazul curților de apel, trebuie precizat că pentru calcularea acestui indicator statistic au fost avute în vedere nu numai numărul de cauze ce a revenit spre soluționare instanțelor de acest grad, ci și specificul tribunalelor de a fi atât instanțe de fond, cât și de control judiciar (judecând deopotrivă în apel și recurs).

Astfel, pentru a analiza volumul de activitate al unui judecător s-a ținut cont de împrejurarea că în apel cauzele sunt judecate de un complet format din doi judecători, iar în recurs de un complet format din trei judecători.

În anul 2015, la nivelul tribunalelor s-a înregistrat o încărcătură medie/judecător de 791 cauze (918 cauze în 2014) și o încărcătură a cauzelor/schemă de 710 cauze (819 cauze în 2014). Încărcătura medie pe judecător în anul 2015 a scăzut cu 127 cauze pe judecător ceea ce reprezintă 13,83 % față de anul 2014, iar încărcătura pe schemă în anul 2015 a scăzut cu 109 cauze pe judecător ceea ce reprezintă o scădere cu 13,31 % față de anul 2014.

Această evoluție este urmarea scăderii cu 10,67 % a volumului de activitate comparativ cu perioada anterioară.

Evoluția pe ultimii 5 ani a acestor indicatori, se reprezintă grafic astfel:

Instanțele care au înregistrat cea mai mare încărcătură pe judecător în anul 2015 sunt: Tribunalul Ilfov (2207 dosare/judecător), Tribunalul Bihor (1493 dosare/judecător) și Tribunalul Prahova (1336 dosare/judecător).

Tribunalul Ilfov a înregistrat un deficit mediu de 8 judecători, iar dacă schema ar fi fost complet ocupată încărcătura ar fi coborât la 1366 dosare, rămânând totuși încărcat cu mult peste media națională.

Tribunalul Bihor a înregistrat un deficit mediu de 7 judecători iar dacă schema ar fi fost complet ocupată încărcătura ar fi coborât la 1225 dosare, de asemenea cu mult peste media națională.

Tribunalul Prahova a înregistrat un deficit mediu de 10 judecători iar dacă schema ar fi fost complet ocupată încărcătura ar fi coborât la 1010 dosare.

Printre instanțele cu încărcătură redusă pe judecător se remarcă Tribunalul Covasna cu 428 cauze/judecător, Tribunalul Ialomița care a înregistrat un număr de 450 cauze/judecător și Tribunalul Călărași cu 468 cauze/judecător.

De asemenea, în ceea ce privește încărcătura pe schemă, în anul 2015, prima poziție este ocupată de Tribunalul Ilfov cu 1366 dosare pe schemă (1.680 dosare în 2014), urmat de Tribunalul Bihor cu 1225 dosare pe schemă (1.321 dosare în 2014) și Tribunalul Prahova cu 1010 dosare pe schemă (1.218 dosare în 2014).

Cea mai mică încărcătură pe schemă a înregistrat-o Tribunalul Covasna cu 399 dosare pe schemă urmat de Tribunalul Ialomița cu 400 dosare pe schemă și Tribunalul Călărași cu 416 dosare pe schemă.

Încărcătura la nivelul tribunalelor specializate

La nivelul celor patru tribunale specializate s-a reținut următoarea situație:

Instanța	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
Tribunalul pentru minori și familie Brașov	284	284
Tribunalul specializat Argeș	438	700
Tribunalul specializat Cluj	834	834
Tribunalul specializat Mureș	637	637

4. Încărcătura la nivelul judecătorilor

În perioada de referință s-a înregistrat o încărcătură medie a cauzelor pe schemă de 917 cauze (1061 cauze în 2014) și o încărcătură pe judecător de 1.060 cauze (1.207 cauze în 2014).

Aceasta este consecința scăderii volumului de activitate cu 13,36 % comparativ cu perioada anterioară.

Din punct de vedere grafic, evoluția încărcăturii pe judecător în ultimii 5 ani, se prezintă după cum urmează:

Comparativ cu anul 2014 încărcătura pe judecător a scăzut cu 147 dosare, ceea ce reprezintă o scădere cu 12,18 % iar încărcătura pe schemă a scăzut cu 144 dosare, ceea ce reprezintă 13,57 %.

Printre instanțele ce au înregistrat în anul 2015 o încărcătură excesivă pe judecător sunt următoarele: Judecătoria Sectorul 1 București (2724 dosare/judecător), Judecătoria Sectorul 2 București (2373 dosare /judecător), Judecătoria Însurăței (1894 dosare/judecător), Judecătoria Moreni (1871 dosare/judecător), Judecătoria Toplița (1831 dosare/judecător) și Judecătoria Giurgiu (1816 dosare/judecător).

Aceste instanțe au înregistrat, astfel, o încărcătură mai mare de 1.800 de cauze pe judecător în anul 2015.

Din punctul de vedere al personalului, Judecătoria Sectorul 1 București a înregistrat un deficit de 12 posturi, Judecătoria Sectorul 2 București un deficit de 4 posturi, Judecătoria Însurăței un deficit de 1 post, Judecătoria Moreni un deficit de 1 post, Judecătoria Toplița un deficit de 1 post și Judecătoria Giurgiu un deficit de 7 posturi.

Dacă schemele acestor instanțe ar fi ocupate complet, încărcăturile ar scădea până la valorile calculate pentru încărcătura pe schemă, acestea fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Instanța	Încărcătura (dosare pe judecător)
Judecătoria SECTORUL 1 BUCUREȘTI	2229
Judecătoria SECTORUL 2 BUCUREȘTI	2167
Judecătoria INSURATEI	1263
Judecătoria MORENI	1497
Judecătoria TOPLITA	1220
Judecătoria GIURGIU	1286

După cum se observă și în aceste condiții două dintre instanțe ar menține o încărcătură pe judecător de peste 2.000 de dosare.

În ceea ce privește încărcătura pe schemă, în anul 2015, s-au evidențiat aproximativ aceleași instanțe ca la încărcătura pe judecător, acestea fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Instanța	Încărcătura pe schemă
Judecătoria SECTORUL 1 BUCUREȘTI	2229
Judecătoria SECTORUL 2 BUCUREȘTI	2167
Judecătoria SECTORUL 4 BUCUREȘTI	1536
Judecătoria MORENI	1497
Judecătoria SECTORUL 6 BUCUREȘTI	1389
Judecătoria BUFTEA	1348

De menționat însă, că încărcarea acestor instanțe nu este întotdeauna cu dosare complexe. Astfel, spre exemplu, Judecătoria Sector 1 a fost sesizată în anul 2015 în materie civilă, în proporție de 84%, cu *cereri de investire cu formulă executorie*, iar în materia minori și familie, în proporție de 28%, cu dosare având obiectul *Divorț*.

Cea mai mică încărcătură pe judecător cât și pe schemă s-a înregistrat la judecătorii din tabelul de mai jos, acestea fiind cu mult sub media națională.

Instanța	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
Judecatoria BALS	452	452
Judecatoria BAI A DE ARAMA	378	378
Judecatoria TURNU MAGURELE	371	371
Judecatoria INTORSURA BUZAULUI	351	351
Judecatoria FAGET	267	333
Judecatoria RADUCANENI	252	252

Sub aspectul încărcăturii, la nivelul instanțelor militare situația se prezintă după cum urmează:

Instanța	Încărcătura pe schemă	Încărcătura pe judecător
Tribunalul Militar București	47	62
Tribunalul Militar Cluj Napoca	31	31
Tribunalul Militar Iași	35	71
Tribunalul Militar Timișoara	23	45
Curtea Militară de Apel	83	83

1.1.3.Managementul resurselor umane

A. Măsurile adoptate pentru ocuparea posturilor vacante

Principalul obiectiv al Consiliului Superior al Magistraturii în anul 2015, legat de activitatea administrativă derulată de acesta, l-a constituit asigurarea necesarului de resurse umane pentru buna desfășurare a activității la nivelul instanțelor și parchetelor.

În acest context, ocuparea posturilor vacante de judecător și procuror s-a realizat prin toate modalitățile prevăzute de lege, astfel cum rezultă din datele ce vor fi prezentate mai jos.

La data de 01.01.2015, din totalul de **4706¹ de posturi** de judecător, erau **ocupate 4504 posturi** și **vacante 202 posturi**. Dintre cele 202 posturi vacante, 65 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție și 137 funcțiilor de conducere.

Comparativ, la începutul anului 2014, din totalul de **4694 posturi** de judecător, erau **ocupate 4438 posturi** de judecător și **vacante 256 de posturi**. Dintre cele 256 de posturi vacante, 107 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție și 149 funcțiilor de conducere.

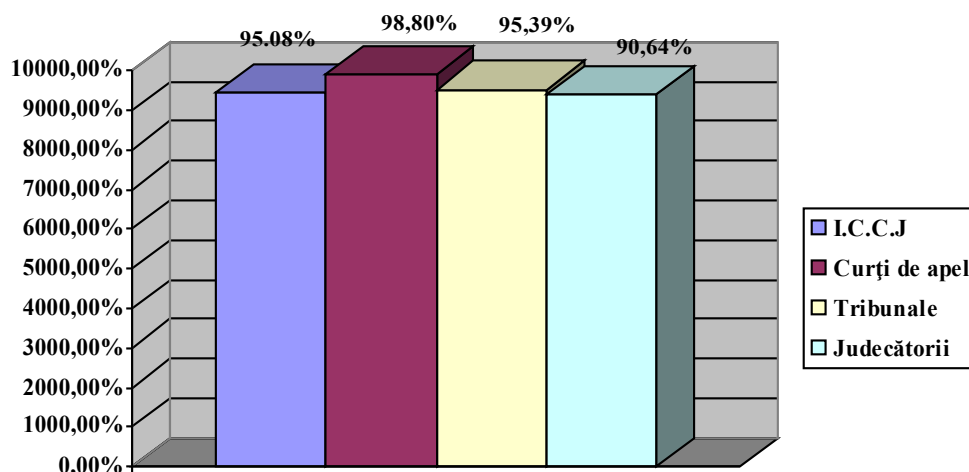
B. Situația posturilor de judecător pe grade de jurisdicție, la data de 01.01.2015

Categoria	Posturi de judecător prevăzute în schemă			Posturi de judecător vacante		
	Total	Execuție	Conducere	Total	Execuție	Conducere
Înalta Curte de Casație și Justiție	122	115	7	6	6	0

¹ Două posturi din totalul de 4706 se regăseau numai temporar în schemele instanțelor (1 post la judecătorii și 1 post la curțile de apel), fiind alocate din fondul de rezervă la revenirea în instanță a unor judecători ale căror posturi erau ocupate în condițiile art. 134¹ din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit legii, aceste posturi sunt reincluse de drept în fondul de rezervă, la momentul primei vacantări la instanțele în cauză.

(ÎCCJ)						
Curți de apel (inclusiv Curtea Militară de Apel)	832	732	100	13	0	13
Tribunale (inclusiv tribunalele militare și tribunalele specializate)	1583	1346	237	74	31	43
Judecătorii	2169	1869	300	109	28	81
Total	4706	4063	644	202	65	137

**GRADUL DE OCUPARE A POSTURILOR DE JUDECĂTOR LA
DATA DE 1 IANUARIE 2015**

Din totalul judecătorilor în funcție la data de 01.01.2015, cu luarea în calcul inclusiv a acelor judecători care ocupau pe perioadă nedeterminată posturi temporar vacante în condițiile art. 134¹ din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, 3358 (72,98%) erau femei și 1243 (27,02%) erau bărbați.

C. Ocuparea posturilor de execuție vacante

În cursul anului 2015, ocuparea posturilor de execuție vacante s-a realizat prin următoarele modalități:

➤ **Repartizarea absolvenților Institutului Național al Magistraturii, promoția 2015**

Prin Hotărârea nr. 694/22.06.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii au fost numiți în funcția de judecător stagiar un număr de 101 auditori de justiție – promoția 2015.

➤ **Numirea în magistratură pe bază de concurs, conform dispozițiilor art. 33 alin. (1)-(4) din Legea nr. 303/2004**

În perioada 30 iunie - 15 octombrie 2015 s-a desfășurat concursul de admitere în magistratură, organizat în condițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, căruia i-au fost alocate 28 de posturi de judecător.

După finalizarea acestui concurs, s-au ocupat, începând cu data de 09.12.2015, 28 de posturi de judecător la judecătorii.

➤ **Numirea, la cerere, a procurorilor în funcția de judecător și a judecătorilor în funcția de procuror**

În anul 2015, au fost eliberate din funcția de procuror și numite în funcția de judecător, la cerere, 2 persoane, în temeiul art. 61 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

➤ **Numirea în funcția de judecător, după promovarea examenului de capacitate, a procurorilor care au optat în acest sens**

În acord cu prevederile art. 25 alin. (1) coroborat cu art. 30 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2015 au fost numiți în funcția de judecător candidații care au promovat examenul de capacitate organizat în perioada 4 iulie – 6 noiembrie 2014, printre aceștia regăsindu-se și 18 procurori care au optat pentru funcția de judecător.

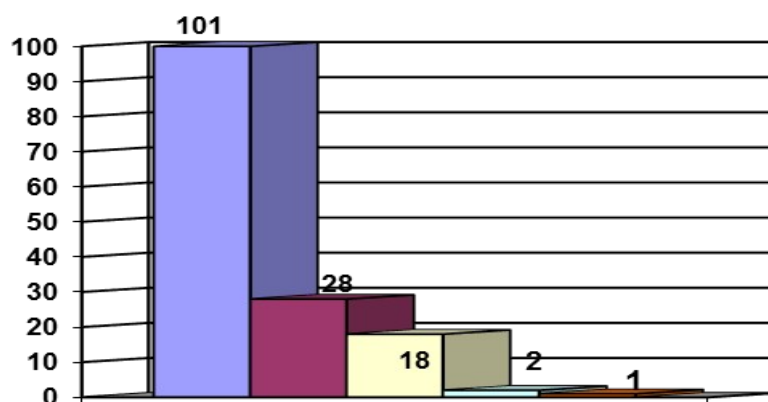
La data de 18.12.2015, cei 100 judecători stagiași și 90 de procurori stagiași care au promovat examenul de capacitate organizat în perioada 3 iulie - 5 noiembrie 2015 și-au exercitat, în ordinea mediilor obținute, dreptul de alegere a posturilor, un număr de 9 procurori stagiași optând pentru ocuparea unui post de judecător.

➤ **Reîncadrarea în funcția de judecător și procuror a foștilor judecători**

În anul 2015 a fost reîncadrată în funcția de judecător o persoană, în temeiul art. 83 alin. (3)² din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare..

În acord cu datele prezentate mai sus, urmare a procedurilor derulate în anul 2015 au fost numite în funcția de judecător **150 de persoane**, grafic situația prezentându-se astfel:

Modalități de ocupare a posturilor de judecător în anul 2015

■ Absolvenți I.N.M. repartizați

■ judecători numiți în urma promovării concursului de admitere în magistratură

□ procurori numiți judecători după examenul de capacitate

□ procurori numiți, la cerere, judecători

■ reîncadrări în funcție

Ca urmare a valorificării tuturor procedurilor de ocupare a posturilor vacante, la începutul anului 2016, **situația posturilor de judecător**³ se prezintă astfel:

Categorie	Posturi de judecător prevăzute în schemă			Posturi de judecător vacante		
	Total	Execuție	Conducere	Total	Execuție	Conducere
Înalta Curte de Casație și Justiție	122	115	7	15	15	0
Curți de apel (inclusiv Curtea Militară de Apel)	838	738	100	22	13	9

² care vizează reîncadrarea în funcția de judecător a foștilor judecători eliberați din funcție prin pensionare

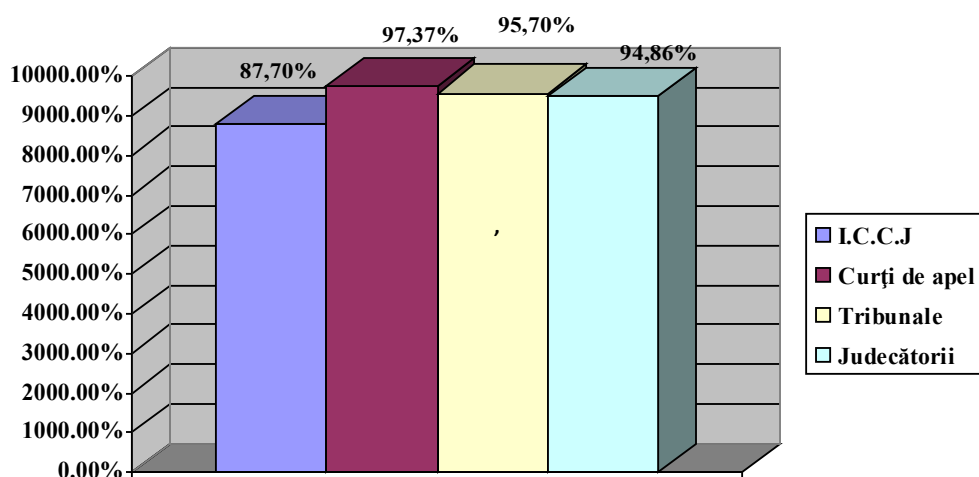
³ Situația a fost întocmită cu luarea în calcul a decretelor de eliberare din funcția de judecător publicate în Monitorul Oficial al României până la finele anului 2015, vizând inclusiv eliberările din funcție dispuse până la 31.12.2015, dar care își produc efectele cu o dată ulterioară celei de 01.01.2016.

Tribunale (inclusiv instanțele militare și tribunalele specializate)	1585	1347	238	68	40	28
Judecătorii	2179	1877	302	112	35	77
Total	4724	4077	647	217	103	114

Prin urmare, la începutul anului 2016⁴, din totalul de 4724 posturi din schemele instanțelor, sunt ocupate 4507 posturi și vacante 217 (din care 103 posturi de execuție și 114 funcții de conducere).

Din totalul judecătorilor în funcție, cu luarea în calcul inclusiv a acelor judecători care ocupă pe perioadă nedeterminată posturi temporar vacante în condițiile art. 134¹ din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, 3404 (73,87%) sunt femei și 1204 (26,13%) sunt bărbați.

GRADUL DE OCUPARE A POSTURILOR DE JUDECĂTOR LA DATA DE 1 IANUARIE 2016

D. Eliberări din funcția de judecător

Prin decrete ale președintelui României publicate în Monitorul Oficial în anul 2015, au fost **eliberate din funcția de judecător 104 persoane**, după cum urmează:

- 86 de persoane, prin pensionare;
- 7 persoane, prin demisie;
- 4 persoane, ca urmare a numirii în funcția de procuror;
- 4 persoane, ca urmare a condamnării definitive;
- 3 persoane, în temeiul art. 83 alin. 1 teza finală din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Totodată, în cursul acestui an s-a vacantat **un post** ca urmare a decesului unui judecător.

La sfârșitul anului 2015, un număr de 425 de judecători de la curțile de apel și instanțele aflate în circumscripția teritorială a acestora (cu excepția Curții Militare de Apel și a instanțelor din subordine) la care se adaugă încă 35 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție îndeplineau condițiile legale de pensionare.

În anul 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz anual pentru menținerea în funcție a 22 de judecători, după împlinirea vârstei de 65 de ani.

E. Echilibrarea schemelor de personal

⁴ Situația are în vedere decretele de eliberare din funcția de judecător publicate în Monitorul Oficial al României până la finele anului 2015, cu luarea în calcul inclusiv a eliberărilor din funcție dispuse până la data de 31.12.2015, dar care își produc efectele cu o dată ulterioară celei de 01.01.2016.

1) În vederea echilibrării volumului de activitate pe judecător, la fel ca în anii anteriori, și în cursul anului 2015 a fost analizat volumul de activitate al instanțelor, raportat la schemele de personal.

În acest scop, prin Hotărârea nr. 1133/21.10.2014, Secția pentru judecători a aprobat procedura de urmat în vederea redistribuirii posturilor de judecător, precum și *criteriile* ce trebuie avute în vedere, cu valoare de principiu, la redimensionarea schemelor instanțelor judecătorești. Criteriile au fost, ulterior, completate prin Hotărârea nr. 214/22.04.2015 a Secției pentru judecători.

În raport de cele decise prin hotărârile la care s-a făcut referire anterior, prin Hotărârea nr. 253/19.03.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat lista instanțelor la care se pot reduce schemele de judecător în anul 2015, în funcție de criteriile aprobate, precum și lista instanțelor la care este necesară suplimentarea posturilor de judecător, listă ce a fost definitivată prin Hotărârea nr. 412/29.04.2015, în urma consultării instanțelor vizate.

De asemenea, prin Hotărârea nr. 412/29.04.2015 a Plenului s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a 16 posturi vacante de judecător între judecătorii. Prin aceeași hotărâre, au fost indisponibilizate 59 de posturi de judecător la nivelul judecătoriilor, până la vacantarea funcțiilor de execuție, în vederea redistribuirii.

Ulterior, pe măsura vacantării unor posturi dintre cele 59 indisponibilizate, în cursul anului 2015, Plenul a acordat aviz conform pentru redistribuire, după cum urmează:

- prin Hotărârea nr. 525/26.05.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a 7 posturi vacante de judecător între judecătorii, posturi care au fost deja redistribuite.
- prin Hotărârea nr. 828/24.08.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a 3 posturi de judecător.
- prin Hotărârea nr. 1137/27.10.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a 2 posturi de judecător.

Prin aceeași hotărâre Plenul a mai dispus finalizarea procedurii de redistribuire a unor posturi de judecător pentru anul 2015 și demararea procedurii de redistribuire pentru anul 2016 începând cu luna martie a anului următor, aprobând, totodată, criteriile de redistribuire pentru anul 2016 și calendarul estimativ al procedurii de redistribuire pentru anul 2016.

- prin Hotărârea nr. 1144/03.11.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea unui alt post de judecător. În același timp, s-a menținut măsura indisponibilizării celorlalte 46 de posturi de judecător rămase, până la vacantare sau până la data de 01.01.2016.

- prin Hotărârea nr. 1303/08.12.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea unui alt post de judecător.

- prin Hotărârea nr. 1359/17.12.2015, s-a acordat aviz conform pentru redistribuirea a încă 6 posturi de judecător.

La sfârșitul anului, un număr de 39 de posturi au rămas nedistribuite, nevacantându-se în perioada de indisponibilizare.

2) În același scop al echilibrării volumului de activitate, prin Hotărârea nr. 958/22.09.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat favorabil proiectul de Hotărâre de Guvern pentru modificarea H.G. nr. 337/1993 pentru stabilirea circumscripțiilor unor judecătorii și ale parchetelor de pe lângă aceste judecătorii, în ceea ce privește unele instanțe din circumscripția Curții de Apel Cluj.

Această modificare de competență a fost determinată de necesitatea echilibrării volumului de muncă al instanțelor și al fiecărui judecător, prin rearondarea unor localități din aria de competență teritorială a instanțelor mai aglomerate la instanțele mai puțin aglomerate, dar care dispun de resursele necesare pentru preluarea cauzelor respective.

Cu ocazia modificării la care s-a făcut referire anterior s-a avut în vedere faptul că realitatea la nivelul instanțelor judecătorești din circumscripția Curții de Apel Cluj, confirmată de datele statistice, arată că exista un dezechilibru major în ceea ce privește volumul de dosare între judecătoriile aflate în raza de competență teritorială a aceluiași tribunal. Dezechilibrul se manifesta în special în defavoarea judecătoriilor din orașele reședință de județ ale căror resurse umane și materiale sunt suprasolicitate în raport cu instanțele din localitățile mai mici a căror situație din punctul de vedere al

numărului de dosare este mult mai bună. Aceste instanțe mici beneficiază, de cele mai multe ori, de o infrastructură foarte bună din punct de vedere material și de resurse umane suficiente și bine pregătite profesional care își pot asuma un volum de muncă mai ridicat decât cel actual.

De asemenea, s-a avut în vedere faptul că, de la momentul adoptării Hotărârii Guvernului nr. 337/1993, realitatea demografică și infrastructura din teritoriu au suferit modificări prin creșterea sau scăderea populației unor localități, deschiderea sau modernizarea unor noi rute de transport etc.

3) Prin Hotărârea nr. 1091 din data de 28.11.2012, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit Planul de măsuri privind punerea în aplicare a Codului civil, Codului de procedură civilă, Codului penal și a Codului de procedură penală.

Una dintre măsurile stabilite prin planul sus-menționat privește **suplimentarea schemelor de personal ale instanțelor și parchetelor** în vederea pregătirii sistemului judiciar pentru implementarea noilor coduri.

În acest context, au fost făcute demersuri în vederea suplimentării schemelor de personal ale instanțelor judecătorești cu posturile de judecător și personal auxiliar de specialitate prevăzute pentru anul 2015, astfel că, prin H.G. nr. 486/30.06.2015, a fost suplimentat numărul maxim de posturi prevăzute pentru instanțele judecătorești cu 20 de posturi de judecător și 70 de posturi de personal auxiliar de specialitate.

În vederea repartizării pe instanțe a posturilor respective, prin Hotărârea nr. 1139/2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz conform pentru distribuirea posturilor de judecător, astfel: 7 posturi la judecătorii (alocate către 7 judecătorii), 5 posturi la tribunale (alocate către 5 tribunale) și 8 posturi la curțile de apel (alocate către 8 curți de apel).

De asemenea, prin Hotărârea nr. 1178/2015 a Plenului, s-a acordat aviz conform și pentru distribuirea pe instanțe a celor 70 de posturi de personal auxiliar de specialitate, după cum urmează: 37 de posturi la judecătorii (alocate către 29 de judecătorii), 25 de posturi la tribunale (alocate către 16 tribunale) și 8 posturi la curțile de apel (alocate către 8 curți de apel).

4) În perioada 2012-2013, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției și al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a derulat Proiectul privind raționalizarea instanțelor și parchetelor, prin desființarea unor instanțe și parchete cu volum mic de activitate.

Urmare a eforturilor interinstituționale vizând analiza de sistem din cadrul acestui proiect, prin Hotărârea nr. 548/2013, Plenul a acordat aviz conform pentru desființarea a 30 de instanțe /parchete cu rearondarea localităților acestora altor instanțe/parchete.

Demersul astfel finalizat, a fost continuat de Ministerul Justiției, care a inițiat un proiect de lege în acest sens, înaintat Parlamentului României. **Proiectul a fost respins de ambele camere ale Parlamentului.**

În acest context, în anul 2015, la nivelul Grupului de lucru pentru pregătirea sistemului judiciar în vederea intrării în vigoare a noilor coduri a fost elaborat un nou material în același scop al desființării/rearondării unor instanțe/parchete.

Ulterior, prin Hotărârea nr. 560/2015, Plenul a dispus, printre altele, continuarea demersurilor pentru alocarea eficientă, din punct de vedere administrativ-teritorial, a cauzelor pe circumscripții la instanțe și parchete, fie prin desființarea instanțelor/parchetelor cu volum foarte mic de activitate, fie prin rearondare de localități, reținând că se impune continuarea analizei instanțelor/parchetelor cu volum foarte mic de activitate, prin constituirea, la nivel interinstituțional (Consiliul Superior al Magistraturii – Ministerul Justiției-Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție), a unui grup de lucru comun. Prin Hotărârea nr. 1357/17.12.2015 au fost desemnați membrii Consiliului Superior al Magistraturii care vor coordona lucrările grupului de lucru interinstituțional.

F. Mobilitatea în sistemul judiciar.

Ca și în anii anteriori, în cursul anului 2015, au fost adoptate măsuri privind transferul, detașarea și delegarea judecătorilor, având în vedere atât interesul funcționării în condiții optime a instanțelor, cât și cel personal al magistratului.

Astfel, în perioada de referință, au fost analizate de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii 606 cereri de transfer ale judecătorilor din care 252 au fost admise, 323 au fost respinse și s-au înregistrat 31 de renunțări la soluționarea cererilor de transfer.

Distinct de acestea, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus 11 transferuri, în cazul judecătorilor numiți în funcții de conducere la alte instanțe decât cele la care au funcționat și 20 de transferuri în cazul revenirii judecătorilor la instanțele de la care provin sau la alte instanțe la care au dreptul să funcționeze, la momentul încetării mandatului funcției de conducere, în conformitate cu art. 51 alin. (1) din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, în cursul anului 2015, au fost formulate și analizate de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii un număr de 58 de cereri de detașare ale judecătorilor, atât în cadrul sistemului, cât și la alte instituții sau autorități publice, din care 31 de solicitări de detașare au fost admise, 24 de solicitări au fost respinse, în cazul a 2 cereri s-a luat act de neprezentarea magistraților la interviurile comisiei; în cazul unei solicitări de detașare titularul a renunțat la soluționarea cererii.

De asemenea, s-a dispus prelungirea detașării în cazul unui număr de 10 judecători și încetarea detașării într-o situație.

În cursul anului 2015, Secția pentru judecători a acordat aviz pentru eventuala detașare a 3 judecători și au fost respinse 8 cereri pentru eventuale detașări ale unor judecători la organisme ale Uniunii Europene, în condițiile art. 7¹ din Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin HCSM nr. 193/2006, cu modificările și completările ulterioare și a luat act de renunțarea la o astfel de cerere de detașare.

În fine, Consiliul Superior al Magistraturii a analizat 3 solicitări de delegare a judecătorilor în funcții de execuție, toate cererile fiind respinse.

G. Dezvoltarea carierei profesionale a judecătorilor.

a. Promovarea judecătorilor în funcții de execuție.

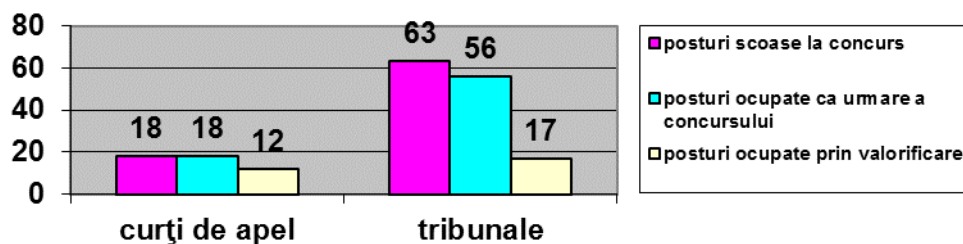
Prin Hotărârea nr. 102/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, la data de 29 martie 2015, a unui concurs de promovare efectivă și pe loc în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor, pentru ocuparea a 81 de posturi de judecător (dintre care 63 la tribunale și 18 la curțile de apel) . Acestui concurs i-au fost alocate, de asemenea, și 150 de posturi pentru promovare pe loc (100 de posturi pentru tribunale și 50 de posturi pentru curțile de apel). Ulterior, numărul de posturi anterior menționat a fost suplimentat cu 11 posturi pentru promovarea pe loc în gradul profesional corespunzător curții de apel și cu 3 posturi pentru promovarea pe loc în gradul profesional corespunzător tribunalului, pentru candidații care au obținut medie egală cu cea a candidatului clasat pe ultimul loc.

După finalizarea acestui concurs, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus **promovarea efectivă a 74 de judecători** (56 de judecători la tribunale și 18 judecători la curțile de apel), **precum și promovarea pe loc a 164 de judecători** (dintre care 61 judecători au obținut gradul de curte de apel și 103 judecători pe cel corespunzător tribunalului).

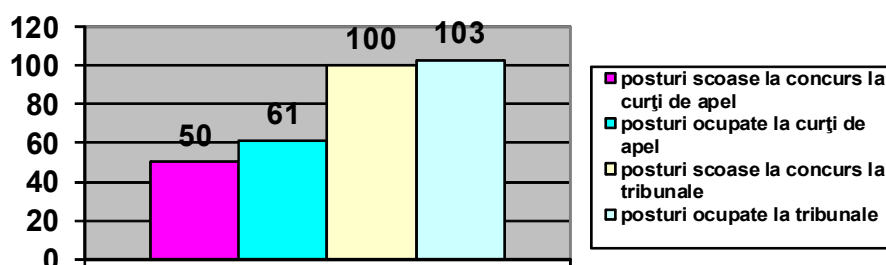
Ulterior, prin valorificarea rezultatelor acestui concurs, s-a dispus promovarea a încă 29 de judecători (12 la curțile de apel și 17 la tribunale).

Raportat la datele prezentate, rezultă că la curțile de apel gradul de ocupare a posturilor scoase la concurs a fost de 100%, iar la tribunale a fost de 89% (comparativ, în anul 2014, procentul de ocupare a posturilor a fost de 100% la curțile de apel și 59% la tribunale). În cazul promovării pe loc, gradul de ocupare a fost de 100% la ambele grade de jurisdicție.

Ocuparea posturilor de judecător, ca urmare a concursului de promovare efectivă în funcții de execuție din data de 29 martie 2015

Ocuparea posturilor de judecător ca urmare a concursului de promovare pe loc din data de 29 martie 2015

b. Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

În perioada 5 ianuarie - 4 iunie 2015 s-a desfășurat concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție pentru ocuparea a 7 posturi vacante de judecător (Secția penală – 3 posturi și Secția de contencios administrativ și fiscal – 4 posturi).

La concurs s-au înscris 25 de magistrați, iar după finalizarea acestei proceduri, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus promovarea în funcția de judecător la instanța supremă a 4 persoane (3 judecători la Secția de contencios administrativ și fiscal și un judecător la Secția penală).

Prin urmare, gradul de ocupare a posturilor a fost de 57%, față de 62,5% în anul precedent.

Prin Hotărârea nr. 1351/17.12.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a decis organizarea unui concurs de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, în perioada 4 ianuarie – 1 iunie 2016, pentru ocuparea a 12 posturi de judecător (4 posturi de judecător la Secția a II-a civilă, 4 posturi de judecător la Secția penală și 4 posturi de judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal).

H. Asigurarea conducerii la nivelul instanțelor judecătorești

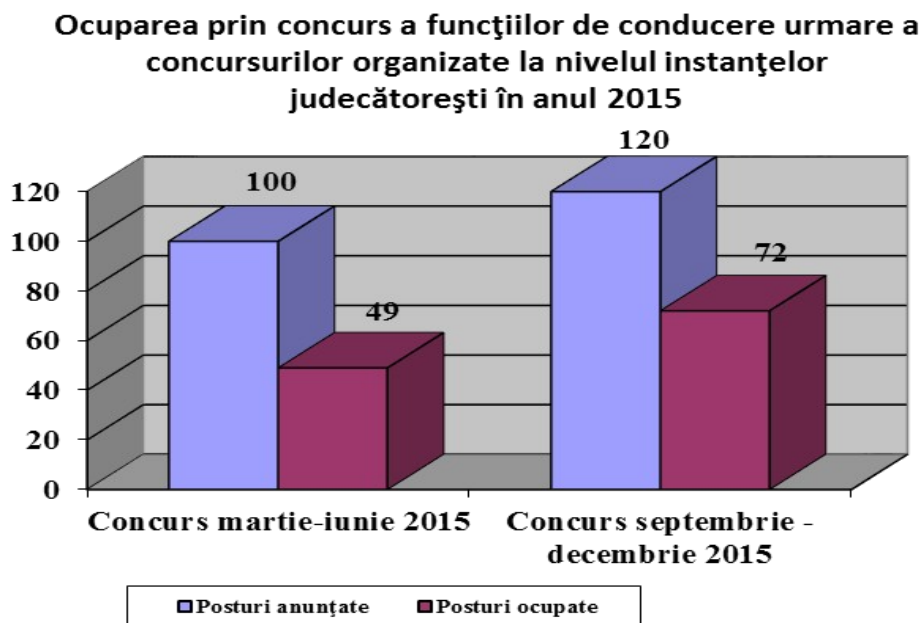
• **Numirea judecătorilor în funcția de președinte și vicepreședinte.**

În perioada 27 martie – 24 iunie 2015 s-a desfășurat concursul/examenul pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor la curțile de apel, tribunale, judecătorii, precum și la parchetele de pe lângă acestea, pentru ocuparea a **100 funcții vacante de președinte și vicepreședinte** la curți de apel, tribunale, tribunale specializate și judecătorii. După finalizarea acestui concurs, **s-au ocupat 49 de funcții de conducere.**

Cel de-al doilea concurs/examen pentru numirea în funcții de conducere s-a desfășurat în perioada 18 septembrie - 16 decembrie 2015, pentru ocuparea unui număr de **120 funcții vacante de**

președinte și vicepreședinte la curți de apel, tribunale, tribunale specializate și judecătorii. Urmare a acestui concurs/examen, s-au ocupat, începând cu data de 1 ianuarie 2016, **72 de funcții de conducere**.

Pe baza datelor prezentate anterior rezultă că la concursul organizat în prima parte a anului 2015 gradul de ocupare a fost de 49%, iar cel de-al doilea concurs acest grad a fost de 60%.

- **Numirea judecătorilor în alte funcții de conducere, în temeiul dispozițiilor art. 48 alin. (9) din Legea nr. 303/2004**

În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, numirea în funcțiile de conducere care nu se ocupă prin concurs, respectiv acelea de președinte de secție la judecătorii, tribunale și curți de apel se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii, o singură dată, de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței.

În cursul anului 2015, Secția pentru judecători a numit 101 judecători în *funcții de președinte de secție* la judecătorii, tribunale și curțile de apel.

De asemenea, potrivit art. 53 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, președinții de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt numiți de către Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție care au funcționat la această instanță cel puțin 2 ani.

În temeiul dispoziției legale anterior evocate, în cursul anului 2015 au fost numiți doi judecători în funcții de președinte de secție la instanța supremă, respectiv în funcția de președinte al Secției penale și în funcția de președinte al Secției de contencios administrativ și fiscal.

- **Delegarea în funcții de conducere a judecătorilor**

În cursul anului 2015, Secția pentru judecători a admis 102 solicitări de delegare în funcții de conducere, 107 prelungiri de delegare în aceste funcții și a dispus încetarea delegării în alte 64 de situații. Totodată, Secția pentru judecători a hotărât respingerea unei solicitări de delegare în funcții de conducere.

I. Situația posturilor de magistrat asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție

La începutul anului 2015, din cele 119 de posturi de magistrat-asistent prevăzute în statul de funcții și de personal al Înaltei Curți de Casație și Justiție erau ocupate 105 posturi și vacante 14.

În cursul anului 2015, numărul posturilor de magistrat-asistent a fost majorat la 123, urmare a suplimentării cu 4 posturi din această categorie, suplimentare dispusă prin H.G. nr. 486/2015.

Potrivit art. 66 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, magistrații-asistenți sunt numiți și promovați în funcție de Consiliul Superior al Magistraturii, pe bază de concurs.

În anul 2015 au fost organizate concursuri atât pentru ocuparea unor posturi de execuție de magistrat-asistent, cât și pentru promovarea în funcții de conducere, după cum urmează:

- în perioada aprilie-iunie 2015 a avut loc concursul pentru ocuparea funcției de magistrat-asistent șef la Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, funcție care s-a ocupat;
- în perioada 22 mai-9 iulie 2015 s-a organizat concursul pentru ocuparea funcției de prim-magistrat-asistent, funcție care s-a ocupat;
- la data de 7 decembrie 2015 a fost organizat concurs pentru ocuparea funcției de magistrat-asistent șef la Secția a II-a civilă, funcție care a fost ocupată;
- în perioada 25 august - 23 noiembrie 2015 a fost organizat concurs pentru ocuparea a 22 de posturi vacante de magistrat-asistent. Cele 22 de posturi au fost repartizate astfel: 5 posturi la Secția I civilă, 3 posturi la Secția a II – a civilă, 7 posturi cu specializare în materie penală în cadrul Secțiilor Unite - Completele pentru dezlegarea recursurilor în interesul legii, Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și Completele de 5 judecători, 1 post la Secția penală, 6 posturi la Secția de contencios administrativ și fiscal. După finalizarea concursului, prin Hotărârea nr. 1051/17.12.2015 a Secției pentru judecători s-a dispus numirea în funcția de magistrat-asistent a 14 candidați declarați admiși, începând cu data de 01.01.2016 (5 la Secția I civilă, 3 la Secția a II-a civilă și 6 la Secția de contencios administrativ și fiscal).

Urmare a intrărilor și ieșirilor de personal intervenite în cursul anului 2015, la data de 1 ianuarie 2016 vor fi ocupate 115 posturi de magistrat-asistent și vacante 8 posturi.

J.Aspecte relevante privind personalul auxiliar

Potrivit datelor comunicate de curțile de apel, la sfârșitul anului 2015, în statele de funcții și de personal ale instanțelor erau prevăzute 7481 posturi de personal auxiliar, din care 7390 de posturi erau ocupate, iar 91 vacante. Ponderele posturilor de greșier cu studii superioare în numărul total al posturilor de greșier existent în statele de funcții și de personal ale instanțelor, calculată ca medie națională, a fost de 66,22%.

În cursul anului 2015, la nivelul curților de apel au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de greșier, conform art.36 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare.

Toate cele 120 de posturi scoase la concurs au fost ocupate.

Datele comunicate de curțile de apel relevă faptul că, la sfârșitul anului 2015 un număr de 67 de greșieri îndeplineau condițiile legale de pensionare, dintre care 12 greșieri la nivelul curților de apel, 17 greșieri la nivelul tribunalelor și 38 de greșieri la nivelul judecătorilor.

Din datele furnizate de curțile de apel rezultă că, în cursul anului 2015 au fost aplicate 51 de sancțiuni disciplinare personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești, din care 20 de sancțiuni constând în avertisment, 26 de sancțiuni constând în reducerea drepturilor salariale, 1 sancțiune constând în retrogradarea în grad/treaptă profesională, 1 sancțiune constând în mutarea disciplinară la altă instanță și 3 sancțiuni constând în excluderea din profesie.

Totodată, instanțele au comunicat că, în perioada de referință, 3 persoane aparținând categoriei personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești au fost trimise în judecată pentru fapte aflate în legătură cu exercițiul atribuțiilor de serviciu și 2 persoane au fost condamnate definitiv pentru astfel de fapte.

Potrivit datelor comunicate de curțile de apel, principalele dificultăți survenite în activitatea personalului auxiliar de specialitate, în contextul modificărilor legislative intervenite în anul 2015, au constat în următoarele:

- resurse umane și materiale insuficiente;
- volumul mare de activitate;

- fluctuația de personal;
- modificarea schemelor instanțelor prin transferul temporar al unor posturi fără consultarea curților de apel;
- dificultăți generate de aplicația ECRIS;

K. Aprecieri ale instanțelor cu privire la managementul resurselor umane în sistemul judiciar.

Potrivit datelor comunicate de majoritatea curților de apel, în anul 2015, managementul resurselor umane realizat de Consiliul Superior al Magistraturii a fost similar celui din anul precedent.

O curte de apel⁵ a apreciat că managementul resurselor umane realizat de Consiliul Superior al Magistraturii a fost foarte bun.

Principalele critici aduse de instanțe politicii de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii au fost următoarele:

- nu au fost organizate suficiente sesiuni de transferuri și nu s-a ținut cont de punctele de vedere exprimate de instanțe cu privire la transferuri;
- modalitatea de soluționare a cererilor de transfer și nerespectarea termenelor prevăzute de lege și regulamente pentru organizarea ședințelor de soluționare a cererilor de transfer;
- reducerea schemelor instanțelor la care încărcătura de dosare s-a situat sub medie;

Totodată, principalele propuneri de îmbunătățire a politicii de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii vizează următoarele aspecte:

- locurile pentru promovarea pe loc a judecătorilor în funcții de execuție să fie aprobate separat, pe specializări;
- modificarea criteriilor de soluționare a cererilor de transfer, asigurarea transparenței modului de soluționare a acestora și efectuarea unei estimări obiective a efectelor admiterii/respingerii unor astfel de cereri, raportat la instanța la care se solicită transferul dar și la instanța la care își desfășoară activitatea judecătorul care a formulat cererea;
- consultarea instanțelor cu ocazia luării unor decizii privind politica de resurse umane a acestora;
- corelarea datelor examenelor de capacitate și de promovare a judecătorilor în funcții de execuție la instanțe superioare cu datele începând cu care se aprobă transferurile și numirile în funcție;
- majorarea schemelor de personal;
- reorientarea și adaptarea politicii privind majorarea schemelor instanțelor judecătorești ce înregistrează o încărcătură mare de dosare și refacerea schemelor ce au fost reduse în anul 2015;
- evitarea indisponibilizării posturilor pe perioade mai lungi de 2 luni.

1.1.4. Analiza activității instanțelor din perspectiva indicatorilor de eficiență

Prin Hotărârea nr. 1305/2014 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, s-au stabilit 5 indicatori de performanță pentru instanțe și anume:

- Rata de soluționare a dosarelor;
- Stocul de dosare mai vechi de 1 an/1 an și 6 luni
- Ponderea dosarelor închise într-un an
- Durata medie de soluționare
- Redactările peste termenul legal

Fiecare din cei 5 indicatori sunt împărțiți în patru grade de eficiență reprezentate grafic și anume: foarte eficient (culoarea verde), eficient (culoarea galben), satisfăcător (culoarea portocaliu)

---

⁵ Curtea de Apel București

și ineficient (culoarea roșu). De asemenea, există un raport centralizator al tuturor indicatorilor de performanță care indică starea generală a instanței.

Conform celor stabilite în conținutul hotărârii, Consiliul Superior al Magistraturii urmează să facă o analiză la fiecare 6 luni respectiv la fiecare final de an în urma centralizării datelor statistice aferente, analiză care va fi publicată pe site-ul C.S.M..

În plus, instanțele vor face analize proprii la intervale mai scurte, analize care de asemenea vor fi publicate pe paginile proprii de internet.

Având în vedere indicatorii de performanță enumerați mai sus, la nivelul curților de apel situația centralizată a acestor indicatori se prezintă astfel:

ORDINE	DENUMIRE CURTE DE APEL	GRAD DE EFICIENȚĂ			
		FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFĂCĂTOR	INEFICIENT
1	Curtea de Apel ALBA IULIA		E01 E02 E03 E05		
2	Curtea de Apel BACĂU		E01 E02 E03 E05		
3	Curtea de Apel BRĂSOV		E01 E02 E03 E05		
4	Curtea de Apel BUCUREȘTI		E01 E02 E03 E05		
5	Curtea de Apel CLUJ	E01 E02 E03 E05			
6	Curtea de Apel CONSTANȚA		E01 E02 E03 E05		
7	Curtea de Apel CRAIOVA		E01 E02 E03 E05		
8	Curtea de Apel GALAȚI		E01 E02 E03 E05		
9	Curtea de Apel IAȘI	E01 E02 E03 E05			
10	Curtea de Apel ORADEA	E01 E02 E03 E05			
11	Curtea de Apel PITEȘTI	E01 E02 E03 E05			
12	Curtea de Apel PLOIEȘTI	E01 E02 E03 E05			
13	Curtea de Apel SUCEAVA	E01 E02 E03 E05			
14	Curtea de Apel TARGU MUREȘ		E01 E02 E03 E05		
15	Curtea de Apel TIMIȘOARA	E01 E02 E03 E05			
16	Curtea Militară de Apel BUCUREȘTI		E01 E02 E03 E05		

Se observă că la gradul „foarte eficient” se încadrează următoarele instanțe: Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava și Curtea de Apel Timișoara.

Ca observație, Curtea de Apel Oradea este singura curte foarte eficientă în cadrul tuturor indicatorilor.

De asemenea se observă că nu există nici o instanță cu gradul „satisfăcător” sau „ineficient”.

La nivelul tribunalelor, la gradul „foarte eficient” se încadrează următoarele instanțe: Tribunalul Buzău, Tribunalul Călărași, Tribunalul Dolj, Tribunalul Gorj, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul pentru minori și familie Brașov, Tribunalul Suceava și Tribunalul Vâlcea.

Tribunalul Mehedinți este singura instanță foarte eficientă în cadrul tuturor indicatorilor.

LISTA REZULTATE									
ORDINE	DENUMIRE TRIBUNAL	GRAD DE EFICIENTA							
		FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEFICIENT				
1	Tribunalul BUZAU	E01	E02	E03	E04	E05			
2	Tribunalul CALARASI	E01	E02	E03	E04	E05			
3	Tribunalul DOLJ	E01	E02	E03	E04	E05			
4	Tribunalul GORJ	E01	E02	E03	E04	E05			
5	Tribunalul IALOMITA	E01	E02	E03	E04	E05			
6	Tribunalul MEHEDINTI	E01	E02	E03	E04	E05			
7	Tribunalul pentru minori si familie BRASOV	E01	E02	E03	E04	E05			
8	Tribunalul SUCEAVA	E01	E02	E03	E04	E05			
9	Tribunalul VALCEA	E01	E02	E03	E04	E05			

De asemenea, la gradul „satisfăcător” se încadrează următoarele instanțe:

LISTA REZULTATE								
ORDINE	DENUMIRE TRIBUNAL	GRAD DE EFICIENTA						
		FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEFICIENT			
1	Tribunalul BIHOR			E01	E02	E03	E04	E05
2	Tribunalul Comercial ARGES			E01	E02	E03	E04	E05
3	Tribunalul Militar Teritorial BUCURESTI			E01	E02	E03	E04	E05
4	Tribunalul NEAMT			E01	E02	E03	E04	E05

La gradul “ineficient” nu se încadrează niciun tribunal.

În ceea ce privește judecătoriile, la gradul „foarte eficient” se încadrează 69 de instanțe, primele 15 poziții fiind prezentate în figura de mai jos:

LISTA REZULTATE								
ORDINE	DENUMIRE JUDECATORIE	GRAD DE EFICIENTA						
		FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFACATOR	INEFICIENT			
1	Judecatoria BABADAG	E01	E02	E03	E04	E05		
2	Judecatoria BALS	E01	E02	E03	E04	E05		
3	Judecatoria CALARASI	E01	E02	E03	E04	E05		
4	Judecatoria FALTICENI	E01	E02	E03	E04	E05		
5	Judecatoria DETA	E01	E02	E03	E04	E05		
6	Judecatoria ORSOVA	E01	E02	E03	E04	E05		
7	Judecatoria STREHAIA	E01	E02	E03	E04	E05		
8	Judecatoria URZICENI	E01	E02	E03	E04	E05		
9	Judecatoria VANJU MARE	E01	E02	E03	E04	E05		
10	Judecatoria SINAI	E01	E02	E03	E04	E05		
11	Judecatoria ZALAU	E01	E02	E03	E04	E05		
12	Judecatoria FAGET	E01	E02	E03	E04	E05		
13	Judecatoria ROSIORI DE VEDE	E01	E02	E03	E04	E05		
14	Judecatoria DRAGOMIRESTI	E01	E02	E03	E04	E05		
15	Judecatoria MIERCUREA CIUC	E01	E02	E03	E04	E05		
16	Judecatoria CORABIA	E01	E02	E03	E04	E05		

La gradul „satisfăcător” se încadrează 13 judecătoria:

LISTA REZULTATE		GRAD DE EFICIENȚĂ								
ORDINE	DENUMIRE JUDECĂTORIE	FOARTE EFICIENT	EFICIENT	SATISFĂCĂTOR					INEFICIENT	
				E01	E02	E03	E04	E05		
1	Judecătoria DRAGASANI									
2	Judecătoria HOREZU									
3	Judecătoria MARGHITA									
4	Judecătoria MOINEȘTI									
5	Judecătoria MORENI									
6	Judecătoria NASAUD									
7	Judecătoria PIATRA-NEAMȚ									
8	Judecătoria BUFȚEA									
9	Judecătoria TARGOVISTE									
10	Judecătoria CORNETU									
11	Judecătoria BUHUSI									
12	Judecătoria PLOIESTI									
13	Judecătoria SAVENI									

La gradul „ineficient” nu se încadrează nici o instanță.

1.1.5. Probleme generale de management al instanțelor

Potrivit competențelor legale (art.74 alin.1 lit.d) din Legea nr. 317/2004, republicată), Inspekția Judiciară efectuează verificări cu privire la eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente pentru asigurarea bunei funcționări a instanței, a calității corespunzătoare a serviciului.

În îndeplinirea acestei atribuții, Direcției de inspekție judiciară pentru judecătoria a stabilit ca obiectiv pe termen mediu efectuarea, începând cu anul 2014, a controalelor de fond la toate curțile de apel și instanțele din circumscripția acestora.

În anul 2015 au fost efectuate verificări de management la nivelul a 2 curți de apel: Curtea Militară de Apel și Curtea de Apel Pitești.

Constatările acestor controale au conturat concluzia că instanțele, în majoritatea lor, sunt organizate corespunzător, asigurându-se buna funcționare a justiției ca serviciu public.

Au fost identificate însă și anumite dificultăți în asigurarea actului managerial, determinate de o schemă de personal neadaptată modificărilor de procedură ce au intervenit atât în materie civilă, cât și în materie penală și mai ales de modul de repartizare a personalului în cadrul instanței și asigurarea unui volum echilibrat de muncă între toate secțiile.

Totodată, există în continuare, mai ales la instanțele mici, scheme incomplet ocupate sau instanțe la care se înregistrează o fluctuație mare de personal, cu efecte negative asupra activității acestora în contextul creșterii volumului de muncă pentru personalul stabil.

În ceea ce privește modul de organizare și funcționare a instanțelor s-a constatat că există deficiențe la nivelul compartimentelor auxiliare ale instanțelor, precum și modalități diferite de lucru la nivelul instanțelor din raza aceleiași curți de apel.

O altă problemă identificată a fost aceea a asigurării resurselor materiale și umane necesare pentru operațiunile specifice activității de arhivare electronică.

Totodată, s-a reținut că există în continuare problema sediilor necorespunzătoare în care își desfășoară activitatea unele instanțe judecătorești.

Curțile de apel au indicat, ca principalele dificultăți cu care s-au confruntat în anul 2015, din perspectiva managementului instanței, următoarele:

- modificarea schemelor de personal ale unor instanțe fără consultarea conducerii curții de apel;
- deficitul de resurse materiale și umane;
- lipsa sediilor adecvate;
- fluctuația de personal;
- dificultăți generate de aplicația ECRIS;
- programul flexibil al judecătorilor.

Totodată, principalele propuneri de îmbunătățire a managementului instanțelor, formulate de instanțele judecătorești, vizează următoarele aspecte:

- majorarea schemelor de personal;
- suplimentarea numărului de posturi de judecător din fondul de rezervă;
- îmbunătățirea aplicației ECRIS;
- managementul electronic al dosarelor;
- modificarea criteriilor de stabilire a complexității cauzelor și normarea muncii judecătorilor prin stabilirea unor criterii unitare la nivelul întregii țări;
- modificări legislative care să permită exercitarea calității de ordonator de credite doar de persoane cu pregătire specifică;
- includerea în bugetul instanțelor a unui procent din încasările reprezentând taxe judiciare de timbru;
- modificarea regulamentelor care reglementează activitatea personalului auxiliar în sensul de a permite președintelui instanței sau colegiului de conducere să efectueze cercetări disciplinare și să aplice sancțiuni;
- alocarea unor sedii corespunzătoare desfășurării activității instanțelor sau renovarea celor actuale;
- desființarea unor instanțe mici cu volum redus de activitate în vederea alocării eficiente a resurselor umane și materiale;
- extinderea competențelor președintelui instanței în domeniul repartizării judecătorilor pe secții
- simplificarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești;
- identificarea unor soluții normative în scopul degrevării instanțelor judecătorești.

1.2 Infrastructura și capacitatea instituțională a instanțelor judecătorești

Bugetul justiției trebuie împărțit în 3 părți componente distincte: bugetul curților de apel, al tribunalelor, tribunalelor specializate și al judecătorilor (denumit în continuare bugetul instanțelor), bugetul ICCJ și bugetul Ministerului Public.

Ministerul Justiției (MJ) are calitatea de ordonator principal de credite pentru *instanțele judecătorești*⁶, Administrația Națională a Penitenciarelor și alte instituții subordonate

Ponderea bugetului instanțelor din bugetul MJ

Anul	Total buget MJ	Buget instante	Ponderea bugetului instanțelor din bugetul MJ	Evoluție
2013	2.763.992.000	1.651.344.000	59,74%	↑
2014	3.518.443.000	2.334.406.000	66,35%	↑
2015	3.345.972.000	2.075.519.000	62,03%	↓

După cum se observă, **ponderea bugetului instanțelor din bugetul MJ s-a aflat în trend ascendent până în anul 2015**, ceea ce înseamnă că evoluțiile negative ale bugetului MJ au afectat într-o măsură mai mică aceste bugete. Fondurile bugetare alocate de la bugetul de stat Ministerului

⁶ altele decât ICCJ și cele militare.

Justiției în anul 2015 sunt îndreptate către instanțele judecătorești în proporție de aproximativ 53,45%, restul finanțând aparatul propriu și celelalte instituții subordonate financiar. Bugetul alocat instanțelor în anul 2015 a înregistrat o diminuare față de anul 2014, în principal datorită faptului că în anul 2015 au fost alocate fonduri doar pentru achitarea tranșei aferentă anului 2016 din hotărârile judecătorești, comparativ cu anul 2014 când au fost alocate fonduri pentru achitarea tranșelor aferente anilor 2014 și 2015 din hotărârile judecătorești.

La alocarea fondurilor bugetare pentru instanțe s-a avut în vedere Planul de acțiuni aferent Strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar 2015-2020, aprobată în decembrie 2014 prin HG. nr. 1155 din 23.12. 2014.

Fondurile alocate inițial prin Legea bugetului de stat pe anul 2015 nr.186/2014 au fost insuficiente pentru desfășurarea în condiții normale a activității instanțelor judecătorești pentru întreg anul 2015; cu prilejul celor două rectificări bugetare, aprobate prin Ordonanța Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015, nr.20/2015 și nr.47/23.10.2015 au fost asigurate fondurile necesare pentru funcționarea normală în cursul anului.

Bugetul aprobat Ministerului Justiției pentru anul 2016 prin Legea nr.339/2015 privind bugetul de stat pe anul 2016, este de 3.112.594 mii lei, din care pentru instanțe 1.663.756 mii lei. Chiar dacă fondurile alocate prin legea bugetului pe anul 2016 nu au fost la nivelul solicitărilor, în cursul anului 2016, în funcție de necesități și de execuția bugetară, fondurile necesare suplimentar vor fi solicitate cu ocazia rectificărilor bugetare.

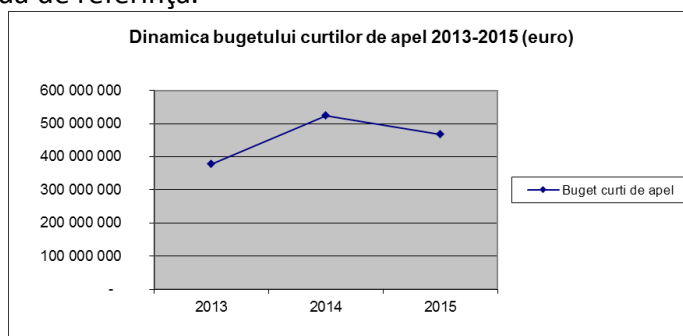
Referindu-ne doar la bugetul curților, din tabelul următor rezultă în mod clar valorile alocate anual:

Dinamica bugetului curților 2013 - 2015 (în euro)

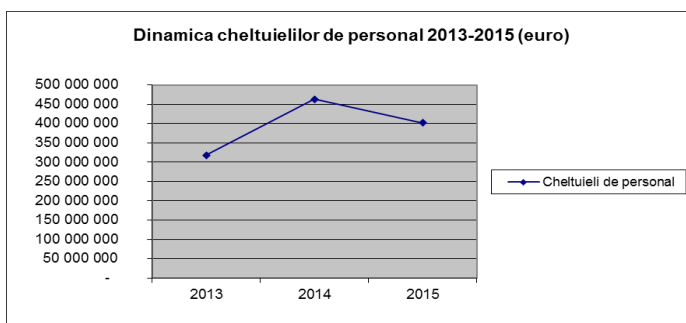
Anul	Instante		Cheltuieli de personal		Bunuri si servicii		Transferuri		Investitii					
2013	377.881.992	↑	586	317.712.	↑	9	37.253.08	↓	16.024.256	↑	1	6.891.99	↓	
2014	618	524.585.	↑	022	462.942.	↑	6	38.535.50	↑	16.557.528	↑	2	6.550.56	↓
2015	467.459.234	↓		401.506.306	↓		38.865.090	↑	19.142.343	↑		7.945.495	↑	

La partea de transferuri au fost incluse celelalte titluri de cheltuieli, respectiv cheltuielile cu proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, programe cu finanțare rambursabilă, etc.

Pentru o analiză comparativă, în graficul de mai jos este prezentată alocarea bugetului în perioada de referință.

Potrivit datelor de mai sus, o pondere semnificativa în bugetul instanțelor o au cheltuielile de personal.

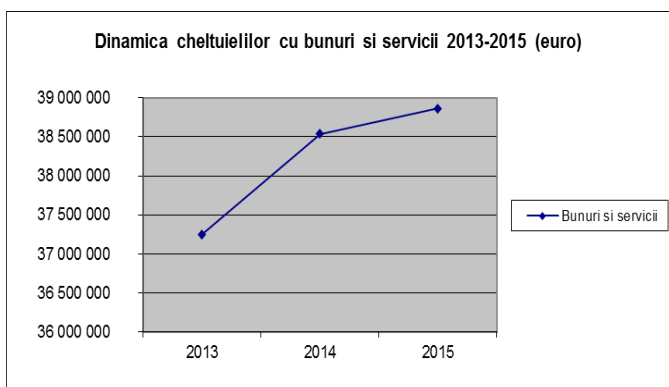
Bugetul alocat instanțelor în anul 2013 la cheltuieli de personal înregistrează o creștere față de anul 2012 deoarece în anul 2013 au fost alocate fonduri pentru creșterea salarială în procent de 7,4% începând cu luna decembrie 2012, față de nivelul lunii iunie 2012, pentru posturile ocupate suplimentar în anul 2013, precum și pentru achitarea tranșei de 10% din hotărârile judecătorești.

Bugetul alocat instanțelor în anul 2014 la cheltuieli de personal înregistrează o creștere față de anul 2013 deoarece în anul 2014 au fost alocate fonduri pentru posturile ocupate suplimentar în anul 2014, precum și pentru achitarea tranșelor de 25% din hotărârile judecătorești aferente anilor 2014 și 2015.

Din fondurile alocate a fost asigurată finanțarea posturilor ocupate la data de 31 decembrie 2014, precum și posturile ocupate în anul 2015, după cum urmează: 101 de judecători din promoția 2015 a INM și, la finele anului, 53 de grefieri absolvenți ai SNG și 28 de judecători absolvenți ai INM. De asemenea, au fost alocate fonduri și pentru: promovările pe loc a unui număr de 164 de judecători; promovări în grad/treaptă ale funcționarilor publici și personalului contractual, promovări în treaptă/grad profesional pentru personalul auxiliar de specialitate, precum și pentru achitarea tranșelor din hotărârile judecătorești aferente anului 2016.

Din totalul de 557.161 mii lei cu care a fost suplimentat bugetul aprobat pentru anul 2015 la cheltuieli de personal pentru instanțele judecătorești, fondurile în sumă de 550.466 mii lei au fost necesare pentru achitarea tranșelor de 25% aferente anului 2016 din hotărârile judecătorești potrivit OUG nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015.

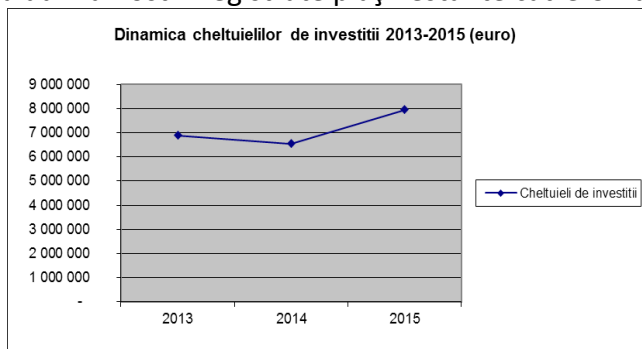
În cadrul bugetului instanțelor, analiza reflectă o atenție continuă acordată bunurilor și serviciilor.

Creditele bugetare alocate instanțelor judecătorești pentru cheltuielile cu bunuri și servicii în anul 2015 au înregistrat o creștere față de anul precedent cu suma de 1.078 mii lei. Pentru asigurarea funcționării în condiții normale a instanțelor judecătorești, cu prilejul celor două rectificări bugetare, fondurile alocate inițial instanțelor au fost suplimentate cu suma de 12.548 mii lei.

Precizăm că intrarea în vigoare a Noului Cod de Procedură Penală (obligativitatea comunicării hotărârilor penale în extenso și în plic închis tuturor instituțiilor implicate în activitatea de judecată, aplicarea noilor reglementări legate de etapa “cameră preliminară”, care se referă la comunicarea către toți inculpații a copiei certificate a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia), a generat cheltuieli suplimentare.

Începând cu anul 2014 sumele necesare achitării ajutorului public judiciar și contravalorii onorariilor avocaților din oficiu au fost prevăzute la Cap.54.01 Alte servicii publice generale, ceea ce a permis o mai bună gestionare a fondurilor alocate cu această destinație astfel încât la 31 decembrie 2015 nu au mai fost înregistrate plăți restante către Uniunea Națională a Barourilor din Romania.

La cheltuieli de capital au fost alocate fonduri în anul 2015 atât pentru obiectivele de investiții, cât și pentru dotarea cu echipamente IT (software, hardware).

Dinamica fondurilor alocate de la bugetul de stat în perioada 2013-2015 reflectă o diminuare continuă până în anul 2015, când s-a înregistrat o creștere față de anul precedent cu 6.128 mii lei, iar repartizarea acestora pentru reparații capitale, modernizări și investiții, este prezentată în tabelul de mai jos.

Fondurile prevăzute în anul 2015 pentru reparații capitale, modernizări și investiții

- mii lei-

	Buget de stat (Titlul XII)		Fonduri externe rambursabile Titlul XII	
	Nr. obiective/proiecte	fonduri alocate	Nr. obiective/proiecte	fonduri alocate
Total		24.454		54.916
I. Construcții		18.764		54.916
Obiective (proiecte) de investiții în continuare	6 obiective, din care:	14.408	4 obiective, din care:	29.262
	– 0 obiective de investiții în continuare finanțate de la Banca Mondială (de la bugetul de stat, partea de cofinanțare)	0	– 4 obiective de investiții în continuare finanțate 100% din fonduri externe rambursabile de la Banca Mondială	29.262
	– 6 obiective de investiții în continuare finanțate 100% de la bugetul de stat	14.408	-	-
Alte cheltuieli de investiții	14 intervenții asupra construcțiilor și instalațiilor aferente acestora, din care:	4.356	4 intervenții asupra construcțiilor și instalațiilor aferente acestora, din care:	25.654
	– 1 proiect – studii de fezabilitate, fezabilitate și alte studii prevăzute de lege	18	– 0 proiecte studii de fezabilitate, fezabilitate și alte studii prevăzute de lege	0
	– 1 consolidare, execuție de lucrări	1.750	– 0 consolidare, execuție de lucrări	0
	– 12 lucrări de modernizări, amenajări, reabilitări fond construit	2.588	– 4 lucrări de modernizări, amenajări, reabilitări fond construit	25.654
II. Reparații capitale		5.690		
Reparații	– 11 lucrări de reparații capitale,	5.690		

capitale la construcțiile existente, inclusiv instalațiile aferente acestora	din care:			
	– 8 lucrări de reparații capitale, execuție de lucrări	5.659		
	– 3 lucrări de reparații capitale, proiectare, inclusiv expertiză tehnică	31		

Fondurile prevăzute în anul 2015 pentru reparații capitale, modernizări și investiții au fost alocate pentru un număr de 23 de instanțe, dintre acestea 3 având atât o componentă de finanțare din fonduri externe rambursabile, cât și o componentă de finanțare de la bugetul de stat și 8 instanțe având doar componentă din fonduri externe rambursabile. Majoritatea sediilor deținute de instanțe sunt deținute în proprietate și, doar o mică parte, cu chirie.

Starea sediilor instanțelor este prezentată în tabelul următor:

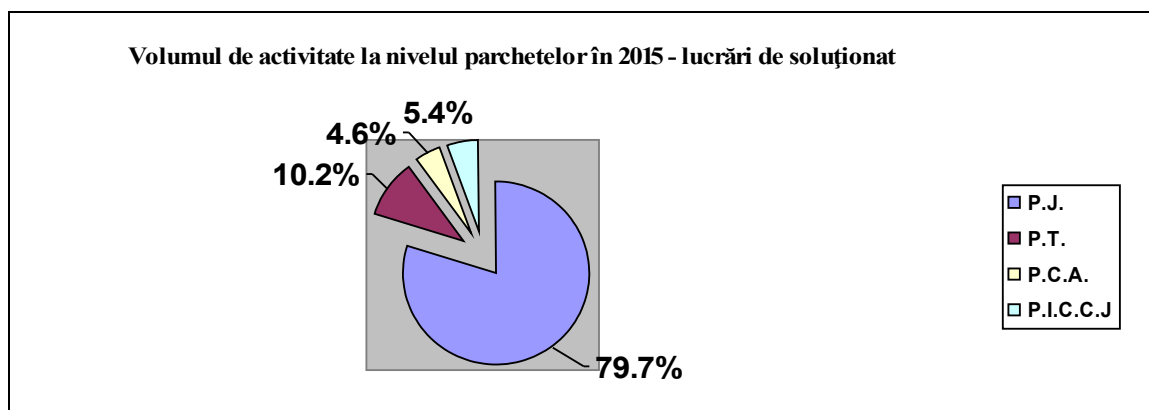
Starea sediilor de instanță la 31 decembrie 2015	Număr de sedii
Sedii în stare foarte bună	58
Sedii în stare bună	62
Sedii în stare acceptabilă	52
Sedii în stare rea	18
Sedii în stare foarte rea	12
Număr total sedii de instanțe	202

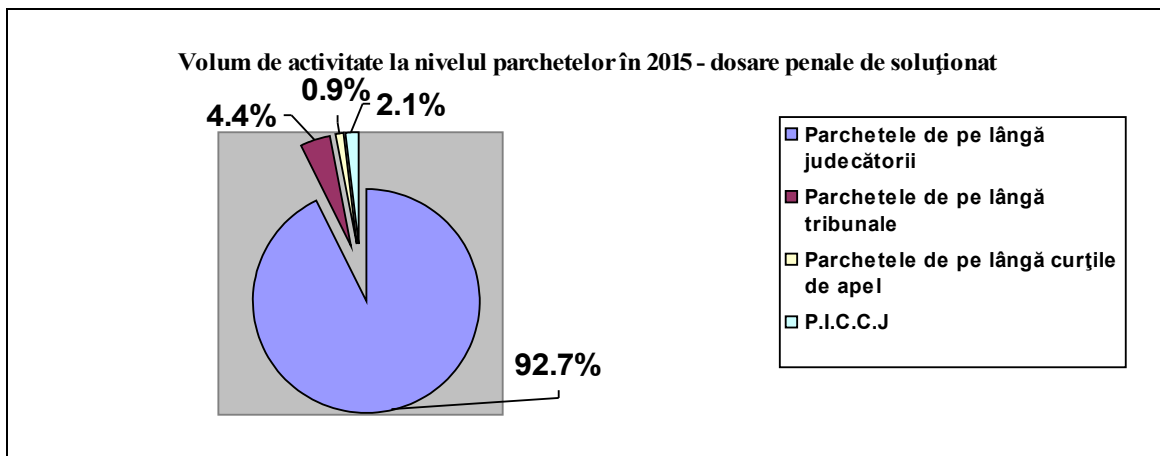
Numărul de 207 sedii de instanță este cel rămas după aplicarea Legii nr.148/2011 privind desființarea unor instanțe judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea.

I.3 Activitatea Ministerului Public

I.3.1. Volumul de activitate la nivelul parchetelor

În anul 2015, la nivelul întregii țări și-au desfășurat activitatea un număr de 176 de parchete pe lângă judecătorii, 42 parchete pe lângă tribunale, 1 parchet specializat pentru cauze cu minori și familie, 15 parchete pe lângă curțile de apel și parchetul de pe lângă instanța supremă. La nivelul tuturor unuităților de parchet (inclusiv parchetele militare) s-a înregistrat un volum total de activitate de 3.227.139 de lucrări, din care 1.832.463 dosare penale. Cele 2 reprezentări grafice de mai jos includ, în cadrul volumului de activitate al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, atât activitatea D.N.A și D.I.I.C.O.T. cât și a parchetelor militare.

1. Activitatea la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

La nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (cu excepția Secției parchetelor militare), numărul lucrărilor de soluționat s-a ridicat la 28912, în timp ce numărul înregistrat al dosarelor de soluționat a fost de 1130. Față de anul 2014, numărul lucrărilor de soluționat a scăzut cu 6917 lucrări (cu 19%), în timp ce numărul cauzelor de soluționat a scăzut cu 135 de dosare (11%).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la **459**, adică 41% din numărul dosarelor de soluționat.

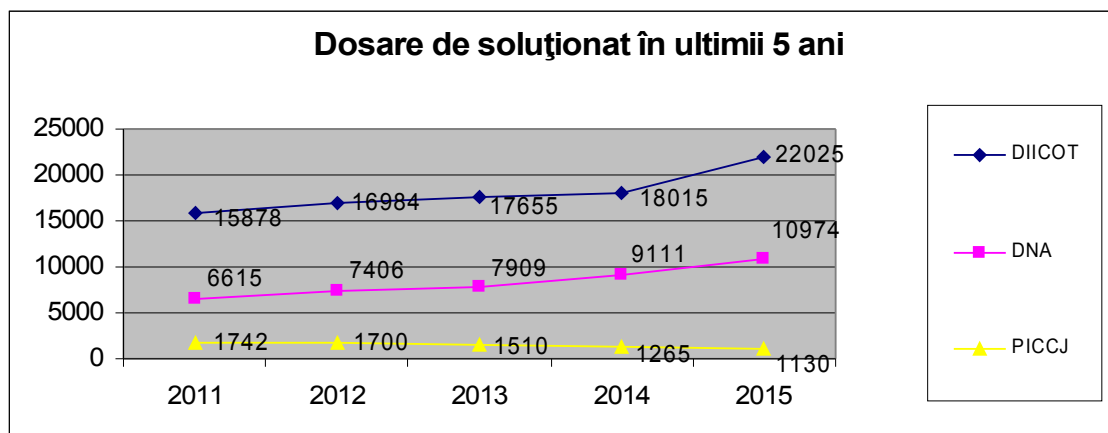
În același timp, **Direcția Națională Anticorupție** a înregistrat în anul 2015 un număr de 50.517 de lucrări și 10.974 cauze de soluționat. Comparativ cu anul 2014, numărul lucrărilor a crescut cu 9466 de unități (23 %), în timp ce numărul dosarelor de soluționat a crescut cu 1863 cauze (20 %).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la 2656 de cauze (24% din totalul cauzelor de soluționat).

La nivelul **Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism**, numărul lucrărilor de soluționat s-a ridicat la 85.573, iar cel al dosarelor la 22.025 de cauze. Comparativ cu anul 2014, numărul de lucrări a crescut cu 11334 de lucrări (15 %); în aceeași perioadă de timp, numărul de cauze de soluționat a crescut cu 4010 (22 %).

Numărul cauzelor soluționate în acest an s-a ridicat la 8280 (38% din numărul dosarelor de soluționat).

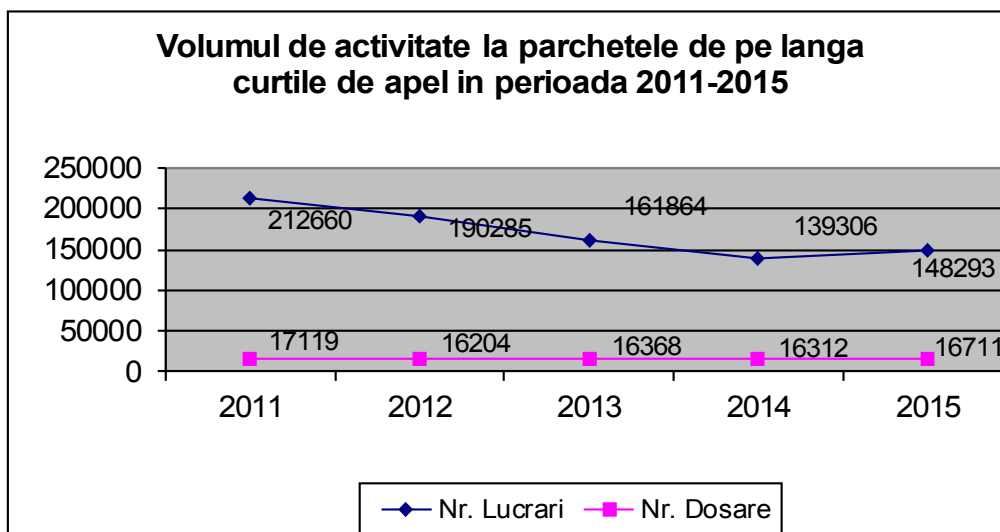
Dinamica numărului de cauze de soluționat în ultimii 5 ani la aceste trei mari structuri de parchet se prezintă astfel :

2. Activitatea la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel

Cele 15 parchete de pe lângă curțile de apel, au înregistrat spre soluționare în perioada de referință un număr de 148293 de lucrări, dintre acestea 16711 constituind dosare penale, repartizate unui număr de 222 de procurori care au ocupat efectiv schema.

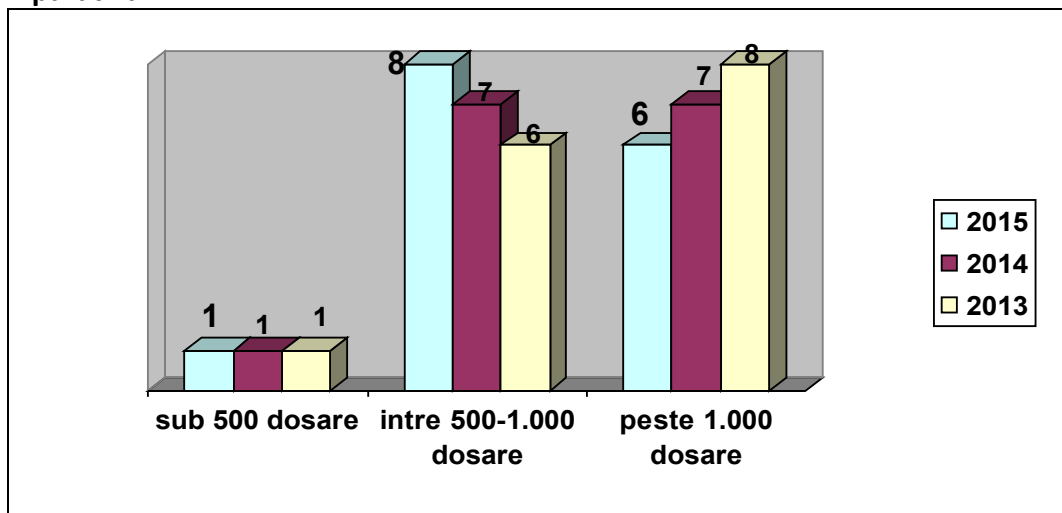
Cei doi indicatori, în ultimii 5 ani au înregistrat următoarea evoluție:

În funcție de volumul dosarelor penale, parchetele de pe lângă curțile de apel se pot grupa astfel:

- unități cu volum mai mic de 500 dosare: **1** (1 și în anul 2014);
- unități cu un volum cuprins între 500 și 1.000 dosare: **8** (7 în anul 2014);
- unități cu un volum situat peste 1.000 dosare: **6** (7 în anul 2014).

Volumul de activitate privind numărul de dosare penale al parchetelor de pe lângă curțile de apel – situație comparativă:

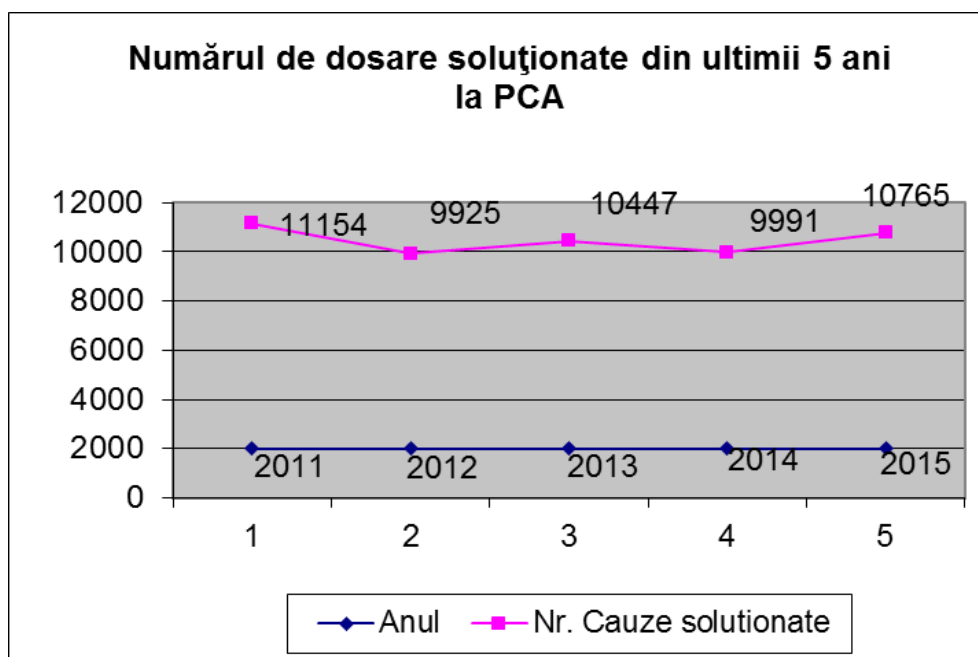
Parchetele cu cel mai mare volum de dosare înregistrat în anul 2015 au fost Parchetul de pe

lângă Curtea de Apel București cu 2817 de dosare, având cu 110 dosare mai mult decât în anul 2014 (rămânând pe prima poziție ca și în anii anteriori), urmat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara cu 1895 de dosare, cu 424 de cauze mai mult față de anul precedent și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța cu 1573 de cauze, înregistrând și acesta o creștere cu 112 dosare.

La polul opus s-au aflat Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj-Napoca cu un număr de numai 490 de dosare, în creștere totuși față de cele 372 de dosare din 2014 și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș cu 644 de cauze.

Din totalul celor 148293 lucrări de soluționat înregistrate la aceste unități de parchet în anul 2015, au fost soluționate un număr de 133452, reprezentând o operativitate de 90%. În același timp, au fost înregistrate 16711 cauze penale de soluționat, fiind soluționate un număr de 10765 de dosare (64%).

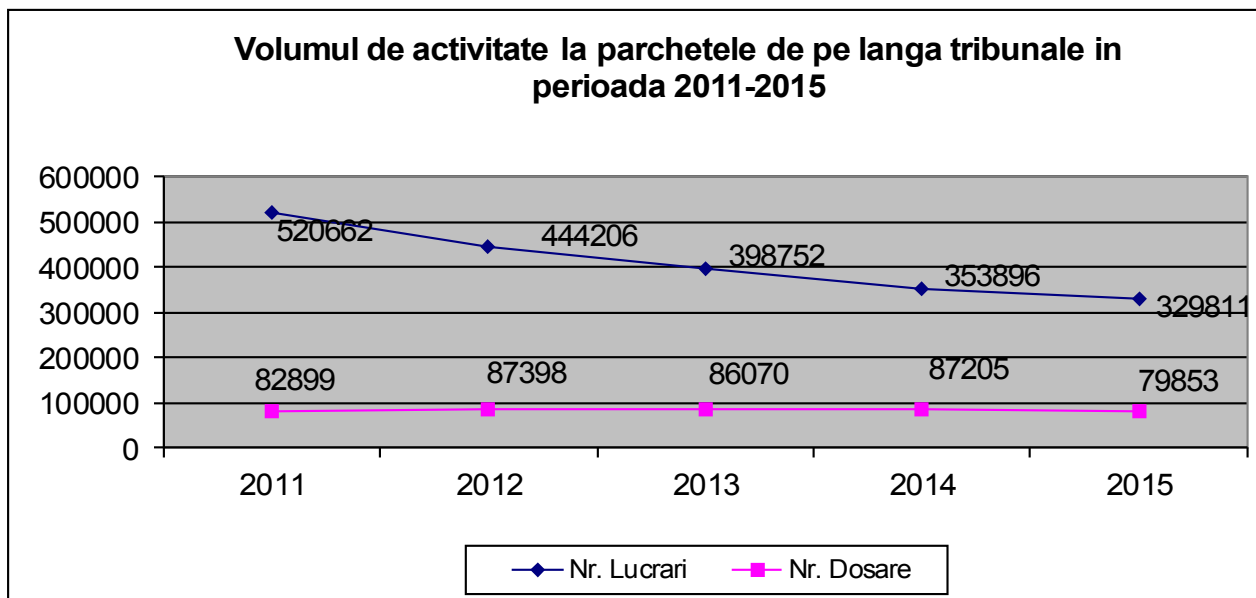
Sub aspectul numărului de cauze soluționate, situația din ultimii 5 ani se prezintă astfel:

3. Activitatea la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale

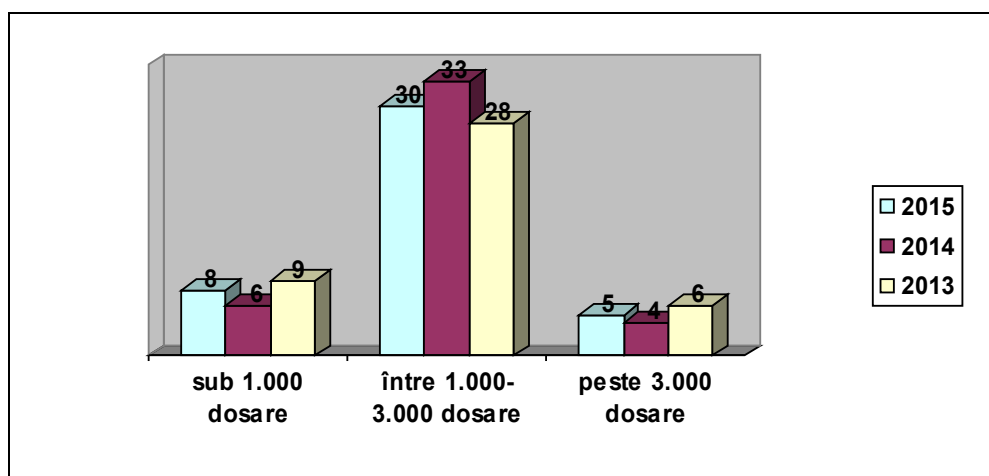
La nivelul celor 43 de parchete de pe lângă tribunale a fost înregistrat un volum de activitate de 329811 de lucrări, din care 79853 de dosare penale, repartizate unui număr de 536 de procurori care au ocupat efectiv posturile existente în schema parchetelor de la acest nivel.

Comparativ, evoluția acestor indicatori în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

- În funcție de volumul de dosare penale, aceste unități de parchet se pot grupa astfel:
- unități cu un volum situat sub 1.000 de dosare: 8 parchete (6 în anul precedent);
  - unități cu un volum cuprins între 1.000 – 3.000 de dosare: 30 de unități de parchet, față de 33 în 2014;
  - unități cu un volum de peste 3.000 de dosare: 5 parchete (4 în 2014).

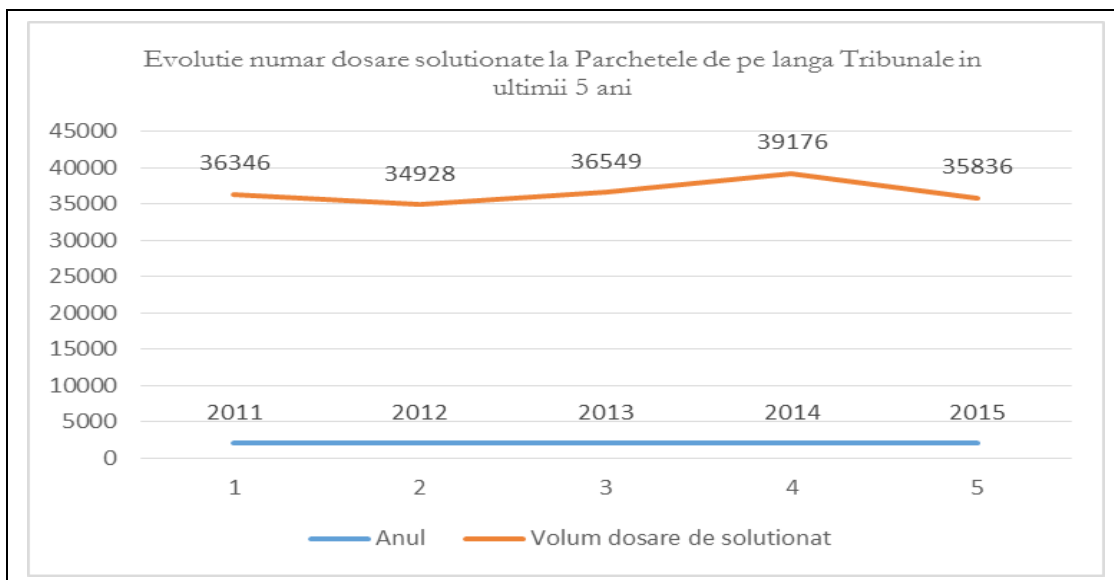
Volumul de activitate al parchetelor de pe lângă tribunale – situație comparativă privind dosarele penale:

Cu un volum ridicat de activitate se remarcă, așa cum s-a întâmplat în ultimii ani, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, care a înregistrat în perioada de referință un volum de lucrări de 36547, dintre care 13221 de dosare penale, în scădere totuși față de anul anterior atât la capitolul lucrări, cu 7168 de unități, cât și în ceea ce privește numărul de dosare, cu 1906 cauze. În ordine descrescătoare a volumului de activitate, prin prisma numărului cauzelor penale, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a fost urmat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța cu 4830 de dosare și de Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași cu 4204 dosare (ambele în creștere la acest indicator și păstrând neschimbată ierarhia de anul trecut).

Din totalul de 329811 lucrări de soluționat (dintre care 79853 de dosare penale) înregistrate la aceste unități de parchet, au fost soluționate un număr de 271625 de lucrări (din care 35836 de dosare penale). Procentul de soluționare a lucrărilor a fost determinat la 82%, iar cel al dosarelor la 45 %, ambele procente ale operativității fiind similare celor din 2014.

Sub aspectul numărului de dosare soluționate, dinamica ultimilor 5 ani se prezintă astfel:

Activitatea la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru cauze cu minori și de familie Brașov

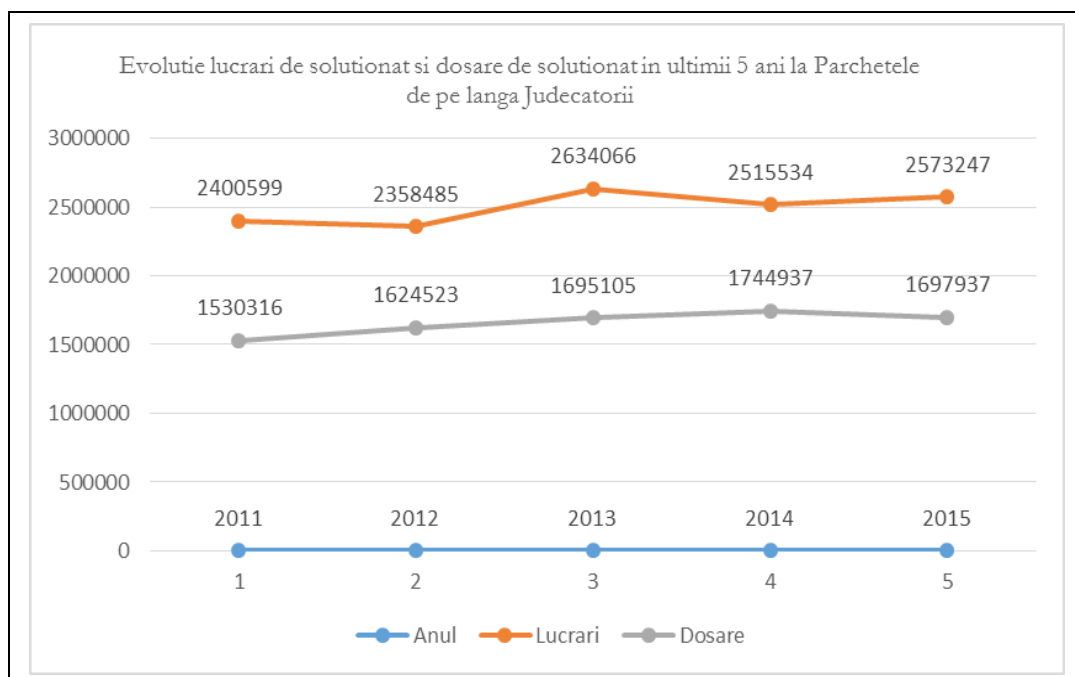
La nivelul unicului parchet specializat existent în prezent în această materie la nivel național, în anul 2015 s-au înregistrat 2143 de lucrări de soluționate, din care 93 de dosare, în scădere continuă în ultimii ani. În anul 2015 au fost soluționate 2083 de lucrări, din care 70 de dosare penale. Cât privește numărul de procurori activi care operează la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul Specializat pentru Minori și Familie Brașov, acesta este de 2, cu schema ocupata integral.

4. Activitatea la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii

În perioada de referință, la nivelul întregii țări au funcționat un număr de 176 parchete pe lângă judecătorii, care au înregistrat un volum de activitate de 2573247 de lucrări de soluționate, din care 1697937 dosare, repartizate unui număr de 1.132 de procurori activi într-o schema de 1344 de posturi.

Volumul de activitate al acestor unități a crescut în anul 2015 față de anul precedent cu 57713 lucrări (creștere de 2%) dar a scăzut cu 47000 de dosare penale (scădere de 2,7%).

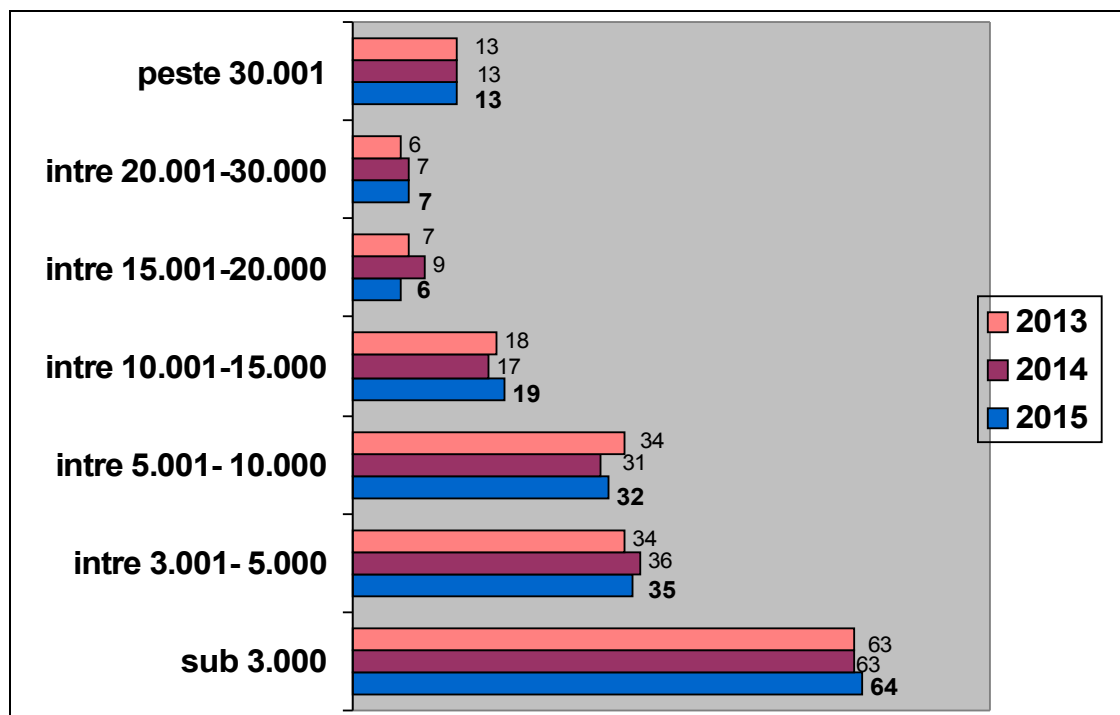
Din punct de vedere grafic, situația din ultimii 5 ani se prezintă astfel:

În funcție de volumul de activitate, parchetele de pe lângă judecătorii se pot clasifica astfel:

- unități cu volum mai mic de 3.000 dosare: **64** (63 în anul 2014);
- unități cu volum cuprins între 3.000 – 5.000 dosare: **35** (36 în 2014);
- unități cu volum cuprins între 5.000 – 10.000 dosare: **32** (31 în anul trecut);
- unități cu volum cuprins între 10.000 – 15.000 dosare: **19** (17 în 2014)
- unități cu volum cuprins între 15.000 – 20.000 dosare: **6** (9 în 2014);
- unități cu volum cuprins între 20.000 – 30.000 dosare: **7** (la fel și anul trecut);
- unități cu un volum de peste 30.000 dosare: **13** (13 și în anul 2014).

Clasificarea parchetelor de pe lângă judecătorii după volumul de activitate al acestora în materia dosarelor penale se prezintă grafic astfel:

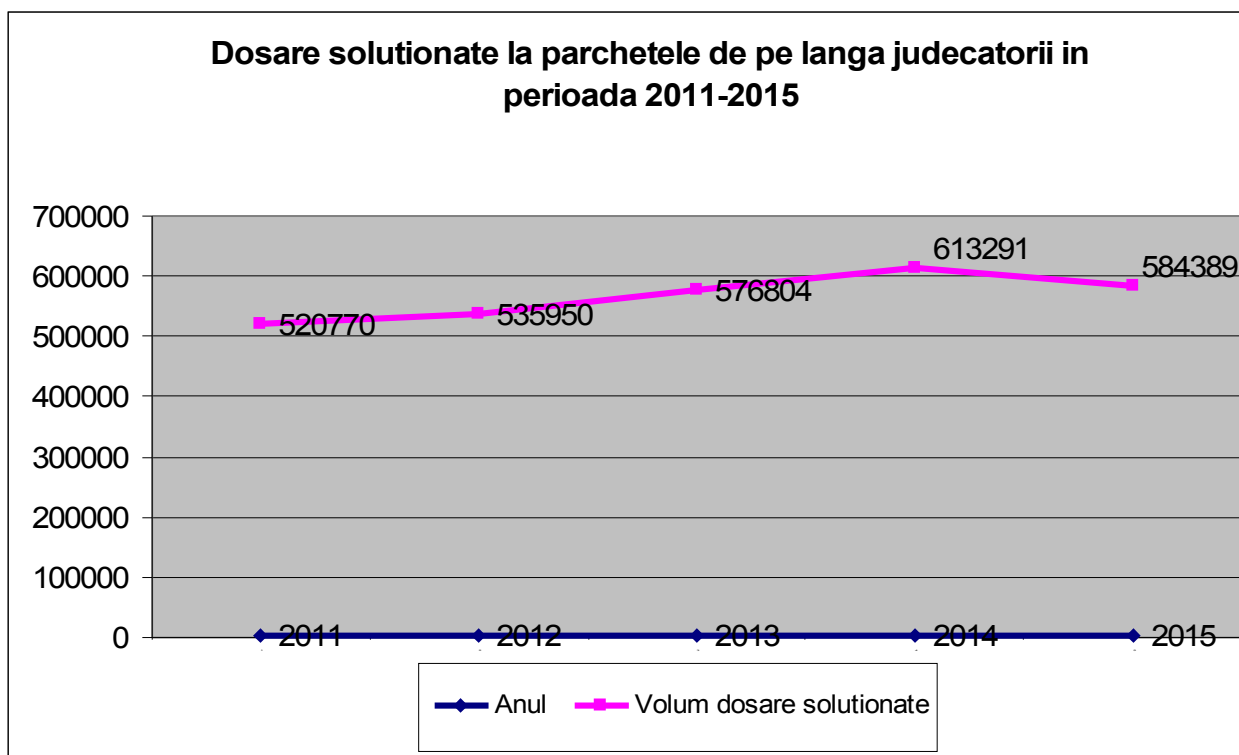
Se constată astfel că, în ultimii 3 ani, au existat 13 unități de parchet ce au înregistrat un volum de activitate de peste 30.000 de cauze. Se poate de asemenea observa că, sub aspectul criteriului volumului de activitate, fluctuațiile de la o categorie la alta au fost ne semnificative în perioada 2012-2015.

De asemenea, este de reținut și faptul că din cele 13 parchete care au avut un volum de activitate mai mare de 30.000 de dosare penale, 10 (cu un an în urmă 11) unități de parchet au depășit numărul de 40.000 de cauze, iar 9 (anul trecut 10) parchete dintre acestea au avut chiar un volum de activitate mai mare de 50.000 de dosare (între acestea trebuie menționate în mod special cele 3 parchete **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București și Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța** cu peste 70000 de cauze de soluționat). Urmează în ordinea numărului de dosare de soluționat, mai mare oricum de 60000 de cauze, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 București și Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București**. Restul de 4 parchete cu un volum între 50.000 și 60.000 de cauze îl constituie **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca și Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara**.

Din totalul de 2573247 lucrări de soluționat înregistrate la aceste unități de parchet, au fost soluționate un număr de 1428440 de lucrări, reprezentând aproximativ 55%, un procentaj de soluționare mai bun cu 2 puncte procentuale decât acela al anului trecut.

De asemenea, din cele 1697937 dosare penale de soluționat în anul 2015, au fost soluționate 584389 de cauze, reprezentând 34%, în scădere cu 1% față de anul anterior.

Sub aspectul numărului de dosare soluționate, dinamica ultimilor 5 ani se prezintă astfel:

În ceea ce privește **Parchetele Militare**, numărul lucrărilor de soluționat în anul 2015 a fost de 10786, din care au fost soluționate 8146 (76%) prin participarea unui număr total de 57 procurori militari. De asemenea, numărul cauzelor de soluționat a fost de 3833, fiind soluționate 2006 dosare (52%) prin participarea unui număr 57 de procurori militari care au lucrat efectiv la instrumentarea acestor cauze penale.

I.3.2. Încărcătura pe procuror

Acest indicator statistic reflectă numărul de dosare pe care un procuror le-a avut spre soluționare în intervalul de timp analizat și se determină concret prin raportarea numărului total de dosare de soluționat din perioada de referință la numărul total de procurori. Trebuie precizat faptul că pentru calcularea acestui indicator statistic se au în vedere posturile efectiv ocupate, așa cum au fost acestea comunicate de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

1. Încărcătura de dosare pe procuror la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

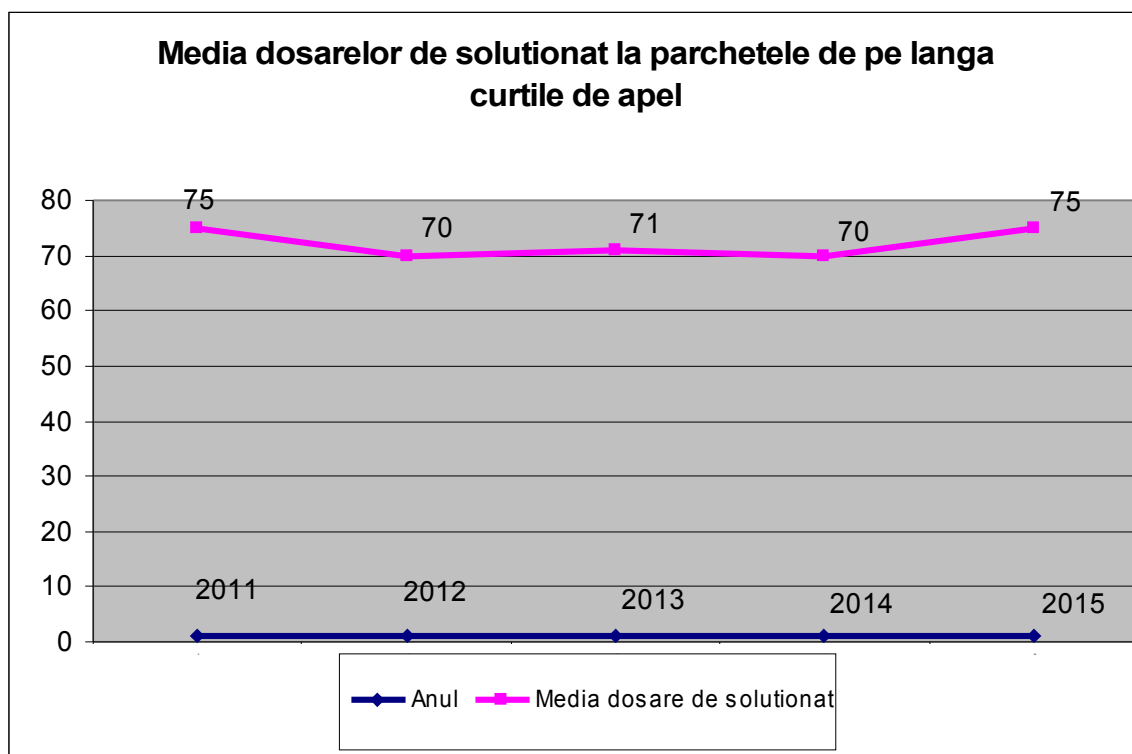
La nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curtea de Casație și Justiție, exceptând Secția Parchetelor Militare, numărul cauzelor de soluționat pe procuror a fost în perioada de referință de 9 dosare raportat la 126 de posturi ocupate efectiv. În schimb, dacă se ia în calcul doar numărul procurorilor care au participat efectiv la soluționarea dosarelor penale și care a fost de 40, rezultă o încărcătură medie de 28 dosare pe procuror.

La nivelul Direcției Naționale Anticorupție, acest indicator s-a situat la nivelul de 67 dosare pe procuror, iar la nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism la 83 de dosare pe procuror, cifre raportate la numărul posturilor de procuror ocupate efectiv în aceste instituții. În mod similar, dacă se ține cont doar de numărul procurorilor care au lucrat efectiv la soluționarea dosarelor penale, va rezulta o încărcătură mai mare, de 95 de dosare pe procuror la D.N.A (raportată la cei 115 procurori care au instrumentat dosarele penale) și de 92 de cauze pe procuror la D.I.I.C.O.T. (raportată pe același criteriu la 239 de procurori).

2. Încărcătura la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel

La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, s-a înregistrat o medie națională de 75 de dosare penale pe procuror, raportată la numărul efectiv de procurori activi în 2015 și de 131 de dosare pe procuror dacă volumul dosarelor de soluționat se raportează doar la numărul procurorilor ce au instrumentat efectiv dosare penale (dintr-un total de 232 de procurori care activează la nivelul de parchet de curte de apel, doar unui număr de 128 procurori li s-au încredințat dosare penale spre soluționare)

Grafic, evoluția indicatorului pe ultimii ani se prezintă după cum urmează:

În anul 2015, cea mai mare încărcătură de cauze pe procuror a fost înregistrată de **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara**, cu un număr de 146 dosare penale pe procuror, **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța** cu un număr de 121 dosare penale pe procuror și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău**, cu un număr de 113 dosare penale pe procuror.

La încărcătura de cauze calculată strict pe procurorii care au fost desemnați să soluționeze dosare, media cea mai ridicată a fost înregistrată la **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara**, cu un număr de 316 cauze pe procuror, urmat de **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța** cu o medie de 225 de dosare și **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați** cu o medie de 158 de cauze.

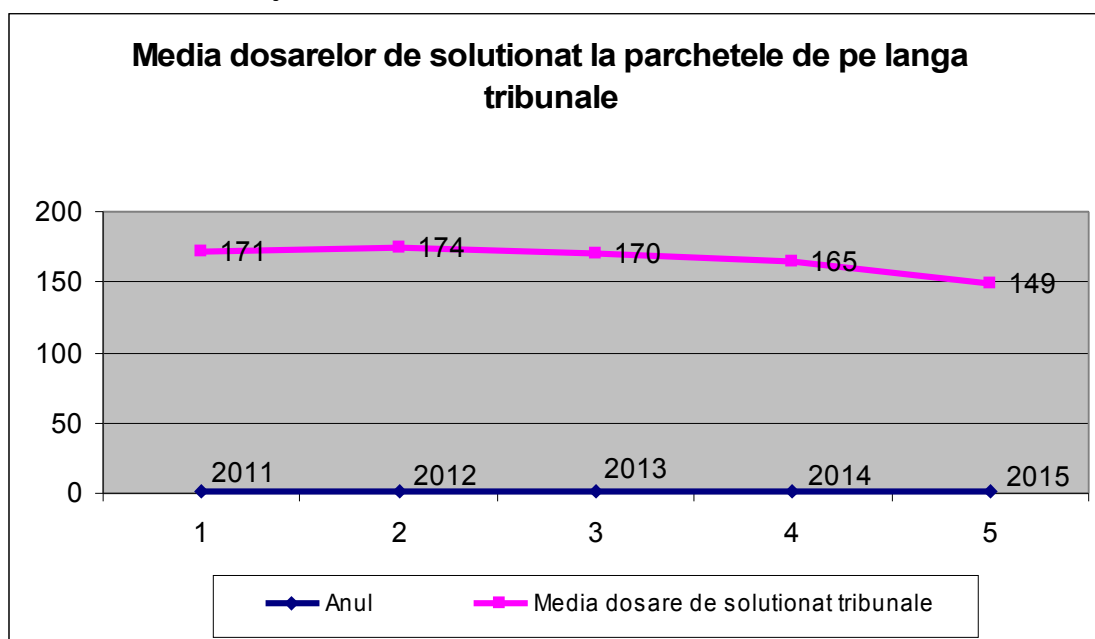
La celălalt pol, s-au situat Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj cu numai 32 de dosare penale pe procuror, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș cu 50 de dosare pe procuror și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București cu 56 de dosare penale pe procuror. Pe criteriul strict al numărului de procurori care au instrumentat dosarele penale din 2015 cele mai mici medii la dosare de soluționat s-au înregistrat la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj cu numai 69 de dosare penale pe procuror, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș cu 81 de cauze și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București cu 101 de dosare pe procuror.

În ipoteza în care la parchetele de pe lângă curțile de apel ar fi ocupate integral posturile vacante de procuror s-ar obține o încărcătură medie de 66 de dosare pe procuror (așa-numita încărcătură pe schemă)

3. Încărcătura la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale

La nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, a fost stabilită o medie națională de 149 dosare penale pe procuror.

În ultimii 5 ani, evoluția acestui indicator a fost următoarea:

În anul 2015 s-au remarcat ca având cea mai mare încărcătură de dosare pe procuror, în raport cu media națională, următoarele unități: **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila** (o medie de 358 de dosare), **Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita** (301 dosare) și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov** (293 de dosare)

Încărcătura cea mai mică de dosare pe procuror a fost înregistrată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj (o medie de 58 de dosare), Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj (66 de dosare) și Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș (81 de dosare pe procuror).

Pe criteriul numărului de procurori repartizați efectiv la soluționarea dosarelor penale, la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, în 2015, s-a înregistrat o medie națională de 221 de dosare pe procuror. Cea mai mare medie calculată pe acest criteriu a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila** (627 de dosare pe procuror), urmat fiind de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța** (o medie de 439 de dosare) și de **Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș** (420 de dosare). Cele mai mici medii, pe același mod de calcul, au fost la **Parchetul de pe lângă Sălaj** (o medie de 87 dosare), **Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița** (105 dosare) și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin** (108 dosare).

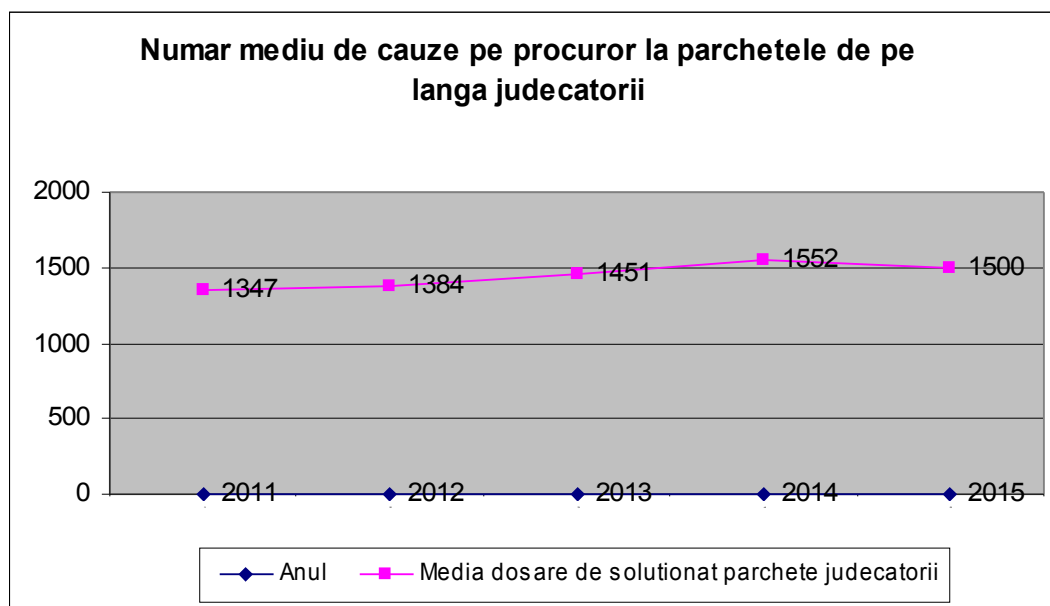
Încărcătura la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul specializat pentru cauze cu minori și de familie Brașov

Activitatea Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov a înregistrat o medie de **47 de dosare** penale pe procuror (93 de dosare fiind încărcătura reală), acest parchet funcționând în continuare cu 2 procurori, dintr-o schemă de 2 procurori.

4. Încărcătura la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii

La sfârșitul perioadei de referință, la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, a fost stabilită o medie națională de dosare penale de soluționat pe procuror de **1.500** de cauze.

Evoluția încărcăturii pe procuror în ultimii ani a fost următoarea:

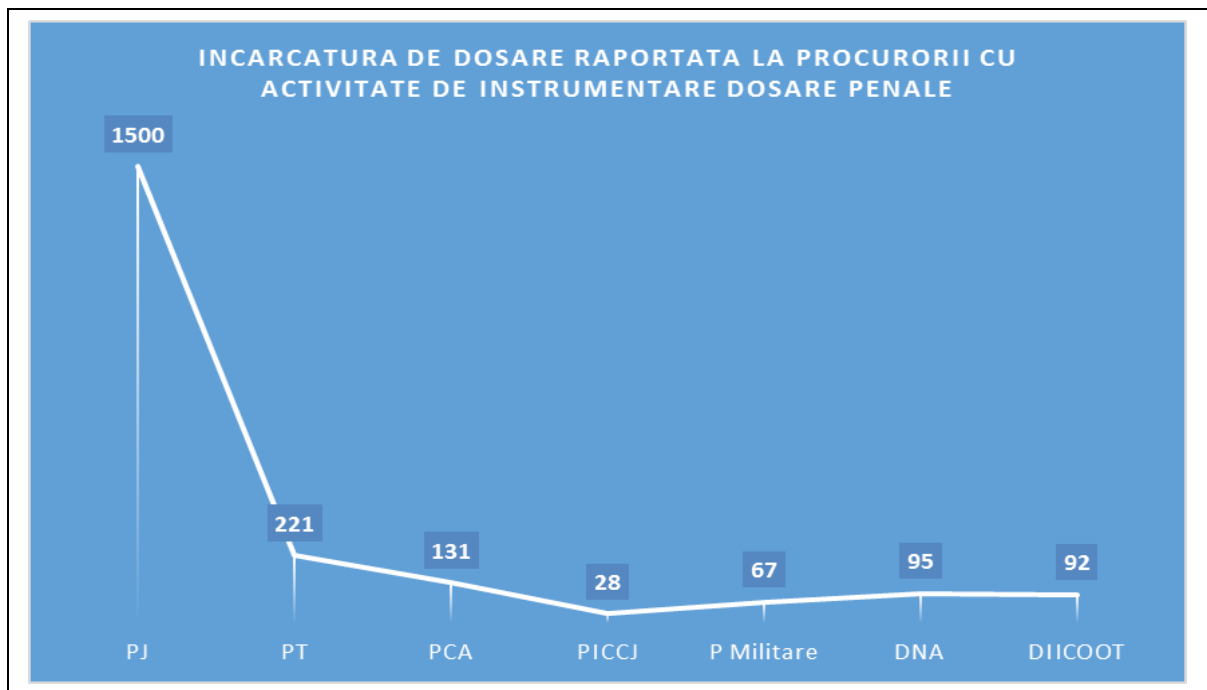

În perioada de referință, cea mai mare încărcătură pe procuror a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Judecătoria Odorheiul Secuiesc** cu 3312 dosare penale pe procuror (explicabil prin faptul ca activeaza un singur procuror la o schema de 4 persoane) urmat de **Parchetul de pe lângă Judecătoria Vișeu de sus** cu 2941 de cauze pe procuror la un grad de ocupare a schemei de 50% (aici activează 2 procurori) și, îndeaproape, de **Parchetele de pe lângă Judecătoriile Luduș, Săveni și Gheorgheni**, cu 2926, 2915 și, respectiv, 2721 de dosare penale pe procuror, ca rezultat imediat și logic al gradului de ocupare a schemei de doar 33% (la aceste ultime trei parchete activează un singur procuror). Celelalte unități care au depășit nivelul de 2.500 de dosare pe procuror sunt **Parchetele de pe lângă Judecătoriile Sectoarelor 6 și 2 din București și Parchetele de pe lângă Judecătoria Constanța și Judecătoria Târgoviște**. De asemenea, alte 9 parchete de la acest nivel jurisdicțional au înregistrat în anul 2015 o încărcătură de dosare de soluționat pe procuror situată între 2000 și 2500 de cauze penale.

La polul opus, în perioada de referință, au existat mai multe parchete care au înregistrat o încărcătură de dosare de soluționat pe procuror situată cu mult sub media națională de dosare: **Parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului** – 219 dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Săliște** – 366 de dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Făget** – 408 dosare, **Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia** – 473 dosare, etc.

Încărcătura pe schemă a **Parchetelor militare** în raport de numărul cauzelor s-a ridicat în anul 2015 la 41 de dosare, iar încărcătura pe procuror la 67 de dosare .

Comparativ, gradul de încărcare cu dosare de soluționat pe procuror la nivel național în 2015, raportat exclusiv la procurorii cu activitate de instrumentare dosare penale se prezintă astfel:

I.3.3. Operativitatea soluționării cauzelor

Numărul lucrărilor soluționate în anul 2015 la nivelul tuturor parchetelor, inclusiv la nivelul parchetelor militare, a fost de 1.959.391, în creștere față de anul 2014 cu 72052 lucrări soluționate, în timp ce numărul dosarelor penale soluționate, inclusiv la nivelul parchetelor militare, a fost de 644.391 de cauze (în scădere cu 29791 de dosare soluționate) din care 42.749 prin rechizitoriu (în creștere cu 17 % față de anul 2014) însemnând o pondere de 7 % din totalul cauzelor soluționate.

În același timp, numărul cauzelor rămase nesoluționate (fără cauzele cu autor neidentificat) a rămas aproape neschimbat față de anul 2014 (511.215 cauze în anul 2014 și 510.505 cauze în anul 2015).

Numărul cauzelor cu autor neidentificat rămase nesoluționate a scăzut în anul 2015 la 584.889, fiind cu 2,2% mai mic față de cel din anul 2014 când au rămas nesoluționate 598.019 cauze cu autor necunoscut.

În procente, operativitatea înregistrată la nivelul tuturor parchetelor în anul 2015 a fost de 61% pentru lucrări, respectiv de 35% pentru dosare.

În ceea ce privește operativitatea în funcție de durata soluționării unei cauze, numărul de cauze soluționate până în 6 luni de la sesizare a scăzut cu 6,4% (256458 de cauze în anul 2015, față de 273949 în anul 2014), cele soluționate între 6 luni și 1 an de la sesizare a crescut cu 7% față de anul precedent (135582 de cauze în anul 2015, față de 122.696 în anul 2014).

177902 cauze au fost soluționate la peste 1 an de la sesizare, în creștere cu 9,8% față de aceeași perioadă de referință a anului trecut.

Din numărul de cauze rămase nesoluționate în 2015, în total pe Ministerul Public de 510.505, fără cauzele cu A.N., în 112386 de cauze s-a depășit termenul de 6 luni de la începerea urmăririi penale, adică în 36,2% din totalul cauzelor nesoluționate, în creștere cu 16,2% față de anul 2014.

1. Operativitatea la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

În anul 2015, numărul lucrărilor de soluționat la această unitate a fost de 28912, fiind soluționate 20029 lucrări, ceea ce reprezintă o operativitate de 69%. Numărul dosarelor de soluționat a fost de 1130, fiind soluționate 459 de dosare dintre acestea, ceea ce se transpune într-o operativitate de 40%.

În același mod, operativitatea **D.N.A.** este determinată la 64% pentru lucrări, respectiv la 24% pentru dosare. Cele două procente ale operativității pentru **D.I.I.C.O.T** sunt de 76%, respectiv 38%.

2. Operativitatea la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel

În anul 2015, din totalul de 148293 de lucrări de soluționat (din care 16711 dosare penale), parchetele de pe lângă curțile de apel au soluționat un număr de 133452 de lucrări (din care 10765 de dosare penale).

Procentual, operativitatea generală a fost de 90% în ceea ce privește numărul de lucrări și de 64% raportat la numărul de dosare.

Sub aspectul procentului de soluționare a dosarelor, cea mai mare operativitate a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj** cu 85%, urmat de **Parchetul de pe lângă Curtea de apel Bacău** cu 84%. Operativitatea cea mai mică a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Curtea de apel Constanta**, cu un procent de 43%.

Media națională a cauzelor penale soluționate la parchetele de acest nivel în anul 2015 a fost de 48 de dosare pe procuror și de 84 de dosare soluționate pe procuror dacă se iau în calcul doar procurorii care au lucrat efectiv la soluționarea cauzelor penale.

3. Operativitatea la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale

Dintre cele 329811 de lucrări de soluționat în cursul anului 2015, au fost soluționate la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale un număr de 271625 de lucrări. De asemenea, din totalul de 79853 de dosare penale înregistrate, au fost soluționate 35836 de cauze.

În procente, operativitatea generală a fost determinată la 82 % pentru lucrări, respectiv la 45 % pentru dosare penale.

În ceea ce privește operativitatea calculată în raport cu numărul de dosare de soluționat, cea mai mare operativitate a înregistrat-o **Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov pentru minori și familie** cu 75%, fiind însă un caz aparte dat fiind numărul cel mai mic de cauze pe procuror ce trebuiau soluționate (47), urmat de **Parchetele de pe lângă Tribunalele Vrancea și Botoșani**, ambele cu 70%, iar cea mai mică operativitate a fost înregistrată de **Parchetul de pe lângă Tribunalul București**, cu 20% și **Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov**, cu 30%.

Media națională a cauzelor penale soluționate pe procuror, înregistrată la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, a fost de 67 de dosare în anul 2015. Dacă aceasta se calculează ținând cont de numărul real de procurori care au soluționat aceste dosare, se va înregistra o medie de dosare soluționate pe procuror de 99 de cauze.

Operativitatea la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru minori și familie Brașov

Din cele **2355** de lucrări aflate pe rol în anul 2015, au fost soluționate **2280** de lucrări, rezultând o operativitate de 97%, iar în ceea ce privește dosarele penale, din cele **93** de cauze aflate în lucru au fost finalizate 70 de dosare, ceea ce determină o operativitate de 75%. Numărul mediu de cauze soluționate de cei 2 procurori ai parchetului a fost de 35 de dosare pe procuror.

4. Operativitatea la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii

Din cele 2573247 de lucrări de soluționat, în cursul anului 2015 au fost soluționate un număr de 1428440. Din totalul lucrărilor, numărul de dosare de soluționat a fost de 1697937, dintre acestea fiind soluționate 584389 de cauze.

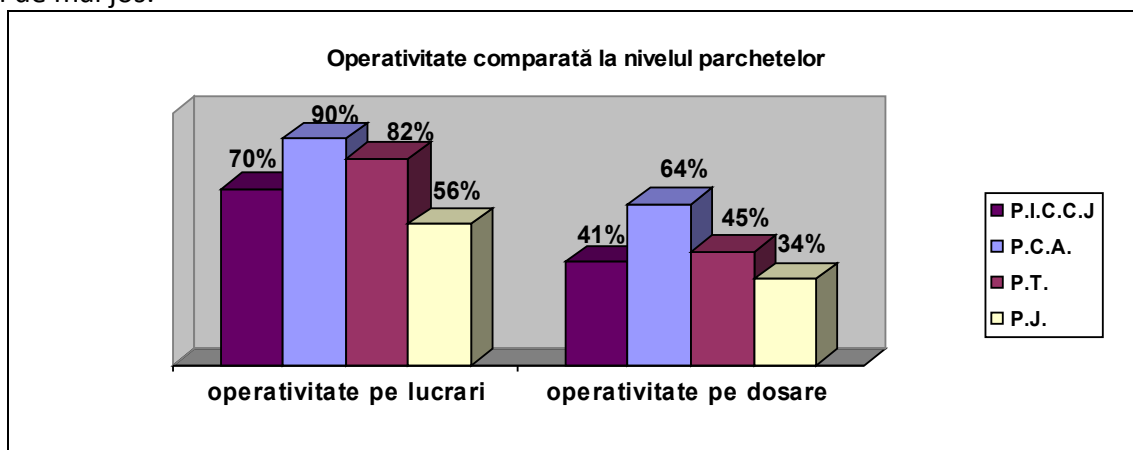
Procentual, operativitatea înregistrată a fost de 56 % raportat la numărul de lucrări, respectiv 34% raportat la numărul de dosare.

Sub aspectul numărului de dosare soluționate raportat la volumul de activitate, se remarcă având operativitatea cea mai mare **Parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului** cu 66% și **Parchetul de pe lângă Judecătoria Podul Turcului** cu 65% și **Parchetul de pe lângă Judecătoria Strehaia**, cu 64%. La polul opus se află **Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța**, **Parchetele de pe lângă Judecătoriile de Sector 2,3,4 și 6 din București**, toate cu o operativitate sub 25% și **Parchetul de pe lângă judecătoria Vișeu de Sus** cu o operativitate de 15%.

Media națională înregistrată la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii și referitoare la cauzele penale soluționate pe procuror a fost de 516 de dosare.

Operativitatea la nivelul Parchetelor Militare s-a ridicat în anul 2015 la 76% în ceea ce privește numărul de lucrări soluționate și la 52 % în ceea ce privește numărul de dosare penale.

O privire comparativă asupra operativității pe grade jurisdicționale la parchete se regăsește în graficul de mai jos:

1.3.4. Managementul resurselor umane

A. Măsuri adoptate pentru ocuparea posturilor vacante. Strategii și direcții de acțiune

La data de 01.01.2015, la nivelul parchetelor, din totalul de 2902 posturi de procuror, erau ocupate 2559 posturi de procuror și vacante 383 de posturi, din care 162 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 221 funcțiilor de conducere.

Menționăm că, din totalul celor 2559 posturi de procuror ocupate, 40 de procurori funcționau peste schema prevăzută. Această situație se datorează faptului că procurorii respectivi fie și-au încetat mandatele de conducere, fie și-au încetat activitatea la cele două structuri din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (DNA, DIICOT) și potrivit dispozițiilor legale au revenit pe posturile de execuție de la unitățile de parchet la care au funcționat anterior numirii.

Totodată, din cei 2559 de procurori, un număr de 1245 îl reprezentau bărbații (48,6%), iar un număr de 1314 îl reprezentau femeile (51,4%).

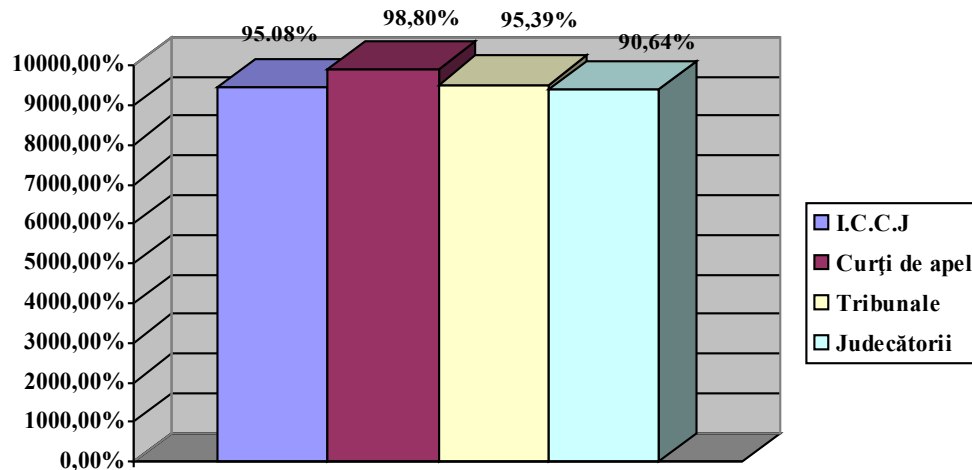
Comparativ, la începutul anului 2014, la nivelul parchetelor, din totalul de 2902 posturi de procuror erau vacante 368 de posturi, din care 189 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 179 funcțiilor de conducere.

Distribuția posturilor vacante, pe grade de jurisdicție, la data de 01.01.2015, se prezenta astfel :

Categoría	Posturi de procuror prevăzute în schemă			Posturi de procuror vacante		
	Total	Execuție	Conducere	Total	Execuție	Conducere
PÎCCJ (inclusiv DNA, DIICOT și Secția parchetelor militare)	596	450	146	79	24	55
Parchetele de pe lângă curțile de apel (inclusiv PCMA)	260	185	75	19	1	18
Parchetele de pe lângă tribunale (inclusiv PTMTB și PTMF)	714	522	192	111	49	62
Parchetele de pe lângă	1332	1109	223	174	88	86

judecătorii (inclusiv parchetele militare)						
Total	2902	2266	636	383	162	221

GRADUL DE OCUPARE A POSTURILOR DE JUDECĂTOR LA DATA DE 1 IANUARIE 2015

Ocuparea posturilor de execuție vacante

În cursul anului 2015, ocuparea posturilor de execuție vacante s-a realizat prin modalitățile prevăzute de lege, ținând cont de politica de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii și de nevoile concrete din sistem, respectiv prin:

➤ **Repartizarea auditorilor de justiție, absolvenți ai Institutului Național al Magistraturii, promoția 2015**

Prin Hotărârea nr. 694/22.06.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii au fost numiți în funcția de procuror stagiar un număr de **99 de auditori de justiție** – promoția 2015.

➤ **Numirea în magistratură pe bază de concurs, conform dispozițiilor art. 33 al. (1)-(4) din Legea 303/2004**

În anul 2015 a fost organizat, în perioada 30.06. 2015 – 15.10. 2015 un concurs de admitere în magistratură, finalizat cu ocuparea a **20 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă judecătorii**, din cele 25 posturi ce au fost alocate acestui concurs.

De asemenea, prin Hotărârea nr. 784/2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus punerea în executare a Sentinței civile nr.850/2012 a Curții de Apel Cluj, în sensul formulării către Președintele României a propunerii de numire în funcția de procuror a unui candidat ce a participat la concursul de admitere în magistratură organizat în anul 2009.

➤ **Numirea, la cerere, a judecătorilor în funcția de procuror**

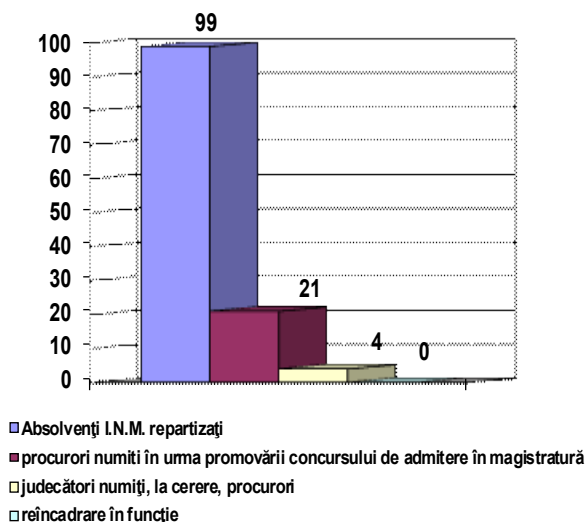
În anul 2015, la cerere, au fost eliberate din funcția de judecător și numite în funcția de procuror **4 persoane**, în temeiul art.61 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Decretele de numire în funcția de procuror au fost publicate în Monitorul Oficial al României nr.852/17.11.2015.

➤ **Reîncadrarea în funcția de procuror a foștilor procurori**

În anul 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu a formulat nici o propunere de reîncadrare în funcția de procuror.

În acord cu datele prezentate mai sus, în anul 2015, au fost numite în funcția de procuror la parchetele de pe lângă judecătorii, un număr de **124 de persoane** dinamica ocupării posturilor fiind prezentată în graficul alăturat:

Modalități de ocupare a posturilor de procuror în anul 2015

Până la data de 31.12.2015 au fost eliberate **78 de persoane din funcția de procuror**, pentru următoarele motive:

- **50** procurori, prin pensionare;
- **1** procurori, prin demisie;
- **5** procurori, ca urmare a condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- **2** procurori, ca urmare a aplicării sancțiunii disciplinare a excluderii din magistratură
- **20** procurori, ca urmare a numirii în funcția de judecător;

Totodată, în cursul acestui an, s-au vacantat **2** posturi, prin deces.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus Președintelui României numirea în funcțiile de judecător și procuror a candidaților care au promovat examenul de capacitate organizat în perioada 04 iulie – 06 noiembrie 2014, un număr de **18** de procurori fiind numiți, ca urmare a opțiunilor formulate, în funcția de judecător. Nici un judecător nu a optat pentru funcția de procuror.

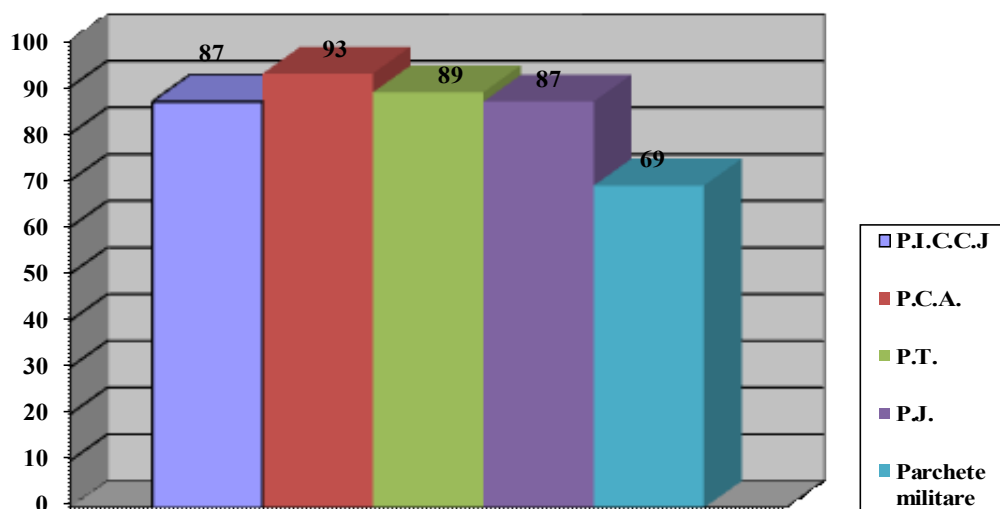
Este de semnalat faptul că, la sfârșitul anului 2015, un număr de 161 de procurori îndeplineau condițiile de pensionare, din care 16 procurori la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 2 procurori de la Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 32 procurori la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, 53 procurori la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, 47 la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, 4 procurori de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, respectiv 7 procurori de la Direcția Națională Anticorupție. În mod firesc, aceștia pot solicita oricând eliberarea din funcție, prin pensionare, astfel că numărul posturilor vacante din sistem va putea fi oricând majorat.

Urmare a valorificării tuturor procedurilor de ocupare a posturilor vacante, la data de 01.01.2016, situația posturilor de procuror se prezintă astfel:

Categoria	Posturi de procuror prevăzute în schemă ⁷			Posturi de procuror vacante		
	Total	Execuție	Conducere	Total	Execuție	Conducere
PÎCCJ (inclusiv DNA, DIICOT și Secția parchetelor militare)	631	490	141	77	32	45
Parchetele de pe lângă curțile de apel (inclusiv PMCMA)	264	189	75	26	8	18
Parchetele de pe lângă tribunale (inclusiv PMTM și PTMF)	714	522	192	115	54	61
Parchetele de pe lângă judecătorii	1344	1121	223	178	102	76
Total	2953	2322	631	396	196	200

GRADUL DE OCUPARE A POSTURILOR DE PROCUROR LA DATA DE 01.01.2016

⁷Notă: În totalul posturilor de procuror prevăzute în schema sunt incluse cele 50 de posturi cu care a fost suplimentat numărul maxim de posturi de procuror prin Hotărârea de Guvern nr. 486/2015.

Prin urmare, la data de 01 ianuarie 2016, din totalul de 2953 posturi de procuror, erau ocupate 2557 posturi de procuror și vacante 396 posturi, din care 196 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 200 funcțiilor de conducere.

Menționăm că, din totalul celor 2557 posturi de procuror ocupate, 35 de procurori funcționau peste schema prevăzută. Această situație se datorează faptului că, procurorii respectivi fie și-au încetat mandatele de conducere, fie și-au încetat activitatea la cele două structuri din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (DNA, DIICOT) și potrivit dispozițiilor legale au revenit pe posturile de execuție de la unitățile de parchet la care au funcționat anterior numirii.

Totodată, dintre cei 2557 procurori, un număr de 1290 îl reprezentau bărbații (50,5%) , iar un număr de 1267 îl reprezentau femeile (49,5%).

Comparativ, la începutul anului 2015, la nivelul parchetelor, din totalul de 2902 posturi de procuror erau vacante 383 de posturi, din care 162 erau corespunzătoare funcțiilor de execuție, iar 221 funcțiilor de conducere.

B. Echilibrarea schemelor de personal

În cursul anului 2015 a fost analizat volumul de activitate al parchetelor, raportat la schemele de personal și în scopul echilibrării acestor scheme, cu consecință directă asupra îmbunătățirii actului de justiție, au fost desfășurate activități cu privire la majorarea și redistribuirea numărului de posturi de procuror și personal auxiliar de specialitate.

Astfel, prin hotărârea nr. 577 din data de 10.06. 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz conform pentru modificarea statelor de funcții și de personal ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătorii, precum și ale Direcției Naționale Anticorupție, prin suplimentarea cu 60 de posturi de specialist antifraudă, redistribuirea a 3 posturi vacante de procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, respectiv prin transformarea/redistribuirea pe criterii obiective a unor posturi vacante din alte categorii de personal în posturi de personal auxiliar de specialitate (grefier).

În ședința din 15 septembrie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat, prin hotărârea nr. 885/15.09. 2015, aviz conform pentru aprobarea statelor de funcții și de personal ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătorii prin:

- transformarea a 6 posturi de conducere de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în posturi de execuție și redistribuirea acestora la parchetele de pe lângă judecătorii cu volum de activitate în creștere constantă în ultimii ani;
- reducerea cu un număr de 4 posturi vacante din numărul total de posturi de procuror prevăzute pentru Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, posturi ce au fost redistribuite Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin Hotărârea de Guvern nr. 541/2015;
- distribuirea în statul de funcții al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a 4 posturi vacante de specialist, preluate de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin Hotărârea de Guvern nr. 541/2015;

- redistribuirea unui post vacant de consilier (funcție publică) între diferite compartimente ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și distribuirea, după aplicarea unor criterii obiective, a 60 de posturi de personal auxiliar de specialitate (grefier), suplimentate prin Hotărârea de Guvern nr. 486/2015, la parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătoria.

Prin hotărârea nr.1253 din 24 noiembrie 2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat favorabil propunerea ministrului justiției de modificare a statelor de funcții și de personal ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova, Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov și Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, după cum urmează:

- - suplimentarea statului de funcții al Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov cu 2 posturi vacante de procuror, prin redistribuirea acestora din statul de funcții al Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov și Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov;
- - suplimentarea statului de funcții al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova cu 2 posturi de procuror, prin transformarea unui post vacant din cele 3 prevăzute în schema Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova, de specialist IT în post de procuror și redistribuirea unui post vacant de procuror (funcție de execuție) de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova;
- - modificarea statului de funcții al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin transformarea unui post vacant de expert (din cele 4 prevăzute) de la Serviciul de cooperare judiciară internațională, relații internaționale și programe, în post de referent.

Referitor la cele două structuri specializate ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin hotărârile nr 768/08.07. 2015 și 886/15.09. 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz conform pentru modificarea statelor de funcții și de personal ale Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ca urmare a suplimentării numărului maxim de posturi cu 50 de posturi de procuror și 10 posturi de personal auxiliar de specialitate la Direcția Națională Anticorupție (prin Hotărârea Guvernului nr. 486/30.06. 2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 486/02.07. 2015), respectiv a suplimentării cu 4 posturi de procuror, 45 de posturi de personal auxiliar de specialitate, precum și a reducerii cu 17 a numărului de posturi de specialist la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (a se vedea Hotărârile de Guvern nr. 541/2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 524/2015 și 486/2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 486/2015).

În ședințele din 10.03. 2015, 30.06. 2015 și 27.10. 2015 (Hotărârile nr 231, 706 și 1128/2015) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acordat aviz conform pentru modificarea statelor de funcții și de personal ale Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ca urmare a modificărilor operate în structura acestora, prin desființarea unor secții, servicii, birouri, respectiv înființarea unor noi servicii și reorganizarea unor compartimente.

D. Mobilitatea în sistemul judiciar

Ca și în anii anteriori, în cursul anului 2015, au fost adoptate măsuri privind transferul, detașarea și delegarea procurorilor, având în vedere atât interesul funcționării în condiții optime a parchetelor, cât și cel personal al magistratului.

Astfel, în perioada de referință, Secția pentru procurori a analizat un număr de 217 cereri de transfer, din care 70 au fost admise și 147 au fost respinse.

Totodată, Secția pentru procurori a dispus un număr de 17 detașări, 8 prelungiri de detașare și a hotărât încetarea detașării a 5 procurori.

Un element de specificitate în ceea ce privește Ministerul Public îl constituie situația numirilor și încetărilor de activitate la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție.

Astfel, în anul 2015, și-au încetat activitatea în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism un număr de 5 procurori. În aceeași perioadă, Consiliul Superior al Magistraturii a avizat numirea în cadrul acestei structuri specializate a unui număr de 22 de procurori.

În ceea ce privește Direcția Națională Anticorupție, în cursul anului 2015 și-au încetat activitatea 18 procurori și a fost avizată numirea unui număr de 55 procurori.

La sfârșitul anului 2015, *numărul procurorilor detașați la alte instituții decât parchetele* era de 54 de procurori, însă *posturile a 23 dintre aceștia erau ocupate* pe perioadă nedeterminată, în condițiile art. 134 ind. 1 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În aplicarea prevederilor art. 57 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus delegarea unui număr de 186 de procurori în funcții de execuție.

E. Dezvoltarea carierei profesionale a procurorilor

Prin Hotărârea nr. 102/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a aprobat organizarea, la data de 29 martie 2015, a unui concurs de promovare efectivă și pe loc în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor, acestui concurs fiind alocate 32 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă tribunale, ***prin promovare efectivă*** și 10 posturi de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 30 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă curțile de apel, respectiv 50 de posturi de procuror la parchetele de pe lângă tribunale, ***pentru promovarea pe loc***.

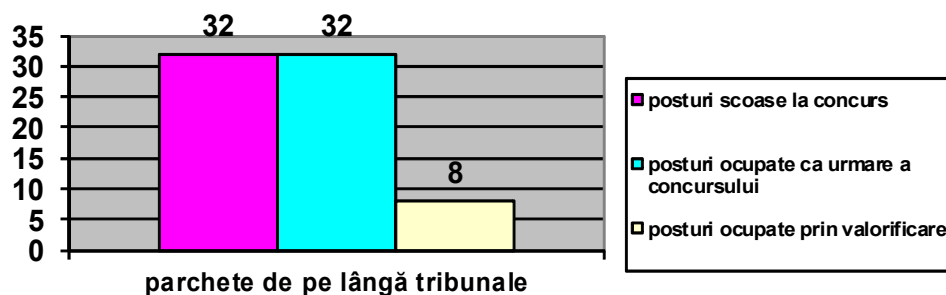
În ședința din 29.04.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a suplimentat locurile scoase la concursul de promovare pe loc cu 1 post pentru promovarea pe loc în grad profesional corespunzător parchetului de pe lângă curtea de apel și 1 post pentru promovarea pe loc în grad profesional corespunzător parchetului de pe lângă tribunal.

După finalizarea acestui concurs, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus ***promovarea efectivă a 32 de procurori*** la parchetele de pe lângă tribunale și ***promovarea pe loc a 92 de procurori***, dintre care 10 procurori au obținut grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 31 de procurori au obținut grad profesional corespunzător parchetului de pe lângă curtea de apel și 51 de procurori au obținut grad profesional corespunzător parchetului de pe lângă tribunal.

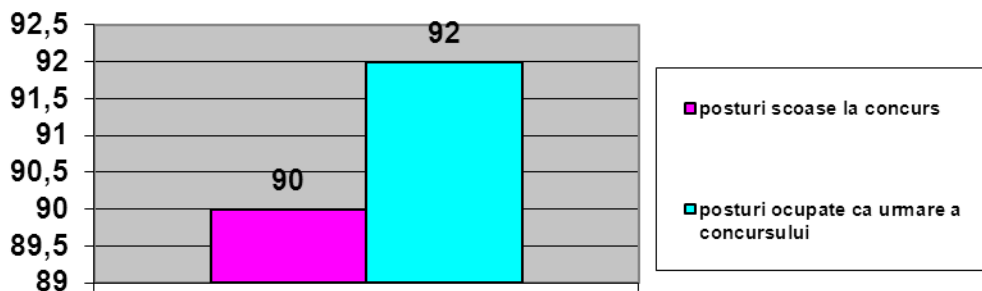
Ulterior, prin valorificarea rezultatelor acestui concurs, s-a dispus promovarea a încă 8 procurori la parchetele de pe lângă tribunale.

Raportat la datele prezentate, rezultă că la parchete, gradul de ocupare a posturilor scoase la concurs a fost de 100% atât în ceea ce privește promovarea efectivă, cât și promovarea pe loc. Comparativ, în anul 2014 gradul de promovabilitate a fost de 100% , la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel și de 90,4%, la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale.

Ocuparea posturilor de procuror, ca urmare a concursului de promovare efectivă în funcții de execuție din data de 29 martie 2015

Ocuparea posturilor de procuror, ca urmare a concursului de promovare pe loc din data de 29 martie 2015

F. Asigurarea conducerii la nivelul parchetelor

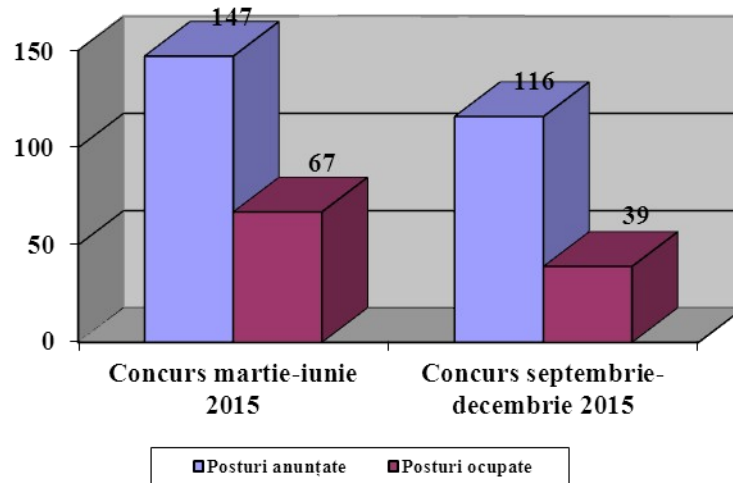
- Numirea procurorilor în funcția de procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct**

Pentru ocuparea celor 147 de funcții de conducere vacante la parchete (procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct la parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătoria), prin Hotărârea nr.157/19.02.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat organizarea unui concurs sau examen în perioada 27 martie–24 iunie 2015.

După finalizarea acestui concurs, s-au ocupat 67 de funcții de conducere dintre cele menționate, începând cu data de 15.07.2015.

Prin Hotărârea nr. 870/15.09.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat organizarea unui concurs sau examen, în perioada 18 septembrie - 16 decembrie 2015, pentru ocuparea unui număr de 116 funcții vacante de procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct la parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătoria. Dintre acestea au fost ocupate 39 de funcții de conducere (5 la parchetele de pe lângă curțile de apel, 8 la parchetele de pe lângă tribunale și 26 la parchetele de pe lângă judecătoria). În ședința din 17.12.2015 Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât numirea în funcțiile de conducere începând cu data de 01.01.2016.

**Ocuparea prin concurs a funcțiilor de conducere urmare
concursurilor organizate la nivelul parchetelor în anul
2015**

Pe baza datelor anterior prezentate rezultă că, la primul concurs organizat în cursul anului 2015 pentru ocuparea funcțiilor de conducere vacante, gradul de ocupare a fost de 45,5%, iar la cel de-al doilea concurs organizat în cursul aceluiași an, gradul de ocupare a fost de 33,6%.

• **Numirea și avizarea numirii procurorilor în alte funcții de conducere, în temeiul dispozițiilor art. 49 alin. (9) și art. 54, respectiv art. 55 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, numirea în celelalte funcții de conducere, altele decât cele de procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct, se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii, o singură dată, de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Până la data de **31 decembrie 2015**, **Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a numit 27 de procurori** în alte funcții de conducere decât cele de procuror general, procuror general adjunct, prim procuror și prim procuror adjunct, respectiv în funcții de procurori șefi secție.

Potrivit dispozițiilor art.54 alin.1 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorii șefi de secție ai acestor parchete, precum și procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjunctii acestora sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform dispozițiilor art.40 lit. h din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, avizul pentru numirea procurorilor în funcțiile menționate mai sus, este acordat de Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

Cu respectarea procedurii și a criteriilor de evaluare stabilite prin Hotărârea nr.193 din 09.03.2006, cu modificările și completările ulterioare, a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii și hotărârile nr.161 din 07.07.2011 și nr.105 din 02.04.2013 ale Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, prin hotărârea nr.192 din 04.05.2015, **Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a avizat favorabil propunerea ministrului justiției de numire în funcția de procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.**

Prin hotărârea nr.593 din 24 noiembrie 2015 Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a **avizat favorabil propunerea ministrului justiției de numire în funcția de procuror șef adjunct al Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.**

De asemenea, conform procedurii prevăzute de art. 55 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a numit** în funcțiile de procuror șef serviciu și procuror șef birou un număr de **11 procurori** la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, un număr de **5 procurori** la Direcția Națională Anticorupție și un număr de **16 procurori** la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

- **Delegarea în funcții de conducere a procurorilor**

În cursul anului 2015 în temeiul art.57 din Legea nr.303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus delegarea unui număr de 323 de procurori în funcții de conducere.

G. Aspecte relevante privind personalul auxiliar

Potrivit datelor comunicate de parchetele de pe lângă curțile de apel, la sfârșitul anului 2015, în statele de funcții și de personal ale parchetelor erau prevăzute 1646 posturi de greșier, din care 1478 posturi erau ocupate, iar 168 vacante. Ponderea posturilor ocupate de greșier cu studii superioare, în numărul total al posturilor ocupate de greșier de la nivelul parchetelor, calculată la nivel național, a fost de 74,72 %.

La Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (inclusiv Secția parchetelor militare, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) erau prevăzute 427 posturi de greșier, din care 372 erau ocupate și 55 vacante, ponderea posturilor ocupate de greșier cu studii superioare în numărul total al posturilor ocupate de greșier, fiind de 83,24%.

În cursul anului 2015, la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de greșier, conform art.36 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, din cele 9 posturi scoase la concurs 7 au fost ocupate.

Datele comunicate relevă faptul că, la sfârșitul anului 2015, un număr de 38 greșieri îndeplineau condițiile legale de pensionare, din care 8 la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și cele 2 structuri specializate (Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism), 4 greșieri la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, 12 greșieri la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale și 14 greșieri la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii.

De asemenea, în cursul anului 2015, au fost aplicate personalului auxiliar 8 sancțiuni disciplinare, după cum urmează: 1 sancțiune cu excludere din profesie, 1 sancțiune cu avertisment, 5 sancțiuni vizând reducerea drepturilor salariale și 1 sancțiune cu revocarea din funcția de conducere ocupată.

Totodată, în perioada de referință, nu s-au înregistrat trimeri în judecată sau condamnări definitive pentru fapte penale aflate în legătură cu exercițiul atribuțiilor de serviciu în ceea ce privește personalul auxiliar de specialitate din cadrul Ministerului Public.

1.3.5. Probleme generale de management al parchetelor

Managementul parchetelor este evaluat de către Inspecția Judiciară în cadrul controalelor privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către conducerea parchetelor.

În cadrul acestui tip de controale, în anul 2015 au fost verificate 13 parchete, respectiv structura centrală și un serviciu teritorial al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, 1 parchet de pe lângă curtea de apel, 3 parchete de pe lângă tribunal și 7 parchete de pe lângă judecătoria.

Analiza constatărilor Inspecției Judiciare realizate cu prilejul efectuării controalelor privind eficiența managerială desfășurate în anul 2015 relevă anumite probleme particulare ale unora din parchetele verificate, fără ca acestea să poată fi apreciate ca probleme generale de management ale parchetelor. În acest sens, pot fi indicate următoarele :

a. Comunicarea deficitară a procurorilor cu funcții de conducere ca rezultat al adoptării unui stil managerial autoritar ori conflictual, de natură a crea o atmosferă de nesiguranță și neîncredere în cadrul parchetelor.

b. Neconvocarea de către conducătorii parchetelor a colegiilor de conducere pentru a se hotărî asupra problemelor importante ale parchetelor.

c. Realizarea parțială a obiectivelor prevăzute în programele de activitate ale parchetelor.

Potrivit datelor comunicate de 14 parchete de pe lângă curțile de apel, comparativ cu anul 2014, în anul 2015, managementul resurselor umane realizat de Consiliul Superior al Magistraturii a fost similar celui din anul precedent , iar Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea au apreciat că managementul resurselor umane realizat de către Consiliul Superior al Magistraturii a fost foarte bun.

Au fost formulate de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea propuneri de îmbunătățire a politicii de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii constând în redimensionarea schemelor de personal în funcție de volumul de activitate, examinarea cererilor de transfer formulate de procurori atât prin prisma intereselor personale ale magistraților, dar și cele ale parchetelor, recrutarea grefierilor la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, după care să se realizeze formarea inițială la Școala Națională de Grefieri, alocarea unui număr mai mare de posturi pentru promovarea pe loc a procurorilor și pentru concursurile de admitere organizate în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în special pentru parchetele mai puțin atractive.

De asemenea, parchetele de pe lângă curțile de apel au comunicat faptul că principalele dificultăți cu care s-au confruntat în cursul anului 2015, din perspectiva managementului, au fost în esență următoarele: frecvente modificări legislative, scheme reduse de personal atât în ceea ce privește numărul de procurori, cât și cel al personalului auxiliar de specialitate, fluctuația mare a personalului, volum ridicat de activitate, neocuparea completă a schemelor de personal, specializare insuficientă pe diferite domenii de activitate, comunicare interinstituțională cu unele deficiențe, resurse materiale și financiare insuficiente.

Pentru îmbunătățirea managementului parchetelor au fost formulate propuneri ce constau în crearea unui sistem unitar de management al resurselor umane și materiale, ocuparea posturilor vacante de procuror și personal auxiliar de specialitate, majorarea schemelor de personal, consultarea procurorilor generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel la stabilirea posturilor de procuror ce urmează a fi scoase la concursuri, instituirea unei interdicții pentru procurorii care promovează, de a nu fi delegați, detașați, transferați, promovați la alte instanțe sau parchete timp de cel puțin 3 ani, subordonarea directă a poliției judiciare, degrevarea procurorilor de activități non-judiciare, desființarea parchetelor de pe lângă judecătorii cu volum mic de activitate, alocarea de fonduri suplimentare pentru modernizarea infrastructurii, îmbunătățirea relațiilor interinstituționale ale parchetelor, eficientizarea formelor de pregătire profesională, crearea funcțiilor de specialist I.T. șef la parchetele de pe lângă curțile de apel și grefier arhivar la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale și a tuturor parchetelor de pe lângă curțile de apel.

I.4. Infrastructura și capacitatea instituțională a parchetelor

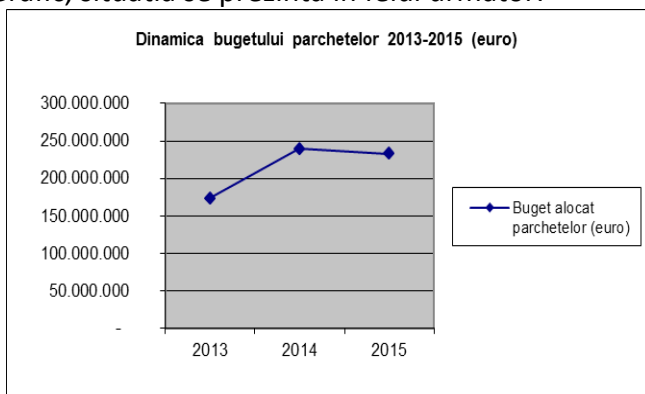
Urmare modificărilor operate cu ocazia rectificării bugetului de stat pe anul 2015, a suplimentării, prin hotărâri de Guvern, a prevederilor aprobate Ministerului Public cu sumele aferente plății primelor trei tranșe din titlurile executorii pentru anul 2016 (179.860 mii lei), precum și a disponibilizării sumelor neutilizate la Fondul de rezervă la dispoziția Guvernului, bugetul instituției, actualizat la finele anului 2015 este în valoare de 1.032.288 mii lei.

Dinamica bugetului alocat parchetelor 2013-2015 se prezintă în felul următor:

Anul	Buget total (RON)	Buget total (EURO)	Cheltuieli de personal (euro)	Bunuri si servicii (euro)	Transferuri (euro)	Investitii (euro)
2013	758.462.00	173.561.098	158.680.320	12.620.137	686.041	1.574.600
2014	1.066.406.00	239.641.798	220.367.865	15.831.461	245.618	3.196.854
2015	1.032.288.00	232.497.297	206.104.955	18.211.712	372.072	6.233.559

Grafic, situatia se prezintă în felul următor:

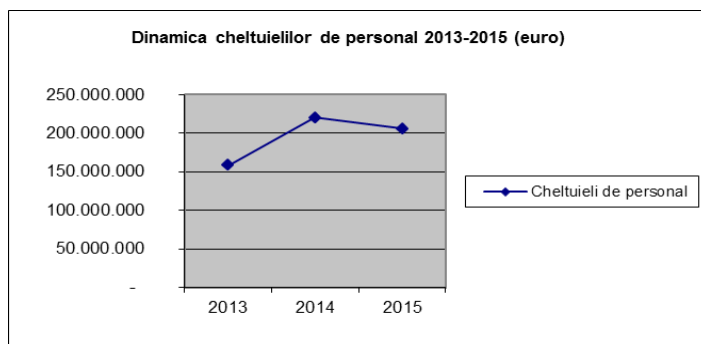

O altă sursă de finanțare a bugetului pe anul 2015 a fost finanțarea externă nerambursabilă în sumă de 2.246 mii lei.

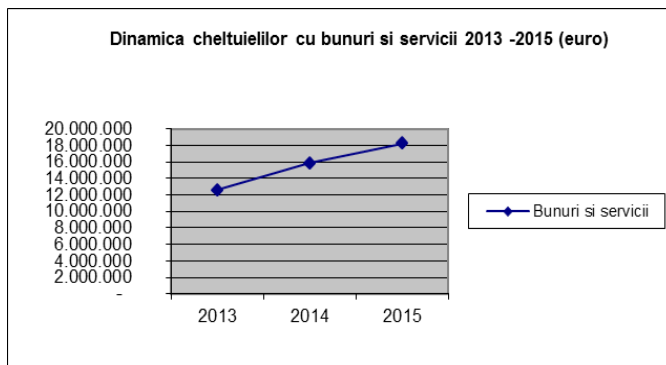
Din total buget aprobat în anul 2015, sumele repartizate pentru DNA si DIICOT sunt:

- buget final DNA – 125.617 mii lei;
- buget final DIICOT – 112.116 mii lei.

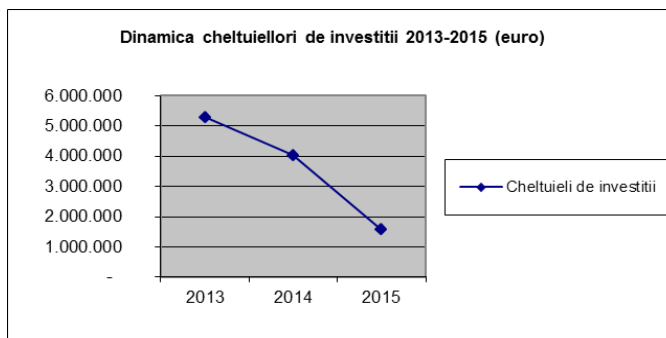
Reprezentarea grafică a fondurilor alocate în perioada de referință, pentru principalele titluri de cheltuieli, se regăsește în tabelele de mai jos:

Ca si cazul instanțelor, cheltuielile de personal au o pondere semnificativă în bugetul parchetelor. Bugetul alocat parchetelor în anul 2015 la cheltuieli de personal înregistrează o diminuare față de anul precedent, deoarece în anul 2015 au fost alocate fonduri doar pentru achitarea tranșei aferentă anului 2016 din hotărârile judecătorești comparativ cu anul 2014 cand au fost alocate fonduri pentru achitarea tranșelor aferente anilor 2014 și 2015.

Creditele bugetare alocate parchetelor pentru cheltuielile cu bunuri și servicii înregistrează o creștere continuă în perioada de referință.

În ceea ce privește situația cheltuielilor de investiții alocate în anul 2015, fondurile alocate inițial, în sumă de 8.000 mii lei, au fost diminuate la 6.051 mii lei, ca urmare a deciziei de realizare a unor investiții ale Ministerului Justiției și Ministerului Public de către Compania Națională de Investiții și utilizate cu aceeași destinație, după cum urmează:

- finalizarea sediului Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov – 1.830 mii lei;
- finalizarea sediului Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea – 4.090 mii lei;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Mangalia – 28.000 lei;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești – 744 mii lei.

Pentru realizarea studiilor de fezabilitate a fost alocată suma de 710.000 lei.

Propunerea de buget la alineatul 71.01.01 "Construcții" pentru anul 2016 este de 4.700.000 lei, sumă repartizată pentru:

- Derularea celor 3 lucrări de investiții în continuare - 3.940.000 lei, astfel:
- Investiție „Sediul Parchetului de pe lângă Judecătoria Moinești” - 2.000.000 lei;
- Investiție „Sediul Parchetului de pe lângă Judecătoria Mangalia” - 1.000.000 lei;
- Investiție „Sediul Parchetului de pe lângă Judecătoria Săveni” - 940.000 lei.

Dotările independente alocate au fost în sumă de 17.529 mii lei și au fost utilizate în cuantum de 16.271 mii lei pentru achiziționarea a 126 de autoturisme pentru unitățile de parchet din țară, 238 de echipamente periferice, 1.188 stații de lucru și notebook-uri și 20 de aparate de aer condiționat pentru camera serverelor. Din bugetul fondurilor externe nerambursabile aprobat Ministerului Public pe anul 2015 au fost efectuate de către PICCJ și DNA achiziții de bunuri și alte cheltuieli de investiții: calculatoare portabile de tip laptop, stații radio digitale, stații de achiziție și analiză a datelor, echipamente de înregistrare audio și video. Pentru achiziția de mobilier la unitățile de parchet din țară care au efectuat reparații capitale a fost alocată suma de 1.258 mii lei.

Fondurile prevăzute în bugetul Ministerului Public pe anul 2016, pentru achiziționarea de utilaje și dotări, sunt în cuantum de 16.965.000 lei.

Prevederile inițiale aprobate Ministerului Public pe anul 2015 la alineatul 71.01.30 - Alte active fixe, în sumă de 660.000 lei, au fost modificate urmare rectificărilor bugetare și efectuării

unor virări de credite, la nivelul sumei de 993.000 lei - utilizată pentru achiziționarea de programe informatice și licențe antivirus, centralizat, de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pentru anul 2016, la alineatul 71.01.30 fondurile de 835.000 lei sunt destinate achiziționării centralizate de softuri, licențe antivirus aferente tehnicii de calcul și pentru semnătura electronică, astfel: pentru Direcția Națională Anticorupție – 500.000 lei, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – 100.000 lei și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – 235.000 lei.

Parchetele dețin în majoritatea cazurilor sedii în proprietate, doar o mica parte fiind închiriate. Numărul total de sedii este de 186, pentru un număr de 246 unități (fără DNA și DIICOT).

Stadiul sediilor parchetelor se prezintă astfel:

- sedii stare bună - 86;
- sedii stare foarte bună - 48;
- sedii noi - 26;
- sedii satisfăcătoare - 26.

Fondurile inițiale prevăzute în anul 2015 la articolul bugetar 71.03, pentru reparații capitale și modernizări, au fost de 7.000.000 lei, ajungând după rectificarea bugetară la suma de 3.103.500 lei, dar și faptului că o parte din reparațiile capitale au fost preluate de către C.N.I. SA.

Suma a fost utilizată pentru finalizarea lucrării de reparație capitală la Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța (2.348.000 lei) și derularea lucrărilor la Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș (300.000 lei până la preluarea de către C.N.I. SA), la Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj (257.000 lei), la Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați (72.500 lei), la Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova (40.000 lei), la Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița (74.000 lei) și la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov (12.000 lei).

Bugetul alocat în anul 2016 la articolul 71.03 - Reparații capitale, este în cuantum de 4.500.000 lei.

I.5. Calitatea actului de justiție

1.5.1. Ponderea hotărârilor atacate din totalul hotărârilor pronunțate. Indicele de desființare. Ponderea cauzelor restituite de către instanțele de judecată în vederea refacerii urmăririi penale, din totalul trimiterilor în judecată. Ponderea inculpaților achitați din totalul inculpaților trimiși în judecată.

Ponderea hotărârilor atacate din totalul hotărârilor pronunțate:

La nivelul celor 176 judecătoria care funcționează în prezent, s-a înregistrat, în cursul anului 2015, un volum total de 1.994.361 cauze, din care au fost soluționate un număr de 1.507.744 dosare.

Din totalul dosarelor soluționate de judecătoria, au fost atacate cu apel sau, după caz, cu recurs la tribunal, 162.688 cauze (160.176 cauze în anul 2014). Rezultă astfel că ponderea atacabilității hotărârilor pronunțate de judecătoria în fond în anul 2015 a fost de 11 % (9 % în anul 2014). Se poate observa că procentul justițiabililor nemulțumiți de hotărârile pronunțate de judecătoria este relativ mic.

Indicele de desființare:

Din totalul de 162.688 hotărâri pronunțate de tribunale în căile de atac, au fost pronunțate soluții de admitere în 16.106 cauze, ponderea schimbării hotărârilor fiind în acest fel de 10 % (10 % în anul 2014). După cum se poate observa, în cea mai mare măsură nemulțumirile justițiabililor nu au fost confirmate de instanțele care au soluționat căile de atac chiar dacă procentul a crescut comparativ cu anii precedenți.

Sub aspect grafic, situația ultimilor 5 ani se prezintă astfel:

La nivelul tribunalelor care funcționează în România, au fost soluționate în cursul anului 2015, în fond 323.001 cauze, apel 133.629 cauze, recurs 44.144 cauze și contestații 27.330 cauze.

Dintre aceste cauze, 124.438 dosare au fost atacate cu apel sau, după caz, cu recurs la curțile de apel, ponderea atacabilității hotărârilor fiind în acest fel de 24 % (48% și în anul anterior).

Din totalul apelurilor, recursurilor și contestațiilor soluționate de curțile de apel în anul 2015, respectiv 180.941 cauze, un număr de 17.914 căi de atac au fost admise în cadrul acestor instanțe.

Raportat la numărul total de cauze soluționate de tribunale, rezultă un indice de desființare de 10 % (10 % în anul anterior).

Grafic, situația ultimilor 5 ani se prezintă astfel:

În ceea ce privește curțile de apel în raport cu Înalta Curte de Casație și Justiție, din totalul de 180.941 cauze soluționate, au fost atacate cu apel recurs respectiv contestație un număr de 10.555 dosare. Rezultă un indice de atacabilitate de 5,83 %.

În același timp, din cele 12.634 dosare soluționate de Înalta Curte în căile de atac s-a pronunțat o soluție de admitere în 1.769 cauze. Rezultă un indice de desființare de 14 %.

Numărul inculpaților trimiși în judecată în anul 2015 a fost de 58909 de persoane (50342 în anul 2014) înregistrându-se așadar o creștere de 17% față de anul anterior. Dintre aceștia, numărul inculpaților arestați preventiv a fost de 7551 (în creștere cu 7,3% față de cifra de 7040 în anul 2014), cu o pondere în totalul inculpaților trimiși în judecată de 12,8%. Au existat și 155 invinuiți arestați preventiv netrimiși în judecată (față de numai 107 în anul 2014).

Dispozițiile de renunțare la urmărirea penală (până în 2013 erau prevăzute de art.18¹ C.pen) au fost aplicate față de un număr de 49479 de învinuiți și inculpați (aproape la fel ca în anul 2014, când cifra a fost de 49135).

Numărul inculpaților achitați definitiv a scăzut cu 15% în anul 2015, cifrându-se la 1193 de achitați definitiv, în comparație cu 1403 achitați definitiv în anul 2014.

Ponderea achitărilor din totalul trimiterilor în judecată poate fi reprezentată astfel:

ANUL	Numărul inculpatilor achitati definitiv	Ponderea în total trimiși în judecată %	Nr. achitați definitiv arestați	Nr. achitați minori
2008	1182	2,62	23	15
2009	818	1,64	19	0
2010	794	1,39	17	5
2011	1105	1,81	38	19
2012	975	1,63	39	3
2013	853	1,30	40	9
2014	1403	2,8	63	23
2015	1193	2,0	40	7

Ponderea cauzelor restituite de către instanțele de judecată în vederea refacerii urmăririi penale

În ceea ce privește ponderea cauzelor restituite de către instanțele de judecată în vederea refacerii urmăririi penale, datele statistice se prezintă astfel:

ANUL	NR. CAUZELOR RESTITUITE DE JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ ȘI DE INSTANȚE		NR. CAUZELOR ÎN CARE S-A DISPUS INFIRMAREA SAU REDESCHIDEREA URMĂRIII PENALE (inclusiv cele desființate conform art. 341 C.p.p.)
	TOTAL, din care:	pondere în total cauze soluționate prin trimitere în judecată (prin rechizitoriu și acord de recunoaștere a	
2007	129*	0,35	3.949
2008	139*	0,41	4.527
2009	93*	0,24	4.655
2010	74*	0,18	4.672
2011	78*	0,18	5.634
2012	77*	0,18	5.143
2013	49*	0,10	5.577
2014	161	0,44	4.319
2015	218	0,51	4.211
% 2015 +/- 2014	+35,4	-	-2,5

*Datele din perioada 2007- 2013 se referă la cauzele restituite de instanțe pentru refacerea urmăririi penale

Se poate observa că numărul cauzelor restituite de judecătorul de cameră preliminară și de instanțele de judecată a crescut , cu 35,4% (de la 161 în anul 2014 la 218 în anul 2015).

Numărul cauzelor în care s-a dispus infirmarea soluției sau redeschiderea urmăririi penale (inclusiv cele desființate conform art. 341 C.p.p.) a scăzut cu 2,5% (de la 4319 în anul 2014, la 4211 în anul 2015).

Plângerile împotriva măsurilor procurorului de netrimitere în judecată

Situația cauzelor soluționate la parchete prin soluție de netrimitere în judecată apare în tabelul de mai jos:

ANUL	4. NUMĂRUL CAUZELOR SOLUȚIONATE PRIN NETRIMITERE ÎN JUDECATĂ		
	TOTAL, din care:	RENUNȚARE LA URMĂRIREA PENALĂ	CLASARE
2007	425.577	99.116*	326.461**
2008	458.238	109.306*	348.932**
2009	459.010	106.051*	352.959**
2010	476.285	101.972*	374.313**
2011	535.496	111.290*	424.206**
2012	548.661	142.332*	406.329**
2013	588.687	159.268*	429.419**
2014	637.578	86.883	550.695
2015	601.642	134.436	467.206
% 2015 +/- 2014	-5,6	+54,7	-15,2

*Datele din perioada 2007- 2013 se referă la cauzele soluționate în temeiul art. 18¹ din vechiul Cod penal.

** Datele din perioada 2007- 2013 se referă la cauzele soluționate prin alte soluții de netrimitere în judecată în afară de cele în temeiul art. 18¹ din vechiul Cod penal.

Situația plângerilor împotriva măsurilor procurorului de netrimitere în judecată cu raportare la totalul cauzelor soluționate la parchete prin soluție de netrimitere în judecată se relevă conform tabelului:

Anul	Total nr. cauze soluționate prin netrimitere în judecata	Volum plângeri împotriva măsurilor procurorului de netrimitere în judecata art 340 NCpp*	Pondere volum plangeri	Total plangeri soluționate împotriva măsurilor procurorului de netrimitere în judecata art 340 NCpp*	Pondere plangeri soluționate
2008	458238	18437	4.0%	15176	3.3%
2009	459010	19417	4.2%	15116	3.3%
2010	476285	20652	4.3%	16593	3.5%
2011	535496	21345	4.0%	17422	3.3%
2012	548661	20436	3.7%	16720	3.0%
2013	588687	17982	3.0%	16159	2.7%
2014	637578	15546	2,4%	14940	2,3%
2015	601.642	14402	2,3%	13027	2,1%

*Fostul articol 278¹ din vechiul CPP

1.5.2. Durata de soluționare a cauzelor (inclusiv pe materii) la instanțe; durata de soluționare a cauzelor la parchete

Aspecte statistice

Precizări prealabile – Conform noii aplicații Ecris – statistică, durata de soluționare a cauzelor nu mai este calculată sub forma unor intervale (ex. număr cauze soluționate în termen de 1 an), ci sub forma unei durate medii calculată în zile, pe fiecare obiect, materie și stadiu procesual în parte.

În numărul zilelor este cuprinsă, pe de o parte, perioada scursă între momentul înregistrării dosarului și primul termen de judecată (care la unele instanțe, pe anumite stadii procesuale și obiecte poate depăși 6 luni), precum și perioada în care hotărârea a fost redactată în mod complet și documentul a fost depus la mapa de hotărâri. Acest lucru semnifică faptul că timpul de judecată efectivă a unei cauze (de la primul până la ultimul termen) este considerabil mai redus decât cifrele afișate.

Prezentăm mai jos, o selecție relevantă de obiecte în diferite materii și stadii procesuale precum și motivele pe care instanțele le consideră apte să conducă la scurtarea duratei de soluționare (cu precizarea că acolo unde este cazul comparația s-a făcut cu obiectele înregistrate pe noile coduri) :

Înalta Curte de Casație și Justiție

Obiect	Recurs 2014 (zile)	Recurs 2015 (zile)	Trend	Obiect	Recurs 2014 (zile)	Recurs 2015 (zile)	Trend
Civil				Penal			
legea 10/2001	399	226,4		infracțiunea de spălare de bani (Legea 656/2002 art. 23)	350,8	728	

revendicare imobiliară	375,1	224,2	↓	plângere împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată (art.278 ind.1 C.p.p.)	317,8	549,1	↑
actiune in raspundere delictuala	315,3	236,8	↓	contestația la executare (art.598 NCPP)	111	814,3	↑
expropriere	315,5	251,3	↓	înșelăciunea (art. 215 C.p.)	429,9	627	↑
pretenții	376,8	255,8	↓	excepție de neconstituționalitate	192,5	126	↓

Obiect	Recurs 2014 (zile)	Recurs 2015 (zile)	Trend
Contencios administrativ și fiscal			
anulare act administrativ	579,8	657,7	↑
contestație act administrativ fiscal	598	635,2	↑
suspendare executare act administrativ	504,7	709,5	↑
constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)	602	729,4	↑
despăgubire	625,1	661,2	↑

Curți de apel

Obiect	Recurs 2014 (zile)	Recurs 2015 (zile)	Trend
Contencios administrativ			
pretentii	132,9	150,9	↑
anulare act administrativ	181,2	214,4	↑
anulare act de control taxe și impozite	224,5	211,7	↓
contestație act administrativ fiscal	151	219,6	↑
litigiu privind funcționarii publici (Legea Nr.188/1999)	220,1	194,4	↓

Obiect	Apel 2014 (zile)	Apel 2015 (zile)	Trend	Obiect	Apel 2014 (zile)	Apel 2015 (zile)	Trend
Litigii cu profesioniștii				Faliment			
pretenții	242,1	252,2	↑	Angajarea raspunderii conform art.138 din Legea 85/2006	115,4	122	↑

Radieri ca urmare a dizolvării	101,1	87	↓	procedura insolvenței - societăți cu răspundere limitată	106,6	113,7	↑
radiere	131,4	116,3	↓	procedura insolvenței	106,3	116,9	↑
Plângere împotriva rezoluției directorului ORC	123,9	119,8	↓	contestație	127	140,9	↑
acțiune în constatare	244,1	235,9	↓	cererea debitorului - L85/2006 art.27 alin.5	111,3	108	↓

Obiect	Apel 2014 (zile)	Apel 2015 (zile)	Trend	Obiect	Apel 2014 (zile)	Apel 2015 (zile)	Trend
Litigii de munca				Asigurari sociale			
drepturi bănești	104,2	131,4	↑	recalculare pensie	127,6	162,6	↑
contestație decizie de concediere	129,5	155,8	↑	contestație decizie de pensionare	122,4	141,3	↑
acțiune în constatare	118,2	127,8	↑	obligație de a face	124,5	162,3	↑
obligație de a face	118,9	128	↑	asigurări sociale	126,6	139,8	↑
acțiune în răspundere patrimonială	127,4	139,5	↑	pretentii	134,9	182,1	↑

Obiect	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend	Obiect	Apel 2014 (zile)	Apel 2015 (zile)	Trend
Penal				Penal			
plângere soluții de neurmărire/netrimiteri judecată (art.340 NCPP)	81,6	116,7	↑	conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe (art.336 NCP)	93,8	93,7	↓
mandat european de arestare	32,8	67,2	↑	furtul calificat (art.229 NCP)	85,5	99	↑
contestația la executare (art.598 NCPP)	163,3	56,7	↓	conducerea unui vehicul fără permis de conducere (art.335 NCP)	97	101,9	↑
strămutare (art. 55 CPP ș.u./art.72 ș.u. NCPP)	63,7	61	↓	infrațiuni de evaziune fiscală (Legea 87/1994, Legea 241/2005)	144,9	156,8	↑
recunoașterea	65,9	95,6	↑	lovirea sau alte	109,8	114,1	↑

hotărârilor penale sau a altor acte judiciare străine (Legea 302/2004)				violențe (art.193 NCP)			
--	--	--	--	------------------------	--	--	--

Tribunale

Obiect	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend	Obiect	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend
Contencios administrativ				Litigii de munca			
anulare act administrativ	343,2	334,2	↓	drepturi bănești	220,9	227,7	↑
pretenții	311,5	317,1	↑	acțiune în constatare	236,9	248,3	↑
litigiu privind funcționarii publici (Legea Nr.188/1999)	337,8	346,2	↑	obligație de a face	249,8	247,2	↓
contestație act administrativ fiscal	420,1	361,1	↓	acțiune în răspundere patrimonială	516	569,5	↑
obligația de a face	303,6	300,9	↓	contestație decizie de concediere	324,6	376,6	↑

Obiect	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend	Obiect	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend
Asigurari sociale				Faliment			
contestație decizie de pensionare	472,7	395,2	↓	procedura insolvenței – societăți cu răspundere limitată	385,5	502,3	↑
recalculare pensie	340,4	290,3	↓	Angajarea raspunderii conform art.138 din Legea 85/2006	270,4	279	↑
obligație de a face	253,7	269,3	↑	procedura insolvenței	333,4	482,2	↑
pretenții	331,1	256,2	↓	contestație	231,3	253,5	↑
asigurări sociale	320,6	403,7	↑	cererea debitorului - L85/2006 art.27 alin.5	277,2	429,1	↑

Penal	Fond 2014 (zile)	Fond 2015 (zile)	Trend
supravegherea tehnică (art.139 NCPP)	10,2	10,1	↓
contestația la executare (art.598 NCPP)	63,3	66,9	↑
prelungire supraveghere tehnică (art.144 NCPP)	6,3	4,6	↓
percheziție (art.158 NCPP)	12,7	13,5	↑
plângere soluții de neurmărire/netrimiteri judecată (art.340 NCPP)	83	114,5	↑

Judecătorii

Obiect	Fond 2014	Fond 2015	Trend	Obiect	Fond 2014	Fond 2015	Trend
--------	-----------	-----------	-------	--------	-----------	-----------	-------

	(zile)	(zile)			(zile)	(zile)	
Civil				Penal			
investire cu formulă executorie	106,4	33,4	↓	liberarea condiționată (art.587 NCPP)	42,6	39	↓
plângere contravențională	301,3	251,7	↓	contestația la executare (art.598 NCPP)	70,6	74,4	↑
pretenții	311,3	287,9	↓	plângere soluții de neurmărire/netrimiteră judecată (art.340 NCPP)	88,7	131,2	↑
contestație la executare	269,6	274,7	↑	confiscare specială (art.315 lit. c NCPP)	67,5	74,7	↑
cerere de valoare redusă	158,3	155,1	↓	conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe (art.336 NCP)	123,2	149,8	↑

Conform chestionarelor înaintate instanțelor, printre motivele care au putut conduce la scăderea duratei de soluționare a anumitor cauze se regăsesc, **în materie penală**, introducerea procedurii de recunoaștere a vinovăției, procedurii contestației privind durata procesului, înlăturarea tripului grad de jurisdicție, neadministrarea probelor în instanță în caz de necontestare a lor. **În materie civilă** au fost indicate înlăturarea obligativității de regularizare pentru anumite tipuri de cauze, Decizia 266/2014 a Curții Constituționale referitoare la constituționalitatea art. 200 din C.pr.civ. și a celor din Lg. 192/2006 privind medierea, în **Civil**.

Printre posibilele cauze de creștere a duratei de soluționare au fost nominalizate deciziile Curții Constituționale 599/2014 și 641/2014 prin care s-au declarat neconstituționale dispozițiile referitoare la soluționarea fără citarea părților în procedura camerei preliminare în penal respectiv modificarea art. 457 alin 3 c.pr.civ. prin adoptarea Lg. 138/2014 în civil.

De menționat faptul că înlăturarea obligativității de regularizare a cererii de chemare în judecată pentru anumite tipuri de cauze a fost apreciată de unele instanțe ca posibil motiv de creștere a duratei de soluționare iar de altele ca motiv de scădere a acesteia.

De altfel în materie civilă numai 9 curți de apel au apreciat ca pozitiv impactul noilor coduri, 3 menționând că nu a avut niciun impact iar 3 că a avut un impact negativ.

În schimb toate curțile de apel au declarat faptul că apreciază ca rezonabilă durata soluționării cauzelor față de condițiile concrete de funcționare a sistemului judiciar. Se apreciază de asemenea că durata de soluționare depinde în primul rând de factori obiectivi cum ar fi modificări legislative, schimbări în materie de competență, lipsa sălilor de ședință, etc. dar în egală măsură și de conduita procesuală necorespunzătoare a părților sau participanților (experți, executori judecătorești).

Potrivit strategiei de management a Direcției de inspecție judiciară pentru judecători, monitorizarea dosarelor care înregistrează o durată mare a procedurilor judiciare a reprezentat o preocupare constantă, motiv pentru care începând cu anul 2013 au fost incluse ca activități de control cu caracter permanent monitorizarea situației dosarelor mai vechi de 10 ani aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și al instanțelor judecătorești, precum și a situației statistice privind dosarele cu o vechime între 5-10 ani aflate pe rolul curților de apel și instanțelor arondate.

Având în vedere rezultatul activității de monitorizare desfășurată pe parcursul anilor 2013 și 2014, Direcția de inspecție judiciară pentru judecători a apreciat că se impune continuarea acestor activități și în anul 2015.

Acest lucru s-a impus deoarece, în ceea ce privește **dosarele mai vechi de 10 ani**, s-a constatat că monitorizarea desfășurată de inspectorii judiciari nu a avut efecte pozitive, principalele concluzii desprinse la finalul anului 2014 fiind acelea că, pe parcursul anului 2014, comparativ cu anul 2013, s-a înregistrat o creștere semnificativă a dosarelor mai vechi de 10 ani (de la 127, la 221), precum și creșterea semnificativă a numărului de dosare care înregistrau o durată foarte mare a procedurii

judiciare (dacă în anul 2013 s-a reținut existența doar a 3 dosare mai vechi de 17 ani, la finalul anului 2014 au fost identificate 11 astfel de dosare).

Dacă inițial monitorizarea a fost gândită ca o activitate de control atipică, având un scop mai ales preventiv, având în vedere că raportările sunt solicitate centralizat conducerilor judiciare ale curților de apel, care au avut astfel la dispoziție un important mijloc de evaluare a activității instanțelor din circumscripția teritorială, ulterior s-a ajuns la concluzia că, pentru anul 2015, transformarea activității de monitorizare într-un control tematic ar fi mult mai eficientă.

În anul 2015 a fost finalizată activitatea de monitorizare a cauzelor vechi, aferentă anului 2014, iar pentru anul 2015, până în prezent s-a realizat activitatea de monitorizare ce vizează datele aferente primului semestru 2015 (datele corespunzătoare semestrului al II-lea 2015 sunt comunicate la 15.01.2016).

La finalul primului semestru al anului 2015 se înregistrează 225 cauze mai vechi de 10 ani (din care 212 cauze civile și 13 cauze penale) aflate pe rolul curților de apel și instanțelor arondate.

Analiza datelor statistice a relevat tendința de creștere, la nivel național, a stocului de dosare care înregistrează o durată totală a procedurii judiciare mai mare de 10 ani, tendința de creștere fiind înregistrată prin comparație cu ultima raportare (sfârșitul anului 2014, când se înregistrează 221 dosare mai vechi de 10 ani).

Doar la nivelul a 4 curți de apel s-a înregistrat diminuarea stocului de dosare mai vechi de 10 ani, respectiv Curtea de Apel Brașov, București, Craiova și Timișoara.

Este de evidențiat Curtea de Apel București, care înregistra la sfârșitul anului 2014 cele mai multe cauze care aveau o durată a procedurii judiciare mai mare de 10 ani (92 dosare) și care a reușit reducerea semnificativă a numărului acestora (55 dosare). Rezultatul este relevant și din perspectiva faptului că, deși această curte de apel împreună cu instanțele arondate înregistrează cel mai mare volum de activitate, ea nu se situează și pe primul loc în ceea ce privește numărul dosarelor mai vechi de 10 ani aflate pe rol, fiind devansată de Curtea de Apel Cluj care înregistra 61 de dosare mai vechi de 10 ani, în condițiile unui volum de activitate mult mai mic.

În ceea ce privește celelalte curți de apel reducerea stocului dosarelor vechi este mult mai mică, însă semnificativă pentru Curtea de Apel Craiova care a redus stocul dosarelor pe parcursul semestrului I al anului 2015 la 3 dosare, de la 5 cât înregistra anterior și Curtea de Apel Timișoara, care a redus stocul de la 7 la 4.

9 curți de apel au înregistrat, într-un interval de 6 luni, creșterea numărului de cauze mai vechi de 10 ani: Alba-Iulia, Cluj, Constanța, Iași, Pitești, Ploiești, Oradea, Suceava și Târgu-Mureș.

Creșterea este semnificativă la nivelul Curții de Apel Cluj și Curții de Apel Iași, care aproape și-au dublat numărul cauzelor mai vechi de 10 ani; acestea au crescut de la 35 la 61 în primul caz, respectiv de la 6 la 11 pentru a doua curte de apel.

Curțile de Apel Bacău, Galați și Militară au înregistrat același număr de dosare mai vechi de 6 luni prin raportare la sfârșitul anului 2014.

În ceea ce privește vechimea acestor dosare, aproape 43% au o vechime între 11-13 ani, 28% au o vechime între 10-11 ani, 14% au o vechime între 13-15 ani, 12% au o vechime între 15-20 ani și 1,7% au o vechime mai mare de 20 ani.

Potrivit relațiilor comunicate, la data de 30 iunie 2015 se aflau 29 de cauze care înregistrau o vechime cuprinsă între 15- 20 ani, după cum urmează:

- un dosar înregistrează o durată totală a procedurii judiciare între 19 – 20 ani
- 3 dosare înregistrează o durată totală a procedurii judiciare între 18 - 19 ani
- 9 înregistrează o durată totală a procedurii judiciare între 17 - 18 ani
- 3 înregistrează o durată totală a procedurii judiciare între 16 - 17 ani
- 13 înregistrează o durată totală a procedurii judiciare între 15 – 16 ani.

La acestea se mai adaugă și 4 cauze care înregistrează o durată a procedurii judiciare mai mare de 20 ani.

Față de situația reținută la data de 31.12.2014, stocul dosarelor mai vechi de 20 ani s-a diminuat cu un dosar, reținându-se că 3 sunt cauze civile, iar unul are ca obiect o cauză penală.

Totodată, se constată că 3 din aceste dosare nu se încadrează propriu-zis în categoria monitorizată, întrucât au fost soluționate inițial într-un interval rezonabil de timp, însă, urmare a declarării căilor de atac la intervale foarte mari de timp de la data soluționării inițiale, raportul juridic dedus judecății nu este în prezent soluționat definitiv/irevocabil;

Astfel, în dosarul civil nr.127/296/1994 și dosarul penal nr. 16132/245/1993, apelurile au fost declarate după 20 de ani de la soluționarea inițială a cauzelor, iar în dosarul civil nr. 1/211/1994, la un interval de 13 ani de la soluționare.

În ceea ce privește dosarul civil nr. 7174/117/2005, s-a constatat că acesta are un caracter complex ce decurge din numărul mare de părți (reclamanti, intervenienți, pârâți, printre care se numără și comisia de lichidare a unui CAP), unele dintre părți decedând pe parcursul procesului, numărul mare de capete de cerere (acțiune în revendicare, pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act de vânzare-cumpărare, drept de servitute, anulare parțială CF, constatare nulitate licitație, reconstituire drept de proprietate).

Toate aceste împrejurări au determinat ca abia după un interval de 4 ani și jumătate (după efectuarea expertizelor tehnice) să fie stabilită competența materială a Tribunalului Cluj. Ulterior, s-a dispus de două ori rejudecarea apelurilor, în prezent cauza aflându-se în stadiul procesual al recursului.

Din verificările efectuate punctual, pe fiecare dosar în parte, se desprinde concluzia că temporizarea procedurii judiciare în dosarele care înregistrează o vechime mai mare de 10 ani de la data primei înregistrări în sistem se datorează unor cauze obiective (suspendarea judecății pe intervale mari de timp sau exercitarea căilor de atac mult după expirarea termenelor legale), dar și subiective (parcurea a numeroase cicluri procesuale, declinarea repetată de competență și desființarea hotărârilor în căile de atac urmare a soluționării de către o instanță necompetentă, neefectuarea în termen rezonabil a probei cu expertiza tehnică de specialitate, etc.).

În majoritatea situațiilor, cauzele care au condus la temporizarea procedurii s-au derulat în urmă cu mulți ani, motiv pentru care intervenția Inspecției Judiciare nu mai este posibilă, constatându-se că în prezent, de regulă, sunt dispuse măsuri corespunzătoare pentru soluționarea respectivelor dosare.

O altă caracteristică a acestor cauze este aceea a succesiunii judecătorilor în completele care au fost investite cu soluționarea lor și a complicării dosarelor pe măsura trecerii timpului (formularea a numeroase cereri precizatoare, completatoare, cereri reconvenționale, de intervenție ori intervenirea decedului unor părți și introducerii în cauză a numeroși moștenitori, unii cu domiciliul în străinătate) astfel că soluționarea lor irevocabilă prezintă dificultate și necesită timp.

În cazul în care s-a reținut că există indicii de tergiversare a soluționării cauzelor, Inspecția Judiciară s-a sesizat din oficiu; astfel, activitatea de monitorizare a dosarelor mai vechi de 10 ani aferentă semestrului I 2015, s-a concretizat în formularea a 4 sesizări din oficiu, toate lucrările fiind în prezent în faza verificărilor prelabile.

Referitor la dosarele mai vechi de 10 ani aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, se constată o sporire a numărului de cauze mai vechi de 10 ani (la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție existau la sfârșitul anului 2014 un număr total de 43 de cauze mai vechi de 10 ani, iar la finalul primului semestru 2015 se înregistrau 52 de astfel de dosare), fără ca această creștere să fie relevantă sub aspectul activității instanței supreme, numărul cauzelor vechi fiind determinat de dosarele ce se înscriu în categoria monitorizată ca urmare a înaintării lor de către curțile de apel în vederea soluționării căilor de atac.

Din analiza dosarelor raportate se constată, în primul rând, că la nivelul instanței supreme există un ritm susținut de soluționare a cauzelor, fiind acordate termene scurte, multe cauze fiind soluționate cu celeritate, chiar și la primul termen de judecată, putându-se astfel concluziona că sunt adoptate măsuri pentru impulsivarea procedurilor judiciare.

Având în vedere că imensa majoritate a acestor cauze au fost înregistrate în 2015, iar procedurile au parcurs o perioadă redusă la instanța supremă, se constată că, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în perioada analizată, au fost luate măsuri pentru soluționarea cu celeritate a cauzelor mai vechi de 10 ani aflate pe rol, cauzele fiind gestionate în mod corespunzător,

evidențiindu-se preocuparea și efortul susținut pentru menținerea unui ritm accelerat și, implicit, de reducere a termenului de soluționare a cauzelor mai vechi.

Totodată, trebuie precizat că multe dintre dosarele care figurau în raportul anterior ca având o durată mai mare de 10 ani în sistem, dar înregistrau perioade scurte de instrumentare la instanța supremă, au fost soluționate în perioada de referință, hotărârile fiind motivate sau aflându-se în curs de redactare.

În ceea ce privește **dosarele cu vechime 5-10 ani**, analizarea datelor statistice comunicate de conducerile judiciare ale curților de apel a relevat, pe parcursul ultimilor ani, o tendință constantă de creștere a stocului dosarelor cu o vechime în sistemul judiciar de 5-10 ani.

Astfel, în anii 2013 – 2014, datele statistice se prezintă astfel: 2982 cauze la finalul semestrului I 2013, 3669 cauze la finalul semestrului al II-lea 2013, 3718 cauze la finalul semestrului I 2014, respectiv 3774 cauze la finalul semestrului al II-lea 2014.

În acest context, pentru anul 2015, Direcția de inspecție judiciară pentru judecători a inclus în planul de activitate și efectuarea unui control tematic având ca obiect verificarea respectării dispozițiilor legale referitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor, control în cadrul căruia sunt valorificate și datele rezultate din monitorizarea dosarelor cu o vechime în sistemul judiciar între 5 și 10 ani, aferentă anului 2015.

Astfel, deși analiza datelor statistice pentru primul semestru al anului 2015 a relevat pentru prima dată diminuarea numărului dosarelor între 5-10 ani aflate pe rolul instanțelor judecătorești, scăderea este nesemnificativă, de la 3774 cât s-a raportat la finalul anului 2014, la 3611, la finalul primului semestru 2015, apreciindu-se că se impune efectuarea unui control tematic având ca obiectiv verificarea respectării dispozițiilor legale privind soluționarea cu celeritate a cauzelor, control aflat în prezent în curs de derulare.

Este de precizat însă că aceste concluzii au la bază datele comunicate de instanțe, ceea ce nu exclude existența unor erori de raportare, cum au fost constatate frecvent în cadrul celorlalte activități de monitorizare.

Diminuarea sau menținerea stocului de dosare s-a înregistrat la majoritatea curților de apel, cu excepția a 7 curți de apel care au înregistrat creșterea numărului de dosare, fiind vorba de Curțile de Apel Alba-Iulia, Cluj, Constanța, Iași, Pitești, Târgu-Mureș, Galați.

Procentual, cea mai mare creștere a numărului de cauze între 5-10 ani, s-a înregistrat la nivelul Curții de Apel Galați, unde a avut loc o dublare a numărului acestora.

O creștere nesemnificativă a stocului de dosare vechi s-a constatat la Curtea de Apel Târgu-Mureș (cu 3 dosare) și Curtea de Apel Alba Iulia (cu 5 dosare).

Un alt aspect relevant rezultat din analiza datelor statistice este acela că la nivelul Curții de Apel Cluj se înregistrează cel mai mare număr de dosare cu o vechime de 5-10 ani (853), mai mare chiar și față de cel raportat de Curtea de Apel București (827), deși aceasta din urmă reprezintă cea mai mare curte de apel din țară, atât sub aspectul instanțelor din circumscripție, cât și sub aspectul volumului de activitate.

În cadrul controalelor desfășurate ori finalizate de către Direcția de inspecție pentru procurori în anul 2015 o pondere semnificativă este reprezentată de controalele tematice ori monitorizarea măsurilor luate de procurori și conducerile parchetelor din cadrul Ministerului Public urmare unor controale tematice anterioare privind anumite categorii de dosare penale.

Controalele tematice au avut în vedere, pe de o parte, toate dosarele mai vechi de 5 ani aflate în curs de soluționare în cadrul parchetelor iar, pe de altă parte, dosarele penale mai vechi de 2 ani de la data sesizării având ca obiect săvârșirea infracțiunilor de spălare de bani, evaziune fiscală, contrabandă ori împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Totodată, s-a realizat un control tematic privind verificarea respectării de către procurori a dispozițiilor instanțelor de judecată ori ale judecătorului de cameră preliminară în situația admiterii plângerii împotriva soluției, conform art. 273 alin. 1 ind. 1 din vechiul Cod de procedură și art. 335 alin. 5 din noul Cod de procedură penală, în cadrul căruia s-au verificat și analizat cauzele penale ce

au fost infirmate de mai mult de două ori de către instanțele de judecată ceea ce a determinat o prelungire a duratei de soluționarea a acestora.

Se impune precizarea că durata de soluționarea a cauzelor a fost verificată de către Inspekția Judiciară și în cadrul controalelor privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către conducerea parchetelor.

Monitorizările s-au realizat pentru verificarea modului în care au fost respectate măsurile propuse de Inspekția Judiciară și aprobate de către Secția pentru procurori, urmare a unor controale tematice anterioare privind dosare vechi de 1 an aflate pe rolul mai multor parchete.

Din sinteza propunerilor Inspekției Judiciare aprobate de către Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii în privința controalelor tematice ce au vizat dosare vechi, se pot desprinde mai multe măsuri care sunt de natură a determina o reducere semnificativă a duratei urmăririi penale:

a. Efectuarea periodică de către procurorii cu funcții de conducere a unor controale asupra dosarelor mai vechi de 5 ani de la data sesizării precum și adoptarea oricăror alte măsuri de natură să crească eficiența activității.

b. Reevaluarea și eficientizarea modului în care procurorii exercită supravegherea cercetărilor penale prin respectarea riguroasă a dispozițiilor art. 300 și art. 303 Cod procedură penală precum și a Ordinului comun nr.12/C/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerului Afacerilor Interne privind Normele metodologice privind înregistrarea, evidența unitară, circuitul sesizărilor penale și coordonarea administrativă a activităților dispuse organelor de poliție de către procurori asigurând astfel verificarea periodică a stadiului cercetărilor în dosarele aflate în curs de instrumentare, întocmirea de îndrumări scrise, organizarea unor întâlniri între șefii unităților de parchet și poliție pentru identificarea măsurilor de natură organizatorică menite a utiliza resursele existente în scopul bunei desfășurări a activității de urmărire penală, sesizarea conducerii organelor de poliție în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii defectuoase a dispozițiilor procurorului, aplicarea unor amenzi judiciare pentru abaterile prevăzute de art. 283 alin.1 lit. a și alin.4 lit. m Cod procedură penală, propunerea de retragere a avizului prevăzută de art. 55 alin.4 și 5 Cod procedură penală;

c. Stabilirea în cadrul cooperării interinstituționale dintre parchete și structurile poliției a unei repartizării nominale a lucrătorilor poliției judiciare pe fiecare dintre procurorii care sunt desemnați pentru soluționarea cauzelor având ca obiect infracțiunile de spălare de bani și evaziune fiscală în scopul creșterii eficienței și operativității în activitatea de supraveghere a urmăririi penale.

d. Respectarea „Metodologiei de investigare a evaziunii fiscale, a fraudelor fiscale și vamale” încheiată între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Agenția Națională de Administrare Fiscală și Inspectoratul General al Poliției Române.

e. Examinarea cu exigența necesară de către conducătorii parchetelor ori de către procurorul ierarhic superior a soluțiilor adoptate de către procurori în cauzele în care instanțele de judecată au admis plângerile formulate în temeiul art. 273 alin. 1 ind. 1 din vechiul Cod de procedură penală și art. 335 alin. 5 din noul Cod de procedură penală, astfel încât să fie realizată o analiză punctuală, explicită a tuturor împrejurărilor reținute de către instanța de judecată ori judecătorul de cameră preliminară, în hotărârea de desființare a soluției atacate.

1.5.3. Mecanisme de unificare a practicii judiciare

A. Rolul instanței supreme în unificarea practicii judiciare

Realizarea actului de justiție la parametri de calitate și de eficiență care să asigure garantarea securității juridice a persoanelor și a bunurilor acestora are ca premisă esențială interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul țării de către instanțele de judecată.

Potrivit atribuțiilor stabilite prin dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României și ale art. 18 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, instanța supremă asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești potrivit competenței sale.

În cursul anului 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a continuat și intensificat acțiunile menite să asigure îndeplinirea rolului constituțional de unificare a practicii judiciare la nivel național, prin mai multe modalități:

a. Recursul în interesul legii

În cursul anului 2015, un mecanism important de unificare a jurisprudenței, l-a constituit recursul în interesul legii, reglementat, în materie civilă, de dispozițiile art. 514 - 518 Codul procedură civilă, și, în materie penală, de dispozițiile art. 471 - 474 Cod procedură penală.

În activitatea de unificare a jurisprudenței naționale desfășurată de instanța supremă în cursul anului 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, a pronunțat 26 decizii în interesul legii, din care 25 decizii de admitere și o decizie de respingere a recursului în interesul legii.

Deciziile în interesul legii pronunțate în cursul anului 2015 au vizat aspecte diverse, instanțele și parchetele considerând a fi relevante pentru activitatea proprie următoarele decizii:

❖ - interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 50 alin. (2) și 50¹ alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 (**Decizia nr. 1/2015**);

❖ - interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 180/2002](#), cu modificările și completările, raportate la dispozițiile art. 4 pct.1-4 și art. 7 din Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată (**Decizia nr. 6/2015**);

❖ - interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 128 alin. (1) lit. d), art. 134 alin. (2) și art. 135 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 5, art. 36 alin. (1), alin. (2) lit. d) și alin. (6) lit. a) pct. 13 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 21 lit. b) și art. 24 lit. d) din Legea-cadru a descentralizării nr. 195/2006 (**Decizia nr. 9/2015**);

❖ - interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 9/2000, aprobată de Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011, aprobată de Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare (**Decizia nr. 14/2015**);

❖ - interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 213 și 215¹ alin. (5) din Codul de procedură penală (**Decizia nr. 25/2015**).

b. Soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept

În vederea unificării practicii judiciare, recursului în interesul legii i s-a alăturat (începând cu anul 2013 în materie civilă, respectiv anul 2014 în materie penală), în aplicarea prevederilor art. 97 pct. 3 și art. 519 - 521 Cod procedură civilă, respectiv art. 475 - 477¹ Cod procedură penală, un nou mecanism de unificare a jurisprudenței - sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Aprecierea eficienței și rolului deosebit de important al acestui mecanism din perspectiva unificării practicii judiciare este exprimată de toate instanțele în răspunsurile transmise, fiind deopotrivă relevantă și în răspunsurile parchetelor.

În cursul anului 2015, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă a fost investit cu soluționarea a 38 de sesizări vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile, fiind pronunțate 21 decizii în 30 sesizări (mai multe sesizări fiind reunite), restul (8 sesizări) urmând a fi soluționate în perioada ianuarie - martie 2016.

Redăm mai jos o parte din deciziile relevante pentru activitatea instanțelor pronunțate **în materie civilă**:

❖ - **decizia nr. 21/22.06.2015** în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1079 alin. 2 pct. 3 din Codul civil de la 1864 și art. 1523 alin. 2 lit. d din Codul civil raportat la art. 166 alin. 1 și 4 din Codul Muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare (art. 161 alin. 1 și 4 din Codul Muncii în forma anterioară republicării) și art. 1088 Cod civil de la 1864, art. 2 din O.G. nr. 9/2000, aprobată prin Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 2 din O.G. nr. 13/2011, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare și art. 1535 din Codul civil;

❖ - **decizia nr. 22/29.06.2015** în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 și art. 53 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege;

❖ - **decizia nr. 26/21.09.2015** privind interpretarea art. 82 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

❖ - **decizia nr. 32/19.10.2015** cu referire la prevederile art. 7 din Legea-cadru nr. 284/2010, ce stabilesc aplicarea etapizată a dispozițiilor sale, art. 4 alin. (2) din Legea nr. 285/2010, art. 4 alin. (2) din Legea nr. 283/2011, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 285/2010;

❖ - **decizia nr. 34/16.11.2015** în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 628 alin. (3) din Codul de procedură civilă;

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în ***materia contencios administrativ și fiscal*** a fost investit, în același an, cu soluționarea a 13 sesizări vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile, fiind pronunțate 11 decizii, restul (2 sesizări) urmând a fi soluționate în perioada februarie 2016. Dintre deciziile pronunțate, facem referire la:

❖ - **decizia nr. 6/23.03.2015** în interpretarea dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 31/2003, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7, art. 8 și art. 38 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

❖ - **decizia nr. 10/11.05.2015**, în interpretarea art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;

❖ - **decizia nr. 11/11.05.2015**, în interpretarea dispozițiilor art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2014, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 63 alin. (5) lit. e) și art. 115 alin. (2) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 19 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 123 alin. (5) din Constituție;

❖ - **decizia nr. 37/07.12.2015**, în interpretarea și aplicarea art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001 și art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 677/2001.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ***în materie penală*** a fost investit, în cursul anului 2015, cu soluționarea a 35 de sesizări vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile, fiind pronunțate 32 decizii (două decizii au fost pronunțate în anul 2016 asupra unor sesizări din 2015), restul (3 sesizări) urmând a fi soluționate în perioada februarie 2016. Dintre acestea, au fost menționate de instanțe și parchete următoarele:

- **decizia nr. 12/2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10.06.2015 în interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal;

- **decizia nr. 13/2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 410 din 10.06.2015 privind aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale;

- **decizia nr. 27/2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 919 din 11.12.2015 privind modul de aplicare a art. 335 și următoarele din Codul de procedură penală

- **decizia nr. 29/2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 29 din 15.01.2016 privind procedura de modificare a pedepsei prevăzută de art. 585 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală;
- **decizia nr. 33/2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 36 din 19.01.2016 în aplicarea dispozițiilor art. 341 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală.

c. Asigurarea publicării deciziilor relevante ale Înaltei Curți de Casație și Justiție

În îndeplinirea rolului său constituțional, pe lângă mecanismele de unificare a jurisprudenței anterior menționate, Înalta Curte de Casație și Justiție a continuat, în cursul anului 2015, desfășurarea acțiunilor necesare realizării obiectivului de îmbunătățire a asigurării accesului la jurisprudența instanței supreme, în scopul unificării acesteia, atât prin publicarea jurisprudenței în Buletinul Casației - revista oficială a Înaltei Curți de Casație și Justiție și în Buletinul Jurisprudenței - culegerea anuală de hotărâri a instanței supreme, cât și prin publicarea hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție pe pagina de Internet a acesteia.

Atât Buletinul Casației, cât și Buletinul Jurisprudenței au fost transmise tuturor curților de apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție și tuturor parchetelor de pe lângă curțile de apel.

De asemenea, în cursul anului 2015 a fost continuată publicarea hotărârilor instanței supreme pe pagina de internet a acesteia, la rubrica „Jurisprudență”. În cadrul rubricii menționate sunt publicate hotărârile relevante, în rezumat și textul integral al hotărârilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție (după anonimizarea corespunzătoare), precum și hotărârile prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și deciziile în interesul legii, asigurându-se o bază de date publică și accesibilă privind jurisprudența instanței supreme.

B. Preocupări ale Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate în domeniul unificării practicii judiciare

Unificarea practicii judiciare constituie un obiectiv specific al obiectivului general „Creșterea eficienței justiției” din cadrul Planului multianual al C.S.M. 2011 - 2016, printre măsurile de aducere la îndeplinire a acestui obiectiv numărându-se lansarea Portalului de Jurisprudență Românească www.rolii.ro, la data de 16 decembrie 2015.

S-a avut în vedere faptul că publicarea hotărârilor judecătorești asigură o deplină transparență a actului de justiție și constituie o pârghie importantă în unificarea jurisprudenței, după cum au apreciat, de altfel, și instanțele și parchetele în răspunsurile comunicate Consiliului Superior al Magistraturii.

O însemnătate aparte pentru activitatea instanțelor o are și adoptarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a Hotărârii nr. 148 din 19 martie 2015, prin care Secția pentru judecători a aprobat procedura întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară, a etapelor potrivit cărora se desfășoară, metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel elaborată de Institutul Național al Magistraturii, precum și modelele de minută și de referat/notă întocmite cu ocazia întâlnirilor trimestriale.

La adoptarea acestei hotărâri, Secția pentru judecători a făcut referire și la cuprinsul Raportului din ianuarie 2015 al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare, s-a recunoscut faptul că „*independența sistemului judiciar nu poate constitui o scuză pentru o practică neuniformă*”.

Organizarea de către instanțe, Institutul Național al Magistraturii și Consiliul Superior al Magistraturii a unor întâlniri trimestriale pe materii, cu președinții de secții de la curțile de apel s-a dovedit a fi deosebit de utilă, fiind satisfăcută nevoia schimbului de informații cu privire la practica judiciară a altor instanțe.

Totodată, prin hotărârea mai sus menționată, s-au stabilit, printre alte măsuri, publicarea minutei întocmite ca urmare a întâlnirii trimestriale atât în zona accesibilă magistraților din EMAP (portalul utilizat de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru organizarea activității Consiliului,

instanțelor și parchetelor), cât și pe intranetul curții de apel, comunicarea acestora tuturor curților de apel, precum și clasificarea minutelor pe materii și subcategorii, în scopul unei ușoare identificări.

C. Măsuri pentru unificarea practicii judiciare la nivelul instanțelor și parchetelor

Ca și în anul precedent, în anul 2015 majoritatea instanțelor au procedat la **analiza practicii de casare** cu o frecvență lunară/trimestrială, fiind organizate întâlniri ale colectivelor de judecători în vederea dezbaterii motivelor de casare și a stabilirii măsurilor adecvate care se impun în vederea diminuării numărului de hotărâri judecătorești desființate în căile de atac.

Parchetele au arătat că, în cursul anului 2015, au avut loc întâlniri periodice, de regulă lunare sau trimestriale, în vederea dezbaterii problemelor de practică neunitară.

Referitor la **numărul cazurilor de practică neunitară**, instanțele au răspuns, în proporție de 87,5% (14 din 16 curți de apel/procent identic cu cel din anul precedent) că acestea s-au diminuat, doar o instanță menționând că, sub aspect numeric, acestea au rămas relativ neschimbate, iar alta că au devenit mai frecvente.

Parchetele au apreciat în proporție de 43,75% (7 parchete de pe lângă curțile de apel) că s-au diminuat cazurile de practică neunitară, 18,75% (3 parchete de pe lângă curțile de apel) că au devenit mai frecvente, iar restul de 31,25% (5 parchete de pe lângă curțile de apel) considerând că, sub aspect numeric, acestea au rămas relativ neschimbate.

Sub aspectul **măsurilor luate în cursul anului 2015 în vederea stimulării procesului de unificare a practicii judiciare**, instanțele au indicat, în mod constant, următoarele: organizarea întâlnirilor periodice (trimestriale, lunare, săptămânale sau ori de câte ori a fost necesar) pentru discutarea practicii de casare și pentru dezbaterea problemelor de practică neunitară (incluzând aici și întâlnirile și discuțiile informale în colectivul de judecători); dezbaterea la nivelul instanței a chestiunilor de drept controversate; studierea și dezbaterea actelor normative nou apărute, a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unor recursuri în interesul legii și a pronunțării unor hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a deciziilor Curții Constituționale, a jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene; analiza practicii de casare și organizarea de întâlniri profesionale de îndată ce este sesizată o problemă ce ar putea fi interpretată neunitar; studierea practicii altor instanțe și a buletinelor de jurisprudență; intensificarea dezbaterilor cu judecători ai altor instanțe; referate lunare privind problemele de practică neunitară înregistrate la nivelul instanței și trimiterea acestora către instanța de control judiciar; întâlniri profesionale ale judecătorilor curții de apel cu judecătorii de la instanțele din circumscripție; diseminarea minutelor întâlnirilor de practică neunitară organizate la nivelul curților de apel cu reprezentanții Institutului Național al Magistraturii și ai Consiliului Superior al Magistraturii; transmiterea către tribunale și judecătorii pentru a fi distribuite tuturor judecătorilor; comunicarea practicii judiciare a curții de apel către instanțele din circumscripție; discutarea între judecătorii secțiilor a dispozițiilor legale ce ar putea genera o practică neunitară; implementarea Hotărârii Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 148/2015 (mai sus menționată), printr-un ghid metodologic elaborat la nivelul unei curți de apel și comunicat tuturor instanțelor arondate.

Printre alte măsuri indicate de instanțe se mai numără și: organizarea unor conferințe comune în diferite domenii de drept, inițiativa formulării unor recursuri în interesul legii și a sesizărilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept; actualizarea portalului cu jurisprudența relevantă și asigurarea accesului informatizat direct la site-uri specializate de jurisprudență, legislație și doctrină națională și europeană; monitorizarea practicii propriei instanțe; sesizarea instanțelor de control judiciar cu problemele discutate la nivelul secțiilor; participarea judecătorilor la seminarii sau întâlniri organizate de Institutul Național al Magistraturii; diseminarea aspectelor de la diverse seminarii; comunicarea electronică a modificărilor legislative și a deciziilor Curții Constituționale și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și organizarea de întâlniri cu reprezentanți ai baroului de avocați și ai parchetului pentru dezbaterea problemelor legate de practica neunitară.

Parchetele au organizat, de asemenea, seminarii de formare continuă descentralizată și dezbateri periodice asupra aspectelor de practică neunitară, ședințe de analiză a soluțiilor, precum și alte întâlniri cu privire la aceste aspecte și au procedat la identificarea practicii neunitare și solicitarea dezlegării unor chestiuni de drept, precum și la pregătirea profesională privind aplicarea unitară a dispozițiilor penale și procesual penale.

Alte măsuri adoptate au fost: cunoașterea, analiza și dezbaterile practicii de casare la nivelul curții de apel, redactarea unor sinteze de practică judiciară comunicate procurorilor din subordine, prelucrarea notelor de îndrumare, controale tematice vizând probleme de drept controversate în practică și comunicarea rezultatelor verificărilor efectuate, comunicarea practicii judiciare a curții de apel, crearea unui portal pentru diseminarea informațiilor destinate unificării practicii, asigurarea continuității procurorului de ședință în activitatea judiciară, precum și formularea de puncte de vedere pentru promovarea unor recursuri în interesul legii.

În afara recursurilor în interesul legii și a deciziilor pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, o majoritate importantă a instanțelor a considerat că o mare eficiență în procesul de unificare a practicii judiciare revine organizării de către Institutul Național al Magistraturii, instanțe sau alte instituții a unor seminarii sau întâlniri periodice ale judecătorilor pentru discutarea cazurilor de practică neunitară, precum și reformării și restructurării cadrului legislativ, în sensul simplificării și asigurării coerenței acestuia.

De asemenea, instanțele au apreciat ca având un rol important în procesul de unificare a jurisprudenței, deși într-o mai mică măsură, discuțiile informale purtate de judecători cu colegii sau pe forumurile informatice specializate și conștientizarea de către judecători a importanței unificării practicii judiciare.

Nu lipsite de relevanță pentru domeniul analizat au fost considerate de către instanțele judecătorești editarea de către curțile de apel și de alte instanțe a unor culegeri de jurisprudență, asigurarea unei dotări corespunzătoare a instanțelor cu lucrări de doctrină sau publicații periodice de specialitate și publicarea hotărârilor în baze de date electronice de jurisprudență.

Cât privește creșterea accesului magistraților la jurisprudența relevantă C.E.D.O./ C.J.U.E., creșterea calității programelor de formare inițială ale magistraților și o mai bună relaționare cu mediul academic, precum și implicarea magistraților în proiecte de cercetare în domeniul dreptului, acestea nu au fost menționate de nicio instanță ca având un rol important în procesul de unificare a practicii judiciare.

Parchetele au apreciat în majoritate că organizarea de către Institutul Național al Magistraturii, instanțe, parchete sau alte instituții a unor seminarii sau întâlniri periodice ale judecătorilor/procurorilor pentru discutarea cazurilor de practică neunitară este cea mai eficientă măsură de unificare a practicii judiciare, urmată de reformarea și restructurarea cadrului legislativ, în sensul simplificării și asigurării coerenței acestuia și de conștientizarea de către judecători/procurori a importanței unificării practicii judiciare.

Alte măsuri considerate eficiente în procesul de unificare a practicii judiciare sunt publicarea culegerilor de jurisprudență editate de curțile de apel și de alte instanțe, publicarea hotărârilor în baze de date electronice de jurisprudență și asigurarea unei dotări corespunzătoare cu lucrări de doctrină sau publicații periodice de specialitate.

Creșterea accesului magistraților la jurisprudența relevantă CEDO/CJUE a fost desemnată de un număr mic de parchete ca având un rol important în procesul de unificare a practicii, în timp ce creșterea calității programelor de formare inițială ale magistraților, discuțiile informale purtate de judecători/procurori cu colegii sau pe forumurile informatice specializate, buna relaționare cu mediul academic, precum și implicarea magistraților în proiecte de cercetare în domeniul dreptului nu au fost considerate relevante pentru aspectele analizate.

1.5.4. Soluțiile pronunțate în anul 2015 de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, motivele care au determinat adoptarea acestora și impactul acestora asupra sistemului judiciar

A. Soluțiile pronunțate în anul 2015 de Curtea Europeană a Drepturilor Omului

În anul 2015, numărul de plângeri individuale îndreptate împotriva României și aflate pe rolul Curții în diverse etape judiciare, s-a ridicat la 3350 (dintr-un total de 66.450), în condițiile în care Curtea a avut de gestionat și plângerile nou introduse în anul 2015.

Astfel, România se situează pe locul 6 în cadrul statelor împotriva cărora se înregistrează cel mai mare număr de plângeri, după Ucraina (cu 13.500 plângeri individuale), Federația Rusă (9.000), Turcia (8.850), Italia (7.750) și Ungaria (4.450).

În anul 2015, în cauze îndreptate împotriva României, CEDO a pronunțat:

- 72 de hotărâri în care a constatat cel puțin o încălcare a unui drept prevăzut de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (în continuare Convenția) sau de Protocoalele la aceasta,

- 5 hotărâri în care s-a pronunțat exclusiv asupra satisfacției echitabile,

- 2 hotărâri prin care a revizuit hotărâri ale sale anterioare,

- 5 hotărâri și 52 de decizii în care a constatat că nu există o încălcare a unui drept prevăzut de Convenție,

- 62 de decizii de radiere ca urmare a soluționării amiabile,

- 51 de decizii de radiere ca urmare a declarației unilaterale a Guvernului și

- 36 de decizii de radiere ca urmare a constatării absenței interesului reclamantului de a menține cererea pe rolul Curții.

Prin aceste hotărâri și decizii, Curtea a soluționat 675 de cauze împotriva României.

Este de subliniat că, dintre deciziile de radiere emise în urma soluționării amiabile sau declarației unilaterale a Guvernului, 87 de decizii vizează 224 cauze în care se invocă durata nerezonabilă a procedurilor judiciare; astfel, prin aceste decizii, 116 cereri au fost radiate urmare acordului amiabil și 108 de cereri după formularea de către Guvern a declarației de recunoaștere a încălcării art. 6 și de angajament în sensul plății unei sume de bani cu titlu de reparație.

Jurisprudența relevantă a Curții în cauzele împotriva României soluționate în anul 2015

a. Pe data de 13 ianuarie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza *Iustin Robertino Micu c. României***. Cu privire la cererea reclamantului privind existența tratamentelor inumane sau degradante pe parcursul audierii la DNA, raportat la starea de sănătate a reclamantului, Curtea a considerat că lipsa alimentației a dus la încălcarea art. 3. Curtea a constatat și încălcarea art. 5 din Convenție, ca urmare a faptului că mandatul a fost emis fără respectarea dreptului intern – fără o citare prealabilă și fără indicarea motivelor care impuneau emiterea mandatului. Curtea a constatat că reclamantul nu a avut la dispoziție o cale de atac efectivă pentru a invoca încălcarea art. 3 și 5.

b. Pe data de 3 februarie 2015 Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza *Apostu c. României***, privind încălcarea articolului 8 din Convenție, din cauza scurgerii în presă a unor informații din dosarul penal. Curtea a constatat că fragmentele menționate au fost publicate înainte de trimiterea în judecată a reclamantului, că acestea conțineau informații de natură strict privată și dădeau impresia că a comis infracțiunea și că după publicarea acestora reclamantul nu a putut să se apere având în vedere că fondul cauzei nu era în dezbatere. De asemenea, Curtea a arătat că „scurgerea” informațiilor nu a servit la desfășurarea anchetei penale. Iar publicarea acestora nu corespundea unei nevoi sociale imperioase. Curtea a concluzionat că statul nu a asigurat custodia informațiilor aflate în posesia sa într-un mod de natură a proteja dreptul la viață privată al reclamantului și că acesta nu a avut la dispoziție nici mijloace prin care să obțină o reparație după încălcarea drepturilor sale.

c. La data de 3 februarie 2015 a fost pronunțată de către Curte hotărârea în **cauza Pruteanu c. României**, privind interceptarea convorbirilor dintre avocat și client. Curtea a constatat că acestea au adus în mod incontestabil atingere secretului profesional, care este fundamentul relației de încredere existentă între client și avocat. Curtea a constatat de asemenea că reclamantul nu a făcut obiectul autorizației de interceptare ca urmare a calității de avocat sau a relației cu C.I. Cu toate acestea, atunci când conversațiile unei persoane sunt înregistrate și ca urmare a faptului că sunt utilizate în cadrul unei cauze penale, persoana interesată trebuie să beneficieze de un ”control efectiv” pentru a putea contesta convorbirile telefonice interceptate în cauză. Curtea a constatat că reclamantul nu avea, potrivit dreptului intern, calitatea de a interveni în nume propriu în procedura de certificare: reclamantul nu putea, prin urmare, să supună controlului legalitatea și necesitatea interceptărilor, ca urmare a unor argumente proprii, și nici să solicite punerea în balanță a intereselor înfăptuirii justiției cu dreptul său la respectul vieții private și a corespondenței. Curtea a constatat, prin urmare, încălcarea art. 8 din Convenție.

d. Pe data de 10 februarie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Colac c. României** privind încălcarea articolului 6 din Convenție din cauza neaudierii directe a martorilor în fața instanțelor penale. Curtea a reținut că un număr semnificativ de persoane au refuzat să depună mărturie direct în fața instanțelor. Curtea a observat de asemenea că declarațiilor acestor persoane din faza de urmărire penală nu li s-a dat citire în fața instanței. În plus, martorii care au fost, totuși, audiați, au fost ascultați în absența reclamantului și a avocatului său. Motivul pentru care instanțele și-au bazat hotărârile pe declarații ale unor persoane ce nu au putut fi reaudiate a fost acela al imposibilității aducerii lor. În acest sens, s-a constatat că instanțele au făcut unele eforturi pentru reaudierea persoanelor și pentru aflarea domiciliului actual al acestora. În legătură cu trei dintre martori s-a stabilit ca aceștia părăsiseră țara. Cu toate acestea, niciun demers de a stabili reședința acestora nu a fost realizat, prin proceduri și mecanisme de asistență judiciară internațională. În ce privește pe martorul determinant IIC, acesta a fost prezent în instanță la un termen, când nu a putut fi audiat deoarece nu erau prezenți inculpatul-reclamant și avocatul acestuia. Acesta nu era însă un motiv suficient pentru ca instanțele naționale să renunțe la citarea în continuare a acestuia, cu atât mai mult cu cât inculpatul a invocat în mod repetat lipsa oportunității de a adresa întrebări martorilor și, în mod special, acestui martor nemijlocit în instanță. În ce privește argumentul Guvernului potrivit căruia martorii erau intimidați/intimidate de prezența inculpatului dat fiind relația pe care o avuseseră cu acesta, Curtea a arătat că instanțele naționale nu au făcut niciun efort pentru a audia martorii respectivi prin mijloace care să evite prezența lor în instanță. Astfel, Curtea a constatat încălcarea art. 6 alin. 1 și 3, lit. d din Convenție.

e. Pe data de 3 martie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza S.C. Asul de Aur – Aranyaszok S.R.L. și Fodor Barabas c. României** în care reclamantii au invocat lipsa de imparțialitate a judecătorului sindic în cadrul procedurii colective deschise împotriva persoanei juridice, precum și neexaminarea cererii de înlocuire a administratorului judiciar. Analizând comportamentul judecătorului sindic pe parcursul desfășurării procedurii, Curtea a constatat că niciun act întocmit în cauză nu dă naștere concluziei că pe parcursul judecății, judecătorul a avut o idee prestabilită cu privire la soluția ce urma să fie pronunțată. Analizând capătul de cerere privind înlocuirea administratorului judiciar, lipsa de acces la un tribunal în scopul solicitării înlocuirii administratorului judiciar, Curtea a arătat că, în anumite cazuri excepționale, de exemplu atunci când efectivitatea măsurii solicitate depinde de rapiditatea procesului decizional, se poate dovedi imposibilă respectarea imediată a exigențelor prevăzute de articolul 6 din Convenție. Acesta este și cazul speței de față, celeritatea fiind inherentă procedurii prevăzute de Legea nr.64/1995. În plus, Curtea a constatat că nu decizia eronată prin care judecătorul sindic respinsese ca inadmisibilă cererea de înlocuirea a administratorului judiciar determinase intrarea în faliment a societății reclamante, ci

acumularea de datorii. Relativ la dimensiunea masei credale, Curtea a constatat că societatea reclamantă avusese posibilitatea de a contesta în mod liber și într-o manieră contradictorie creanțele și că nu prezentase niciun plan de reorganizare. În lumina celor de mai sus, Curtea a constatat inexistența în cauză a unei încălcări a Convenției.

f. Pe data de 24 martie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Zaiet c. României** în care reclamanta a contestat hotărârea instanțelor naționale de anulare a adopției. Instanțele naționale au declarat adopția reclamantei nulă, constatând că nu fusese îndeplinit scopul prevăzut în Codul familiei. Au hotărât că unicul scop al adopției reclamantei fusese îndeplinirea intereselor patrimoniale ale mamei adoptive și ale copilului adoptat și că aceasta nu fusese destinată să îi asigure o viață mai bună reclamantei. Reclamanta a susținut că sora sa, cea care ceruse anularea adopției, contesta această decizie întrucât nu dorea ca reclamanta să dobândească jumătate din suprafața de 10 hectare moștenite de cele două surori de la bunica lor. Curtea a reiterat că relațiile dintre un părinte adoptiv și un copil adoptat au, de regulă, aceeași natură ca și relațiile de familie protejate de art. 8 din Convenție. Anularea adopției nu se dorește a fi o măsură împotriva copilului adoptat și nu poate fi interpretată în sensul dezmoștenirii unui copil adoptat după optsprezece ani de la decesul mamei sale adoptive și după treizeci și unu de ani de la pronunțarea hotărârii de adopție. În opinia Curții, constatările instanțelor interne privind anularea adopției reclamantei nu au fost susținute de motive relevante și suficiente, care să justifice o astfel de ingerință în viața de familie a reclamantei. Argumentele prezentate în hotărârile instanțelor sunt destul de vagi și nu oferă suficiente justificări pentru aplicarea de către instanțe a unei măsuri atât de radicale în ceea ce privește drepturile familiale ale reclamantei. Curtea a constatat încălcarea art. 8 din Convenție și a apreciat că încălcarea art. 1 din Protocolul 1 la Convenție este o consecință directă a procedurii ce a dat naștere încălcării art. 8 din Convenție.

g. Pe data de 19 mai 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Anton c. României**, în care reclamantul a invocat rele tratamente aplicate de către polițiști cu ocazia conducerii sale la sediul secției de poliție și lipsa unei anchete efective. Sub aspectul material, Curtea a observat că pe data de 26 august 2010 reclamantul a fost examinat de un asistent medical, care a constatat mai multe leziuni pe corpul reclamantului. Având în vedere că statul nu a oferit nicio explicație plauzibilă cu privire la cauza leziunilor constatate asupra corpului reclamantului la scurt timp după reținerea sa de către poliție și înainte de plasarea sa în detenție, Curtea a constatat încălcarea art. 3 sub aspect material. În ceea ce privește ancheta desfășurată, sub aspectul imparțialității, Curtea a constatat că aceasta a fost mai întâi desfășurată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București și ulterior de către Parchetul de pe lângă Tribunalul București, de către procurori care, conform regulilor de procedură penală, lucrau în mod obișnuit cu serviciile administrative ale poliției în care agenții urmăriți își exercitau funcțiile. Această practică a făcut recent obiectul preocupărilor exprimate de către Comisarul pentru drepturile omului din cadrul Consiliului European. Acesta a apreciat că este crucial ca România să stabilească un mecanism independent și eficient pentru analiza plângerilor formulate împotriva poliției. Conform Comisarului pentru drepturile omului un astfel de sistem impune absența unei legături instituționale sau ierarhice între anchetator și funcționarul vizat de plângere iar independența concretă trebuie să prevaleze în practică. Față de acestea, Curtea a constatat încălcarea art. 3 sub aspect procedural.

h. Pe data de 23 iunie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Caraian c. României** în care reclamantul a invocat încălcarea prezumției de nevinovăție. Procurorul de caz a pronunțat o soluție de scoatere de sub urmărire penală, reținând că deși din probele administrate a reieșit că reclamantul este vinovat de săvârșirea faptelor, în cauză s-a împlinit termenul de prescripție. Reclamantul a contestat soluția conform art. 278¹ C.pr.pen. și a solicitat judecătorului să desființeze soluția procurorului și să rețină cauza spre judecare, în vederea achitării sale. Plângerea a fost

respinsă de instanțele naționale. Curtea a reținut că rezoluția procurorului prin care a dispus scoaterea de sub urmărire penală a reclamantului a fost formulată în termeni din care reiese că nu există niciun dubiu cu privire la vinovăția acestuia, susținere care a fost preluată și de instanțele care au respins plângerea reclamantului împotriva acestei soluții. Curtea a observat că procedura derulată în fața instanțelor interne cu privire la această plângere nu a fost o procedură penală obișnuită, astfel că nu se poate trage concluzia că scopul acesteia a fost acela de a dovedi vinovăția reclamantului conform legii. În aceste condiții, Curtea a concluzionat că aprecierile parchetului și cele ale instanțelor cu privire la vinovăția reclamantului constituie o încălcare a dreptului acestuia la respectarea prezumției de nevinovăție.

i. Pe data de 23 iunie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Butnaru și Bejan-Piser c. României** în care reclamanta a susținut încălcarea principiului non bis in idem. Astfel, persoana vătămată D.M.M. a formulat plângere prealabilă împotriva reclamantei pentru săvârșirea infracțiunii de loviri sau alte violențe pe data de 2 iunie 2004. Pe 7 noiembrie 2005 reclamanta a fost achitată. Parchetul a dispus trimiterea reclamantei în judecată pentru săvârșirea pe data de 2 iunie 2004 a infracțiunii de tâlhărie, având ca persoană vătămată pe D.M.M, reclamanta fiind condamnată pentru acuzațiile formulate. Curtea a constatat că în ambele proceduri, reclamanta a fost acuzată de fapte de violență îndreptate împotriva aceleași persoane vătămate, D.M.M., săvârșite pe aceeași dată, 2 iunie 2004. Chiar dacă reclamanta a fost acuzată de săvârșirea și a altor fapte în cea de-a doua procedură, respectiv atingerea adusă patrimoniului lui D.M.M., aceasta nu schimbă cu nimic concluzia că cele două proceduri coincideau cu privire la acțiunile de violență. Prin urmare, Curtea a constatat încălcarea art. 4 din Protocolul 7 la Convenție.

j. Pe data de 9 iulie 2015, Curtea a pronunțat o decizie în **cauza Gherghina c. României**, în care a constatat că prin cererea introdusă la 20 septembrie 2007, reclamantul Răzvan-Mihai Gherghina s-a plâns, în esență, de faptul că, în calitate de persoană cu dizabilități care utilizează un scaun rulant, s-a aflat în imposibilitatea de a finaliza studiile universitare din cauza lipsei adaptării clădirilor universităților la care s-a înscris succesiv, situate în municipiile Pitești, respectiv București. Invocând barierele de ordin fizic, acesta s-a plâns și în legătură cu imposibilitatea de a dezvolta contacte directe cu colegii săi sau cu cadrele didactice de la universitate, precum și de faptul că nu i s-au oferit alternative viabile pentru continuarea educației sale. Marea Cameră a reafirmat importanța principiului subsidiarității, subliniind că orice persoană care intenționează să sesizeze CEDO are obligația de a epuiza în prealabil căile de recurs pe care i le oferă sistemul juridic național. În cauza de față, s-a reținut că reclamantul avea la dispoziție mai multe căi prevăzute de dreptul național, fie de natură civilă, fie de natură administrativă, prin care ar fi putut obține, fie obligarea universităților de a se dota corespunzător pentru a face față nevoilor persoanelor cu handicap, fie obligarea la despăgubiri pentru prejudiciul eventual produs prin neadaptarea centrelor universitare la nevoile sale, sau ar putut obține anularea deciziilor de exmatriculare din universități. Marea Cameră a considerat că, în ciuda dubiilor pe care le-ar fi putut în mod rezonabil nutri cu privire la șansele de succes ale unei acțiuni judiciare la nivel intern, reclamantul ar fi trebuit să se adreseze instanțelor naționale, pentru a le oferi acestora posibilitatea să își dezvolte jurisprudența în materia protecției drepturilor persoanelor cu handicap, ceea ce ar fi putut fi benefic pentru orice alt justițiabil care s-ar fi putut afla într-o situație similară sau analogă. CEDO a considerat că argumentele invocate de reclamant pentru a justifica omisiunea sa de a se adresa instanțelor naționale nu sunt convingătoare. Pentru aceste motive, Marea Cameră a respins cererea reclamantului, pentru neepuizarea căilor de recurs interne, făcând aplicarea art. 35 par. 1 și 4 *in fine* din Convenție.

k. Pe data de 16 iulie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Samoilă c. României**. Curtea a constatat că reclamantul este un pensionar care avea o creanță față de o instituție de creditare în valoare de 7.630.345 ROL (lei vechi), instituție care a intrat în faliment. Având în vedere

numărul mare al creditorilor interesați, aproximativ 60 000, lichidatorul, prin raportul de lichidare, a propus ca notificarea acestora să se facă nu individual, ci colectiv, prin publicitate (ziar, radio și televiziune). Acest raport a fost autorizat de Tribunalul București (20 noiembrie 2001) și pus în practică de lichidator. Pe 25 ianuarie 2002, reclamantul a trimis declarația de creanță, însoțită de dovada corespunzătoare. Totodată, acesta a menționat că nu poate face plata taxei de timbru (300.000 ROL) la acel moment și cerea reținerea acestei sume din banii care urmau a-i fi restituiți. Conform anunțurilor publicate pe 15, respectiv 17 aprilie 2002, cererile de înscriere în lista creditorilor nu erau luate în considerare dacă nu erau însoțite de dovada achitării taxei de timbru, ce trebuia plătită cel târziu până pe 19 aprilie 2002. La 28 mai 2002 Tribunalul București a respins cererea reclamantului de înscriere în lista creditorilor din cauza neachitării taxei de timbru, cu posibilitate de recurs în 15 zile de la comunicare, care s-a realizat prin afișarea hotărârii la sediul instanței. Fără a cunoaște aceste informații, reclamantul a plătit taxa de timbru la data de 24 iunie 2002 și a trimis dovada plății Tribunalului București pe 12 februarie 2003. La 27 octombrie 2003 reclamantul a fost înștiințat în legătură cu anularea cererii sale, precum și la faptul că dreptul său la recurs s-a prescris. La 4 decembrie 2003, reclamantul a trimis Curții de Apel București o cerere prin care intenta recurs împotriva hotărârii din 28 mai 2002. Ca răspuns, cererea sa a fost anexată la dosarul referitor la procedura de lichidare a societății debitor, însă hotărârea definitivă a Curții de Apel nu făcea nicio referire la numele reclamantului în dispozitiv, cazul acestuia nefiind tratat nici pe fond. Curtea a considerat că astfel s-a adus atingere dreptului la un proces echitabil, încălcându-se art. 6 alin. (1) din Convenție.

l. Pe data de 21 iulie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Neagoe c. României**, în care a reținut că declarațiile purtătorului de cuvânt al instanței de recurs, pentru a informa presa cu privire la procedura în cauză, făcute înainte de pronunțarea hotărârii în această cale de atac, deci înainte de stabilirea vinovăției reclamantului prin hotărâre definitivă, au încălcat prezumția de nevinovăție a reclamantului. Curtea a fost de acord cu argumentul Guvernului conform căruia numărul mare de victime și daunele materiale produse justificau interesul de a informa publicul cu privire la derularea procedurii. Cu toate acestea, Curtea a observat că purtătoarea de cuvânt nu s-a limitat la a comunica informații referitoare la etapele procedurii în cauză, ci a făcut aprecieri cu privire la vinovăția reclamantului, indicând că, probabil, se va pronunța o hotărâre de condamnare. Curtea a fost de părere că declarația în litigiu incita publicul să creadă în vinovăția reclamantului, cu toate că instanța încă nu pronunțase hotărârea sa. S-a constatat că, deși purtătoarea de cuvânt a folosit termeni care exprimau dubiul, precum "este probabil" și "presupun", sensul real al declarațiilor acesteia nu a fost schimbat. Curtea a observat că, în virtutea rolului său oficial, purtătoarea de cuvânt era ținută să acționeze cu respectarea prezumției de nevinovăție, a independenței justiției, a imparțialității și obiectivității administrării justiției. În plus, se remarcă faptul că aceasta a intervenit în public, în scopul de a informa presa, reacționând de manieră spontană, prin exprimarea unor opinii personale. În consecință, Curtea a apreciat că, față de funcția sa și de circumstanțele speței, purtătoarea de cuvânt ar fi trebuit să facă dovada unei prudențe și rezerve sporite, în ceea ce privește alegerea cuvintelor, pentru a evita orice confuzie. Curtea a subliniat că faptul că reclamantul a fost în final condamnat nu înlătură dreptul său inițial de a beneficia de un proces echitabil și de prezumția de nevinovăție până la stabilirea legală a vinovăției sale. Articolul 6 § 2 se aplică întregii proceduri penale, independent de modul de soluționare a cauzei penale.

m. Pe data de 22 septembrie 2015, Curtea a pronunțat o hotărâre în **cauza Nițulescu c. României**, în care reclamanta s-a plâns cu privire la folosirea unor interceptări a căror autenticitate și integritate nu a putut fi dovedită. După ce a reamintit jurisprudența sa constantă referitor la lipsa independenței procurorilor din România, Curtea a arătat că atât prima instanță cât și cea de apel au considerat necesară realizarea unei expertize judiciare pentru analiza înregistrărilor. Deși

autenticitatea și integritatea acestor înregistrări nu a putut fi stabilită de către un expert, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a întemeiat motivarea pe procesele-verbale de redare ale acestor înregistrări. Curtea a avut în vedere de asemenea faptul că deși primele două instanțe au considerat că declarațiile lui R.C.A. sunt contradictorii, instanța supremă și-a întemeiat hotărârea pe acestea deși nu a audiat-o în mod nemijlocit pe R.C.A. Totodată, Curtea a luat în considerare atitudinea pe care a avut-o R.C.A, care nu a dorit să colaboreze cu organele judiciare. Față de aceste elemente, analizând cauza în ansamblu, Curtea a considerat că reclamanta nu a beneficiat de un proces echitabil și a existat prin urmare o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenție.

n. Pe data de 25 august 2015 Curtea a pronunțat decizia de inadmisibilitate în **cauza Dor c. României** în care Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci a refuzat înregistrarea unei mărci compuse dintr-un desen și cuvântul „Crucifix”, invocând art. 5 alin. 1 lit. i din Legea nr. 84/1998 întrucât marca respectivă conținea un desen de un simbolism puternic și în egală măsură religios, ceea ce contravine art. 3 par. 2 din Directiva nr. 84/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1998. Curtea de apel București a respins contestația formulată de către reclamant, stabilind că un consumator mediu ar fi perceput cu prioritate caracterul religios al mărcii iar acesta ar putea să creadă că există o legătură între Biserică și titularul mărcii care acordă serviciile juridice. Cu privire la calificarea plângerii reclamantului, Curtea a constatat, cu titlu preliminar, că aceasta nu vizează manifestarea libertății de gândire, a conștiinței sau a religiei reclamantului, ci utilizarea comercială a unei mărci. În acest sens, Curtea a reamintit că publicitatea constituie un mijloc prin care cetățeanul poate cunoaște caracteristicile serviciilor și bunurilor care îi sunt oferite. Curtea a observat că ingerința în libertatea de exprimare a reclamantului este prevăzută de lege și urmărește un scop legitim, respectiv protejarea societății împotriva practicilor comerciale înșelătoare și respectarea dreptului consumatorului. Analizând necesitatea ingerinței într-o societate democratică, Curtea a constatat că reclamantul nu a invocat nicio legătură între serviciile preponderent juridice pe care înțelegea să le presteze societății sub marca aflată în litigiu și simbolul de natură religioasă a crucifixului. În aceste circumstanțe, Curtea nu a văzut niciun motiv pentru a considera că judecătorii naționali au depășit marja de apreciere atunci când au considerat că există un risc de înșelare a publicului larg. Totodată, Curtea a observat că reclamantul nu a invocat niciun element legat de consecințele produse de refuzul înregistrării mărcii asupra situației sale personale sau financiare.

o. Pe data de 22 septembrie 2015, Curtea a pronunțat o decizia de inadmisibilitate în **cauza Borcea c. României**, în care reclamantul a invocat mai multe aspecte privind inechitatea procedurii și legalitatea pedepsei aplicate în cauză. În ceea ce privește modalitatea de aplicare a legilor succesive privind prescripția răspunderii penale, Curtea a admis că atingerea unui consens jurisprudențial este un proces care poate dura și existența unei divergențe poate fi tolerată atât timp cât ordinea juridică internă are capacitatea de a o soluționa. În cauza de față, cele mai înalte jurisdicții naționale au soluționat această divergență, aliniindu-și opiniile asupra problematicii aplicării legilor penale succesive. Într-adevăr, prin decizia sa imperativă și general obligatorie din 6 noiembrie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că interpretarea art. 5 NCP trebuie să fie realizată în sensul indicat de către Curtea Constituțională. Curtea a observat de asemenea că soluția pronunțată în cauza de față este similară cu decizia adoptată de către Curtea Constituțională precum și cu jurisprudența actuală a instanței supreme.

p. Pe data de 21 aprilie 2015, Curtea a pronunțat o decizie de inadmisibilitate în **cauza Tucaliuc c. României**, în care reclamantul a fost condamnat inițial la 7 ani închisoare pentru infracțiuni de corupție. Înalta Curte de Casație și Justiție, în decizia sa, soluționând recursul, reținuse că a existat o încălcare a dreptului la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil (10 ani și 3 luni) și, în considerarea acestui fapt, a redus pedepsele aplicate, a stabilit o pedeapsă rezultantă de 3 ani cu suspendarea sub supraveghere pe un termen de încercare de 8 ani. A existat astfel o recunoaștere

expresă a încălcării și a fost acordată o reparație suficientă și prin urmare reclamantul nu mai are calitatea de victimă.

De asemenea, Curtea a mai pronunțat hotărâri analizând activitatea agenților provocatori în cauzele *Opriș c. României*, *Toran și Schymik c. României*, *Ciprian Vlăduț Pop și Ioan Florin Pop c. României*. Totodată, Curtea a pronunțat mai multe hotărâri analizând obligația organelor de urmărire penală de a desfășura o anchetă efectivă în cauzele *Melnichuk și alții c. României*, *Alexandrescu și alții c. României*, *Cătălina Filip c. României*, *Alecu și alții c. României* (legate de evenimente din decembrie 1989); *Ciorcan și alții c. României*, *Șerban Marinescu c. României*, *Miclea c. României*, *Poede c. României*, *Samachișă c. României*, *Doiciu c. României*, *Vereș c. României*, *Milena Felicia Dumitrescu c. României*, *Chinez c. României*, *Ion Bălășoiu c. României*, *Andrișcă c. României* (privind relele tratamente aplicate de ofițeri de poliție).

Procedurile execuționale din fața Comitetului Miniștrilor în cauzele cu relevanță pentru sistemul judiciar

În anul 2015, Agentul Guvernamental a elaborat, în urma consultărilor constante cu autoritățile interne, planuri⁸ și bilanțuri de acțiune⁹ într-un număr important de cauze/grupuri de cauze cu relevanță pentru sistemul judiciar.

Între cele mai importante din acestea, amintim planurile de acțiune privind:

- grupul *Asociația 21 Decembrie 1989* (inefectivitatea anchetelor penale privind evenimentele revoluționare și postrevoluționare),
  - grupul *Străin* (privind restituirea proprietăților naționalizate),
  - grupul *Ruianu* (neexecutarea hotărârilor pronunțate împotriva unor debitori privați),
  - grupul *Trufin* (inefectivitatea anchetelor penale privind diverse infracțiuni care au condus la moartea victimelor),
  - grupul *Bragadireanu* (privind condițiile de detenție),
  - grupul *Soare* (privind utilizarea neadecvată a armelor de foc de către agenții statului și inefectivitatea anchetelor penale având acest obiect),
  - grupul *Monory* (aplicarea de către instanțele naționale a Convenției de la Haga privind aspectele civile ale răpirii internaționale de copii),
  - grupul *Moldovan* (discriminarea populației rome, inclusiv de către instanțele naționale),
  - cauza *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu* (asigurarea pentru persoanele cu dizabilități mentale aflate în situații de vulnerabilitate extremă a unei reprezentări eficiente și independente, astfel încât să se poată plânge în fața instanțelor naționale ori a unei autorități interne independente cu privire la încălcarea drepturilor lor),
  - cauzele *Beraru și Cutean* (nerespectarea principiului nemijlocirii, potrivit căruia într-o cauză penală hotărârea trebuie pronunțată de judecătorii care au fost prezenți în momentul administrării probelor),
  - cauzele *Eugenia Lazăr și Baldovin* (lipsa unei anchete efective în cazul unei culpe medicale),
  - cauza *Cășuneanu* (scurgerile de informații din dosarele de urmărire penală),
  - cauza *Lungu și alții* (nerespectarea principiului securității raporturilor juridice pe motiv că instanța penală a repus în discuție autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri definitive pronunțată în materia contenciosului fiscal).
- De asemenea, menționăm bilanțurile de acțiune privind:
- grupul *Al-Agha* (detenția nelegală a cetățenilor străini în vederea expulzării acestora și absența dreptului de acces efectiv la un tribunal care să examineze aspectele ridicate de nelegalitatea detenției),

⁸ Printr-un plan de acțiune, Comitetul Miniștrilor este informat cu privire la măsurile individuale și generale care au fost deja luate de către autoritățile interne, precum și măsurile pe care acestea intenționează să le ia în viitor.

⁹ Printr-un bilanț de acțiune, se prezintă Comitetului Miniștrilor și se evaluează măsurile individuale și generale care au fost luate de către autoritățile interne, solicitându-se închiderea supravegherii executării cauzei sau grupului de cauze.

- grupul *Ieremeiov nr. 1* (privind libertatea de exprimare a reclamantilor, condamnați penal sau administrativ și/sau obligați la plata de despăgubiri civile pentru opiniile lor asupra unor chestiuni de interes public),

- grupul *Predică* (relele tratamente sau decesul persoanelor aflate în custodia penitenciarelor și inefectivitatea anchetelor penale având acest obiect),

- grupul *Pantea* (relele tratamente aplicate persoanelor aflate în custodia penitenciarelor de către co-deținuți și omisiunea personalului penitenciar de lua măsurile necesare pentru protejarea integrității fizice a acestora și inefectivitatea anchetelor penale având acest obiect),

- cauza *Dumitru Popescu nr. 2* (absența garanțiilor judiciare privind interceptarea conversațiilor telefonice de către Serviciul Român de Informații în baza Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională),

- cauzele *Kalanyos și Gergely, Tănase și alții* (discriminarea populației rome, inclusiv de către instanțele naționale),

- cauza *Ignaccolo-Zenide* (executarea hotărârilor judecătorești care dispun returnarea copiilor în baza Convenției de la Haga privind aspectele civile ale răpirii internaționale de copii),

- cauza *Mihai Moldoveanu* (condamnarea reclamantului în absența audierii acestuia și a readministrării probei cu martori),

- cauza *Iulian Popescu* (refuzul instanței naționale de a furniza reclamantului, persoană aflată în detenție, copii ale unor documente aflate în dosar, în scopul de a le transmite către CEDO),

- cauza *Toma* (încălcarea dreptului la viață privată, având în vedere publicarea fotografiilor reclamantului în cadrul secției de poliție),

- cauza *Kilyen* (percheziția realizată la domiciliul reclamantului, în absența atât a unui mandat de percheziție, cât și a consimțământului reclamantului),

- cauza *Parohia greco-catolică Sâmbăta-Bihor* (refuzul instanței naționale de a statua asupra cererii reclamantei privind revendicarea unui lăcaș de cult, invocând competența exclusivă a comisiilor mixte constituite din reprezentanți ai greco-catolicilor și ortodocșilor)

- cauza *Fodor* (condamnarea reclamantului pe baza unei constatări vădit eronate a instanțelor naționale privind faptul că reclamantul nu ar fi contestat concluziile unei expertize medico-legale).

În anul 2015, prin 42 rezoluții finale, Comitetul Miniștrilor a constatat îndeplinirea de către autoritățile naționale a măsurilor pentru executarea hotărârilor Curții și a decis în consecință închiderea supravegherii executării pentru 123 de cauze. Dintre cele mai importante menționăm:

- grupul *Beian* (privind încălcarea principiului securității raporturilor juridice ca urmare a practicii neunitare a instanțelor judecătorești)

- grupul *Ieremeiov nr. 1*,

- cauzele *Kalanyos și Gergely, Tănase și alții*,

- cauza *Ignaccolo-Zenide*,

- cauza *Mihai Moldoveanu*,

- cauza *Toma*,

- cauza *Iulian Popescu*,

- cauza *Fodor*,

- cauza *Parohia greco-catolică Sâmbăta-Bihor*,

- cauza *Kilyen*.

B. Soluțiile pronunțate în anul 2015 de Curtea de Justiție a Uniunii Europene

În privința cererilor având ca obiect pronunțarea unor hotărâri preliminare, reglementate de art. 267 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene (denumit în continuare TFUE), precizăm că în cursul anului 2015, CJUE s-a pronunțat prin hotărâri sau ordonanțe în 15 astfel de cereri, o prezentare succintă a acestora, precum și a motivării și soluției instanței UE fiind prezentată mai jos:

Prin Hotărârea CJUE în cauzele conexe C-401/13 și C-432/13, *Balazs*, Curtea a stabilit că: “articolul 7 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care

desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1992/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006, trebuie interpretat în sensul că un acord bilateral privind prestațiile de securitate socială ale resortisanților unuia dintre statele semnatare care au avut calitatea de refugiați politici pe teritoriul celuilalt stat semnatar, încheiat la o dată la care unul dintre cele două state semnatare nu aderase încă la Uniune și care nu figurează în anexa III la acest regulament, nu rămâne aplicabil situației unor refugiați politici repatriați în statul lor de origine înainte de încheierea acordului bilateral și de intrarea în vigoare a regulamentului menționat”.

Prin Hotărârea în cauza C-143/13, Matei, Curtea a declarat că: „Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, termenii „obiectul [principal al] contractului” și „caracterul adecvat al prețului sau remunerației, pe de o parte, față de serviciile sau de bunurile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte,” nu acoperă, în principiu, tipuri de clauze care figurează în contracte de credit încheiate între un vânzător sau furnizor și consumatori, precum cele în discuție în litigiul principal, care, pe de o parte, permit, în anumite condiții, creditorului să modifice în mod unilateral rata dobânzii și, pe de altă parte, prevăd un „comision de risc” perceput de acesta. Revine însă instanței de trimitere sarcina să verifice această calificare a clauzelor contractuale menționate având în vedere natura, economia generală și stipulațiile contractelor vizate, precum și contextul juridic și factual în care se înscriu acestea.”

Prin Hotărârea CJUE în cauza C-76/14, Manea Curtea a declarat că articolul 110 TFUE trebuie interpretat în sensul: că nu se opune ca un stat membru să instituie o taxă pe autovehicule care se aplică autovehiculelor rulate importate cu ocazia primei lor înmatriculări în acest stat membru și autovehiculelor deja înmatriculate în statul membru respectiv cu ocazia primei transcrieri în același stat a dreptului de proprietate asupra acestora din urmă; de asemenea, că se opune ca statul membru respectiv să scutească de această taxă autovehiculele deja înmatriculate pentru care a fost plătită o taxă în vigoare anterior declarată incompatibilă cu dreptul Uniunii.

Prin Hotărârea CJUE în cauza C-262/14, SCMD, Curtea a stabilit că articolul 2 alineatul (2) și articolul 3 alineatul (1) nu se aplică unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care impune încetarea de drept a raporturilor de muncă sau a raporturilor de serviciu ale angajaților din sectorul public care beneficiază de o pensie mai mare decât salariul brut și care nu au optat pentru continuarea acestor raporturi de muncă sau a acestor raporturi de serviciu într-un anumit termen.

Prin Hotărârea CJUE în cauza C-183/14, Salomie și Oltean, Curtea a declarat că:

„1) Principiile securității juridice și protecției încrederii legitime nu se opun, în împrejurări precum cele din litigiul principal, ca o administrație fiscală națională să decidă, în urma unui control fiscal, să supună anumite operațiuni taxei pe valoarea adăugată și să impună plata unor majorări, cu condiția ca această decizie să se întemeieze pe reguli clare și precise, iar practica acestei administrații să nu fi fost de natură să creeze în percepția unui operator economic prudent și avizat o încredere rezonabilă în neaplicarea acestei taxe unor astfel de operațiuni, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere. Majorările aplicate în astfel de împrejurări trebuie să respecte principiul proporționalității.

2) Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată se opune, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, unei reglementări naționale în temeiul căreia dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată datorate sau achitate în amonte pentru bunuri și servicii utilizate în cadrul operațiunilor taxate îi este refuzat persoanei impozabile, care trebuie în schimb să achite taxa pe care ar fi trebuit să o perceapă, pentru simplul motiv că nu era înregistrată în scopuri de taxă pe valoarea adăugată atunci când a efectuat

aceste operațiuni, și aceasta atât timp cât nu este înregistrată în mod legal în scopuri de taxă pe valoarea adăugată și nu a fost depus decontul taxei datorate.”

Hotărârea CJUE în cauza C-144/14, Tomoiagă, Curtea a declarat că:

1) Articolul 273 primul paragraf din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/162/UE a Consiliului din 22 decembrie 2009, nu impune statelor membre identificarea din oficiu a unei persoane impozabile în scopul perceperii taxei pe valoarea adăugată doar pe baza altor declarații fiscale decât cele referitoare la această taxă, nici chiar atunci când ele ar fi permis să se constate depășirea de către respectiva persoană impozabilă a plafonului de scutire de taxa menționată.

2) Principiile securității juridice și protecției încrederii legitime nu se opun ca o administrație fiscală să decidă ca serviciile de medicină veterinară să fie supuse taxei pe valoarea adăugată în împrejurări precum cele din litigiul principal, în condițiile în care această decizie se întemeiază pe norme clare, iar practica respectivei administrații nu a fost de natură să creeze în percepția unui operator economic prudent și avizat o încredere rezonabilă în neaplicarea acestei taxe la astfel de servicii, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

Hotărârea CJUE în cauza C-278/14, Enterprise Focused Solutions, Curtea a declarat că articolul 23 alineatul (8) din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) nr. 1251/2011 al Comisiei din 30 noiembrie 2011, nu este aplicabil unui contract de achiziții publice a cărui valoare nu atinge pragul de aplicabilitate prevăzut de această directivă. În cadrul unui contract de achiziții publice care nu intră sub incidența directivei menționate, dar care prezintă un interes transfrontalier cert, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, normele fundamentale și principiile generale ale Tratatului FUE, în special principiile egalității de tratament și nediscriminării, precum și obligația de transparență care rezultă din acestea trebuie interpretate în sensul că autoritatea contractantă nu poate respinge o ofertă care îndeplinește cerințele anunțului de participare pe baza unor motive care nu sunt prevăzute în anunțul menționat.

Hotărârea CJUE în cauza C-172/14, ING Pensii, Curtea a statuat că articolul 101 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că “acorduri de împărțire a clienților precum cele încheiate între fonduri de pensii private în cauza principală constituie o înțelegere care are un obiect anticoncurențial, fără ca numărul de clienți vizați de aceste acorduri să poată fi relevant în scopul aprecierii condiției referitoare la restrângerea concurenței în cadrul pieței interne.

Hotărârea CJUE în cauza C-110/14, Costea, Curtea a statuat că articolul 2 litera (b) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că o persoană fizică ce exercită profesia de avocat și încheie un contract de credit cu o bancă, fără ca scopul creditului să fie precizat în acest contract, poate fi considerată „consumator”, în sensul acestei dispoziții, atunci când contractul menționat nu este legat de activitatea profesională a acestui avocat. Împrejurarea că creanța născută din același contract este garantată printr-o garanție ipotecară contractată de această persoană în calitate de reprezentant al cabinetului său de avocat și având ca obiect bunuri destinate exercitării activității profesionale a persoanei respective, precum un imobil care aparține acestui cabinet, nu este relevantă în această privință.”

Hotărârea CJUE în cauza C-201/14, Bara, Curtea a statuat că articolele 10, 11 și 13 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date trebuie interpretate în sensul că se opun unor măsuri naționale precum cele în discuție în litigiul principal, care permit unei autorități a administrației publice a unui stat membru să transmită date personale unei alte autorități a administrației publice și prelucrarea lor ulterioară, fără ca persoanele vizate să fi fost informate despre această transmitere sau despre această prelucrare.

Hotărârea CJUE în cauza C-69/14, Târșia, Curtea a stabilit că dreptul Uniunii, în special principiile echivalenței și efectivității, trebuie interpretat în sensul că nu se opune, în împrejurări precum cele din litigiul principal, ca o instanță națională să nu aibă posibilitatea de a revizui o hotărâre judecătorească definitivă pronunțată în cadrul unei acțiuni de natură civilă, în cazul în care această hotărâre se dovedește a fi incompatibilă cu o interpretare a dreptului Uniunii reținută de Curtea de Justiție a Uniunii Europene ulterior datei la care hotărârea menționată a rămas definitivă, chiar dacă o astfel de posibilitate există în ceea ce privește hotărârile judecătorești definitive.

Hotărârea CJUE în cauza C-348/14, Bucura, Curtea a statuat că Directiva 93/13 trebuie interpretată în sensul că o instanță națională are obligația de lua în considerare ansamblul circumstanțelor care însoțesc încheierea contractului, atunci când aceasta apreciază caracterul abuziv al clauzelor unui contract. Această obligație presupune verificarea de către judecătorul național a comunicării către consumator a tuturor elementelor esențiale privind întinderea obligației sale și care îi permit acestuia să evalueze, printre altele, costul total al împrumutului său. În acest scop, clauzele contractului trebuie să fie redactate „în mod clar și inteligibil astfel încât să îi permită unui consumator mediu, și anume un consumator normal informat și suficient de atent și de avizat, să evalueze un astfel de cost.

1.5.5. Pregătirea profesională a judecătorilor, procurorilor, magistraților asistenți și a personalului auxiliar. Contribuția Institutului Național al Magistraturii la rețele internaționale de formare judiciară.

A. Programele de formare inițială

Pe parcursul anului 2015 formarea profesională a auditorilor de justiție din anii I și II de studiu admiși în sesiunile concursurilor de admitere la I.N.M. din 2013 și 2014 s-a desfășurat conform programelor de formare inițială aprobate de C.S.M., astfel:

- Programul de formare inițială pentru anul I și Programul de stagiu pentru anul al II-lea 2014 – 2015 (aprobat prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 817/03.07.2014, completată prin Hotărârile Plenului C.S.M. nr. 1389/11.12.2014 și nr. 237/10.03.2015);
- Programul de stagiu pentru anul al II-lea, 2015 – 2016 (aprobat prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 670/22.06.2015).

Pe parcursul anului 2014 – 2015 au fost formați 201 auditori de justiție în anul al II –lea și 158 auditori de justiție în anul I. Aceștia din urmă parcurg, începând cu data de 1 septembrie 2015, cel de al II-lea an de formare.

Numărul locurilor de auditori de justiție scoase la concursul de admitere la I.N.M., sesiunea iunie – octombrie 2015, a fost de 140 (din care 70 de locuri pentru judecători și 70 de locuri pentru procurori). Aceștia vor debuta programul de formare inițială, conform Hotărârii Plenului C.S.M. nr. 670/22.06.2015, la data de 4 ianuarie 2016.

- **Programul de formare inițială pentru anul I (2014 – 2015)**, desfășurat în perioada 13 octombrie 2014 – 17 iulie 2015, și-a consolidat structura modulară, fiind concepute trei module în cadrul cărora au fost abordate disciplinele transversale, menținându-se caracterul integrat al acestora.

- **Programul de stagiu al auditorilor de justiție din anul al II-lea (2014 – 2015)** a menținut structura programului de stagiu din anul 2013 – 2014, accentul fiind pus pe formarea în domeniul codurilor legislative, mai ales în ceea ce privește aspectele controversate cu privire la interpretarea și aplicarea acestora.

- Astfel cum a fost menționat anterior, **Programul de formare inițială pentru anul I de studiu aferent promoției de auditori de justiție 2015 – 2017** va debuta la data de 4 ianuarie 2016, potrivit Hotărârii Plenului C.S.M. nr. 670/22.06.2015. Începerea anului I în luna ianuarie, față de anii

anteriori (în octombrie), a fost concepută ca soluție optimă de calendar, în considerarea următoarelor avantaje:

1. de natură practică:

- finalizarea, până la momentul debutului anului de formare, a tuturor procedurilor aferente validării rezultatelor concursului de admitere la I.N.M;
- soluționarea, de către candidații admiși, a tuturor aspectelor administrative în intervalul de timp cuprins între momentul validării rezultatelor concursului de admitere la I.N.M. și începerea efectivă a programului de formare;

2. privind eficiența formării:

- inserarea unui număr suplimentar de săptămâni de formare;
- alocarea unui număr considerabil mai mare de ore de formare pentru stagii și activități practice.

Elementele de noutate față de anul I de formare anterior sunt, în principal, următoarele:

- creșterea duratei stagiului în cadrul instanțelor și parchetelor de la 3 la 6 săptămâni și desfășurarea acestuia în două etape;

- alocarea unui număr de 4 săptămâni unor activități cu caracter exclusiv practic;
- obligativitatea parcurgerii stagiilor în cadrul altor instituții;
- extinderea numărului de săptămâni alocate Modulului III la 4, față de 3 săptămâni, alocate în anul de formare anterior;

- inserarea în programa disciplinelor fundamentale a unor elemente de *case management* și de scriere juridică;

- includerea în programul de formare a unei conferințe de Medicină legală, în scopul completării și corelării unor aspecte specifice discutate în cadrul seminariilor disciplinelor fundamentale.

- În ceea ce privește **Programul de formare inițială pentru anul al II-lea (2015 - 2016)**, acesta prezintă următoarele modificări față de programul aplicabil în anul anterior:

- includerea în programul de formare aferent acestui an a stagiului în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat;

- împărțirea modulului în două etape distincte;

- includerea unui stagiu obligatoriu cu o durată de două săptămâni în cadrul tribunalelor și al curților de apel – pentru auditorii de justiție viitori judecători;

- includerea unui stagiu obligatoriu cu o durată de două săptămâni în cadrul parchetelor de pe lângă tribunale – pentru auditorii de justiție viitori procurori;

- obligativitatea parcurgerii unor stagii în cadrul altor instituții;

- monitorizarea stagiului pe parcursul întregului an de formare. Spre deosebire de anii de formare anteriori, în care monitorizarea s-a derulat într-un interval de timp determinat, programul de monitorizare aferent anului 2015 – 2016 urmează a se desfășura pe parcursul întregului an de formare, fiind conceput ca un proces continuu;

- modificarea structurii caietului de practică și eliminarea din cuprinsul programului de stagiu a tematicii recomandate.

Examenul de absolvire:

- Prin Hotărârea nr. 158/19.02.2015, Plenul C.S.M. a aprobat tematica și bibliografia, modalitatea de examinare și calendarul examenului de absolvire a I.N.M., sesiunea mai – iunie 2015. Datele examenului de absolvire au fost următoarele: 11 mai – proba scrisă la drept civil și drept procesual civil; 13 mai – proba scrisă la drept penal și drept procesual penal; 15 mai – proba scrisă la organizare judiciară.

- La data de 19 iunie 2015 a avut loc ceremonia de absolvire a I.N.M. și repartiția celor 200 de absolvenți (din care 101 judecători și 99 procurori) ai promoției de auditori de justiție 2013 – 2015 „George Antoniu” pe posturile de judecător, respectiv procuror stagiar.

- Numirea acestora în funcția de judecător/procuror stagiar s-a realizat prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 694/22 iunie 2015, începând cu data de 1 iulie 2015.

B. Formarea continuă a magistraților în anul 2015

Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 83/26.01.2015 a fost aprobat Programul de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2015 ale cărui principale obiective au vizat:

- Pregătirea magistraților în privința modificărilor legislative majore din sistemul legal românesc aduse de intrarea în vigoare a noilor coduri civil, penal, de procedură civilă și de procedură penală și a altor modificări legislative importante;

- Unificarea practicii judiciare în cadrul formării specializate a magistraților, fiind avute în vedere domenii ca: drept civil și procesual civil, drept penal și procesual penal, insolvență, dreptul societăților comerciale, drept administrativ și financiar fiscal, dreptul muncii, dreptul asigurărilor sociale, justiție pentru minori, dreptul mediului, dreptul concurenței, piața de capital. Un element de noutate, l-a constituit faptul că în cursul anului 2015 numărul întâlnirilor de lucru ale reprezentanților C.S.M. cu președinții secțiilor specializate din cadrul curților de apel (civilă, penală, contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale) a crescut la opt. La aceste întâlniri au fost invitați să participe și președinții secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție. Scopul acestor întâlniri îl constituie identificarea și dezbateră aspectelor soluționate diferit în cadrul instanțelor în materie civilă, a litigiilor cu profesioniști și insolvență, în materie penală, respectiv în materia contenciosului administrativ și fiscal și a conflictelor de muncă și asigurărilor sociale. În plus a avut loc și o întâlnire a procurorilor șefi de secție urmărire penală de la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al parchetelor de pe lângă tribunale cu scop de unificare a practicii judiciare.

- Pregătirea magistraților în domeniul dreptului european: drept UE, CEDO, cooperare judiciară internațională în materie civilă și penală. Întărirea cooperării europene și regionale;

- Asigurarea pregătirii judecătorilor și procurorilor admiși în magistratură în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor;

- Formarea judecătorilor în vederea dobândirii celei de-a doua specializări;

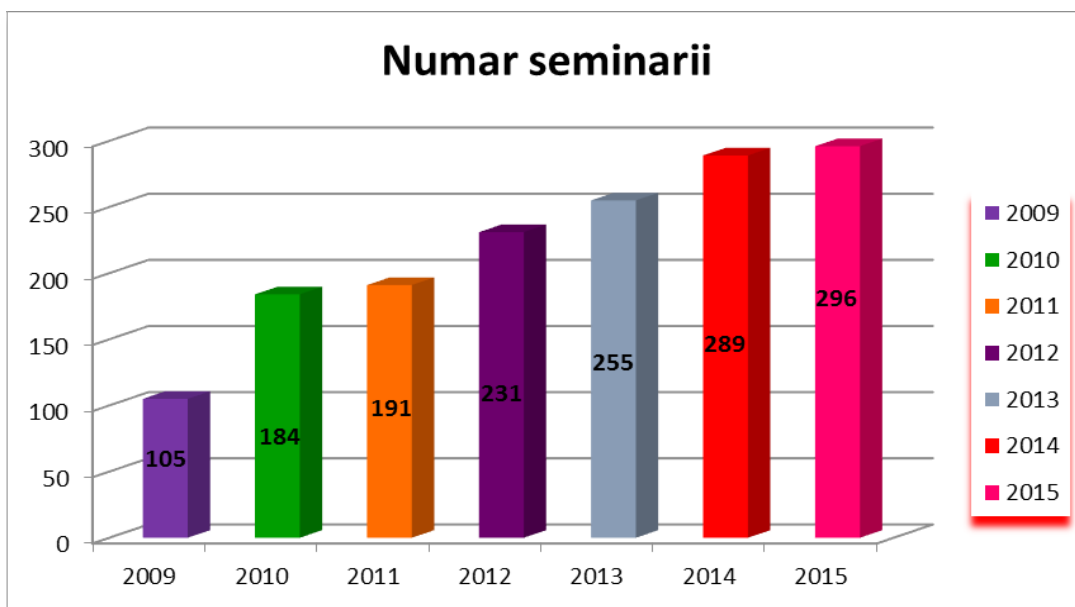
- Dezvoltarea abilităților non-juridice specifice profesiei de magistrat prin crearea unei punți de comunicare eficiente între magistrați și societate. Implicarea judecătorilor și procurorilor în dezvoltarea politicilor publice în justiție.

Activități derulate în cadrul componentei de formare continuă:

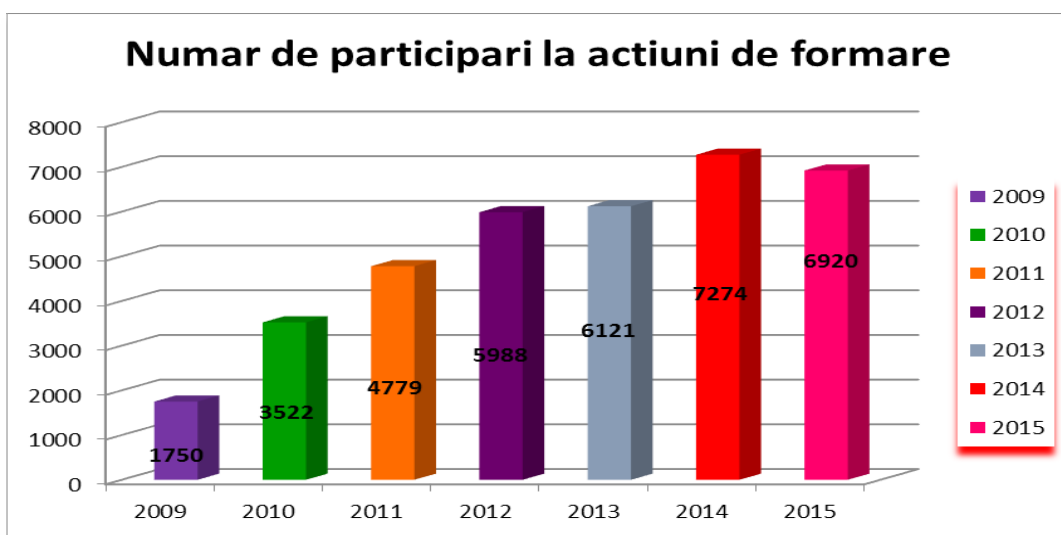
- În anul 2015 I.N.M a organizat un număr de 269 seminarii de formare continuă, la care s-au înregistrat un număr de 6.232 de participări din partea judecătorilor, procurorilor, a personalului de specialitate juridică asimilat magistraților și magistraților asistenți (participări efective). Un număr de 4.553 de magistrați au participat la seminarii (diferența între numărul de participanți și numărul de participări efective se datorează faptului că unii magistrați au participat la acțiuni de formare de mai multe ori în cursul anului 2015).

- La aceste activități de formare se adaugă 27 de cursuri e-learning finalizate în cursul anului 2015, în materia noului Cod civil, a noului Cod de procedură civilă, a noului Cod penal și a noului Cod de procedură penală, la care au participat (în varianta coordonată de un formator I.N.M.) 99 de magistrați, cu un total de 688 participări (fiecare magistrat a optat, în medie, pentru 6 - 7 cursuri e-learning).

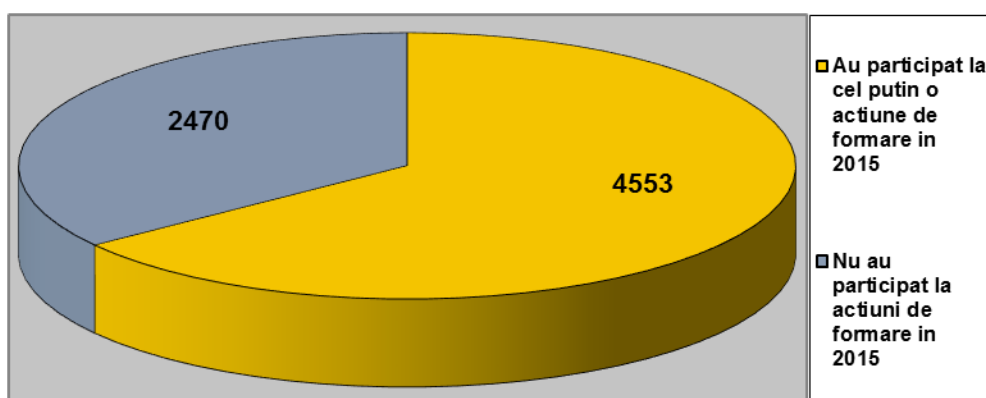

- În ceea ce privește numărul participărilor la acțiunile de formare continuă, evoluția în timp a acestora poate fi ilustrată astfel:

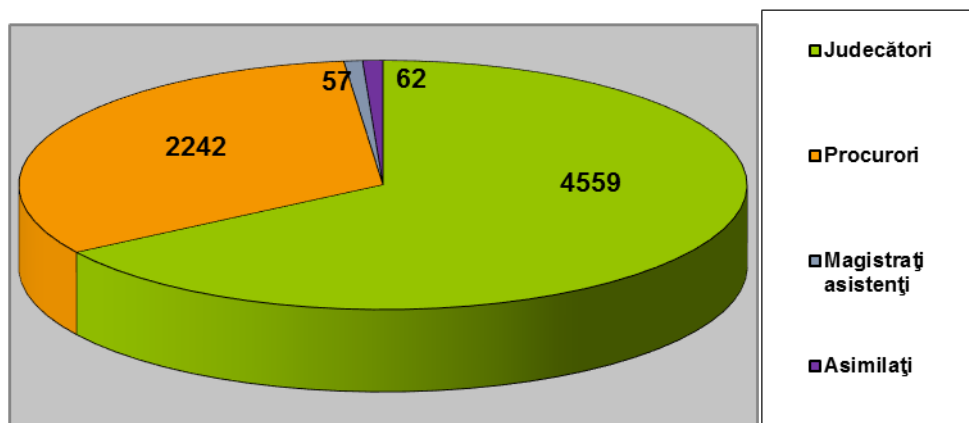

Astfel, se constată că în 2015 I.N.M. a format **64 % din numărul magistraților din sistem** (procent obținut prin raportarea numărului de 4.553 participanți la seminariile de formare continuă la numărul de 7.023 judecători și procurori din sistem¹⁰).

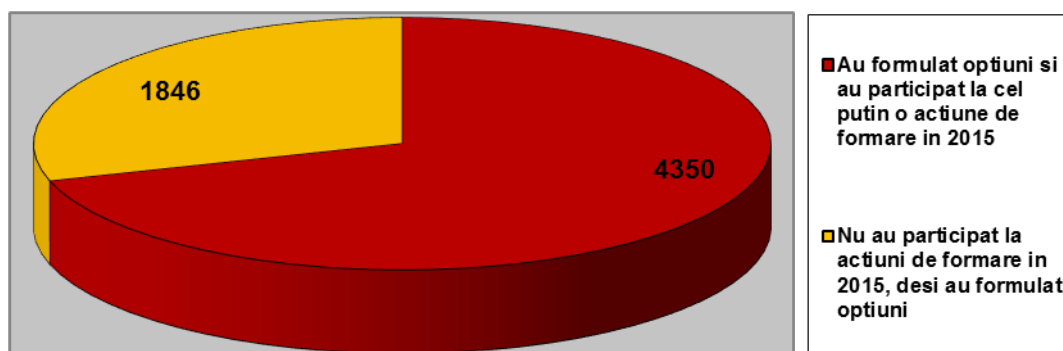
¹⁰ Cifre indicate în Raportul privind starea justiției pentru anul 2014.

Dintre cei 6.920 magistrați și personal din sistemul judiciar formați în cadrul seminariilor și a cursurilor e-learning 4.559 au fost judecători, 2.242 procurori, 57 magistrați asistenți din cadrul Î.C.C.J., 62 personal de specialitate juridică asimilat magistraților din cadrul M.J., C.S.M. și P.Î.C.C.J.

- În ceea ce privește numărul opțiunilor formulate de magistrați la momentul transmiterii listelor de seminarii la începutul anului 2015, **6.196** dintre aceștia au formulat opțiuni de a participa la cel puțin una dintre acțiunile organizate de I.N.M.

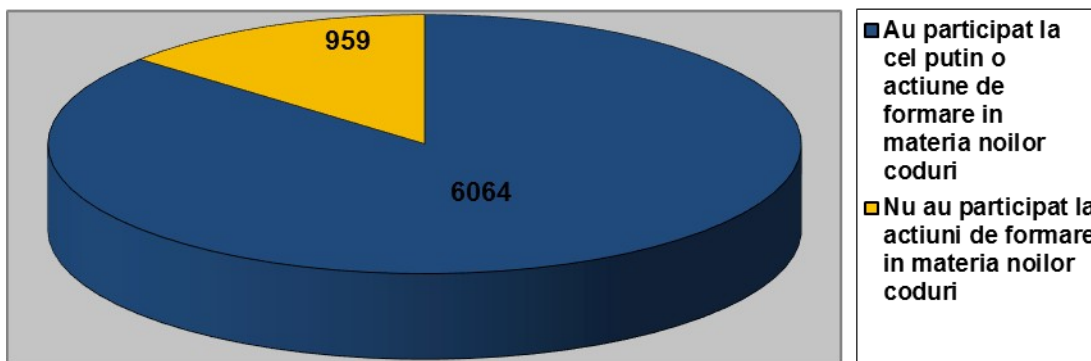
Un număr total de **4.350 (70%)** dintre magistrații care au formulat opțiuni au participat la seminarii de formare continuă. Precizăm că, dintre magistrații care au fost selectați și invitați să participe în urma opțiunilor formulate, mulți nu au răspuns invitației, aflându-se, din diferite motive, în imposibilitate de a se prezenta.

- În ceea ce privește domeniile în care I.N.M. a asigurat formare, accentul a fost pus și în 2015 pe formarea în materia noilor coduri: **113 seminarii și conferințe** au fost dedicate acestui obiectiv, rezultatul fiind un număr de **2.693 de magistrați formați** (1.696 judecători și 972 procurori, 14 magistrați asistenți și 11 personal de specialitate juridică asimilat magistraților) – **3.365 participări** (2.146 judecători și 1.191 procurori, 17 magistrați asistenți și 11 personal de specialitate juridică asimilat magistraților).

Astfel, aproape **60% din efortul de formare din acest an** a fost îndreptat înspre pregătirea magistraților în această materie.

Precizăm că **6.064** din judecătorii și procurorii din sistem (**86%**) au participat până în prezent la cel puțin o acțiune de formare în materia noilor coduri, reprezentând o creștere de 13% în raport de procentul atins în 2014.

În ceea ce privește numărul participărilor înregistrate până în prezent la activități de formare în materia noilor coduri menționăm că s-au înregistrat **17.399 participări** (11.653 din partea judecătorilor și 5.597 din partea judecătorilor, 81 personal de specialitate juridică asimilat magistraților, 68 magistrați asistenți).

- De asemenea, având în vedere succesul conferințelor în materia noilor coduri realizate anterior, I.N.M a organizat în 2015 **3 conferințe** în materia noului Cod Civil și noului Cod de Procedură Civilă și **2 conferințe** dedicate noilor coduri penal și de procedură penală, activitățile de formare în această materie concentrându-se, în principal, pe identificarea acelor aspecte de natură să creeze o practică neunitară, dezbaterile acestora în cadrul seminariilor și conferințelor dedicate noilor coduri și diseminarea largă a concluziilor acestor dezbateri. Mai mult, aceste activități au fost interconectate cu un alt demers realizat de I.N.M, cu sprijinul C.S.M., și anume *întâlnirile președinților secțiilor specializate din cadrul I.C.C.J. și curților de apel, dedicate identificării și dezbaterii aspectelor de practică judiciară neunitară* (în anul 2015 au fost organizate la 9 întâlniri (8 întâlniri au fost programate pentru instanțe și 1 întâlnire pentru parchete).

- Totodată, în cursul anului 2015 au fost finalizate **27 de cursuri e-learning** elaborate în domeniul noilor coduri, în cadrul proiectului *Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor coduri*, derulat prin Programul de Cooperare Elvețiano - Român pentru reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse.

Formarea personalului de instruire al I.N.M:

- În cadrul Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014 - Proiectul predefinit Nr. 2 - *“Strengthening the capacity of the Romanian judicial system to face new legislative and institutional challenges/ Consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale”*, în anul 2015 au fost organizate patru activități de formare a formatorilor specializați în domeniul noilor coduri, pentru un număr total de 72 participanți

- De asemenea, în cadrul programului de formare continuă 2015 au fost organizate 3 seminarii dedicate exclusiv formatorilor și coordonatorilor INM .

C. Formarea profesională inițială a personalului auxiliar

Formarea profesională inițială organizată de Școala Națională de Grefieri a continuat să aibă în vedere *exclusiv pregătirea grefierilor cu studii superioare juridice*, activitatea de formare inițială a Școlii răspunzând necesității ocupării posturilor vacante de grefieri cu studii superioare juridice cu personal calificat.

La data de 8 iunie 2015 au debutat *cursurile de formare inițială* pentru promoția 2015, care a totalizat un număr de 62 *cursanți* (2 cursanți din cei 64 admiși inițial formulând ulterior cerere de retragere), din care 52 grefieri pentru instanțe și 10 grefieri pentru parchete.

Durata de școlarizare a fost de 6 luni (8 iunie – 8 decembrie 2015), cursanții promoției 2015 fiind repartizați pe posturi în instanțe și parchete la data de 8 decembrie 2015.

La propunerea Școlii Naționale de Grefieri, pentru anul școlar 2015, au fost aprobate, prin hotărâri ale Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, *Structura anului școlar, Planul de*

învățământ–specializarea grefieri pentru instanțe și Planul de învățământ– specializarea grefieri pentru parchete, precum și Rețeaua de formatori (personalul de instruire) a Școlii Naționale de Grefieri pentru formarea inițială.

Planul de învățământ a fost conceput în mod distinct, în funcție de specializarea grefierilor (pentru instanțe, respectiv parchete), la stabilirea disciplinelor și a numărului de ore alocate acestora fiind avute în vedere importanțele modificării legislative adoptate prin noile Coduri.

Școala a păstrat și dezvoltat experiența didactică dobândită împreună cu formatorii săi, punând în mod deosebit accentul pe *caracterul practic și aplicat al activității de învățământ*. Planul de învățământ a avut drept fundament o *modularizare a activităților de formare inițială, pe discipline și etapizat în timp*. Astfel, disciplinele fundamentale, cărora le sunt alocate cele mai multe ore, au fost studiate în întreaga perioadă de școlarizare.

Formarea inițială în cadrul Școlii a urmărit cu precădere organizarea de acțiuni de formare profesională *în raport de noile Coduri*. Activitatea de formare a vizat, însă, și cooperarea între disciplinele juridice (procedură civilă, procedură penală) și cele tehnice (operarea în sistemul ECRIS, dactilografie). Totodată, activitatea de formare practică a cursanților a urmărit și *componenta non juridică*, în cadrul disciplinelor *Deontologie și Abilități non juridice*, accentul fiind pus pe comunicarea internă - comportamentul profesional în cadrul echipei magistrat – grefier și cea externă – în raporturile grefierilor cu ceilalți participanți la actul de justiție.

Stagiul practic, efectuat în cadrul judecătoriilor și parchetelor de pe lângă judecătoriile din București, sub coordonarea și supravegherea îndrumătorilor de stagiou, s-a desfășurat potrivit unui program stabilit și comunicat instanțelor judecătorești și parchetelor. Atât în instanțe cât și la parchete, cursanților li s-a oferit posibilitatea să cunoască activitatea compartimentelor instanțelor judecătorești, respectiv, parchetelor, atribuțiile specifice grefierilor și chiar să lucreze efectiv, îndeplinind toate sarcinile ce le revin în exercitarea acestei profesii.

Departamentul de formare inițială a realizat și *formarea inițială a grefierilor arhivari și grefierilor registratori* prevăzută de art. 10 coroborat cu art. 28 din Legea nr. 567/2004. Această formă de pregătire inițială s-a desfășurat în temeiul programului de stagiou adoptat de Școală și aprobat de către Consiliul Superior al Magistraturii, în funcție de concursurile de ocupare a respectivelor posturi, organizate de curțile de apel și parchetele de pe lângă acestea, în anul 2015 fiind realizat stagiul de specializare pentru un număr de 12 grefieri arhivari și registratori (11 pentru instanțe și 1 pentru parchete).

D. Formare profesională continuă a personalului auxiliar de specialitate

În exercitarea atribuției de coordonator al Școlii Naționale de Grefieri, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 1390/11.12.2014 *Programul de formare profesională continuă a personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea pentru anul 2015*, care a fost completat prin Hotărârea Plenului nr. 746/30.06.2015, iar prin Hotărârea Plenului nr. 177/19.02.2015 a aprobat rețeaua de formatori a Școlii Naționale de Grefieri pentru formare continuă în anul 2015.

Având în vedere Hotărârea nr. 1185/2013 prin care s-a aprobat de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii *Planul de măsuri al Școlii Naționale de Grefieri în domeniul formării, în vederea aplicării noilor coduri pentru perioada 2013-2016*, programul de formare a continuat prioritizarea pregătirii profesionale a grefierilor în domeniul noilor coduri, atât în centrele de formare cât și la sediile instanțelor și parchetelor și acțiuni în forma învățământului la distanță - eLearning.

Programul de formare profesională continuă a personalului auxiliar de specialitate pentru anul 2015 a cuprins 56 de acțiuni de formare organizate de Școală în cadrul celor 6 centre regionale de pregătire (Bârlad, Cheia, Sovata, Giroc, Iași și Constanța) și 106 acțiuni derulate la sediile curților de apel și a parchetelor de pe lângă curțile de apel.

În centrele de formare, pe lângă pregătirea în domeniul noilor coduri, *Programul de formare* a cuprins și seminarii în domeniile: *Executări penale, Executări civile, Comunicare și deontologie, Management, Arhivare și registratură (pentru grefierii din cadrul instanțelor), Arhivare și registratură*

(pentru grefierii din cadrul parchetelor), Cooperare judiciară internațională în materie civilă, Cooperare judiciară internațională în materie penală, Elemente de tehnoredactare, Abilități non juridice, Repartizarea aleatorie a cauzelor, Activitatea grefierului desemnat pentru asigurarea desfășurării activității la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate, Comunicare publică și relația cu mass-media.

Având în vedere importanța dobândirii și aprofundării competențelor specifice utilizării aplicației ECRIS, seminariile desfășurate în centre la materiile *Drept procesual civil* și *Drept procesual penal* au integrat și activitatea desfășurată de grefierul de ședință în sistemul ECRIS, durata acestora fiind mărită de la 3 la 4 zile. În total, la seminariile derulate în centrele de formare au participat 1144 de grefieri.

De asemenea, s-au organizat la sediile curților de apel, pentru grefierii din cadrul instanțelor, 30 de acțiuni de formare de câte o zi în materia *noului Cod de procedură civilă*, 31 de acțiuni de formare de câte o zi în materia *noului Cod de procedură penală*, și 15 acțiuni de formare de câte o zi în materia *Statistică. STATISECRIS*. La sediile parchetelor de pe lângă curțile de apel s-au organizat pentru grefierii din cadrul parchetelor 15 acțiuni de formare de câte o zi în materia *noului Cod de procedură penală* și 15 acțiuni de formare de câte o zi la materia *ECRIS*. În total, la seminariile organizate la sediile instanțelor și parchetelor au participat 2643 de grefieri.

În ceea ce privește cursurile eLearning, pe lângă cursurile la distanță dedicate grefierilor recrutați prin concurs de ocupare în mod direct a posturilor, s-au desfășurat cursuri în materia *Procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență*, a *noului Cod de procedură civilă* și a *noului Cod de procedură penală*, a *Limbii române (Elemente de gramatică. Dificultăți. Ezitări. Confuzii)*, la care au participat în total 420 de grefieri. La ultimul dintre aceste cursuri la distanță au participat și grefieri din Republica Moldova, acest demers precedând încheierea unui protocol de colaborare între Școala Națională de Grefieri și Institutul Național al Justiției din Republica Moldova.

În ceea ce privește grefierii recrutați prin concurs de ocupare în mod direct a posturilor, s-a continuat forma tradițională de pregătire a acestora în două etape, în forma combinată, bLearning (blended Learning), astfel: prima etapă s-a desfășurat în prima parte a anului, sub forma învățământului la distanță (eLearning), în materia *noului Cod de procedură civilă* și a *noului Cod de procedură penală*; în a doua etapă, grefierii au urmat cursuri în centrele de formare, pe parcursul a 8 zile, atât la materiile anterior menționate, cât și la materia *Comunicare și Deontologie*.

În continuarea seminariilor desfășurate cu succes încă din anul 2011, în scopul dezvoltării echipei magistrat – grefier, Școala Națională de Grefieri a organizat, în cursul anului 2015, acțiuni comune cu Institutul Național al Magistraturii – două seminarii în domeniul *Comunicării publice și relației cu mass-media* și două seminarii în domeniul *Repartizării aleatorii a cauzelor*.

În total, la acțiunile de formare continuă organizate de Școală în cursul anului 2015 au participat 4207 grefieri.

E. Contribuția Institutului Național al Magistraturii la rețele internaționale de formare judiciară

În contextul în care, la nivel european, se urmărește identificarea unor valori comune și crearea unei justiții armonizate în spațiul juridic, realizarea unui climat de încredere între magistrații europeni și recunoașterea reciprocă a hotărârilor pronunțate de diferite jurisdicții reprezintă o preocupare importantă și pentru I.N.M.

Această preocupare s-a concretizat, în cursul anului 2015, în diferite colaborări cu instituții sau organizații internaționale, precum și în participarea I.N.M. la o serie de conferințe internaționale, programe de cooperare europeană sau regională.

- Astfel, I.N.M. a fost reprezentat la întâlnirile organelor de conducere și de lucru ale Rețelei Europene de Formare Judiciară/European Judicial Training Network (R.E.F.J./E.J.T.N.), respectiv: Adunarea Generală a Rețelei, întrunirile Comitetului de Pilotaj al Rețelei (Steering Committee), întâlnirile grupului de lucru „Programe”, ale grupului de lucru „Programul de schimb”, ale grupului de

lucru "Metodologii de formare judiciară", ale sub-grupului de lucru „Drept civil” și ale sub-grupului de lucru „Drept administrativ”, cu mențiunea că Institutul a găzduit o parte dintre aceste întâlniri.

De asemenea, experții și formatorii I.N.M. au participat, în calitate de reprezentanți sau moderatori, la seminariile și întrunirile organizate cu de către R.E.F.J./E.J.T.N. care au avut loc în cursul anului curent, respectiv, în cadrul Programului lingvistic E.J.T.N. în domeniul Drepturilor omului (Language training on the vocabulary of Human Rights' EU Law), ale noului grup de lucru Metode Judiciare de Formare (Judicial Training Methods), sau la întâlnirile organizate de R.E.F.J./E.J.T.N. cu reprezentanți ai mai multor direcții din cadrul Comisiei Europene (DG Justice și DG Employment).

- I.N.M. a participat la evenimentele organizate de Rețeaua de Formare Euro-Arabă (European- Arab Judicial Training Network – E.A.J.T.N.), respectiv, Adunarea Generală a Rețelei și sesiunea de lucru cu tema "Criminalitatea financiară", organizate la Alger.

- Experții și formatorii I.N.M. au reprezentat instituția la conferințele, seminariile și atelierile de lucru organizate de către alte școli de magistratură din Europa și de către Academia de Drept European de la Trier (E.R.A.), în domenii precum: dreptul concurenței, cooperare judiciară în materia insolvenței, dreptul mediului, criminalitate informatică, dezvoltarea abilităților non-juridice, formarea formatorilor etc.

- Reprezentanții I.N.M. au fost invitați să participe la Chișinău, la invitația Reprezentanței Consiliului Europei în Republica Moldova, la Conferința internațională cu tema "Bringing human rights home: commitments, challenges and cooperation", organizată cu ocazia aniversării a 20 de ani de la aderarea Republicii Moldova la Consiliul Europei.

- Tot în cadrul colaborării dintre I.N.M. și Consiliul Europei trebuie menționată participarea formatorilor Institutului la Conferința anuală a Programului Help, întrunirea Consiliului Consultativ al HELP Programme și Întâlnirea Anuală "HELP in the 28".

- Reprezentantul Institutului a participat în cursul anului 2015 la întâlnirile organizate în vederea implementării Acordului privind Curtea Unică a Brevetelor, și anume la lucrările Grupului de lucru "Resurse umane", precum și la lucrările celei de a 3-a Întâlniri a Grupului Reunit de lucru "Resurse Umane, Formare și Finanțe".

- Tot în această perioadă, reprezentanții și formatorii I.N.M. au participat la întâlnirile de deschidere organizate în cadrul proiectelor de colaborare cu instituții de formare europene în Bulgaria (Proiectul JUST/2014/JTRA/AG/EJTR/6874 - Regulation 1215/2012: What it Offers & How it Works?, coordonat de către Institutul pentru Inițiative Legale din Bulgaria), și respectiv, în Italia (Proiectul ACTIONES - Active Charter Training through Interaction Of National Experiences, coordonat de către Institutul Universitar European de la Florența).

- În anul 2013 Comisia Europeană a aprobat 3 proiecte propuse de I.N.M. și C.S.M., proiecte care s-au derulat în perioada 2015-2016, două fiind dedicate cooperării judiciare internaționale în materie penală și unul dedicat cooperării judiciare internaționale în materie civilă.

În cadrul activităților organizate au participat, alături de magistrați români, 276 magistrați europeni. Aceste proiecte și-au propus nu doar informarea magistraților cu privire la conținutul regulamentelor și directivelor aplicabile în materia cooperării judiciare internaționale, ci mai ales o abordare practică a diferitelor ipostaze ale cooperării judiciare, abordare grefată exact pe specificul activității fiecăreia dintre profesiile implicate (judecători, procurori, avocați și grefieri). La aceasta s-a adăugat și o componentă de formare lingvistică.

Această abordare a fost reținută ca un exemplu de bună practică la nivel european¹¹, I.N.M. fiind invitat să prezinte acest model de formare cu ocazia unui workshop dedicat celor mai bune practici în materie de formare judiciară organizat de Comisia Europeană la Bruxelles.

- În perioada 2012 – 2015, Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii au derulat proiectul „Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor legi”. În cadrul proiectului s-au

---

¹¹ În raportul intitulat *Study on Best Practices in training of judges and prosecutors* elaborat de R.E.F.J./E.J.T.N. în cadrul unui proiect al Comisiei Europene.

desfășurat atât activități de formare profesională adresate cu prioritate judecătorilor și procurorilor români, cât și activități de elaborare a unor materiale de formare și a unor modele de acte procedurale care au fost puse la dispoziția sistemului judiciar și societății civile. Consiliul Superior al Magistraturii și Institutului Național al Magistraturii au organizat, în luna iulie 2015, *evenimentul de lansare a modulelor e-learning* elaborate în domeniul noilor coduri, în cadrul proiectului menționat. Evenimentul a fost transmis on-line, pe pagina web a Institutului Național al Magistraturii și a marcat, în același timp, încheierea primei faze de implementare a proiectelor finanțate în cadrul Programului de cooperare Elvețiano – Român.

- Proiectul „*Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale*” a demarat în cursul anului 2014. În anul 2015, în cadrul proiectului, I.N.M. a organizat, la nivel descentralizat, activități de formare profesională în domeniul noilor coduri (89 de seminarii și workshop-uri de unificare a practicii judiciare, la care au participat 2.548 de magistrați) și conferințe de unificare a practicii judiciare cu transmitere-on line (5 conferințe, la care au participat 375 de profesioniști din cadrul sistemului judiciar). Totodată, în cadrul acestui proiect s-au desfășurat în acest an și numeroase alte activități de formare profesională, în domenii ca: jurisprudența CEDO (7 seminarii, la care s-au înregistrat 179 de participanți), management judiciar (4 workshop-uri, cu 88 de participanți), etică și deontologie profesională (3 seminarii, la care au participat 66 de participanți) și mediere (2 conferințe, la care s-au înregistrat 183 de participanți).

- **Programul de schimb al autorităților judiciare coordonat de R.E.F.J./E.J.T.N.**

Programul presupune un schimb de magistrați și formatori între statele implicate, în cadrul unor stagii cu o durată de 10 zile. 176 magistrați români au fost selectați să participe la diversele componente ale programului de schimb: stagii de 2 săptămâni (92 de magistrați), vizite CEDO (9 magistrați), vizite CJUE (6 magistrați), vizite de studiu la diferite instituții europene din Bruxelles (3 magistrați), vizite de studiu în cadrul formării inițiale (30 de auditori), schimb de formatori (10 formatori). De asemenea, 10 magistrați au participat într-un stagiu de grup, 7 magistrați au fost selectați pentru vizite și stagii specializate în materia combaterii terorismului, iar alți 9 magistrați au fost propuși pentru stagii specializate în materia dreptului concurenței, medierii, dreptului muncii, dreptului refugiaților și dreptului mediului. Raportat la anul 2014, s-a înregistrat o creștere de 30% a participării românești în cadrul programului de schimb¹². De asemenea, un judecător a beneficiat prin intermediul I.N.M. de 1 stagiu de lungă durată (6 luni) la C.J.U.E.. 123 de magistrați, auditori de justiție și formatori din țările membre R.E.F.J./E.J.T.N. au participat la stagii organizate de I.N.M. în România, ceea ce reprezintă o creștere de 51% în raport de numărul înregistrat în anul 2014 (81 de magistrați).

- **Catalogul E.J.T.N.**

Rețeaua Europeană de Formare Judiciară întocmește, în fiecare an, un catalog al acțiunilor cu participare internațională realizate de instituțiile partenere, magistrații din statele membre având posibilitatea să se înscrie la oricare din acțiunile cuprinse în catalog. I.N.M. a inclus 21 seminarii proprii în Catalogul E.J.T.N. și Catalogul E.J.T.N.+ în 2015. 95 de judecători și procurori europeni au participat la seminarii deschise de I.N.M. participării internaționale. Similar, 63 de magistrați români au participat în anul 2015 la seminariile incluse de alte școli de magistratură în Catalogul E.J.T.N., 61 dintre aceștia beneficiind de finanțare de la E.J.T.N..

- **Programe de formare și seminarii organizate în cadrul E.J.T.N.**

R.E.F.J./E.J.T.N. derulează cu sprijinul statelor membre o serie de programe proprii de formare, care beneficiază de sprijin financiar de la Comisia Europeană. În acest mod, 65 magistrați români au participat la seminarii organizate de R.E.F.J./E.J.T.N. în cursul anului 2015. I.N.M. a găzduit în 2015 un seminar organizat de sub-grupul de lucru Drept penal al R.E.F.J./E.J.T.N.. Un procuror român a participat ca expert în cadrul acestui seminar. Totodată, un procuror, un formator cu normă întregă I.N.M. și doi lingviști români au fost experți în proiectul lingvistic, un formator cu normă

---

¹² În anul 2014 s-au înregistrat 136 de participări ale unor magistrați români în cadrul programului de schimb R.E.F.J./E.J.T.N..

întreagă a fost expert în cadrul unui seminar organizat de sub-grupul Drept administrativ, iar un formator I.N.M. a fost expert într-un seminar organizat de sub-grupul Drept civil. În plus, specialistul în științele educației al I.N.M. a fost formator în cadrul seminariilor organizate de sub-grupul de lucru Metodologii de formare judiciară.

- **Cooperarea cu E.R.A. - Academia de Drept European**

Colaborarea cu E.R.A. a continuat și în 2015: 77 de magistrați români au participat prin intermediul I.N.M. la 12 dintre seminariile organizate de această instituție.

Mai mult, I.N.M. a găzduit patru seminarii E.R.A. la București, 4 formatori români fiind implicați ca experți în desfășurarea a trei dintre aceste seminarii.

- **Cooperarea cu E.N.M. și cu Ambasada Franței la București**

14 magistrați români au participat la activități de formare organizate de Ecole Nationale de la Magistrature (E.N.M.), 4 dintre aceștia beneficiind de finanțarea participării din partea Ambasadei Franței la București.

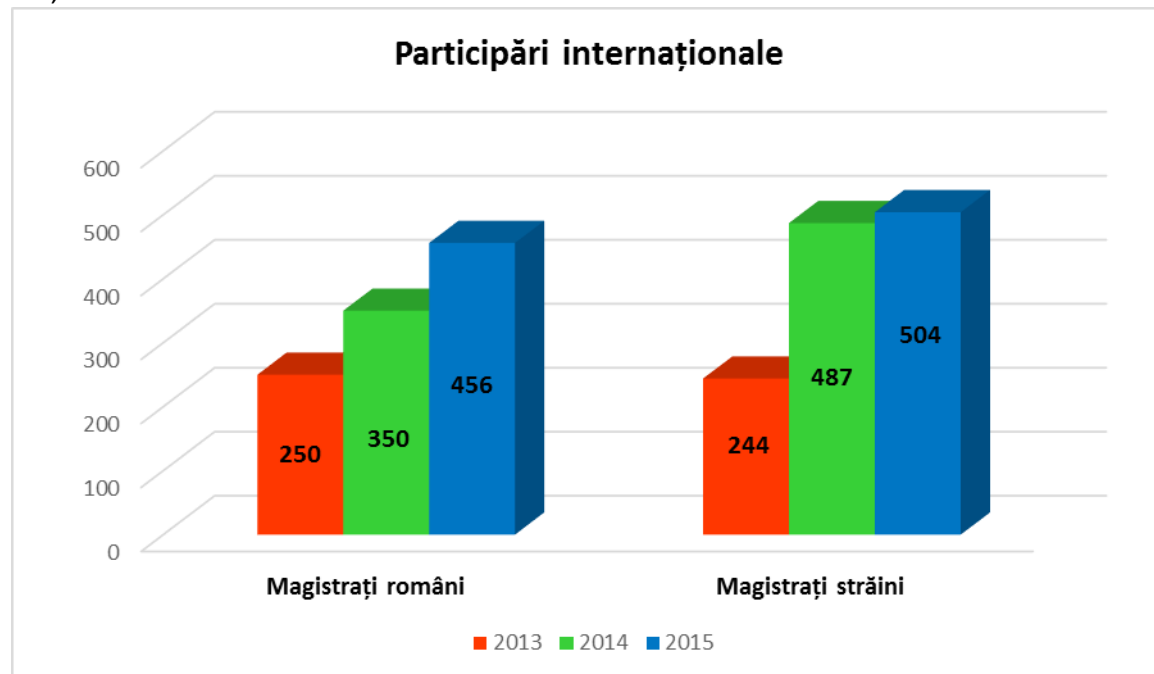
- **Cooperarea cu A.E.A.J. – Asociația Europeană a Judecătorilor Administrativi**

În 2015 I.N.M. a organizat două seminarii de formare continuă în colaborare cu A.E.A.J., la care au participat 10 judecători străini din Austria, Bulgaria, Italia, Germania și Suedia. Formatorii au fost identificați cu sprijinul A.E.A.J..

- **Alte seminarii internaționale**

Un număr de 60 de judecători și procurori români au participat la alte seminarii și activități internaționale, organizate în cadrul parteneriatelor și relațiilor internaționale dezvoltate de I.N.M..

În concluzie, în anul 2015 un număr de **456** judecători și procurori români au participat în străinătate la diverse forme de pregătire profesională, iar **504** de judecători și procurori străini au venit în România prin intermediul programelor în care I.N.M. este partener. Raportat la situația anului 2014, numărul judecătorilor și procurorilor români care au participat în străinătate la diverse forme de pregătire profesională a crescut cu **30%**, de la 350 la 456, în timp ce numărul judecătorilor și procurorilor străini care au venit în România a rămas aproape același, înregistrând o creștere de **3%**, de la 484 la 504.

1.5.6. Gradul de încredere al opiniei publice în actul de justiție

În studiul „Barometrul încrederii în instituții”, realizat de IRES, în 9-10 martie 2015, **49%** dintre persoanele intervievate spun că, în acest moment, lucrurile în România merg într-o direcție bună, în timp ce **40%** consideră că acestea merg într-o direcție greșită.

Majoritatea persoanelor intervievate, **77%**, au o părere foarte bună sau bună despre faptul că, în ultimele luni, mulți oameni politici sunt acuzați de corupție, sunt condamnați sau arestați

preventiv. Despre acest lucru tind să aibă o părere bună în proporție mai ridicată bărbații și respondenții cu studii superioare. În același timp, cumulativ, o proporție covârșitoare a respondenților, 95%, este de părere că, în România, corupția este foarte răspândită (70%) sau destul de răspândită (25%). Doar 3% dintre aceștia cred că este puțin răspândită, iar 1% spun că nu este răspândită deloc.

Direcția Națională Anticorupție beneficiază de cea mai ridicată încredere din partea publicului

Toate instituțiile care activează în sistemul juridic din România beneficiază de nivele de încredere mult superioare majorității instituțiilor din România.

În **justiția din România, în general**, au încredere multă sau foarte multă 41% dintre respondenți, în timp ce o proporție mai ridicată - 56%, spun că au mai degrabă puțină sau foarte puțină încredere. Bărbații declară că au multă sau foarte multă încredere în justiție în proporție semnificativ mai ridicată decât femeile, la fel persoanele cu studii superioare.

În **tribunale** au încredere multă sau foarte multă 37% dintre intervieuați, în timp ce 57% au mai degrabă puțină sau foarte puțină încredere în aceste instituții. Din nou, bărbații declară că au multă sau foarte multă încredere în aceste instituții în proporție mai ridicată decât femeile. Încrederea în **judcătorii** se prezintă foarte similar cu cea în tribunale - 37% au foarte multă sau multă încredere, iar 58% puțină sau foarte puțină.

În Ministerul Justiției, de asemenea, au încredere multă sau foarte multă 38% dintre intervieuați, în timp ce 57% dintre ei spun că au mai degrabă puțină sau foarte puțină încredere în acest minister. Și în acest caz, bărbații tind să aibă multă sau foarte multă încredere în această instituție în proporție mai ridicată decât femeile.

În **Consiliul Superior al Magistraturii** spun că au multă sau foarte multă încredere 42% dintre intervieuați. Această opinie este mai des întâlnită în rândul bărbaților, devenind mai răspândită, de asemenea, odată cu creșterea nivelului de educație. În **curțile de apel** au încredere tot 42% dintre participanții la studiu, bărbații în proporție ușor mai ridicată, la fel persoanele cu studii superioare și cele care locuiesc în Transilvania sau Banat.

Înalta Curte de Casație și Justiție beneficiază de multă sau foarte multă încredere din partea a 48% dintre participanții la acest studiu, cu precădere din partea bărbaților, a persoanelor cu studii superioare și a celor din Transilvania și Banat sau Moldova.

Direcția Națională Anticorupție reușește performanța de a beneficia de multă sau foarte multă încredere în rândul a 63% dintre intervieuați. Aceste opinii se regăsesc în proporție mai ridicată în rândul bărbaților, precum și în rândul persoanelor cu studii medii sau superioare.

În **DIICOT**, de asemenea, au multă sau foarte multă încredere peste 50% dintre respondenți - 55%, proporția crescând la 61% în rândul bărbaților.

16% dintre persoanele intervievate spun că au avut de a face cu sistemul de justiție în ultimii cinci ani. Cu cât sunt mai educați, cu atât proporția respondenților care răspund afirmativ la această întrebare crește. De asemenea, respondenții din regiunea de Sud a țării tind să facă acest lucru în proporție ușor mai ridicată decât cei din Moldova sau din Transilvania și Banat.

Jumătate dintre persoanele care spun că au avut de a face cu justiția în ultimii cinci ani spun că au făcut acest lucru în calitate de reclamant sau de păgubit, în timp ce un sfert au fost acuzați sau inculpați, iar o zecime martori. Aproximativ jumătate dintre acestea, de asemenea, apreciază că au fost tratate bine sau foarte bine atunci când au avut de a face cu sistemul de justiție - 52% - , în timp ce 47% apreciază că au fost tratate mai degrabă prost sau foarte prost. Proporții similare ale respondenților apreciază, astfel, că s-ar fi făcut dreptate sau nu în cazul lor: 51% spun că s-a făcut dreptate, iar 44% că nu s-a făcut dreptate. În același timp, 5% dintre aceștia nu știu ce răspuns să dea la această întrebare.

Într-un sondaj de opinie telefonic¹³ realizat în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare pentru România¹⁴ se constată că respondenții apreciază, în procent de 90%, că deficiențele din sistemul judiciar reprezintă, în continuare, o problemă importantă în România. De asemenea, în proporție de 34% dintre respondenți apreciază că deficiențele din sistemul judiciar s-au îmbunătățit, în timp ce 35% apreciază că acestea s-au înrăutățit. Pe de altă parte, 43 % dintre respondenți apreciază că situația se va îmbunătăți în următorii 5 ani, în timp ce doar 26 % consideră că situația se va înrăutăți.

Un alt studiu întocmit la finele anului precedent¹⁵, fără a se dedica în mod precis percepției publice asupra justiției, analizează, totuși, în concret, percepția publică asupra Direcției Naționale Anticorupție și Înaltei Curți de Casație și Justiție. Se constată că 61,2 % dintre cei intervievați au încredere multă și foarte multă în Direcția Națională Anticorupție¹⁶, în timp ce pentru Înalta Curte de Casație și Justiție¹⁷ aceeași încredere se manifestă de 46,2 % dintre respondenți.

CAPITOLUL II Principalele modificări legislative cu impact asupra activității sistemului judiciar în anul 2015

II.1. Modificări legislative cu impact asupra sistemului judiciar în anul 2015

În anul 2015, spre deosebire de anul precedent, nu au intervenit modificări legislative cu impact asupra sistemului judiciar, poziția instanțelor de judecată fiind majoritară în această privință.

O instanță a indicat ca relevantă pentru sistemul judiciar modificarea Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, însă trebuie observat că această modificare legislativă a intervenit prin Legea nr. 351/23.12.2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 979/30.12.2015, astfel încât influența sa asupra activității instanțelor de judecată se va produce în cursul anului 2016. De asemenea, o altă instanță a făcut referire la modificările intervenite în cursul anului 2015 cu privire la Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal.

Instanțele judecătorești au comunicat, însă, faptul că principalele dificultăți survenite în activitatea proprie în anul 2015 au fost generate de prelungirea procedurii de cameră preliminară ca urmare a deciziilor Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unor dispoziții din Codul de procedură penală care reglementau această procedură.

Și parchetele au comunicat existența unor dificultăți în anul 2015, generate de creșterea numărului participărilor obligatorii ale procurorilor în ședințele de judecată, ca urmare a deciziilor Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unor dispoziții din Codul de procedură penală referitoare la procedura camerei preliminare.

Referitor la necesitatea efectuării unor modificări de ordin legislativ și regulamentar pentru îmbunătățirea activității instanțelor, în mod unanim, instanțele au apreciat că sunt necesare.

În materie civilă și procesual civilă, propunerile formulate sunt în esență următoarele: *revizuirea/simplificarea/eliminarea procedurii de regularizare a cererii în materie civilă (revizuire/eliminare - Curtea de Apel Ploiești, simplificare - Curtea de Apel Iași, eliminare pentru cererile în materia dreptului societar și în materia contenciosului fiscal - Curtea de Apel Cluj, eliminare*

¹³ Flash eurobarometru reprezintă apeluri telefonice ad-hoc tematice realizate la solicitarea oricărui serviciu al Comisiei Europene și care permit Comisiei să obțină rezultate relativ rapide dacă este necesar și de a se concentra pe grupe țintă precise.

¹⁴ Disponibil la http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_406_fact_ro_ro.pdf

¹⁵ Barometrul Adevărul despre România, noiembrie – decembrie 2015 întocmit de INSCOP Research, studiu disponibil la <http://www.inscop.ro/decembrie-2015-credere-instituti/>

¹⁶ Procentul plasează DNA pe locul al IV-lea în clasamentul încrederii publice, după Pompieri, Armată și Jandarmerie.

¹⁷ Locul al IX-lea, după Pompieri, Armată, Jandarmerie, DNA, SRI, SIE, Poliția și Banca Națională a României

- instanțele arondate Curții de Apel București, Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Alba, Judecătoria Blaj), *competența în numirea curatorilor* (Curtea de Apel Ploiești), *competența de soluționare a contestației la executare de natură fiscală în domeniul protecției consumatorilor* (Curtea de Apel Ploiești), *îmbunătățirea cadrului legal în materia clauzelor abuzive* (Curtea de Apel Târgu-Mureș), *delimitarea competenței tribunalelor specializate în materie comercială* (Curtea de Apel Târgu-Mureș), *stabilirea competenței tribunalului în soluționarea cererilor având ca obiect insolvența persoanei fizice* (Curtea de Apel Galați), *asistență juridică obligatorie pentru anumite tipuri de cauze* (Curtea de Apel Iași), *suspendarea/eliminarea dispozițiilor privind cercetarea procesului în camera de consiliu (eliminare - Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Cluj, instanțele arondate Curții de Apel București, suspendare - Tribunalul Constanța), asistența juridică obligatorie încă din faza inițială a procesului* (Curtea de Apel Timișoara), *administrarea obligatorie a probelor prin avocați* (Curtea de Apel Timișoara), *obligarea justițiabililor la restituirea costurilor aferente procesului exercitat în condițiile abuzului de drept* (Curtea de Apel Timișoara), *încurajarea soluționării pe cale amiabilă a litigiilor prin măsuri ca scutirea/restituirea parțială a taxelor de timbru* (Curtea de Apel Timișoara), *adoptarea Codului administrativ* (Tribunalul Constanța), *eliminarea dispozițiilor privind competența instanțelor de judecată pentru soluționarea cererilor de investiție cu formulă executorie* (Judecătoria Constanța, Curtea de Apel Bacău, instanțele arondate Curții de Apel București), *abrogarea dispozițiilor cu privire la efectuarea procedurii administrative de către instanțele inferioare pentru instanțele de control* (Curtea de Apel Cluj, instanțele arondate Curții de Apel București), *schimbarea procedurii judiciare de înlocuire a amenzii contravenționale cu o procedură administrativă* (Curtea de Apel Oradea), *modificarea Codului de procedură civilă în ceea ce privește sancțiunea aplicabilă în cazul nemotivării căii de atac a apelului* (Curtea de Apel Suceava), *obligativitatea ședințelor de informare asupra medierii* (Curtea de Apel Suceava, instanțele arondate Curții de Apel București), *nemotivarea hotărârilor în anumite materii (spre exemplu, investiții cu formulă executorie, încuviințarea executării silite; cereri cu valoare redusă, pretenții furnizori etc. - Curtea de Apel Suceava, instanțele arondate Curții de Apel București), prevederi unitare privind termenul până la care se pot formula cereri de ajutor public judiciar* (Curtea de Apel București), *prevederea expresă a termenului pentru motivarea contestației în anulare și a cererii de revizuire* (Curtea de Apel București), *modificări legislative în sensul înlăturării competenței speciale a Tribunalului București în vederea echilibrării volumului de activitate între instanțele din București și cele din țară* (Curtea de Apel București), *modificarea competenței materiale și teritoriale în materie civilă* (instanțele arondate Curții de Apel București), *litigiile privind executarea contractelor încheiate de autoritățile publice să fie calificate ca fiind litigii civile (comerciale) și deduse judecătii acestor instanțe, iar nu instanțelor de contencios administrativ* (instanțele arondate Curții de Apel București), *examinarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici să fie dată în competența instanțelor care judecă litigii de muncă, iar nu a instanțelor de contencios administrativ* (instanțele arondate Curții de Apel București), *abrogarea Legii insolvenței persoanei fizice sau amânarea intrării în vigoare până la efectuarea unui studiu de impact* (instanțele arondate Curții de Apel București), *extinderea cazurilor de închidere a procedurii insolvenței* (instanțele arondate Curții de Apel București), *modificarea Codului de procedură civilă în sensul renunțării la instituția răspunsului la întâmpinare* (instanțele arondate Curții de Apel București), *modificarea procedurii de internare nevoluntară reglementată de art. 61 din Legea nr. 487/2002, în sensul eliminării acesteia din competența instanțelor* (Judecătoria Sibiu).

Dacă în materie civilă și procesual civilă, propunerile formulate de instanțe, după cum se observă, nu vizează ajustări sau modificări ample ale codurilor, nu aceeași este situația codului penal și a celui de procedură penală, care sunt vizate de propuneri de modificări importante (în special, cel din urmă act normativ). Un factor esențial în modificările ce se doresc a fi aduse Codului penal și Codului de procedură penală îl constituie deciziile Curții Constituționale, uneori aceste decizii schimbând chiar filosofia întregului sistem procedural (spre exemplu, în cazul camerei preliminare).

Astfel, modificările apreciate necesare de către instanțe, în materie penală, sunt următoarele: *eliminarea/modificarea procedurii de cameră preliminară (eliminarea acestei instituții*: Curtea de Apel Cluj, Judecătoria Hârșova, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Târgu-Mureș, Curtea de Apel Suceava, instanțele arondate Curții

de Apel București, Tribunalul Alba, Judecătoria Blaj, *modificarea*: Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Târgu-Mureș, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Hunedoara, Judecătoria Petroșani, Judecătoria Brad, Judecătoria Mediaș), *simplificarea procedurii de soluționare a cererilor având ca obiect supraveghere tehnică, percheziție* (Curtea de Apel Galați), *compunerea completului de apel în materie penală din 3 judecători* (Curtea de Apel Iași), *comunicarea de parchet a rechizitoriului către inculpat* (Curtea de Apel Bacău), *mărirea competenței judecătorilor stagiați de soluționare a cauzelor în materie penală* (Curtea de Apel Cluj), *modificarea dispozițiilor art. 41 din Noul Cod de procedură penală* (Curtea de Apel Suceava), *nemotivarea hotărârilor în anumite materii (spre exemplu, încheieri cameră preliminară fără excepții invocate - Curtea de Apel Suceava), modificarea și completarea art. 375 Cod procedură penală* (instanțele arondate Curții de Apel București).

În materia organizării instanțelor de judecată, propunerile formulate au vizat: *sistematizarea și modificarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești* (Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Constanța, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Suceava, Tribunalul Militar Cluj, Curtea de Apel București, Judecătoria Săliște), *reducerea atribuțiilor grefierilor legate de Ecris* (Curtea de Apel Galați), *adaptarea Ecris pentru materia insolvenței* (Curtea de Apel Galați), *întocmirea de către grefierii cu studii superioare a părții introductive a hotărârii* (Curtea de Apel Galați), *dezvoltarea programului privind suplimentarea numărului de grefieri cu studii superioare și preluarea unor atribuții non-judiciare de către grefieri* (Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Brașov), *degrevarea judecătorului de sarcinile extrajudiciare* (Curtea de Apel Brașov, instanțele arondate Curții de Apel București, Curtea de Apel Alba Iulia, Judecătoria Alba Iulia), *acordarea corectă a punctajelor pe fiecare tip de cauză raportat la complexitate, cu păstrarea proporției între diferite tipuri de cauze* (Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București), *revizuirea programului Statis* (Curtea de Apel Bacău), *creșterea nivelului de specializare a judecătorilor* (Curtea de Apel Cluj), *creșterea exigenței și relevanței sistemului de evaluare a magistraților și personalului auxiliar* (Curtea de Apel Cluj), *creșterea vechimii necesare magistraților pentru promovarea efectivă în funcții de execuție* (Curtea de Apel Cluj), *numirea judecătorilor stagiați, după absolvirea Institutului Național al Magistraturii, ca judecători definitivii (stagiul să fie al doilea an de INM) sau competența judecătorilor stagiați să fie identică cu cea a judecătorilor definitivii* (Curtea de Apel Suceava), *desființarea instanțelor militare și desființarea instanțelor mici; rearondarea teritorială și preluarea personalului de către instanțele mari* (Curtea de Apel Suceava), *alcătuirea completelor de judecată la instanțele militare independent de gradul inculpatului* (Curtea Militară de Apel), *organizarea și funcționarea instanțelor militare după modelul celor civile* (Curtea Militară de Apel), *reglementarea regulamentară a modului de soluționare a cererilor de abținere și de recuzare atunci când acestea sunt formulate succesiv și pentru ipoteza când acestea vizează doar o parte a membrilor completului* (Curtea de Apel București), *instituirea grefierului judiciar* (Judecătoria Alba Iulia).

În ceea ce privește necesitatea efectuării unor modificări legislative ca urmare a inadvertențelor constatate în practică sau a normelor susceptibile a genera practică neunitară, majoritatea parchetelor a apreciat că sunt necesare, restul parchetelor apreciind în sens invers.

Astfel, propunerile formulate, în materie penală, sunt următoarele: *reglementarea unei căi ordinare de atac pentru hotărârile judecătorești pronunțate în procedura prevăzută de art. 341 din Codul de procedură penală* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați), *modificarea termenului prevăzut pentru soluționarea cauzelor cu propunere de trimitere în judecată de la 15 zile la 30 de zile* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați), *modificarea Codului de procedură penală în sensul restrângerii competenței materiale a judecătoriei* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea), *reducerea pedepsei pentru infracțiunea de evaziune fiscală, în vederea aplicării dispozițiilor art. 318 din Codul de procedură penală* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău), *introducerea la art. 318 alin. (3) din Codul de procedură penală a sintagmei „aplicarea unei sancțiuni pecuniare”* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău), *modificarea competenței materiale și funcționale* (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu-Mureș, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava), *clarificarea*

competenței în cazul infracțiunilor contra securității naționale comise de militari (Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel), modificarea Codului de procedură penală în sensul simplificării procedurii în cursul urmăririi penale (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova), eliminarea urmăririi penale proprii (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia), simplificarea procedurii de obținere a datelor legate de situația financiară a persoanelor (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov), creșterea sau renunțarea la limita de 7 ani închisoare prevăzută pentru încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov), modificarea art. 94 din Codul penal (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov), simplificarea procedurilor în cazul plângerilor penale evident nefondate (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava), reintroducerea posibilității sancționării cu amendă administrativă (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava), posibilitatea procurorului de a uza, în cadrul acordului de recunoaștere a vinovăției, de prevederile art. 396 din Codul de procedură penală (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța).

În materia organizării parchetelor, s-au formulat următoarele propuneri: *trecerea poliției judiciare în subordinea parchetului (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu-Mureș, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj), modificări aduse Regulamentului cu privire la evaluarea profesională a procurorilor (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea), simplificarea modului de evidență scriptică a activității și a sistemului informațional (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău), elaborarea unui ghid privind activitatea ofițerului de cercetare penală specială (Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel), măsuri care să asigure stabilitatea schemelor de personal (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești), modificarea Ordinului comun privind înregistrarea cauzelor penale în sensul neatribuirii numărului unic și în alte situații decât cele prevăzute de art. 5 alin. (3) și (4) din Ordin (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj), comasarea unităților locale de parchet la nivel județean (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj).*

La nivelul legislației secundare, în anul 2015, în exercitarea atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii prevăzute de art. 38 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare, dar și, punctual, de alte dispoziții legale (spre exemplu, de art. 7 și art. 17 din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, care prevede atribuția Consiliului de a aproba Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere la Școala Națională de Grefieri și Regulamentul de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Grefieri), au fost adoptate, modificate și completate mai multe regulamente ce intră în competența de reglementare a Consiliului, Plenul adoptând 42 de hotărâri în acest sens.

Cu titlu de noutate în domeniul legislației secundare adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii, trebuie menționat:

1. În cadrul activității de elaborare a legislației secundare în anul 2015 o importanță deosebită pentru activitatea instanțelor o are aprobarea unui nou Regulament de ordine interioară al instanțelor judecătorești, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375 din 17 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 970 din 28 decembrie 2015. Astfel, ca urmare a numeroaselor propuneri de modificare și completare a Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005¹⁸, în ședința din 25 noiembrie 2014 a Comisiei nr. 1 - „Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare, integritatea și transparența sistemului judiciar”, s-a dispus constituirea, la nivelul Consiliului, a unui grup de lucru

---

¹⁸ Cu titlu de exemplu, sunt de menționat cele patru intervenții operate, numai în cursul anului 2015, asupra Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005, cu modificările și completările ulterioare, (Hotărârile nr. 328 din 7 aprilie 2015, nr. 443 din 29 aprilie 2015, nr. 472 din 13 mai 2015 și nr. 753 din 30 iunie 2015).

care să analizeze aceste propuneri. La lucrările grupului de lucru, care s-au desfășurat pe parcursul a 9 întâlniri, au participat membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, președinți de instanțe și reprezentanți ai Ministerului Justiției personal, iar după ce a fost elaborată o primă formă a proiectului de regulament, au fost consultate toate instanțele judecătorești, Ministerul Justiției și Inspekția Judiciară, în vederea formulării de observații și propuneri.

2. Dintre modificările operate asupra regulamentelor existente trebuie menționate, în special, cele privind evaluarea activității profesionale a magistraților, respectiv Hotărârea Plenului nr. 1157 din 3 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 676/2007, precum și Hotărârea Plenului nr. 1179 din 3 noiembrie 2015 prin care a fost aprobat un nou Ghid de evaluare a activității profesionale a magistraților. La aceeași dată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat fișele de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor și modelul orientativ al raportului de evaluare (Hotărârea nr. 1180/2015).

Scopul acestor intervenții normative l-a constituit creșterea efectivității procesului de evaluare a magistraților și a eficientizării acestuia. În acest sens, una dintre modificările operate o constituie corelarea indicatorilor de eficiență a activității judecătorilor cu indicatorii pe baza cărora se apreciază eficiența și eficacitatea activității instanțelor, iar în ceea ce privește evaluarea eficienței activității desfășurate de procurori, indicatorii relevanți se vor raporta la volumul de activitate al parchetului în sectorul în care își desfășoară activitatea procurorul evaluat.

3. Alte modificări operate la nivelul legislației secundare au vizat îmbunătățirea procedurilor de concurs, în cazul unor concursuri organizate pe baza regulamentelor aprobate prin hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii.

Menționăm, în acest sens, Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1048 din 13 octombrie 2015 pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 320/2006), Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1047 din 13 octombrie 2015 pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere la Școala Națională de Grefieri (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 173/2007), Hotărârea nr. 53 din 15 ianuarie 2015 pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de ocupare a posturilor vacante de grefier la instanțele judecătorești și la parchetele de pe lângă acestea (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 126/2007), Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 148 din 10 februarie 2015, 1050 din 13 octombrie 2015 și 1378 din 17 decembrie 2015 pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006) și Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 608 din 10 iunie 2015 pentru modificarea Regulamentului privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiați și al procurorilor stagiați (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 581/2006).

În același context, se cuvin a fi menționate modificările și completările aduse Regulamentului privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006) - prin Hotărârea nr. 475 din 13 mai 2015 și Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 279/2012) - prin Hotărârea nr. 476 din 13 mai 2015.

Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii a mai fost modificat și completat prin Hotărârile nr. 1045 din 13 octombrie 2015, iar Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură – prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1046 din 13 octombrie 2015.

4. Alte hotărâri ale Plenului prin care au fost modificate dispoziții regulamentare în anul 2015 sunt Hotărârea nr. 113 din 10 februarie 2015 pentru modificarea Regulamentului privind transferul și

detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 193/2006 și Hotărârea nr. 1324 din 8 decembrie 2015) pentru modificarea Regulamentului privind concediile judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 325/2005.

5. Din perspectiva activității Consiliului Superior al Magistraturii prezintă importanță aprobarea Codului de conduită etică a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (Hotărârea Plenului nr. 1175 din 3 noiembrie 2015).

Pe aceeași linie a respectării standardelor și a deontologiei profesionale, în cadrul legislației secundare, se impune a fi menționat și Regulamentul privind răspunderea disciplinară a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat de Președintele Consiliului Superior al Magistraturii prin Decizia nr. 210 din 14 octombrie 2015.

Necesitatea adoptării acestui regulament a decurs din faptul că, deși potrivit art. 87 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe durata îndeplinirii funcției, personalul de specialitate juridică din Consiliului Superior al Magistraturii și din Institutul Național al Magistraturii este asimilat judecătorilor și procurorilor în ceea ce privește drepturile și îndatoririle, iar potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, stabilirea faptelor care constituie abateri disciplinare, precum și a procedurii de cercetare și aplicare a sancțiunilor disciplinare se face prin ordin al conducătorilor autorităților prevăzute la alin. (1), până la adoptarea acestui act normativ nu a existat o procedură de sancționare disciplinară a acestei categorii de personal.

Prin prisma frecvenței lor se evidențiază și modificările aduse Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, completat și modificat în anul 2015 prin Hotărârile nr. 782 din 8 iulie 2015, nr. 895 din 15 septembrie 2015, nr. 1132 din 27 octombrie 2015. Intervenția normativă repetată asupra acestui act normativ este justificată de incidența dispozițiilor acestui regulament în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii.

Tot în legătură cu activitatea Consiliului trebuie menționate și aprobarea proiectului noului Nomenclator arhivistic al Consiliului Superior al Magistraturii și luarea unor măsuri de îmbunătățire a activității de arhivare (Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1268 din 24 noiembrie 2015).

II.2. Hotărâri ale Curții Constituționale și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție

Dintre **deciziile** pronunțate în cursul anului 2015 de către **Curtea Constituțională**, sunt relevante din perspectiva activității sistemului judiciar cele privind noile reglementări în materie penală, precum și unele referitoare la alte materii. Astfel, instanțele au făcut referire, în majoritate, la următoarele decizii redacte în continuare:

- **Decizia nr. 11/15 ianuarie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 102 din 09.02.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 112¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal;

- **Decizia nr. 12/15 ianuarie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 teza a doua din Legea nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr.184/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, raportate la sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” cuprinsă în dispozițiile art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru

cauză de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial nr. 152 din 03.03.2015, prevederile art. 9 teza a doua din Legea nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 184/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, raportate la sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” cuprinsă în dispozițiile art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 66/26 februarie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.2 alin.(1) lit.a) și art.66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și a celor ale pct. 2 subpct.2.3 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 47/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 236 din 07.04.2015, prin care s-a constatat că prevederile art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 76/26 februarie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza a doua din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 174 din 13.03.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă de excludere a procurorului de la dezbaterea contradictorie a probelor cuprinsă în art. 374 alin.(7) teza a doua din Codul de procedură penală este neconstituțională;

- **Decizia nr. 166/17 martie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54, art. 344 alin. (3) și (4), art. 346 alin. (3) și (7), art. 347 și art. 549¹ din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 264 din 21.04.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 549¹ alin. (2) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale. De asemenea, s-a constatat că soluțiile legislative cuprinse în art.549¹ alin.(3) din Codul de procedură penală, potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „*în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin.(2)*” și în art. 549¹ alin. (5) din Codul de procedură penală, potrivit căreia instanța ierarhic superioară ori completul competent se pronunță „*fără participarea procurorului și a persoanelor prevăzute la alin. (2)*”, sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 235/7 aprilie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 484 alin. (2) și ale art. 488 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 364 din 26.05.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 488 din Codul de procedură penală, precum și soluția legislativă cuprinsă în art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală, care exclude persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond, sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 336/30 aprilie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.235 alin.(1) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr.342 din 19.05.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „*cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive*” atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală;

- **Decizia nr. 361/7 mai 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218—222 și art. 241 alin. (1¹) lit. a) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 419 din 12.06.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 222 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 363/7 mai 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 495 din 06.07.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale;

- **Decizia nr. 423/9 iunie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4884 alin. (5) din Codul de procedură penală și ale art. 105 din Legea nr.255/2013 pentru punerea în

aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial nr. 538 din 20.07.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia contestația privind durata procesului penal se soluționează „fără participarea părților și a procurorului” este neconstituțională;

- **Decizia nr. 496/23 iunie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 708 din 22.09.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară hotărăște „fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului” este neconstituțională;

- **Decizia nr. 506/30 iunie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 539 din 20.07.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională;

- **Decizia nr. 542/14 iulie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 21.09.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională;

- **Decizia nr. 552/16 iulie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) teza a doua, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 21.09.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată este neconstituțională;

- **Decizia nr. 631/8 octombrie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3), art. 345 alin. (3), art. 346 alin. (2) și art. 347 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 831 din 6.11.2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 347 alin. (1) din Codul de procedură penală potrivit căreia numai „procurorul și inculpatul” pot face contestație cu privire la modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor, precum și împotriva soluțiilor prevăzute la art. 346 alin.(3)—(5) este neconstituțională;

- **Decizia nr. 740/3 noiembrie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 222 alin. (10) din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 15.12.2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 222 alin. (10) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale.

Conform opiniilor exprimate de instanțe, printre deciziile pronunțate de Curtea Constituțională în anul 2015 cu impact asupra activității acestora, au fost indicate:

1. **Curtea de Apel Târgu-Mureș:** deciziile pronunțate în materie penală privind aplicarea Codului penal și a Codului de procedură penală;

2. **Curtea de Apel Timișoara:** deciziile nr. 631/2015, nr. 553/2015, nr. 542/2015, nr. 506/2015, nr. 380/2015, nr. 363/2015, nr. 361/2015, nr. 336/2015, nr. 235/2015, nr. 166/2015, nr. 67/2015 și nr. 12/2015;

3. **Curtea de Apel Suceava:** deciziile nr. 76/26.02.2015, nr. 166/17.03.2015; 235/7.04.2015; nr. 336/30.04.2015, nr. 351/2015, nr. 361/7.05.2015, nr. 380/26.05.2015, nr. 423/9.06.2015, nr. 496/.2015; nr. 591/1.10.2015, nr. 631/8.10.2015; nr. 633/2015 și nr. 694/20.10.2015;

4. **Curtea de Apel Pitești:** decizia nr. 166/2015;

5. **Curtea de Apel Craiova:** deciziile nr. 11/2015 și nr. 12/2015;

6. **Curtea de Apel Oradea:** deciziile nr. 76/2015, nr. 166/2015, nr. 423/2015, nr. 496/2015, nr. 506/2015, nr. 542/2015, nr. 552/2015 și nr. 631/2015;

7. **Curtea de Apel Cluj:** deciziile nr. 11/2015, nr. 76/2015, nr. 166/2015, nr. 206/2015, nr. 222/2015, nr. 235/2015, nr. 336/2015, nr. 363/2015, nr. 423/2015, nr. 506/2015, nr. 552/2015, nr. 542/2015, nr. 553/2015, nr. 591/2015 și nr. 631/2015;

8. **Curtea de Apel Brașov:** deciziile nr. 66/2015, nr. 594/2015, nr. 166/2015, nr. 235/2015, nr. 423/2015, nr. 485/2015, nr. 496/2015, nr. 506/2015, nr. 542/2015, nr. 552/2015, nr. 631/2015 și nr. 363/2015;

9. **Curtea de Apel Bacău:** deciziile nr. 66/2015, nr. 552/2015, nr. 631/2015, nr. 496/2015, nr. 361/2015, nr. 166/2015 și nr. 506/2015;

10. **Curtea de Apel București:** decizia nr. 1/2015, decizia nr. 11/2015, decizia nr. 12/2015, decizia nr. 13/2015, decizia nr. 16/2015, decizia nr. 64/2015, decizia nr. 66/2015, decizia nr. 67/2015, decizia nr. 76/2015, decizia nr. 166/2015, decizia nr. 222/2015, decizia nr. 235/2015, decizia nr. 336/2015, decizia nr. 351/2015, decizia nr. 361/2015, decizia nr. 363/2015, decizia nr. 387/2015, decizia nr. 423/2015, decizia nr. 485/2015, decizia nr. 496/2015, decizia nr. 506/2015, decizia nr. 542/2015, decizia nr. 552/2015, decizia nr. 553/2015, decizia nr. 591/2015, decizia nr. 603/2015, decizia nr. 631/2015, decizia nr. 686/2015, decizia nr. 694/2015, decizia nr. 734, decizia nr. 740/2015;

11. **Curtea de Apel Galați:** deciziile Curții Constituționale nr. 166/2015, nr. 740/2015, nr. 506/2015, nr. 631/2015, nr. 361/2015, nr. 542/2015 și nr. 496/2015;

12. **Curtea de Apel Iași:** deciziile nr. 11/2015, nr. 76/2015, nr. 166/2015, nr. 235/2015, nr. 297/2015, nr. 336/2015, nr. 361/2015, nr. 380/2015, nr. 496/2015, nr. 387/2015, nr. 740/2015, nr. 631/2015, nr. 552/2015 și nr. 553/2015.506

13. **Curtea de Apel Ploiești :** deciziile de admitere pronunțate de Curtea Constituțională în materie penală;

14. **Curtea de Apel Constanța:** deciziile referitoare la dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală;

15. **Curtea Militară de Apel București:** deciziile pronunțate de Curtea Constituțională în materie penală.

Referitor la **deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție**, precizăm că ample referiri sunt efectuate în capitolul I.5.3. „Mecanisme de unificare a practicii judiciare”, fiind reliefat rolul deosebit de important al instanței supreme din această perspectivă, continuat și chiar accentuat în anul 2015.

În ceea ce privește deciziile pronunțate în anul 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție, opiniile instanțelor se concretizează, în esență, după cum urmează:

1. **Curtea de Apel Timișoara:** deciziile nr. 4 și 6 din 2015; deciziile completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept: nr. 9, 10, 13, 15, 19 și 25 din 2015;

2. **Curtea de Apel Suceava:** decizia nr.6/2015; decizia 8/2015; decizia nr. 9/2015; decizia 13/2015; decizia nr. 14/2015; decizia nr. 28/2015; decizia nr. 2/2015; decizia nr. 3/2015; decizia nr. 4/2015; decizia nr. 5/2015; decizia nr. 7/2015; decizia nr. 8/2015; decizia nr. 16/2015; decizia nr. 17/2015; decizia nr. 22/2015; decizia nr.11/2015 și decizia nr.19/2015;

3. **Curtea de Apel Pitești:** deciziile pronunțate de instanța supremă în dosarele nr. 199/1/2015 și nr. 1329/1/2015; decizia completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 7/2015;

4. **Curtea de Apel Craiova:** deciziile nr. 10, 11, 12 și 21 din 2015;

5. **Curtea de Apel Oradea:** deciziile în recurs în interesul legii nr. 5/2015, 6/2015 și 7/2015;

6. **Curtea de Apel Cluj:** deciziile în interesul legii nr. 12, 14, 23 din 2015; deciziile completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept: nr. 10, 21, 23, 26, 27, 28, 30, 32 și 34 din 2015; deciziile nr. 1/2015, nr. 5/2015, nr. 8/2015 și nr. 24/2015;

7. **Curtea de Apel Brașov:** deciziile penale nr. 10/2015, nr. 11/2015, nr. 12/2015 și nr. 16/2015; deciziile în interesul legii nr. 3/2015, nr. 4/2015, nr. 6/2015, nr. 9/2015, nr. 14/2015, nr. 19/2015, nr. 20/2015 și nr. 21/2015; deciziile completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 3/2015, nr. 4/2015 și nr. 34/2015;

8. **Curtea de Apel Bacău:** deciziile în interesul legii nr. 12, 19 și 20 din 2015, deciziile nr. 6/2015, nr. 7/2015, nr. 10/2015, nr. 18/2015, nr. 20/2015 și nr. 27/2015;

9. **Curtea de Apel București:** recursuri în interesul legii - decizia nr. 1/2015, decizia nr. 3/2015, decizia nr. 4/2015, decizia nr. 5/2015, decizia nr. 6/2015, decizia nr. 7/2015, decizia nr. 8/2015, decizia nr. 9/2015, decizia nr. 10/2015, decizia nr. 11/2015, decizia nr. 12/2015, decizia nr. 13/2015, decizia nr. N/2015, decizia nr. 15/2015, decizia nr. 16/2015, decizia nr. 11/2015, decizia nr. 19/2015, decizia nr. 21/2015, decizia nr. 24/2015, decizia nr. 25/2015, decizia nr. 26/2015 și decizia nr.

29/2015; decizii pronunțate de către Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - decizia nr. 7/2015, decizia nr. 10/2015, decizia nr. 11/2015, decizia nr. 12/2015 și decizia nr. 21/2015,

10. **Curtea de Apel Constanța:** deciziile nr. 1/2015, nr. 3/2015, nr. 6/2015, nr. 7/2015, nr. 9/2015, nr. 11/2015, nr. 15/2015 și nr. 21/2015;

11. **Curtea de Apel Galați:** recurs în interesul legii – decizia nr. 6/2015; deciziile instanței supreme nr. 19/2015 și nr. 21/2015;

12. **Curtea de Apel Iași:** decizii pronunțate de către Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – nr. 5/2015, nr. 7/2015, nr. 20/2015, nr. 21/2015, nr. 22/2015, nr. 28/2015, nr. 30/2015, nr. 32/2015 și nr. 34/2015; recursuri în interesul legii – nr. 1/2015, nr. 9/2015, nr. 23/2015 și nr. 24/2015; deciziile instanței supreme nr. 3/2015, nr. 10/2015, nr. 13/2015, nr. 15/2015 și nr. 22/2015;

13. **Curtea de Apel Ploiesti:** decizia nr. 20/2015 și deciziile în interesul legii și cele pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

14. **Curtea Militară de Apel București:** deciziile referitoare la dispoziții le Codului penal și ale Codului de procedură penală;

15. **Curtea de Apel Târgu-Mureș:** deciziile nr. 6, 9, 12, 15, 17, 19, 21, 22, 27 și 33 din 2015.

CAPITOLUL III Independența și răspunderea judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți

III.1. Apărarea independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor

➤ Apărarea independenței și imparțialității sistemului judiciar

În raportul Mecanismului de Cooperare și Verificare aferent lunii ianuarie 2016 se remarcă faptul că rămân frecvente criticile la adresa magistraților exprimate de către politicieni și în mass-media, precum și lipsa de respect față de hotărârile judecătorești.

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a pronunțat 20 de hotărâri în materia apărării independenței și imparțialității sistemului judiciar.

Situația acestora se prezintă astfel:

1. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări cu privire la apărarea independenței, imparțialității și a reputației profesionale a unor magistrați și a sistemului judiciar în ansamblul său, ca urmare a afirmațiilor publice făcute de Președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România într-o întrunire publică, ocazionată de aniversarea a 25 de ani de la crearea U.D.M.R., unde a făcut referire la un dosar penal în care a fost condamnat un fost ministru.

*Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin **Hotărârea nr. 150/19.02.2015**, și-a însușit concluziile raportului Inspecției Judiciare în sensul că prin declarațiile publice analizate s-a adus atingere independenței și imparțialității unor magistrați, precum și independenței sistemului judiciar în ansamblul său.*

2. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, precum și dacă a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar, în ansamblul său, ca urmare a afirmațiilor emise în spațiul public de doamna U.E.G., membru al Camerei Deputaților, în cuprinsul cărora a făcut mai multe referiri la activitatea unor magistrați, precum și la alte activități desfășurate în cadrul sistemului judiciar.

*Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin **Hotărârea nr. 151/19.02.2015** și-a însușit concluziile raportului Inspecției Judiciare în sensul că prin declarațiile emise în spațiul public de doamna UEG, membru al Camerei Deputaților, în perioada 02-05 februarie 2015 preluate în mass media, s-a adus atingere independenței și imparțialității procurorilor DNA și sistemului judiciar în ansamblul său.*

3. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări cu privire la eventuala atingere adusă independenței și imparțialității procurorului și a sistemului judiciar, urmare a declarației publice formulate de domnul A.S., inculpat într-un dosar penal aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, declarație preluată de mass-media.

Prin Hotărârea nr. 152/19.02.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a stabilit că declarația publică formulată de către inculpat, în legătură cu dosarul de urmărire penală al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție aduce atingere independenței și imparțialității sistemului judiciar și a procurorului de caz.

4. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în urma sesizării formulate de W.R., reprezentat prin avocatul N. T., ca urmare a afirmațiilor făcute de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în cadrul unei întâmpinări depusă într-un dosar aflat pe rolul Curții de Apel București - pentru a se stabili dacă și în ce măsură prin referirile formulate de această instituție publică aflată în subordinea Guvernului României a fost adusă atingere independenței și imparțialității judecătorilor de la Curtea de Apel București, precum și dacă a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 212/ 03.03.2015 și-a însușit concluziile raportului Inspecției Judiciare în sensul că a respins cererea de apărare a independenței și imparțialității judecătorilor de la Curtea de Apel București, precum și a sistemului judiciar în ansamblul său.

5. Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 181/19.02.2015, a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a declarațiilor, din data de 14.02.2015, făcute de domnul C.P.T. - Președintele Senatului României, privind respingerea solicitării de ridicare a imunității parlamentare a domnului senator V.V.

Prin Hotărârea nr. 255/19.03.2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare în sensul că afirmațiile emise în spațiul public de către Președintele Senatului României, sunt de natură a aduce atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției, cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său.

6. Consiliul Superior al Magistraturii a sesizat Inspecția Judiciară în vederea efectuării verificărilor referitoare la posibila atingere adusă independenței justiției cât și a judecătorilor și procurorilor ce au sau au avut de soluționat cauza privind pe inculpatul NC, ca urmare a opiniilor exprimate în spațiul public, prin comunicatele date de către Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România și un consiliul Județean.

Prin Hotărârea nr. 256/19.03.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a apreciat că prin afirmațiile emise în spațiul public, a fost afectată nu numai imaginea Direcției Naționale Anticorupție, a instanței judecătorești care a dispus măsura arestării și a magistraților care au instrumentat dosarul, ci și imaginea sistemului judiciar, în ansamblul său.

7. Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, a sesizat Inspecția Judiciară în vederea efectuării verificărilor în legătură cu aspectele sesizate de doamna UEG, deputat în Parlamentul României, respectiv dacă raportarea presei la dosarele în care a fost acuzată petiționara, a afectat independența justiției.

Prin Hotărârea nr. 279/19.03.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare, în sensul că nu s-au constatat elemente de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar.

8. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă, prin afirmațiile conținute în mesajul publicat în data de 7.03.2015 pe contul de facebook al fostului Președinte al României T.B., în legătură cu măsurile procesuale dispuse de procurori într-un dosar care îl viza și dezbaterile mediatică a acestora, a fost adusă atingere independenței și imparțialității procurorilor implicați în instrumentarea dosarului.

Prin Hotărârea nr. 338/07.04.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea, reținând că afirmațiile emise în spațiul public de fostul președinte al României în cadrul unei emisiuni de televiziune aduc atingere independenței,

prestigiului și credibilității justiției cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său.

9. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar, în ansamblul său, prin afirmațiile făcute de fostul președinte al României în cadrul unei emisiuni televizate, în data de 06.04.2015, în cuprinsul căreia a făcut mai multe referiri la activitatea unor magistrați, precum și la alte activități desfășurate în cadrul sistemului judiciar, preluate ulterior de mass media.

*Prin **Hotărârea nr. 415/29.04.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

10. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă apariția în spațiul public, în perioada 09.02.2015 – 19.03.2015, a unor articole/editoriale a fost de natură să aducă atingere independenței și imparțialității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție precum și independenței sistemului judiciar, în ansamblul său.

*Prin **Hotărârea nr. 416/29.04.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

11. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar, urmare a declarației publice făcute de domnul K. H., președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului U.D.M.R. ce a avut loc la Cluj-Napoca.

*Prin **Hotărârea nr. 518/26.05.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

12. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă prin afirmațiile emise în spațiul public de fostul președinte al României din data de 22.04.2015, afirmații preluate de mass media, a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar.

*Prin **Hotărârea nr. 519/26.05.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

13. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili existența posibilei afectări a independenței justiției și magistraților față de declarațiile domnului general D.D., director al Direcției juridice din cadrul Serviciului Român de Informații, date într-un interviu din data de 30.04.2015.

*Prin **Hotărârea nr. 636/15.06.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a respins cererea.*

14. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a unor demersuri instituționale promovate de către reprezentanții Senatului României, la data de 25.05.2015, în contextul pronunțării deciziei definitive de achitare a doamnei M.R. și a dezbaterii în spațiul public, începând cu data de 21 mai 2015 a aceluiași subiect.

*Prin **Hotărârea nr. 658/22.06.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

15. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său și dacă afirmațiile făcute de domnul prim-ministru V.V.P., în seara zilei 01.06.2015 în cadrul unei emisiuni sunt de natură să afecteze prestigiul și credibilitatea justiției.

*Prin **Hotărârea nr. 659/22.06.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

16. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în legătură cu materialele de presă publicate ca urmare a unor declarații privind lipsa de independență a judecătorilor determinată de presiunea exercitată de procurori și lucrătorii din cadrul serviciilor specializare în culegerea de informații în vederea pronunțării unor hotărâri judecătorești favorabile acestora, afirmații făcute de domnul deputat S.G., în data de 24.06.2015.

*Prin **Hotărârea nr. 824/24.08.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare în sensul că afirmațiile făcute de domnul deputat S.G. sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar.*

17. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare analizării de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a solicitării cererii de apărare a reputației profesionale formulată de judecătorul M. M. din cadrul Tribunalului București.

*Prin **Hotărârea nr. 825/24.08.2015**, Plenul Consiliului Superior și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a apreciat că afirmațiile expuse în articolele de presă referitoare la procedura insolvenței împotriva S.C Realitatea Media S.A sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar.*

18. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă afirmațiile președintelui unui consiliului județean și ale unui deputat, atât la adresa procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiției, cât și a procurorilor din cadrul acestei unități emise în spațiul public reprezintă un atac la adresa independenței justiției.

*Prin **Hotărârea nr. 891/15.09.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a decis că orice afirmație la adresa calității actului de justiție trebuie să aibă o bază reală, să fie întemeiată pe date concrete și palpabile, urmând să fie evitate opiniile personale, teoretizările abstracte și, cu atât mai mult, exprimarea unor păreri asupra cauzelor încă nesoluționate aflate pe rolul instanțelor de judecată. În consecință, Plenul a decis că afirmațiile făcute în spațiul public de persoanele menționate au adus atingere independenței sistemului judiciar.*

19. Consiliul Superior al Magistraturii a înaintat Inspecției Judiciare solicitarea U.N.J.R, pentru a se verifica dacă afirmațiile domnului G.N., președintelui filialei județene PSD Iași, publicate în mass media în data de 22.08.2015, au afectat independența și imparțialitatea justiției.

*Prin **Hotărârea nr. 899/15.09.2015** Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a respins cererea.*

20. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare analiza afirmațiilor publice ale domnului V.V.P., prim ministrul României, făcute ca urmare a trimiterii sale în judecată, în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a stabili dacă și în ce măsură afirmațiile publice au fost de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său.

*Prin **Hotărârea nr. 993/06.10.2015** Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluziile Inspecției Judiciare și a admis cererea.*

➤ **Apărarea independenței, imparțialității și a reputației profesionale**

În cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru judecători** au fost înregistrate **20 cereri**, dintre care **6 au fost admise, 6 au fost respinse, 5 au fost retrase, la una s-a renunțat și 3 cereri se află în lucru.**

Apreciem util a prezenta, în cele ce urmează, situația cererilor admise de apărare a reputației:

1. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în raport de cererea formulată de judecătorul Moncea Mariana, judecător sindic în cadrul Tribunalului București, privind apărarea reputației profesionale ca urmare a apariției unui comunicat de presă emis de canalul de televiziune România TV, prin care, în opinia sa, se aduc grave acuzații la adresa judecătorului sindic, în legătură cu deschiderea și derularea procedurii insolvenței debitoarei SC Realitatea Media SA.

*Prin **Hotărârea nr. 457/12.05.2015**, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a admis cererea de apărarea reputației profesionale.*

2. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în raport de cererea formulată de judecătorii M.A.R și D.G.C. în calitate de succesori ai autorului Marina Emil (fost judecător la Tribunalul Vâlcea) de apărare a reputației profesionale a acestuia din urmă în raport cu aspectele semnalate în articolul intitulat "Sinuciderea judecătorului Emil Marina

trebuie anchetată riguros", publicat în cotidianul "Săptămâna în Oltenia" din data de 09.03.2015, articol, care în opinia acestora, conține afirmații grave și nefondate referitoare la modul în care judecătorul E.M și a exercitat profesia de magistrat.

Prin Hotărârea nr. 603/10.06.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a admis cererea de apărare a reputației profesionale formulată de succesorii judecătorului Emil Marina

3. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea formulată de judecătorul Susanu Rodica din cadrul Inaltei Curți de Casație și Justiție, privind apărare a reputației profesionale a urmare a faptului că, în zilele de 13-14 mai 2015, pe gardul imobilului situat vis a vis de sediul instanței în care își desfășoară activitatea a fost fixat un baner pe care era înscris sloganul „ICCJ acceptă incompatibilitatea Susanu Rodica”.

Prin Hotărârea nr. 604/10.06.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a admis ca întemeiată cererea de apărare a reputației profesionale.

4. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea formulată de doamna judecătoreasă Taus Simona din cadrul Judecătorei Zărnești privind apărarea independenței și reputației profesionale, ca urmare a apariției în mass media a mai multor articole de presă, care, în opinia judecătorului prezintă trunchiat o situație de fapt ce nu a fost verificată în prealabil de către jurnaliști, acestea, împreună cu titlul ales, fiind tendențioase și induc în conștiința opiniei publice o percepție negativă cu privire la activitatea și reputația judecătorului.

Prin Hotărârea nr.1031/13.10.2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a dispus admiterea cererii.

5. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în raport de cererea formulată de judecător Dragomir Ilie Iulian de apărare a independenței, imparțialității și reputației profesionale, ca urmare a alegațiilor făcute în cadrul emisiunii "Exces de putere" difuzată pe postul TV Antena 3 în data de 11.09.2015 și reluate în articolul semnat de Ion Alexandru "Legăturile judecătorului cu nașu în suflet cu gruparea lui Băsescu" publicat în ziarul Jurnalul Național din data de 14.09.2015.

Prin Hotărârea nr. 1106/27.10.2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a dispus admiterea cererii.

6. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea formulată de judecător Mănăilescu Ștefan din cadrul Judecătorei Pătârlagele ca urmare a formulării cererilor de recuzare în două dosare în care au fost depuse extrasele unor pretinse mesaje de pe o rețea de socializare, din care în mod explicit se deducea că părțile au intervenit pe lângă judecător pentru a influența soluțiile din cele două dosare. În acest context petentul susține că la data de 19.11.2015 a făcut declarații de abținere care au fost respinse. Consideră că prin publicarea mesajelor pe rețeaua de socializare i s-au adus grave prejudicii privind reputația profesională.

Prin Hotărârea nr.45/21.01.2016 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit propunerea Inspecției Judiciare și a dispus admiterea cererii.

În cadrul **Direcției de inspecție judiciară pentru procurori** au fost înregistrate **7 cereri** de apărare a reputației profesionale, independenței și imparțialității formulate de procurori, dintre care **5 au fost admise** de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul **unei cereri** s-a luat act de renunțare, iar **o cerere** se află în curs de soluționare.

Situația cererilor admise se prezintă astfel:

1. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuarea unor verificări în raport de cererea de apărare a reputației profesionale formulată de domnul Călin Nistor, procuror șef adjunct al Direcției Naționale Anticorupție, ca urmare a afirmațiilor făcute de moderatorii și invitații unei emisiuni televizate, unde s-a pus în discuție, în principal, modul în care domnul procuror ar fi instrumentat și soluționat, în perioada în care ocupa funcția de șef al unui serviciu teritorial al Direcției Naționale Anticorupție, anumite dosare penale.

Prin Hotărârea nr. 470/13.05.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a admis cererea.

2. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea de apărare a reputației profesionale formulată de domnul Armeanu Sorin, prim procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui, ca urmare a unor critici cu caracter calomnios formulate în presă și în cadrul unei emisiuni televizate, cu privire la modul în care se instrumentează un dosar penal.

Prin Hotărârea nr. 892/15.09.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a admis cererea.

3. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea de apărare a reputației profesionale formulată de domnul Dicu Adrian, prim procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Giurgiu, ca urmare a afirmațiilor făcute atât în presă cât și în cadrul unor emisiuni televizate, unde s-a pus în discuție, în principal, imparțialitatea în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Prin Hotărârea nr. 992/06.10.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a admis cererea.

4. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări în raport de cererea de apărare a reputației profesionale formulată de doamna Florentina Drăghiceanu, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Craiova, în raport de aspectele semnalate în mass-media, respectiv apariția unor articole vizând activitatea procurorului și modul de soluționare a unui dos având ca obiect cercetarea unor fapte penale.

Prin Hotărârea nr. 1356/17.12.2015, Plenul Consiliului și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a admis cererea.

5. Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare, efectuare a unor verificări ca urmare a cererii de apărare a reputației profesionale formulată de domnul procuror Lia Sorin Marian din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Slatina în raport de aspectele semnalate în mass-media, respectiv apariția unor articole vizând activitatea procurorului și modul de soluționare a unui dosar având ca obiect cercetarea unor fapte penale.

Prin Hotărârea nr. 46/21.01.2016, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însușit concluzia Inspecției Judiciare și a admis cererea.

III.2. Răspunderea judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți

III.2.1. Răspunderea disciplinară a judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți

A. Răspunderea disciplinară a judecătorilor

În anul 2015, în perioada de referință, Secția pentru judecători în materie disciplinară a pronunțat 28 de hotărâri de sancționare a unor judecători, astfel:

1. Prin Hotărârea nr. 2J/28.01.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „mutarea disciplinară pe o perioadă de 2 luni la Tribunalul Argeș” împotriva judecătorului **M.R.E. din cadrul Tribunalului București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr.155/12.10.2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.1430/1/2015, prin care s-a admis recursul declarat de M.R.E., s-a casat în parte hotărârea atacată în sensul că înlocuiește sancțiunea „mutării disciplinare „ cu „diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de 2 luni”.

2. Prin Hotărârea nr. 3J/ 18.02.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excludere din magistratură” împotriva judecătorului **C.G. de la Curtea de Apel Oradea**, pentru săvârșirea

abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr.165/26.10.2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.1501/1/2015, prin care s-a admis recursul declarat de C.G., s-a casat în parte hotărârea atacată și a aplicat părâtului C.G. sancțiunea disciplinară constând în mutarea disciplinară pentru o perioadă de 6 luni la Curtea de Apel Suceava.

3. Prin Hotărârea nr. 5J/11.03.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „suspendarea din funcție pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului C.M.L. din cadrul Curții de Apel București, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. f) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr. 21/25.01.2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.1501/1/2015, prin care s-a respins ca nefondat recursul.

4. Prin Hotărârea nr. 6J/11.03.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „suspendarea din funcție pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului C.M.L. din cadrul Curții de Apel București, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr.239/14.12.2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.2736/1/2015, prin care s-a respins ca nefondat recursul declarat de C.M.L.

5. Prin Hotărârea nr. 7J/11.03.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „avertisment” împotriva judecătorului C.M.L. din cadrul Curții de Apel București, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin decizia civilă nr.20/25.01.2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care s-a respins ca nefondat recursul.

6. Prin Hotărârea nr. 8J/22.04.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 15% pe o perioadă de 6 luni” împotriva judecătorului M.L. din cadrul Judecătoriei Brașov, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

7. Prin Hotărârea nr. 10J/6.05.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „avertisment” împotriva judecătorului U.G. din cadrul Tribunalului Covasna, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) cu aplicarea art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

8. Prin Hotărârea nr. 12J/1.07.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „suspendarea din funcția de judecător pe o perioadă de 6 luni” împotriva judecătorului D.C. din cadrul Judecătoriei Giurgiu, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

9. Prin Hotărârea nr. 14J/9.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excluderea din magistratură” împotriva judecătorului D.C. din cadrul Judecătoriei Giurgiu, pentru săvârșirea abaterii

disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

10. Prin Hotărârea nr. 15J/9.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **S.G. din cadrul Judecătoriei Fălticeni**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) rap. la art.99¹ din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

11. Prin Hotărârea nr. 16J/9.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **T.Ș.O. din cadrul Tribunalului Alba**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

12. Prin Hotărârea nr. 18J/16.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **L.A.L. din cadrul Tribunalului Botoșani**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

13. Prin Hotărârea nr. 19J/23.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **T.I.D. din cadrul Tribunalului București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

14. Prin Hotărârea nr. 20J/23.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „suspendarea din funcție pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **S.B.L. din cadrul Tribunalului București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

15. Prin Hotărârea nr. 21J/23.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „avertisment” împotriva judecătorului **J.A. din cadrul Judecătoriei Vălenii de Munte**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

16. Prin Hotărârea nr. 22J/30.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excluderea

din magistratură” împotriva judecătorului **L.E. din cadrul Judecătoriei Horezu**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) teza I și lit.t) cu aplic. art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

17. Prin Hotărârea nr. 23J/30.09.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **D.R.V. din cadrul Judecătoriei Constanța**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

18. Prin Hotărârea nr. 25J/7.10.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „avertisment” împotriva judecătorului **B.A.E. din cadrul Curții de Apel București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

19. Prin Hotărârea nr. 29J/28.10.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excludere din magistratură” împotriva judecătorului **C.C.M. din cadrul Tribunalului București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

20. Prin Hotărârea nr. 32J/11.11.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excludere din magistratură” împotriva judecătorului **C.C.M. din cadrul Tribunalului București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

21. Prin Hotărârea nr. 34J/11.11.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de o lună” împotriva judecătorului **B.C. din cadrul Judecătoriei sectorului 2 București**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) rap.la art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

22. Prin Hotărârea nr. 35J/11.11.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „excludere din magistratură” împotriva judecătorului **P.A.T. din cadrul Judecătoriei Aiud**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

23. Prin Hotărârea nr. 37J/25.11.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 10% pe o perioadă de 3 luni” împotriva judecătorului **F.F. din cadrul Judecătoriei sectorului 5 București**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

24. Prin Hotărârea nr. 39J/9.12.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 20% pe o perioadă de 6 luni” împotriva judecătorilor **B.S.; M.M. din cadrul Tribunalului Caraș Severin și B.M. din cadrul Judecătoriei Reșița**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) rap. la art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și „avertisment” împotriva judecătorului **V.S.V. din cadrul Tribunalului Caraș Severin**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) rap. la art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

25. Prin Hotărârea nr. 40J/16.12.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „avertisment” împotriva judecătorului **R.G. din cadrul Judecătoriei Câmpulung**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit.t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare .

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

26. Prin Hotărârea nr. 41J/16.12.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea „suspendarea din funcția de judecător pe o perioadă de 6 luni” împotriva judecătorului **L.E. din cadrul Judecătoriei Horezu**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. c) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare .

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

27. Prin Hotărârea nr. 28J/21.10.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis în parte acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea constând în „avertisment” împotriva judecătorului **C.A. din cadrul Tribunalului Mehedinți**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a) și n) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

28. Prin Hotărârea nr. 33J/11.11.2015 Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis în parte acțiunea disciplinară și a aplicat sancțiunea constând în „avertisment” împotriva judecătorului **B.C. din cadrul Judecătoriei sectorului 2 București**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) rap. la art.99¹ alin.2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent nu a expirat termenul de declarare a recursului.

B. Răspunderea disciplinară a procurorilor

În anul 2015, în perioada de referință, Secția pentru procurori în materie disciplinară a pronunțat de hotărâri de sancționare a unor procurori, astfel:

1. Prin Hotărârea nr. 2 P/10.06.2015 Secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară exercitată la data de 03.03.2015 împotriva procurorului **E.B.S. din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria sectorului 1 București**, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) și t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru procurori în materie disciplinară a aplicat sancțiunea disciplinară constând în „diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu 15% pe o perioadă de 4 luni”.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

2. Prin Hotărârea nr. 4 P/1.07.2015 Secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară exercitată la data de 06.04.2015 împotriva procurorilor **S.C. și V.I. din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Orșova**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. n) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru procurori în materie disciplinară a aplicat sancțiunea disciplinară constând în „suspendarea din funcție pe o perioadă de 1 lună” pentru doamna procuror S.C. și sancțiunea disciplinară constând în „avertisment” pentru domnul procuror V.I.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Prin Hotărârea nr. 5 P/11.11.2015 Secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară exercitată la data de 01.07.2015 împotriva procurorului **A.C. din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Ilfov**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru procurori în materie disciplinară a aplicat sancțiunea disciplinară constând în „avertisment”.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

4. Prin Hotărârea nr. 8 P/25.11.2015 Secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară exercitată la data de 11.06.2015 împotriva procurorului **B.E.I. din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Hârlău**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) și k) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru procurori în materie disciplinară a aplicat sancțiunea disciplinară constând în „avertisment”.

Hotărârea a rămas definitivă prin nedeclararea căii de atac.

5. Prin Hotărârea nr. 6 P/11.11.2015 Secția pentru procurori în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii a admis acțiunea disciplinară exercitată la data de 15.06.2015 împotriva procurorului **T.C.M. din cadrul DIICOT – Structura Centrală - Serviciul de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare**, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru procurori în materie disciplinară a aplicat sancțiunea disciplinară constând în „avertisment”.

În prezent, dosarul se află în calea de atac a recursului, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

C. Răspunderea disciplinară a magistraților asistenți

În cursul anului 2015, nu s-au înregistrat acțiuni disciplinare privind magistrați asistenți.

III.2.2. Răspunderea penală a judecătorilor, procurorilor și magistraților asistenți

A. Răspunderea penală a judecătorilor

În cursul anului 2015, **4 judecători** au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție ori infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție.

În cursul aceluiași an, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus suspendarea din funcție pentru **10 judecători** astfel: 3 judecători ca urmare a trimiterii în judecată, 1 judecător ca urmare a luării măsurii arestării preventive, 2 judecători ca urmare a luării măsurii arestării preventive și, ulterior ca urmare a trimiterii în judecată, 1 judecător ca urmare a dispunerii măsurii arestului la domiciliu și, ulterior ca urmare a trimiterii în judecată, 2 judecători ca urmare a dispunerii măsurii

arestării preventive și, ulterior a dispunerii măsurii arestului la domiciliu și 1 judecător ca urmare a dispunerii măsurii arestării preventive, ulterior a arestului la domiciliu și apoi a trimiterii în judecată.

În perioada de referință, Secția pentru judecători a admis 7 cereri de încuviințare a percheziției domiciliare, 1 cerere de încuviințare a percheziției informatice, 2 cereri de încuviințare a percheziției corporale, 1 cerere de percheziție a autoturismului, 4 cereri de încuviințare a reținerii, 5 cereri pentru încuviințarea arestării preventive și 2 cereri pentru încuviințarea arestului la domiciliu.

Totodată, Secția pentru judecători a respins 2 solicitări de încuviințarea reținerii și 1 solicitare de încuviințare a măsurii arestării preventive.

B.Răspunderea penală a procurorilor

În cursul anului 2015, 7 procurori au fost trimiși în judecată pentru infracțiuni de corupție sau infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, iar 4 procurori au fost eliberați din funcție ca urmare a condamnării definitive pentru infracțiuni de corupție ori asimilate infracțiunilor de corupție.

În cursul aceluiași an, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus suspendarea din funcție a 13 procurori (ca urmare a dispunerii față de aceștia a măsurii arestării preventive, arestului la domiciliu, a trimiterii în judecată pentru săvârșirea unor infracțiuni cu intenție și în conformitate cu dispozițiile art. 65¹ alin. 2 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

Totodată, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a admis 12 cereri pentru încuviințarea percheziției domiciliare, 5 cereri pentru încuviințarea percheziției informatice, 5 cereri pentru încuviințarea percheziției corporale, 2 cereri pentru încuviințarea percheziției autoturismului și 9 cereri pentru încuviințarea percheziției biroului folosit de magistrat, fiind sesizată cu 11 cereri pentru încuviințarea reținerii, din care 9 au fost admise, cu 14 cereri pentru încuviințarea arestării preventive, din care 13 au fost admise și 4 cereri admise pentru încuviințarea arestului la domiciliu.

C.Răspunderea penală a magistraților asistenți

În cursul anului 2015 nu au fost înregistrate astfel de situații.

III.3. Aspecte referitoare la respectarea Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor. Aspecte privind îndeplinirea condiției de bună reputație.

1. Prin Hotărârea nr. 83/18.03.2015 Secția pentru procurori a constatat încălcarea normelor de conduită prevăzute de art. 9 alin 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor de către procurorul B.A.M. din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

2. Prin Hotărârea nr. 618/25.08.2015 Secția pentru judecători a constatat neîndeplinirea condiției de bună reputație că de către judecătorul T.A.N. de la Judecătoria Timișoara și a propus eliberarea acestuia din funcție.

3. Prin Hotărârea nr. 446/09.09.2015 Secția pentru procurori a constatat încălcarea normelor de conduită prevăzute de art. 17 și 18 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor de către procurorul N.D.A. din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

4. Prin Hotărârea nr. 449/15.09.2015 Secția pentru procurori a constatat că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație că de către procurorul P.I. de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița.

5. Prin Hotărârea nr. 724/13.10.2015 Secția pentru judecători a constatat că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație de către judecătorul S.A.M. de la Judecătoria Drobeta Turnu Severin.

6. Prin Hotărârea nr. 916/17.11.2015 Secția pentru judecători a constatat ca rămasă fără obiect sesizarea privind verificarea condiției de bună reputație a judecătorului C.I. de la Judecătoria Lugoj.

7. Prin Hotărârea nr. 917/17.11.2015 Secția pentru judecători a constatat că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație de către judecătorul M. I. de la Tribunalul Gorj.

8. Prin Hotărârea nr. 918/17.11.2015 Secția pentru judecători a constatat că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație de către judecătorul M. V. de la Tribunalul Brașov.

9. Prin Hotărârea nr. 617/9.12.2015 Secția pentru procurori a constatat că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație că de către procurorul R.D.P. de la D.I.I.C.O.T. - Biroul Teritorial Buzău.

CAPITOLUL IV Contribuția sistemului judiciar românesc la dezvoltarea spațiului european și cooperarea internațională

IV.1. Cooperarea judiciară în materie penală

Și în anul 2015, sistemul judiciar din România a participat activ la dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție al Uniunii Europene, atât în contextul cooperării judiciare în materie penală și civilă, cât și prin participarea la activități de formare profesională în domeniul dreptului Uniunii Europene. În același timp, s-a amplificat și cooperarea cu alte state decât cele din Uniunea Europeană.

1. Extrădarea

▪ Extrădarea activă

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală din cadrul Ministerului Justiției a solicitat, la propunerea instanțelor judecătorești, extrădarea unui număr de 69 de persoane localizate pe teritoriile mai multor state: Albania, Armenia, Austria, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Elveția, Emiratele Arabe Unite, Federația Rusă, Filipine, Georgia, Insulele Cayman, Irak, Israel, Italia, Liban, Norvegia, Panama, Peru, Republica Moldova, Serbia, SUA, Turcia și Ucraina. În ordine descrescătoare, cele mai multe cereri de extrădare au fost transmise, Elveției (19), Italiei (12) și Statelor Unite ale Americii (7).

Din numărul total al persoanelor sus menționate, un procent de 98% sunt căutate pentru executarea unor pedepse cu închisoare, aplicate prin hotărâri de condamnare definitive, iar restul pentru punerea în executare a unor mandate de arestare preventivă emise în faza urmăririi penale sau judecătii, după caz.

Din perspectiva tipologiei infracționale, extrădarea a fost solicitată pentru infracțiuni grave, precum traficul de droguri, traficul de persoane, traficul de minori, terorism, criminalitatea informatică, infracțiuni de corupție, infracțiuni de fals, infracțiuni contra vieții persoanei, infracțiuni contra libertății persoanei (lipsire de libertate în mod ilegal și violare de domiciliu), dar și pentru infracțiuni economice, inclusiv fiscale).

Menționăm, totodată, că mai mult de o treime din cererile de extrădare formulate de autoritățile române în cursul anului 2015 au vizat infracțiuni contra patrimoniului.

▪ **Extrădare pasivă**

Au fost recepționate și s-a făcut examenul de regularitate pentru **18 cereri de extrădare** formulate de alte state, respective: Albania, Bosnia și Herțegovina, Elveția, Republica Moldova, SUA, Turcia și Ucraina.

S-au formulat 3 cereri de revizuire a unor propuneri de extrădare formulate de instanțele române pentru Italia și Suedia.

S-a efectuat examenul de regularitate pentru 10 notițe roșii/cereri de arestare provizorie în vederea extrădării emise de Turcia, SUA, Uzbekistan, Sultanatul Oman, Iran și China.

Din perspectiva tipologiei infracționale, extrădarea și arestarea provizorie în vederea extrădării au fost solicitate pentru infracțiuni de criminalitate informatică, înșelăciune, fraudă bancară, înșelăciune, infracțiuni de natură sexuală, participare la o grupare terorista.

2. Mandate europene de arestare

În anul 2015, instanțele judecătorești au emis un număr de 1.260 de mandate europene de arestare. Dintre acestea, 478 au fost transmise spre executare direct de instanța emitentă autorității de executare, prin Biroul Sirene - 230 și prin Ministerul Justiției - 14.

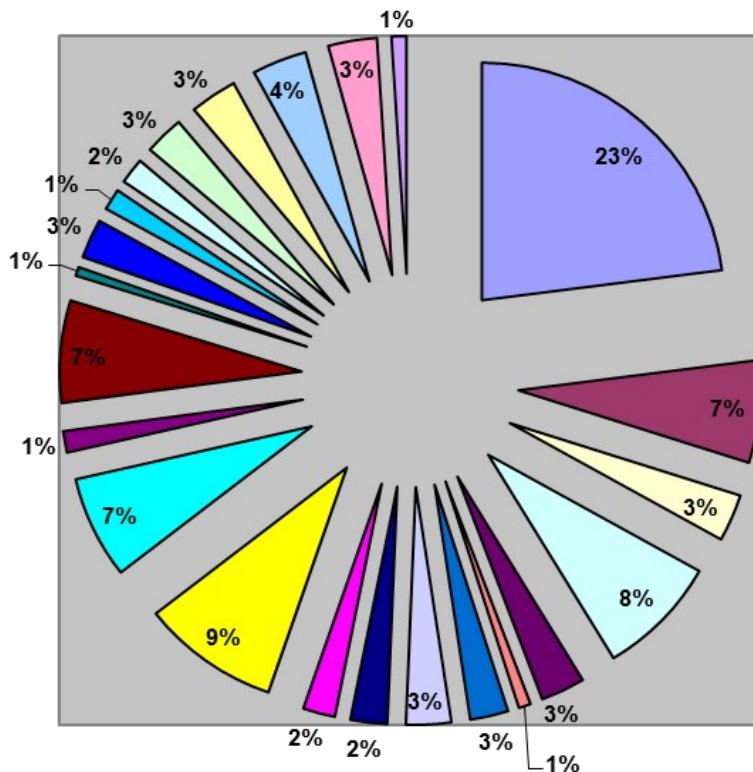
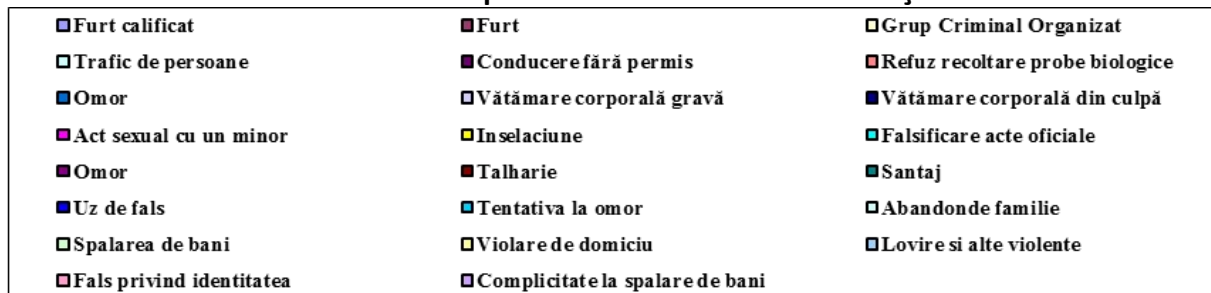
Ministerul Justiției a asigurat, prin Direcția Drept internațional și Cooperare Judiciară, **SERVICIUL COOPERARE JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ**, evidența tuturor acestor mandate europene de arestare și a asigurat, la solicitarea expresă a instanțelor române, traducerea și/sau transmiterea lor spre executare sau a informațiilor suplimentare solicitate de statele de executare (Grecia, Cehia, Polonia). Din cele 1.260 mandate europene de arestare emise în anul 2015 și cele emise în perioada 2007 - 2014, în perioada de referință 530 au fost executate cu predare imediată (aducere în țară și încarcerare).

Într-un număr de 62 de cazuri s-a refuzat predarea, principalele motive fiind: rezidența persoanei solicitate pe teritoriul statului solicitat, preluarea executării pedepsei de către statul solicitat, lipsa dublei incriminări, garanții considerate ca fiind insuficiente cu privire la rejudecarea persoanei solicitate la care se adaugă neconformitatea condițiilor de detenție din România cu standardele CEDO (motiv invocat de autoritățile Germane).

Din perspectiva tipologiei infracționale, situația mandatelor europene de arestare emise de instanțele române se prezintă astfel:

Statistica mandatelor europene de arestare în funcție de natura infracțiunilor

În anul 2015, la nivelul curților de apel au fost sesizate cu 585 de cereri de predare a unor persoane în baza mandatelor europene de arestare emise de celelalte state membre ale Uniunii Europene. Din cele 585 de dosare, un număr de 406 au vizat persoane având cetățenia română, iar în raport de cele 406 de dosare în 114 dintre acestea s-a solicitat garanția returnării persoanei în caz de condamnare. Un număr de 550 persoane au fost predate în 2015, dintre care 499 au fost de acord cu predarea, iar 45 nu au consimțit. În 36 de dosare soluția a fost de neexecutare a mandatelor europene de arestare, motivele principale fiind: retragerea mandatului de către autoritatea emitentă, recunoașterea pe cale incidentală a hotărârii de condamnare și preluarea executării pedepsei (în cazul cetățenilor români care și-au exprimat acordul în acest sens), netransmiterea de către instanța străină emitentă a mandatului/a traducerii/a informațiilor suplimentare solicitate de autoritatea română de executare, intervenirea prescripției răspunderii penale, lipsa de identitate dintre persoana indicată și cea căutată, lipsa dublei incriminări.

Atunci când persoana a fost de acord cu predarea sa, durata medie de soluționare a fost de 17 de zile (minimul este de 4 zile de la data înregistrării dosarului pe rolul instanței, iar maximul este de 30 zile). În cazul în care persoana nu a fost de acord cu predarea sa, durata medie de soluționare definitivă (primă instanță și recurs) este de 22 de zile (minimul, în primă instanță, este de 5 zile de la data înregistrării dosarului pe rolul instanței, iar maximul, în primă instanță și recurs, este de 30 zile). În 2015, din totalul de 585 de dosare, într-un singur dosar s-a depășit termenul de 90 de zile prevăzute de lege pentru soluționarea unei astfel de cauze, fiind sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară.

Cel mai mare număr de cereri având acest obiect s-a înregistrat pe rolul Curții de Apel București (127), urmată de Curtea de Apel Timișoara (88) și Curtea de Apel Galați (75).

3. Transferarea în România a cetățenilor români condamnați în străinătate

În 2015, pe rolul Serviciului de cooperare judiciară internațională în materie penală s-au înregistrat 534 de dosare din care 486 de cereri de transferare a unor cetățeni români din statul de condamnare în țara de origine – România (din state precum: Italia, Spania, Germania, Ungaria, Norvegia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord) și 48 de dosare de transfer ale unor cetățeni străini în statul de cetățenie (cum ar fi Italia, Ungaria, Germania), aceștia fiind condamnați de autoritățile române.

Cererile s-au întemeiat fie pe dispozițiile Convenției europene asupra transferării persoanelor condamnate (Strasbourg, 1983, fie pe dispozițiile Deciziei-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană (numărul cererilor transmise în temeiul acestui instrument fiind în continuă creștere). Rolul Ministerului Justiției este acela de a verifica întreaga documentație pentru cererile de transfer ale condamnaților din străinătate în România dar și de a emite certificatul în cazul cetățenilor străini condamnați de autoritățile române.

Procedura de transferare se desfășoară în baza DC 2008/909/JAI (în cazul SM UE) cât și în temeiul convențiilor multilaterale și tratatelor bilaterale (cel mai utilizat fiind cel încheiat cu Regatul Norvegiei).

4. Cereri de tranzit

În anul 2015, SERVICIUL COOPERARE JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ a **solicitat și a obținut** autorizarea tranzitării (pe cale aeriană cu escală) teritoriilor altor state într-un număr de **103 dosare de cooperare judiciară internațională în materie penală**. Statele tranzitate (solicitate) de escortele Ministerului Administrației și Internelor care au adus în țară persoane extrădate sau predate în baza unor mandate europene de arestare sunt: **Olanda (98), Franța (3), Austria (3), Cehia (2), Germania (3), Ungaria (2), Spania (1), Grecia (1)**.

5. Efectuarea, pe cale de comisie rogatorie internațională, de acte procedurale în cauze instrumentate de autoritățile române

Comisiile rogatorii, atât cele active, cât și cele pasive, reprezintă o altă instituție deosebit de importantă în materia cooperării judiciare internaționale, deoarece în baza acestora, atât autoritățile judiciare române, cât și cele străine obțin probe necesare instrumentării în bune condiții a dosarelor de urmărire penală, precum și respectarea drepturilor procesuale ale părților pe parcursul judecății.

Cererile înregistrate în anul 2015 au avut ca obiect în principal, **audierea, în calitate de inculpat, martor, parte vătămată, a unor persoane domiciliare sau deținute pe teritoriile altor state, obținerea de documente și informații, transferul temporar al persoanelor deținute în străinătate în vederea participării la judecată în calitate de inculpat, obținerea de informații cu privire la situația juridică a inculpaților deținuți în străinătate, comunicarea de citații, hotărâri judecătorești și rechizitorii persoanelor aflate pe teritoriile altor state**.

Astfel, în perioada de referință, Ministerul Justiției, prin Direcția de specialitate a instrumentat 280 de cereri emise de autoritățile române în vederea transmiterii către destinatari prin intermediul autorităților judiciare străine.

Din perspectiva tipologiei infracționale, cererile au vizat săvârșirea de infracțiuni grave: criminalitate informatică (inclusiv fraudă informatică), spălare de bani, trafic de persoane, trafic de minori, trafic de droguri, infracțiuni economice, infracțiuni contra vieții dar și infracțiuni privind patrimoniul (furt, tâlhărie).

Dintre statele solicitate enumerăm exemplificativ: **Germania, Austria Italia, Franța, Federația Rusă** dar și state de pe alte continente: **Irak, Siria, Thailanda, Noua Zeelandă, SUA, Canada, Coreea, Japonia**.

De asemenea, instanțele române au raportat un număr de 51 de cereri transmise direct (și nu prin intermediul Ministerului Justiției) către autoritățile străine de executare, utilizând contactul direct permis de instrumentele juridice internaționale.

6. Efectuarea, pe cale de comisie rogatorie internațională, de acte procedurale în cauze instrumentate de autoritățile străine

În 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) un număr de 423 de cereri formulate de autoritățile străine din: **Statele Unite ale Americii, Israel, Slovenia, Portugalia, Franța, Cipru, Grecia, Italia, Elveția, Republica Moldova, Olanda, Marea Britanie, Canada, Serbia, Monaco, Germania, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Slovacia, Principatul Liechtenstein, Confederația Elvețiană.**

Cererile înregistrate în anul 2015 au avut ca obiect **audierea, în calitate de inculpat, martor, parte vătămată, a unor persoane domiciliate sau deținute în România, efectuarea de expertize și comunicarea de citații, hotărâri judecătorești și rechizitorii persoanelor domiciliate în România.**

Din perspectiva tipologiei infracționale, cererile au fost formulate în cauze privind infracțiuni de contrabandă, trafic de droguri, trafic de persoane, infracțiuni bancare, criminalitate informatică, înșelăciune, amenințare.

De asemenea, instanțele române au raportat un număr de 83 de cereri primite direct (și nu prin intermediul Ministerului Justiției) de la autoritățile străine emitente, utilizând contactul direct permis de instrumentele juridice internaționale.

7. Audieri prin video-conferință

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) un număr de 48 **de cereri de audieri prin video-conferință** formulate de instanțele judecătorești române (*judecătorii, tribunale, curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție*) din care 31 de cereri transmise direct (și nu prin intermediul Ministerului Justiției) către autoritățile străine de executare, utilizând contactul direct permis de instrumentele juridice internaționale.

Din perspectiva tipologiei infracționale, cererile au vizat audierea în cauze penale având ca obiect cercetarea unor persoane sub aspectul săvârșirii infracțiunilor: trafic de stupefiante, trafic de persoane, spălare de bani, infracțiuni de corupție, infracțiuni contra patrimoniului, ucidere din culpă, înșelăciune, criminalitate informatică, punerea în circulație de monedă străină contrafăcută, sustragere de sub sechestru.

Cererile au fost adresate în special către următoarele state: Italia, Olanda, Austria, Germania, Ungaria, Spania.

Tot în anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) un număr de **40 de cereri de audieri prin video-conferință** formulate de autoritățile străine la care adăugăm un număr de 52 de cereri de audiere transmise direct de autoritățile străine emitente, autorităților române de executare.

Printre instanțele care au primit spre executare astfel de cereri de audiere prin video-conferință formulate de alte state sunt: Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, **Curtea de Apel București**, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, **Curtea de Apel Galați**, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara.

Din perspectiva tipologiei infracționale, cererile au fost formulate în cauze având ca obiect cercetarea mai multor persoane sub aspectul săvârșirii de infracțiuni grave: **spălare de bani, trafic de persoane, trafic de droguri, prostituție, proxenetism, criminalitate informatică (skimming bancar), infracțiuni de fals, infracțiuni contra vieții, infracțiuni contra patrimoniului (consecințe grave și deosebit de grave).**

Cererile au fost adresate în special de următoarele state: Italia, Austria, Olanda, Polonia, Germania, Suedia.

8. Transferul de proceduri penale în și din România

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) **32 de cereri de preluare a urmăririi penale** formulate de alte state în cauze având ca obiect săvârșirea de către cetățeni români de infracțiuni pe teritoriile următoarelor state: Austria, Slovenia, Confederația Elvețiană, Spania, Bosnia, Luxembourg, Moldova.

De asemenea, instanțele române, au transmis, prin intermediul Direcției de specialitate un număr de 17 cereri de transfer de proceduri către alte state cum ar fi: Ucraina, Bulgaria, Germania.

Din perspectiva tipologiei infracționale, infracțiunile săvârșite fac parte din categoria **infracțiunilor contra patrimoniului, contra persoanei, la regimul circulației pe drumurile publice și contrabanda**.

9. Măsuri asigurătorii (ordine de indisponibilizare emise în baza DC 2003/577/JAI din 22 iulie 2003/cereri de asistență)

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat un număr de 5 ordine de indisponibilizare emise de instanțele române destinate autorităților din Cipru, UK, Austria, Statele Unite ale Americii.

În aceeași perioadă de referință, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat un număr de 2 ordine de indisponibilizare emise de autoritățile din Franța și Croația vizând infracțiunile de înșelăciune în bandă organizată, spălare de bani rezultați dintr-o înșelăciune în bandă organizată la care se adaugă 3 cereri trimise direct de instanțele emitente din Slovenia, Franța, Republica Moldova autorităților române de executare.

Infracțiunile vizate au fost: trafic de stupefiante, înșelăciune.

10. Sancțiuni pecuniare (DC 2005/214/JAI din 24 februarie 2005)

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) **540 de hotărâri definitive** (la care se adaugă un număr de 75 de cereri transmise direct autorităților române de executare) prin care persoanele aflate pe teritoriul României au fost obligate la plata unor sancțiuni pecuniare. Hotărârile au fost date fie de organe de urmărire penală, fie de instanțe, fie de autorități administrative. Hotărârile au fost luate ca urmare a săvârșirii unei fapte, care potrivit legislației statului emitent, este infracțiune sau în legătură cu fapte, care potrivit legislației statului emitent, sunt infracțiuni (infracțiuni administrative) sau în legătură cu o faptă, care potrivit legislației statului emitent, constituie o încălcare a normelor legale (contravenții).

Suma totală depășește 300.000 euro, 500 lire sterline. Valoarea medie a unei sancțiuni pecuniare este de 300 euro.

Statele solicitante sunt, în principal: Germania, Olanda, Slovenia, Ungaria, Franța, Marea Britanie. Majoritatea sancțiunilor pecuniare au fost aplicate pentru săvârșirea de **infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice sau infracțiuni contra patrimoniului**.

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a gestionat (primire, analiză, transmitere, coordonare) **16 hotărâri definitive** prin care persoanelor aflate pe teritoriul altor state membre ale Uniunii Europene au fost obligate la plata unor sancțiuni pecuniare constând în **cheltuieli judiciare avansate de stat și despăgubiri (în sumă de peste 25.400 lei) aplicate prin hotărâri judecătorești definitive date în cauze în care au fost cercetate persoane sub aspectul săvârșirii de infracțiuni de evaziune fiscală, trafic de droguri, trafic de persoane și ucidere din culpă**.

Cererile au fost transmise următoarelor state: **Ungaria, Bulgaria, Slovenia**.

În perioada de referință, instanțele române au raportat transmiterea directă, către autoritățile străine de executare a unui număr de 3 cereri privind executarea cheltuielilor judiciare avansate de statul român aplicate prin hotărâri judecătorești definitive date în cauze în care au fost cercetate persoane sub aspectul săvârșirii de infracțiuni de falsificare instrumente de plată electronice, încălcarea legislației rutiere.

Statele destinate sunt: **Ungaria, Bulgaria, Slovacia și Spania**.

11. Punerea în executare a cheltuielilor judiciare avansate de stat în relația cu state nemembre ale Uniunii Europene

În perioada de referință 194 de cereri procesate prin intermediul Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală au avut ca obiect recunoașterea și executarea pe teritoriul altor state a sentințelor penale de condamnare emise de autorităților române. Aceste cereri au fost transmise, spre executare autorităților din Republica Moldova, Turcia, Bulgaria.

12. Comunicarea de informații din cazierul judiciar și de hotărâri judecătorești

În anul 2015, Serviciul cooperare judiciară internațională în materie penală a primit și a gestionat un număr de 134 de cazuri judiciare și hotărâri judecătorești date de instanțele străine și române împotriva unor cetățeni români sau străini, după caz. Cererile au avut ca obiect comunicarea hotărâri judecătorești date de instanțele străine împotriva unor cetățeni străini (art. 22 din Convenția Consiliului Europei din 1959).

IV.2. Cooperarea judiciară în materie civilă

Date statistice relevante privind cererile de cooperare judiciară în materie civilă, comercială și de dreptul familiei gestionate de către Serviciul Cooperare Judiciară Internațională în materie Civilă și comercială (SCJMCC), participarea la Rețeaua Judiciară Europeană în materie civilă și comercială, precum și activitatea Rețelei judiciare Române de cooperare în materie civilă în anul 2015

În îndeplinirea atribuțiilor specifice de autoritate centrală în domeniul cooperării judiciare europene și internaționale în materie civilă și comercială, la Ministerul Justiției au fost înregistrate, spre evidență :

- 325 cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte, formulate de instanțele judecătorești române, transmise în Statele Membre ale Uniunii Europene, în baza Regulamentului nr.1393/2007 privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă¹;

- 157 cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte către persoane fizice/juridice cu domiciliul/sediul în România, formulate de instanțele judecătorești din Statele Membre ale Uniunii Europene, în baza Regulamentului nr.1393/2007 privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă²;

- 356 cereri de comisie rogatorie formulate de instanțele române, transmise în Statele Membre ale Uniunii Europene,, în baza Regulamentului nr. 1206/2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială;

- 16 cereri de comisie rogatorie formulate de instanțe din alte State Membre ale Uniunii Europene, în baza Regulamentului nr. 1206/2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială.

De asemenea, la Ministerul Justiției au fost înregistrate, în baza Convenției privind notificarea și comunicarea de acte judiciare și extrajudiciare, Haga, 1965, precum și a tratatelor/convențiilor bilaterale, peste 350 lucrări privind cereri de asistență judiciară având ca obiect comunicări de acte, formulate de instanțele judecătorești române sau străine.

În cursul anului 2015, Ministerul Justiției, în calitate de autoritate centrală, desemnată în aplicarea Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, precum și în baza Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, a transmis Baroului București, în vederea sesizării, prin avocat, a Tribunalului București, un număr de 36 cereri de înapoiere a unor minori deplasați/reținuți în mod ilicit de la reședința lor obișnuită. În cursul anului 2015, cererile de înapoiere instrumentate de Ministerul Justiției privind copii deplasați/reținuți ilicit pe teritoriul României au vizat, în principal, cooperarea cu următoarele state: Italia, Spania, Germania, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Cipru, Croația, Mexic, Japonia

În domeniul obligațiilor de întreținere, aferent anului 2015, sunt în curs de soluționare aproximativ 260 de dosare în/din străinătate, în aplicarea Regulamentului (CE) nr. 4 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere, în relația cu următoarele state membre ale UE: Belgia, Cipru, Cehia, Germania, Danemarca, Finlanda, Franța, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Olanda, Austria, Polonia, Portugalia, Suedia, Slovacia, Spania, Marea Britanie. În plus, au fost soluționate aproximativ 100 de cereri de localizare a adresei debitorilor, la solicitarea instanțelor române/străine.

În domeniul obligațiilor de întreținere, aferent anului 2015, sunt în curs de soluționare aproximativ 300 de dosare în/din străinătate, în aplicarea Convenției de la New York din 1956 privind

obligățiile de întreținere, în relația cu state membre și nemembre ale UE (Belgia, Cehia, Cipru, Germania, Danemarca, Elveția, Finlanda, Franța, Grecia, Israel, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Maroc, Moldova, Noua Zeelandă, Olanda, Austria, Polonia, Portugalia, Suedia, Slovacia, Spania, Marea Britanie, Turcia, Ucraina.

În domeniul obligațiilor de întreținere, aferent anului 2015, sunt în curs de soluționare 4 dosare de obținere a pensiei de întreținere din Norvegia, în aplicarea Convenției de la Haga din 2007 privind obținerea pensiei de întreținere din străinătate pentru copii și alți membri ai familiei, aprobată de Uniunea Europeană prin Decizia Consiliului nr.2011/432/UE din 9 iunie 2011.

IV.3. Sesizări adresate Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene de către instanțele naționale

În cursul anului 2015, instanțele din România au sesizat Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu 18 cereri de decizii prejudiciale, domeniile vizate de aceste sesizări fiind următoarele domenii : fiscalitate (taxa de mediu) - 4 , protecția consumatorilor - 3, transporturi – 2, politică socială – 1, concurență și ajutoare de stat – 1, politică comercială/dumping – 1 , carta drepturilor fundamentale – 3, cooperare judiciară în materie civilă – 2, cooperare judiciară în materie penală (mandatul european de arestare) - 1.

IV.4. Participarea la rețelele judiciare europene în domeniul cooperării judiciare și la Eurojust. Activitatea rețelelor judiciare române

Rețeaua Judiciară Europeană în materie penală

În anul 2015, corespondentul național la Rețeaua Judiciară Europeană în materie penală a acordat asistență (consultări, puncte de vedere, obținere de documente și informații cu privire la situația juridică a unor persoane aflate în detenție ori din cazierul judiciar sau deblocarea unor cereri de cooperare judiciară transmise anterior) la cererea autorităților din: Germania, Belgia, Slovenia, Olanda și Grecia, precum și la cererea instanțelor române - judecătorii, tribunale și Înalta Curte de Casație și Justiție și parchete.

În ceea ce privește reuniunile Rețelei Judiciare Europene organizate în anul 2015, reprezentarea României a fost asigurată după cum urmează:

a. Reuniunea plenară a Rețelei Judiciare Europene (23 – 24 februarie 2015, Haga):

Au participat un reprezentant al MJ și un reprezentant al Parchetului General.

Punctele de contact din Statele Membre au prezentat ultimele evoluții în materia cooperării judiciare în materie penală, discuții în cadrul cărora a avut loc un fructuos schimb de informații și de experiență. De asemenea, au fost identificate instrumentele comunitare în a căror aplicare au fost întâlnite dificultăți practice și modurile în care acestea au fost tratate la nivel național, precum și în relația cu alte state. Au fost formulate recomandări în ceea ce privește activitatea punctelor de contact.

b. 28 - 30 iunie 2015, Riga: cea de-a 42-a reuniune Plenară a Rețelei Judiciare Europene

Tema reuniunii a fost mandatul european de arestare, extrădarea, recunoașterea și punerea în executare a pedepselor privative de libertate, materii în care Ministerul Justiției este autoritate centrală și, de asemenea, a elaborat legislația aplicabilă.

Pe parcursul dezbaterilor, experții au prezentat cele mai bune practici întâlnite în materia asigurării drepturilor procesuale.

c. 18 - 20 noiembrie 2015, Luxembourg: cea de-a 43-a reuniune Plenară a Rețelei Judiciare Europene

Reprezentarea a fost asigurată la nivel de Ministerul Justiției și Ministerul Public.

Tema reuniunii au constituit-o cele trei directive privind asigurarea drepturilor procesuale în materia cooperării judiciare în materie penală, domeniu în care Ministerul Justiției este autoritate centrală și, de asemenea, a elaborat legislația aplicabilă.

Pe parcursul dezbaterilor, experții au prezentat cele mai bune practici întâlnite în materia asigurării drepturilor procesuale.

Rețeaua Judiciară Română de cooperare în materie penală

Rolul Rețelei judiciare române în materie penală este acela de:

- facilitare în plan practic a cooperării judiciare internaționale în materie penală (fiind desemnate puncte naționale de contact care pot facilita schimbul de informații și contactul direct între autoritățile române și străine).

- for de dezbateri a noilor probleme de drept în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie penală și a noilor reglementări legislative în materie (fie ele naționale sau europene) precum și a modului de interpretare a acestora.

- identificarea problemelor de practică judiciară și dezbateri a unor probleme practice unitare).

Rețeaua Judiciară Română în materie penală este compusă din judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurori ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, judecători din cadrul curților de apel și procurori ai parchetelor de pe lângă curțile de apel, precum și personalul cu atribuții în domeniul cooperării judiciare în materie penală al direcției de specialitate a Ministerului Justiției, desemnați în condițiile legii.

Reuniunile bianuale ale Rețelei judiciare române de cooperare în materie penală s-au desfășurat după cum urmează:

- 5 - 6 martie 2015 la București

- 12 - 14 octombrie 2015 la Constanța.

La aceste reuniuni au participat judecători și procurori din cadrul curților de apel și parchetelor de pe lângă curțile de apel, reprezentanți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. S-au dezbătut subiecte legate de organizarea și funcționarea Rețelei, identificarea unor posibile soluții pentru problemele semnalate în practică identificate la nivelul instanțelor și parchetelor, modificările legislative intervenite în materia cooperării judiciare internaționale în materie penală, respectiv intrarea în vigoare a Legii nr. 300/2013 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 0772/11.12.2013, a Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

În plus, s-a discutat pe larg Protocolul de înțelegere dintre Italia și România în vederea îmbunătățirii cooperării în domeniul transferării persoanelor condamnate.

Rețeaua Judiciară Europeană în Materie Civilă și Comercială – activități desfășurate în cursul anului 2015

În cursul anului 2015, Rețeaua Judiciară Europeană în materie civilă și comercială a organizat 6 reuniuni (5 întâlniri la Bruxelles dedicate reuniunii plenare, obligațiilor de întreținere, succesiunilor, medierii și Regulamentului Bruxelles I bis și o întâlnire la Luxembourg dedicată aplicării Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, dar și aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii). România a fost reprezentată la toate aceste reuniuni, în funcție de temele discutate, de către reprezentanți ai autorității centrale desemnate în baza Regulamentului Bruxelles II bis și Regulamentul privind obligațiile de întreținere, precum și magistrați, membri ai Rețelei Judiciare Române în materie civilă și comercială din cadrul Curții de Apel București (1), Brașov (2), Galați (1) Iași (1), Suceava (2), Timișoara (1), Tg. Mureș (1), Tribunalului București, precum și reprezentanți ai Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România (1).

În cadrul acestor reuniuni, pe lângă tematica principală, au fost abordate, în cadrul unor sub-grupuri, aspecte legate de completarea formulelor și calculul dobânzilor în aplicarea Regulamentului privind obligațiile de întreținere; ghidul privind aplicarea instrumentelor UE în domeniul litigiilor de muncă, dedicat în special contractelor internaționale de muncă în domeniul transportului; vizibilitatea Rețelei; medierea în dreptul familiei; videoconferința; baza de date a competenței instanțelor statelor membre; obținerea conținutului dreptului străin în domeniul succesiunilor etc. Majoritatea reuniunilor au avut în agendă, ca și în anii precedenți, prezentarea

stadiului migrării site-ul Atlasului Judiciar European în materie civilă și comercială către site-ul E-Justice.

Rețeaua Judiciară Română în Materie Civilă și Comercială – activități desfășurate în cursul anului 2015

Corespondenta la nivel național a Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială este Rețeaua Judiciară Română în materie civilă și comercială, a cărei componență a fost actualizată prin Ordinul ministrului Justiției nr. 1929/C/29.05.2014.

Rețeaua judiciară română în materie civilă și comercială este formată din judecători de la secțiile civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, curților de apel, precum și de la instanțele/secțiile specializate pentru minori și familie; cele două puncte naționale de contact din cadrul Ministerului Justiției; trei persoane reprezentând Ministerul Justiției, autoritatea centrală română cu atribuții în domeniul cooperării judiciare internaționale; trei membri ai asociațiilor profesionale ai avocaților, notarilor și executorilor judecătorești; doi judecători de legătură din Rețeaua Globală pentru Convenția de la Haga din 1980 cu privire la aspectele civile ale răpirii internaționale de copii; un judecător desemnat în cadrul autorității române de decizie pentru soluționarea cererilor de obținere a compensațiilor financiare din România în străinătate pentru victimele infracțiunilor violente. Membrii Rețelei Judiciare Române în materie civilă și comercială reprezintă, la rândul lor, puncte locale de contact care diseminează informațiile de drept al UE și drept internațional privat.

În anul 2015, Reuniunea Rețelei judiciare române în materie civilă a fost organizată la București, la 30.10.2015. Cu această ocazie a fost lansat primul număr al Buletinului Rețelei, tipărit de Editura Hamangiu, cuprinzând jurisprudența CJUE în aplicarea Regulamentului Bruxelles I. Agenda reuniunii a avut ca obiect prezentări și discuții referitoare la instrumentele Uniunii Europene, respectiv, noutățile legislative (insolvența; ordinul civil de protecție; ordonanța asiguratorie de indisponibilizare a conturilor bancare), proiectele instrumentelor comunitare aflate în curs de negociere (procedurile europene ale somației de plată și cererilor cu valoare redusă; competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materia dreptului familiei; legalizarea documentelor), interconectarea registrelor comerțului etc. Au fost distribuite membrilor Rețelei, printre altele: Ghidul practic pentru aplicarea Regulamentului BII bis; Cooperarea judiciară în materie civilă – Un ghid pentru practicienii din domeniul dreptului, Ghidul practic de drept internațional privat în materia succesiunilor, broșurile "Răpirea transfrontalieră a copilului de către un părinte", "Încredințarea copilului și drepturile de vizită peste granițele UE", precum și Ghidul practic privind aplicarea procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

Activitatea punctelor naționale de contact a constat în facilitarea obținerii informațiilor privind conținutul dreptului român/străin în domeniul dreptului familiei, succesiunilor, executării silite, asigurărilor, protecției persoanelor majore; deblocarea unor cereri de comunicări de acte, obținere de probe; transmiterea unor circulare cu privire la noile regulamente intrate în vigoare în 2015; obținerea unor informații de la Oficiul Național al Registrului Comerțului.

CAPITOLUL V Raporturile dintre sistemul justiției și celelalte instituții și organisme, precum și cu societatea civilă

V.1. Raporturile puterii judecătorești cu puterea legislativă și executivă

În cadrul **raporturilor puterii judecătorești cu puterea legislativă**, la fel ca în anii precedenți, și în cursul anului 2015, raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu Parlamentul României s-au

concretizat, în principal, în participarea unor reprezentanți ai Consiliului la ședințele comisiilor de specialitate ale celor două camere ale Parlamentului, în care s-au discutat acte normative care vizau sistemul judiciar.

Sub acest aspect, este de menționat, în primul rând, participarea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii la ședințele Comisiei juridice de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului și ale Comisiei juridice de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, în care a fost expusă poziția Consiliului cu privire la proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (nr. înregistrare Camera Deputaților PL- x 267/2015, nr. înregistrare Senat L 752/2015) și la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (nr. înregistrare Camera Deputaților PL- x 409/2015, nr. de înregistrare la Senat L 95/2015).

În prezent, cele două proiecte de act normativ în discuție se află pe rolul Camerei Deputaților în calitate de cameră decizională.

De asemenea, trebuie evidențiată participarea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii la ședințele Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului și ale Comisiei Juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților în care s-au purtat dezbateri cu privire la proiectul de Lege privind statutul personalului de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și pentru modificarea unor acte normative în domeniul justiției, aflat în prezent la Senat (nr. L700/2011), fiind adoptat de Camera Deputaților ca primă cameră sesizată, precum și cu privire la propunerea legislativă pentru modificarea art. 96 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care în prezent se află la Senat (nr. L304/2015), fiind respinsă de către Camera Deputaților în calitate de primă cameră sesizată.

Nu trebuie omisă nici participarea la discuțiile purtate în cadrul ședințelor Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului și ale Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților cu privire la proiectul de Lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate. Acest proiect a fost adoptat în luna noiembrie de către Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională. Proiectul a devenit Legea nr. 318/2015 *pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, publicată în Monitorul Oficial nr. 961 din 24 decembrie 2015.

Raporturile Consiliului Superior al Magistraturii cu puterea legislativă s-au manifestat și prin **exprimarea unor puncte de vedere** asupra unor propuneri legislative sau proiecte de acte normative, la solicitarea Camerelor Parlamentului. Cu titlu de exemplu, menționăm punctul de vedere referitor la proiectul de Lege privind insolvența persoanei fizice analizat în ședința Plenului din 26 ianuarie 2015, la solicitarea subcomisiei constituite în cadrul Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților.

În ceea ce privește raporturile puterii judecătorești cu puterea executivă, se evidențiază colaborarea Consiliului Superior al Magistraturii cu Ministerul Justiției din perspectiva procesului legislativ, colaborare în cadrul căreia Consiliul și-a exercitat atribuțiile referitoare la avizarea actelor normative care privesc activitatea autorității judecătorești, prevăzute de art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare.

Astfel, **în anul 2015 Consiliul Superior al Magistraturii i-au fost înaintate spre avizare 42 de proiecte de acte normative** care privesc activitatea autorității judecătorești. Din totalul celor 42 de proiecte de acte normative transmise spre avizare, 28 au primit aviz favorabil, cu sau fără observații, în timp ce 14 proiecte de acte normative au primit aviz negativ.

Printre cele mai importante *proiecte de acte normative avizate favorabil*, din perspectiva aspectelor reglementate, se numără:

- proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală (Hotărârea Plenului nr. 25 din 8 ianuarie 2015), care a fost avizat cu unele observații și

propuneri, printre care și aceea privind aplicarea sancțiunii nulității absolute în cazul în care sunt încălcate dispozițiile referitoare la asistența obligatorie a persoanei vătămate;

- proiectul de Lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate și pentru modificarea unor acte normative (Hotărârea Plenului nr. 602 din 10 iunie 2015);

- proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la stabilirea pensiilor de serviciu din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice (Hotărârea Plenului nr. 842 din 24 august 2015);

- proiectul de Ordonanță de urgență pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare (Hotărârea Plenului nr. 1358 din 17 decembrie 2015). Proiectul a devenit O.U.G. nr. 62/23.12.2015 pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial Nr. 964 din 24 decembrie 2015.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat și avizat favorabil mai multe proiecte de acte normative prin care se urmărește asigurarea unui cadru optim desfășurării activității judecătorilor și procurorilor, cum ar fi: proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea unor măsuri administrative pentru buna funcționare a instituțiilor din sistemul justiției (Hotărârea Plenului nr. 756 din 30 iunie 2015). Prin promovarea acestui proiect de act normativ, care s-a concretizat în H.G. nr. 486/2015, s-a urmărit îmbunătățirea cadrului instituțional al sistemului judiciar, astfel încât acesta să fie în măsură să asigure implementarea reformei legislației civile, penale, procesual - civile și procesual - penale, apreciindu-se ca fiind esențială adaptarea corespunzătoare a schemei de personal a instanțelor judecătorești, a parchetelor de pe lângă acestea, a sistemului de probațiune, precum și a Ministerului Justiției, în calitatea sa de organ de specialitate al administrației centrale al cărui principal rol este de a garanta buna funcționare a sistemului judiciar și de a asigura condițiile îndeplinirii justiției ca serviciu public.

Tot în sfera măsurilor adoptate în vederea îmbunătățirii calității actului de justiție trebuie menționat proiectul de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 337/1993 pentru stabilirea circumscripțiilor unor judecătoriilor și ale parchetelor de pe lângă aceste judecătoreii, avizat favorabil (Hotărârea Plenului nr. 958 din 22 septembrie 2015).

Totodată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat favorabil – în unele cazuri, cu unele observații – proiectele unor hotărâri ale Guvernului elaborate pentru asigurarea cadrului organizatoric în care își desfășoară activitatea și alți actori din sistemul judiciar sau pentru îmbunătățirea acestuia precum Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Hotărârea Plenului nr. 146 din 10 februarie 2015) și proiectul de Hotărâre de Guvern privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1079/2013 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune (Hotărârea Plenului nr. 229 din 10 martie 2015).

Facem referire și la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1267 din 24 noiembrie 2015 prin care a fost avizat favorabil proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu referire la regimul contestării în justiție a rezoluției de clasare în cazul prevăzut de art. 45 alin. (4) lit. b) din acest act normativ¹⁹.

¹⁹ Prin Decizia nr. 397/2014, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat ca sintagma „rezoluția de clasare este definitivă” din cuprinsul art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 este neconstituțională în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din aceeași lege, respectiv în cazul în care Inspekția Judiciară este titulara acțiunii disciplinare, iar în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri.

În ceea ce privește *proiectele de acte care au primit aviz negativ*, considerentele acordării acestui aviz țin, în marea lor majoritate, de necesitatea asigurării stabilității legislative, la acordarea avizului Consiliul Superior al Magistraturii urmărind - între alte aspecte - și calitatea soluțiilor propuse și integrarea acestora în sistemul juridic român.

În acest sens, în ședința din 15 iunie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat negativ 13 propuneri legislative privind modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală.

Totodată, în baza atribuțiilor conferite de art. 38 alin. (4) din Legea nr. 317/2004, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat favorabil un număr de 4 proiecte de ordine care se aprobă de ministrul justiției, în cazurile prevăzute de lege, respectiv: proiectul de ordin al ministrului justiției pentru modificarea Regulamentului de ordine interioară al parchetelor (Hotărârea Plenului nr. 474 din 13 martie 2015), proiectul de ordin al ministrului justiției pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție (Hotărârea Plenului nr. 479 din 13 mai 2015) și cele două proiecte de ordin al ministrului justiției privind modificarea aceluiași act normativ, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1643/C/2015 (Hotărârile Plenului nr. 748 din 30 iunie 2015 și nr. 1103/2015 din 27 octombrie 2015).

O altă componentă importantă a raporturilor puterii judecătorești cu puterea executivă o constituie **sesizările transmise de către Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției**, în temeiul art. 38 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare, pentru inițierea sau modificarea unor acte normative, respectiv **30 de sesizări în cursul anului 2015**, dintre care menționăm, cu titlu de exemplu: sesizarea referitoare la necesitatea inițierii unui proiect de act normativ de modificare și completare a Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, în sensul reglementării, printre alte aspecte, a condițiilor de participare a la examenul pentru promovare din funcția de grefier cu studii medii în cea de grefier cu studii superioare, în cadrul aceleiași instanțe sau aceluiași parchet (ședința Plenului din 26 martie 2015); sesizările referitoare la promovarea unui proiect de act normativ care să prelungească, după data de 1 ianuarie 2016, aplicarea dispozițiilor Legii nr. 2/2013 privind amânarea intrării în vigoare a dispozițiilor acestui cod referitoare la cercetarea procesului și, după caz, dezbateră fondului în camera de consiliu, respectiv pregătirea dosarului în cazul declarării căilor de atac de către instanța a cărei hotărâre se atacă, precum și la promovarea unui proiect de act normativ prin care să fie preluate în Codul de procedură civilă dispozițiile art. XIV – XVII din Legea nr. 2/2013 privind pregătirea dosarului în cazul declarării căilor de atac de către instanța de control judiciar, în locul acelor a căror intrare în vigoare a fost amânată (ședințele Plenului din 26 mai 2015 și 24 noiembrie 2015); sesizarea ministrului justiției în vederea inițierii unei hotărâri de Guvern privind reglementarea situației juridice a unor bunuri aflate în domeniul public al statului și în administrarea Consiliului Superior al Magistraturii (ședința Plenului din 8 iulie 2015), sesizarea ministrului justiției cu propunerea de inițiere a unui act normativ prin care să fie amânată intrarea în vigoare a Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice (ședința Plenului din 8 decembrie 2015)²⁰.

Dintre sesizările formulate, mai multe au vizat dispozițiile Codului de procedură penală, respectiv: sesizarea ministrului justiției în vederea întreprinderii demersurilor necesare pentru promovarea unei ordonanțe de urgență pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, pentru adaptarea de urgență a legislației la exigențele deciziei Curții Constituționale nr. 361/2015 prin care s-a constatat că normele procesual penale ale art. 222 cu denumirea marginală „Durata arestului la domiciliu” sunt neconstituționale prin faptul că nu reglementează nici termenele pentru care poate fi dispusă și nici durata maximă a acestei măsuri în procedura de cameră preliminară și de judecată în primă instanță (ședința Plenului din 2 iunie 2015), sesizarea ministrului justiției cu propunerea de modificare a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 4 și de completare a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală cu o nouă literă, lit. d¹), în sensul

²⁰ În Monitorul Oficial nr. 962 din 24 decembrie 2015 a fost publicată O.U.G. nr. 61 din 23 decembrie 2015 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice.

reglementării posibilității promovării căii extraordinare de atac a revizuirii în situația sancționării disciplinare a judecătorului (ședința Plenului din 24 august 2015), sesizarea de promovare a unui proiect de act normativ care să vizeze completarea Codului de procedură penală astfel încât să constituie caz de revizuire a hotărârilor judecătorești (sau caz de exercitare a altei căi extraordinare de atac) și situația în care hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală ce a fost declarată neconstituțională anterior pronunțării hotărârii judecătorești definitive, precum și solicitarea de a iniția propunerile de modificare a Codului de procedură penală, astfel încât să constituie caz de revizuire a hotărârilor judecătorești și situația în care hotărârea a fost pronunțată cu nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, în soluționarea recursurilor în interesul legii, fără a fi necesară existența unei hotărâri definitive prin care judecătorul a fost sancționat disciplinar (ședința Plenului din 15 septembrie 2015).

Aceste ultime două propuneri au fost formulate și în privința Codului de procedură civilă, în ședința Plenului din 2 iunie 2015.

În anul 2015 au fost finalizate demersurile Consiliului Superior al Magistraturii privind elaborarea unor propuneri de modificare și completare a Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, referitoare la evaluarea și promovarea magistraților, propuneri care acordă o mai mare importanță activității practice. Aceste propuneri au fost analizate în ședința din 27 octombrie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii hotărând sesizarea ministrului justiției cu mai multe propuneri de texte vizând aspectele menționate mai sus.

În aceeași ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat ministrului justiției întreprinderea demersurilor în vederea modificării dispozițiilor alineatelor (1) și (4) ale art. 54 din Legea nr. 303/2004, referitoare la numirea procurorilor în unele funcțiile de conducere (Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorii șefi de secție ai acestor parchete, precum și procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjunctii acestora). Procedura de numire propusă corespunde recomandărilor făcute de Comisia Europeană, cu privire la „Independența Justiției” în Raportul său către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de verificare și cooperare din ianuarie 2015 și anume asigurarea unei proceduri transparente de numire a noului procuror șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și bazată „pe merit”, bazată pe modelul procedurii utilizate pentru numirea președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, în ultimul raport al CE, publicat în ianuarie 2016, a fost apreciată procedura de selecție a procurorului șef al DIICOT, organizată în temeiul cadrului normativ în vigoare, respectiv art. 54 alin (1) din Legea 303/2004.

Nu în ultimul rând trebuie menționată sesizarea adresată ministrului justiției ca urmare a ședinței Plenului din 27 octombrie 2015, în vederea modificării dispozițiilor art. 55 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii - referitoare la procedura de revocare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii - în vederea punerii de acord a acestor prevederi cu Decizia Curții Constituționale nr. 196/2013.

În același context al colaborării instituționale, se înscriu și **punctele de vedere comunicate Ministerului Justiției** în vederea unei poziții comune a sistemului judiciar cu privire la mai multe propuneri de modificare și completare a dispozițiilor Codului de procedură penală elaborate la nivelul Ministerului Justiției pentru punerea de acord a prevederilor respective cu deciziile Curții

Constituționale nr. 166/2015²¹, nr. 235/2015²², nr. 423/2015²³, nr. 506/2015²⁴, nr. 552/2015²⁵ și nr. 553/2015²⁶.

Pe de altă parte, independent de intervențiile normative care se impun a fi operate pentru punerea de acord a prevederilor celor două coduri cu deciziile instanței de contencios constituțional, Ministerul Justiției a transmis Consiliului Superior al Magistraturii și alte propuneri de modificare și completare a Codului penal și a Codului de procedură penală, în vederea exprimării unui punct de vedere comun al sistemului judiciar asupra acestora. În acest sens, în luna iunie, Ministerul Justiției a transmis Consiliului Superior al Magistraturii mai multe propuneri de modificare a Codului penal și Codului de procedură penală în vederea transpunerii Directivei 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului. Propunerile au fost analizate de către Plenul Consiliului în ședința din data de 15 iunie 2015, ulterior, având în vedere că pe rolul Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se află proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (PI-x nr. 409/2015), fiind înaintate acestei camere propuneri suplimentare de amendamente la proiectul de lege menționat.

Consiliul Superior al Magistraturii a exprimat puncte de vedere și la solicitarea altor ministere. Astfel, la solicitarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției sociale și Persoanelor Vârstnice Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat acestei instituții punctul său de vedere cu privire la proiectul de Lege privind ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul, la 11 mai 2011, pe care l-a analizat în ședința din 24 august 2015.

Nu în ultimul rând, trebuie menționată participarea reprezentanților Consiliului, alături de cei ai Ministerului Justiției, la lucrările diverselor grupuri de lucru interinstituționale, constituite la nivelul Ministerului Justiției, sau, după caz, Consiliului Superior al Magistraturii, pe teme privind sistemul judiciar (de exemplu, Grupul de lucru la nivel tehnic pentru monitorizarea implementării și aplicării noilor coduri, constituit la nivelul Ministerului Justiției, format din reprezentanți ai instituției respective, Consiliului Superior al Magistraturii, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și

---

²¹ Prin Decizia Curții Constituționale nr. 166 din 17.03./2015, dispozițiile art. 54⁹¹ alin. (2), precum și soluțiile legislative cuprinse în 549¹ alin. (3) și (5) din Codul de procedură penală potrivit cărora judecătorul de cameră preliminară se pronunță „în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin. (2)”, respectiv instanța ierarhic superioară ori completul competent se pronunță „fără participarea procurorului și a persoanelor prevăzute la alin. (2)”, au fost declarate neconstituționale. Astfel, Curtea a constatat că, potrivit art. 549¹ din Codul de procedură penală – articol care reglementează procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării -, procedura în această materie prevede o judecată sumară, fără respectarea principiilor oralității și contradictorialității, potrivit cărora procurorul și părțile din proces au dreptul de a lua cunoștință de toate piesele și observațiile prezentate judecătorului și de a-și putea expune susținerile în fața acestuia.

²² Prin Decizia nr. 235 din 07.04.2015 Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art.488 din Codul de procedură penală, precum și soluția legislativă cuprinsă în art. 484 alin. (2) din Codul de procedură penală, care exclude persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond, în cadrul procedurii speciale a acordului de recunoaștere a vinovăției sunt neconstituționale.

²³ Prin decizia nr. 423 din 9 iunie 2015, Curtea Constituțională a admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.488⁴ alin.(5) din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia contestația privind durata procesului penal se soluționează „fără participarea părților și a procurorului” este neconstituțională.

²⁴ Prin Decizia nr. 506 din data de 30.06.2015, Curtea a constatat că soluția legislativă prevăzută de dispozițiile art. 459 alin.(2) din Codul de procedură penală, potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională.

²⁵ Prin Decizia nr. 552 din 16.07.2015, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată este neconstituțională.

²⁶ Prin Decizia nr. 553 din data de 16.07.2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.223 alin.(2) din Codul de procedură penală, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „o infracțiune de trafic de stupefiante” din cuprinsul dispozițiilor art.223 alin.(2) din Codul de procedură penală este neconstituțională

Justiție, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism).

În ceea ce privește **relația Consiliului cu Președintele României**, aceasta s-a circumscris prevederilor art. 134 din Constituția României și ale Legilor nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, au fost înaintate Președintelui României hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind propunerile de numire în funcțiile de execuție de judecător și procuror, de eliberare din funcțiile de judecător și procuror și de reîncadrare în funcția de judecător.

În ceea ce privește funcțiile de conducere, menționăm numirile făcute de Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în funcțiile de președinte al Secției Penale și de președinte al Secției de Contencios Administrativ și Fiscal din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar la nivelul Ministerului Public, pe cele de numire, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, în funcția de procuror șef al Direcției de Combatere a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și de procuror șef al Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Relevant din perspectiva raportului cu celelalte puteri ale statului este și demersul președintelui Consiliului Superior al Magistraturii concretizat în sesizarea la data de 30 martie 2015 a Curții Constituționale cu soluționarea unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea legislativă, reprezentată de Parlamentul României – Senat, pe de o parte, și autoritatea judecătorească, reprezentată de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte.

Cererea formulată de președintele Consiliului Superior al Magistraturii a avut în vedere modalitatea în care Senatul a procedat la soluționarea cererii de încuviințare a reținerii și arestării unui senator în sensul că această Cameră a Parlamentului nu a adoptat o hotărâre prin care să admită sau să respingă solicitarea pentru încuviințarea reținerii și arestării unui senator, formulată de ministrul justiției, rezumându-se doar a arăta că nu a fost întrunit numărul de voturi necesar.

Prin Decizia nr. 261 din 8 aprilie 2015, Curtea Constituțională a constatat existența conflictului juridic de natură constituțională între Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României, declanșat de refuzul acestuia din urmă de a redacta și publica hotărârea care atestă rezultatul votului dat de Plenul Senatului.

V.2. Raporturile cu societatea civilă și mass-media

Activitatea de comunicare publică desfășurată de instituțiile sistemului judiciar pe parcursul anului 2015 s-a circumscris prevederilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 482/2012, cu modificările și completările aduse prin Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 573/2014 și nr. 1376/2015, dar și prevederilor Manualului pentru purtătorii de cuvânt și structurile de informare publică și relații cu mass media.

În continuarea practicii anterior instituite, purtătorul de cuvânt al Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit dispozițiilor regulamentare, a coordonat activitatea purtătorilor de cuvânt de la nivelul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, în scopul abordării în mod unitar și coerent a activităților de relații publice și comunicare la nivel de sistem. Ocazionalele sincope identificate în procesul de comunicare dintre reprezentanții mass media și instanțele sau parchetele din țară, generate de unele interpretări diferite ale unor prevederi ale ghidului sau ale Legii nr. 544/2001, au fost remediate prin emiterea unor puncte de vedere sau prin mediere directă.

Raporturile cu societatea civilă:

Pe acest segment, instanțele judecătorești au apreciat că din totalul cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor în anul 2015, doar un procent cuprins între 0 și 5% au reprezentat intervenții formulate de organizații non-guvernamentale. Majoritatea instanțelor de judecată au considerat că intervențiile nu au influențat modul de soluționare a cauzelor sau au influențat „într-o foarte mică

măsură” (Curtea de Apel București). Totuși, Curtea de Apel Alba Iulia a apreciat că astfel intervenții „au contribuit la soluționarea cauzei, prin argumente juridice noi expuse”.

Din partea parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești, opt unități de la nivelul curților de apel au apreciat că, pe parcursul anului 2015, relațiile instituționale cu organizațiile non-guvernamentale au fost „foarte bune”, iar șapte au caracterizat această relație ca fiind „bună”. O singură unitate de parchet, respectiv Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești nu și-a exprimat opinia cu privire la acest aspect.

În vederea îmbunătățirii relațiilor instituționale dintre parchete și organizațiile non-profit, de la nivelul parchetelor au fost comunicate o serie de propuneri, printre care: desfășurarea procesului de comunicare interinstituțională în parametrii de transparență și profesionalism (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova), respectarea limitelor de competență (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj), organizarea unor întâlniri/seminare pe teme de interes comun (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara), participarea activă și permanentă a ONG-urilor la dezbaterile publice ce vizează propuneri de modificare legislativă (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați). Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău apreciază ca oportune unele „demersuri pentru o mai bună cunoaștere de către organizațiile non-guvernamentale a activității specifice organului de urmărire penală în funcție de care să procedeze la abordarea problemelor cu efect asupra creșterii credibilității acestora în rândul societății civile.” Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel a apreciat oportună „cooperarea în cadrul unor proiecte comune cum ar fi prevenirea infracționalității în rândul militarilor”.

Raporturile cu mass-media:

Relațiile de colaborare instituțională desfășurate pe parcursul anului 2015 cu reprezentanții mass media au fost apreciate de către treisprezece instanțe judecătorești ca fiind „foarte bune” și doar de două instanțe ca fiind „bune”. În mod excepțional, o singură instanță a caracterizat această relație ca fiind „nesatisfăcătoare”.

În același domeniu, nouă unități de parchet au considerat că pe parcursul anului 2015 relația de colaborare cu mass media a fost „foarte bună”, în timp ce șapte au caracterizat această relație ca „bună”.

Chiar dacă relațiile interinstituționale desfășurate cu reprezentanții mass media au fost caracterizate în parametrii amintiți și în anul 2015, la nivelul sistemului judiciar a fost manifestată o permanentă preocupare pentru îmbunătățirea și dezvoltarea acestora. Astfel, din perspectiva consolidării relațiilor și desfășurarea activităților specifice la standarde europene, reprezentanții instanțelor de judecată au evidențiat ca factori care să aducă un plus de valoare demersurilor vizând: obiectivitate, transparență, participare la seminare de formare profesională și organizare de seminare comune (Curțile de Apel Constanța, Iași, Pitești, Suceava, București, Brașov, Bacău), comunicare eficientă și atitudine proactivă (Curtea de Apel Oradea). Majoritatea instanțelor consideră benefice întâlnirile informale, organizarea conferințelor de presă, precum și elaborarea comunicatelor într-un limbaj accesibil, corect și complet. Totodată, mai multe instanțe consideră oportună transmiterea comunicatelor de presă și oferirea promptă a informațiilor. Curtea de Apel București menționează aspecte precum stabilirea unor “reguli de acces la informațiile publice”, “comunicarea detaliată a interesului pe care reprezentanții mass-media îl au în a obține o anumită informație pretinsă a fi în interes public”, “degrevarea judecătorului și grefierului delegați de alte activități”, “acreditarea tuturor jurnaliștilor care formulează petiții, anterior formulării acestora, pe lângă instanțe sau Consiliul Superior al Magistraturii”, “cunoașterea de către jurnaliști a unor noțiuni minime juridice”. Curtea de Apel Timișoara a evidențiat „obiectivitatea și corectitudinea din partea jurnaliștilor, fluidizarea fluxului informațional”, „atitudine și metode pro active - feed-back”, „deschiderea către mass media/acces total”. Curtea de Apel Suceava consideră oportună „adoptarea unei legi a presei” și „furnizarea de către mass media a informațiilor referitoare la activitatea instanței numai după o prealabilă discuție cu purtătorul de cuvânt și inserarea în articolele de presă a poziției oficiale a instanței”. Curtea de Apel Ploiești apreciază ca benefică „furnizarea de informații obiective fără antepunțare și fără refuzuri de a explica ori comenta situațiile”, iar Curtea de Apel

Constanța a evidențiat necesitatea ca mass media să se abțină de la „comentarii care pot fi privite ca defăimătoare la adresa actului de justiție”.

La nivelul parchetelor, ca factori de natură să contribuie la îmbunătățirea relației cu mass media au fost identificați: clarificarea în ghid a unor aspecte privind comunicarea de informații în faza de urmărire penală (PCA Alba Iulia), organizarea unor întâlniri periodice, seminare și stagii de pregătire comună procurori – reprezentanții mass-media (Parchetele de pe lângă Curțile de Apel Bacău, București, Iași, Oradea, Suceava, Timișoara, Parchetul Militar pe lângă Curtea Militară de Apel), respectarea deontologiei profesionale (Parchetele de pe lângă Curțile de Apel Cluj, Ploiești, Timișoara), înțelegerea specificului fazei de urmărire penală (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov), comunicare permanentă, promptitudine în rezolvarea solicitărilor, transparență, profesionalism și atitudine proactivă (Parchetele de pe lângă Curțile de Apel Constanța, Craiova, Galați). În același timp, trei unități de parchet, respectiv Parchetele de pe lângă Curțile de Apel Iași, Suceava, Tg. Mureș, au subliniat importanța degrevării purtătorului de cuvânt – procuror sau diminuarea atribuțiilor acestuia. Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel consideră benefică organizarea manifestărilor de tipul „Ziua porților deschise” cu participarea reprezentanților mass media.

Cele mai frecvente solicitări ale justițiabililor adresate instanțelor de judecată au avut ca obiect cereri vizând informații privind: urgentarea redactării/tehoredactării hotărârilor judecătorești, eliberarea unor înscrisuri, consultanță juridică sau lămuriri privind hotărârile pronunțate, comunicarea înregistrărilor, ajutorul public judiciar, modificarea unor hotărâri pronunțate sau reanalizarea unor cauze soluționate.

La nivelul parchetelor, majoritatea unităților au arătat faptul că solicitările justițiabililor au vizat în principal informații referitoare la: stadiul cercetării penale/cauzelor penale, celeritatea în soluționarea cauzelor, eliberarea de fotocopii de pe documente, comunicarea soluțiilor, consultarea dosarelor, cunoașterea soluțiilor din dosarele penale cu infracțiuni complexe sau în care au fost implicate persoane publice, comunicări către ONG-uri cu privire la date statistice referitoare la anumite categorii de infracțiuni.

Din punct de vedere al eficienței „Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass media”, modificat și completat și a dificultăților întâmpinate în aplicarea prevederilor acestuia, potrivit răspunsurilor comunicate, majoritatea instanțelor judecătorești au caracterizat ghidul ca fiind un instrument eficient și practic în materia comunicării și au apreciat că „forma consolidată a acestuia conține dispoziții clare privind regulile aplicabile în relația cu mass media”. S-a precizat, totodată, că prevederile ghidului răspund în special problemelor de comunicare apărute după intrarea în vigoarea noilor coduri, asigurând o abordare unitară a relațiilor de colaborare dintre instanțe și mass media la nivel sistemic.

Curtea de Apel Brașov a consemnat că la nivelul mass media ghidul este „neasumat și neaprofundat”, iar Curtea de Apel Cluj a evidențiat utilitatea ghidului, dar și faptul că în ceea ce privește conținutul „este pe alocuri interpretabil, fapt ce poate da naștere unor nemulțumiri din partea jurnaliștilor”. Curtea de Apel Iași a precizat că unele dintre prevederile ghidului au „cauzat o creștere a volumului de activitate al birourilor de informare și relații cu mass media”, precum și faptul că soluționarea cererilor pentru studierea dosarului este îngreunată de „necesitatea avizului judecătorului investit cu soluționarea cauzei”, fiind sesizată lipsa dispozițiilor care să reglementeze situația unui aviz negativ al judecătorului cauzei. Din punct de vedere al dificultăților, per ansamblu, instanțele judecătorești nu au întâmpinat probleme în implementarea dispozițiilor ghidului. Totuși, în două cazuri au fost identificate dificultăți cu privire la „punerea la dispoziție a încheierilor de arestare preventivă, înainte de rămânerea definitivă a acestora” (CA Ploiești) și în legătură cu „dosarele aflate în stadiul de cameră preliminară, respectiv în cazul hotărârii luate de judecătorul de drepturi și libertăți,,.

Analiza mențiunilor comunicate de unitățile de parchet de pe lângă curțile de apel a reliefat faptul că reprezentanții parchetelor nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea prevederilor Ghidului, caracterizând documentul ca fiind eficient, necesar și util în activitatea purtătorilor de cuvânt. Totodată, reprezentanții parchetelor au notat faptul că Ghidul ajută la „dezvoltarea unei relații

eficiente cu mass media". Prin excepție, s-a consemnat că „dificultățile în derularea acestei activități apar atunci când este solicitat un volum mare de date care nu se găsesc în evidențele statistice ale unității”, exemplificând cu situația solicitărilor privind realizarea unor studii sau proiecte (PCA Suceava).

Față de derularea pe parcursul anului 2015 a activităților specifice legate de aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată și completată, majoritatea instanțelor judecătorești au comunicat că nu au fost constatate deficiențe majore de ordin sistemic. Însă au fost amintite unele probleme logistice generate de lipsa resurselor umane și a dotărilor alocate biroului de specialitate (Curțile de Apel Bacău, Brașov, București), precum și aspecte referitoare la dificultatea soluționării cererilor în funcție de numărul și complexitatea informațiilor solicitate (Curtea de Apel Galați), solicitarea unor copii de pe hotărâri judecătorești de către persoane străine de dosare și fără relevanță din punct de vedere al informării publice (Curtea de Apel Brașov), volumul mare al informațiilor solicitate privind aspecte pentru care nu există evidențe separate (Curtea de Apel Ploiești). Curtea de Apel Timișoara a menționat ca fiind deficiențe „lipsa unor evidențe electronice, pe categorii de cauze, care să simplifice procesul de identificare a hotărârilor solicitate de unele persoane, în vederea determinării jurisprudenței instanței”, „lipsa unor baze de date extinse, detaliate și comprehensive pe materii și lipsa unor instrumente de filtrare a bazei de date”. În același registru, Curtea de Apel Timișoara a arătat că “în anul 2015 s-a dublat numărul cererilor de la jurnaliști, formulate în baza Legii nr. 544/2001 pentru eliberarea copiilor hotărârilor, cu obturarea datelor personale, în special în materie penală (au fost hotărâri și de 100 ori 200 de pagini)”. În sensul unei comunicări transparente și proactive, Curtea de Apel Alba Iulia a precizat faptul că nu a întâmpinat dificultăți majore în aplicarea dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile de interes public, întrucât „au fost luate măsuri organizatorice pentru preîntâmpinarea apariției acestora”, consemnând că “în contextul în care la nivelul instanțelor din circumscripție s-au observat mai multe schimbări la nivelul purtătorilor de cuvânt, s-a considerat că este oportună instruirea corespunzătoare a judecătorilor respectivi în vederea dezvoltării abilităților de comunicare și pentru coordonarea eficientă a activității de informare și relații publice.”

În legătură cu derularea activităților specifice legate de aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată și completată, marea majoritate a unităților de parchet au comunicat faptul că nu au fost întâmpinate sau constatate deficiențe. Doar două unități de parchet au notat ca fiind probleme „solicitări care nu aveau legătură cu informațiile de interes public” (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău) și „comunicarea unor informații peste termenul solicitate de mass media, dar înăuntrul termenelor prevăzute de lege” (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava).

Din perspectiva principalelor măsuri adoptate pentru înlăturarea deficiențelor identificate în anul 2015 cu privire la aplicarea Legii nr.544/2001, instanțele de judecată au specificat că pentru asigurarea transparenței instituționale și, implicit, pentru respectarea dreptului la informare a cetățenilor au fost derulate o serie de demersuri pentru ca activitatea de informare publică să se desfășoare conform dispozițiilor legale. Astfel, au fost menționate aspecte precum soluționarea în termen a cererilor prin furnizarea promptă a informațiilor (Curtea de Apel Bacău), postarea pe paginile de internet a informațiilor și documentelor relevante și actualizarea acestora, crearea unui cont de poștă electronică destinat BIRP (Curțile de Apel Brașov, București). De asemenea, Curtea de Apel Timișoara a notat „codurile de obiect ECRIS sunt atribuite de Ministerul Justiției, care are o procedură extrem de complicată de modificare sau adăugare de astfel de coduri, astfel încât instanța nu este în măsură să intervină în acest domeniu; înființarea unui site propriu; accesibilitatea la dosarul electronic oferită justițiabililor; îmbunătățirea/îmbogățirea modulului statistic în ECRIS.”

Curtea de Apel Alba Iulia a găsit oportune demersuri vizând informarea „corespunzătoare, completă și unitară” a solicitanților, o comunicare bazată pe „transparență și comunicare proactivă”, evidențiind și faptul că a fost organizat “în cadrul programului de formare profesională descentralizată, seminarul „Abilități non-juridice. Comunicare” la care au participat purtătorii de cuvânt de la instanțele de judecată din circumscripția curții.

La nivelul a opt instanțe s-a apreciat că nu este cazul de a se adopta noi măsuri sau nu au răspuns.

Pe aceeași temă, marea majoritate a unităților de parchet au arătat că nu a fost cazul să adopte și noi măsuri organizatorice pentru interpretarea și aplicarea, în mod unitar, a acestui act normativ. Totuși, unele unități de parchet au comunicat efectuarea unor demersuri referitoare la "postarea pe site a activităților de interes pentru opinia publică, organizarea de întâlniri, conferințe de presă și manifestări de tipul - Ziua ușilor deschise" (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău), „stabilirea unui circuit clar pentru documente”, „stabilirea unor sarcini precise în acest sector” și „evidențe mai detaliate” (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași). De asemenea, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava a notat ca măsuri „emiterea comunicatelor în legătură cu măsurile dispuse în unele cauze în curs de soluționare, mai înainte ca informațiile să fie solicitate de presă; comunicarea permanentă cu reprezentanții mass media și punerea la dispoziția acestora a informațiilor solicitate în măsura în care pot fi făcute publice”. La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Tg Mures în programul de activitate a fost inclus “obiectivul constând în verificarea modului în care sunt respectate dispozițiile Legii nr. 544/2001 în activitatea structurii de relații publice/purtătorului de cuvânt.”

Printre principalele demersuri întreprinse pe parcursul anului 2015 pentru diseminarea datelor de interes public privind sistemul judiciar, majoritatea instanțelor de judecată au menționat actualizarea permanentă a portalului instanței de judecată și postarea informațiilor de interes public (comunicate de presă, hotărârile colegiului de conducere al instanței, anunțurile și documente privind organizarea concursurilor, ghiduri și alte materiale informative privind sistemul judiciar), organizarea de conferințe de presă, emiterea de comunicate de presă, organizarea evenimentelor de tipul “Porților deschise”, “Ziua Justiției”, “Ziua europeană a justiției civile”, “Școala altfel”, actualizarea permanentă a site-urilor și informațiilor afișate în punctele de informare, distribuirea ghidurilor și broșurilor informative (Curțile de Apel Alba Iulia, Bacău, București, Constanța, Pitești, Suceava, Tg. Mureș, Timișoara), “diseminarea tuturor rapoartelor și adreselor elaborate de Consiliul Superior al Magistraturii Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției, Inspectia Judiciară prin rețeaua de intranet a instanței, acestea devenind accesibile tuturor judecătorilor și grefierilor” (Curtea de Apel Brașov), publicarea pe paginile de internet a informațiilor prevăzute de art. 5 din Legea nr. 544/2001 (Curțile de Apel Iași și Oradea).

Cu referire la astfel de demersuri inițiate de unitățile de parchet pe parcursul anului 2015, au fost indicate măsuri privind: emiterea în regim de urgență a comunicatelor de presă, actualizarea permanentă a site-urilor cu informații de interes public, înștiințarea publicului cu informațiile de interes prin toate mijloacele prevăzute de lege, organizarea de conferințe de presă, evenimente de tipul „ Zilei porților deschise” și întâlniri cu reprezentanții mass media, diseminarea ghidurilor elaborate de Consiliul Superior al Magistraturii și publicarea rapoartelor de activitate pe paginile de internet.

Analizând răspunsurile comunicate de instanțele judecătorești și unitățile de parchet de pe lângă acestea la întrebările din cuprinsul chestionarelor, se constată că și în anul 2015, unul din dezideratele sistemului judiciar a fost asigurarea transparenței sistemice și, implicit, asigurarea respectării dreptului la informare prin adoptarea și dezvoltarea unei strategii de comunicare predictibilă și unitară bazată pe dinamizarea și eficientizarea relațiilor interinstituționale cu societatea civilă și mass media în beneficiul cetățenilor.

V.3. Raporturi interne

Instanțele de la nivelul întregii țări au apreciat relația cu parchetele corespunzătoare ca fiind foarte bună, două curți de apel apreciind-o drept bună.

Ca elemente de natură să îmbunătățească această relație au fost enumerate: corelarea activităților judiciare curente în vederea participării la ședințele de judecată urgente; asigurarea unui

număr suficient de procurori care să participe la ședințele de judecată; îmbunătățirea sistemului de transfer a dosarelor penale în sistem electronic; organizarea unor întâlniri periodice în vederea dezbaterii problemelor întâmpinate în activitatea curentă, precum și a modificărilor legislative.

Parchetele au caracterizat, la rândul lor, relația cu instanțele corespunzătoare ca fiind foarte bună, un număr de trei parchete de pe lângă curțile de apel apreciind-o ca fiind bună.

Pentru îmbunătățirea relației instituționale cu instanțele, parchetele au indicat următoarele demersuri: acces informatic reciproc; organizarea de întâlniri periodice vizând probleme de practică neunitară; păstrarea relațiilor de încredere și respect; întâlniri periodice ale conducerilor instituțiilor.

Instanțele judecătorești au apreciat relația cu Consiliul Superior al Magistraturii ca fiind bună, în timp ce parchetele au apreciat-o ca fiind foarte bună.

Atât instanțele cât și parchetele au formulat sugestii în vederea îmbunătățirii relației instituționale după cum urmează: să consulte mai des instanțele și parchetele în procesul său decizional; să apere eficient magistrații împotriva oricăror imixțiuni de natură politică sau economică; să apere eficient magistrații împotriva eventualelor presiuni exercitate prin mass-media.

Instanțele judecătorești și parchetele au apreciat relația instituțională cu barourile de avocați ca fiind foarte bună, indicând drept elemente pentru îmbunătățirea acesteia următoarele: exercitarea cu bună credință a drepturilor procesuale; acordarea de asistență juridică de înalt nivel profesional și respectarea deontologiei profesiei de avocat; desemnarea avocaților din oficiu în timp util și îndrumarea acestora să se prezinte de îndată la instanță pentru a studia dosarele în care au fost desemnați; încurajarea dialogului instituțional, organizarea de întâlniri profesionale comune.

În privința relațiilor cu Biroul local de expertize judiciare și cu consilierii juridici, instanțele le-au caracterizat ca fiind, în mare majoritate, bune.

La rândul lor, parchetele cu caracterizat relațiile cu Institutul Național de Medicină Legală și cu experții judiciari ca fiind bune.

Judecătorii care soluționează în primă instanță cauze privind conflictele de muncă și asigurări sociale au caracterizat relația cu asistenții judiciari drept foarte bună, arătând însă că aceștia trebuie să arate o mai mare implicare în studiul doctrinei și jurisprudenței, precum și în identificarea problemelor de drept care ar putea genera o practică neunitară în materie.

Parchetele au considerat că relația cu organele de cercetare penală a căror activitate o supraveghează este bună.

CAPITOLUL VI Concluzii

Este dificil de a reflecta, chiar și într-un material de amploare, întreaga activitate depusă în sistemul judiciar; totuși, credem că din datele prezentate în cele ce preced se poate contura o imagine coerentă atât a progreselor înregistrate de sistem, cât și a vulnerabilităților care încă se impun a fi îndreptate pentru o funcționare cât mai bună a serviciului public al justiției.

Spre deosebire de celelalte puteri ale statului, puterea judecătorească nu este supusă controlului cetății în același fel, de pildă, cu puterea legislativă, căci cetățenii nu pot sancționa membrii puterii judecătorești prin vot. Tocmai de aceea este imperios necesar a exista pârghii suficiente de autocontrol și verificare în chiar cuprinsul sistemului de justiție.

Din datele expuse rezultă că în 2015 s-au înregistrat mult mai multe sancțiuni aplicate judecătorilor în materie disciplinară, față de anul 2014 (28 de sancțiuni aplicate în 2015 față de doar 8 în 2014).

Pe de altă parte, în materia răspunderii penale, se constată că în cursul anului 2015 doar **4 judecători** au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție ori infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, față de 7 judecători condamnați definitiv în 2014.

În cursul aceluiași an, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus suspendarea din funcție pentru **10 judecători** ca urmare a trimiterii în judecată, a luării măsurii arestării preventive sau arestului la domiciliu, față de 20 de judecători suspendați din funcție în 2014.

În vreme ce pretențiile față de performanțele justiției cresc, aceste performanțe nu pot fi obținute întotdeauna doar prin efortul celor implicați în sistemul justiției. Astfel, în continuare, judecătorii reclamă ca vulnerabilitate principală a sistemului **instabilitatea și lipsa de predictibilitate legislativă**, cadrul legislativ stufos și incoerent, cu modificări de ordin legislativ și regulamentar fără studii de impact și fără a asigura resurse materiale și de personal, nearmonizarea normelor de procedura și de fond cu deciziile Curții Constituționale. Pe de altă parte, se invocă și necesitatea ca intervenția Curții Constituționale aibă loc în limitele de competență ale acesteia.

Instanțele indică, totodată, drept vulnerabilitate a sistemului grevarea curților de apel cu soluționarea cauzelor penale în apel în urma adoptării Noului Cod de procedură penală potrivit căruia tribunalele nu mai au competență de soluționare a cauzelor ca instanțe de control judiciar cu excepția contestațiilor, ceea ce a condus la un număr necorespunzător de judecători și personal auxiliar raportat la volumul de activitate.

Se mai invocă reglementarea imprecisă a unor instituții în codurile de procedura (ex: contestația în anulare, soluții la plângerea împotriva actelor procurorilor, camera preliminară, redeschiderea procesului penal, folosirea documentelor clasificate în faza de urmărire penală și în instanță).

Soluțiile propuse vizează, în general, acordarea dreptului de inițiativă legislativă Consiliului Superior al Magistraturii și Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Cu privire la aceste soluții, Ministerul Justiției învederează că această modificare ar încălca principiul separației puterilor în stat, transferarea unor atribuții ale puterii executive către cea judecătorească putând duce la fragilizarea statului de drept. S-a mai arătat că nimic nu împiedică Înalta Curte de Casație și Justiție și Consiliul Superior al Magistraturii să transmită propuneri de modificare a cadrului normativ către Ministerul Justiției. Mai mult, toate proiectele Ministerului Justiției sunt transmise Consiliului Superior al Magistraturii pentru aviz.

Instanțele recomandă îmbunătățirea procesului legislativ prin consultarea practicienilor cu privire la proiectele de noi acte normative, realizarea unor studii de impact realiste, realizarea unor simulări de punere în practică.

Instanțele recomandă, totodată, o mai mare implicare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, mai ales în soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unor hotărâri prealabile sau introducerea în legislație a obligației de unificare a practicii după principiul majorității în instanțe.

Lipsa resurselor umane (judecători, personal auxiliar) este reclamată în continuare de majoritatea instanțelor ca vulnerabilitate a sistemului. Se propun mai multe soluții, de la suplimentarea schemelor de personal până la măsuri pentru dimensionarea corectă a schemelor instanțelor de judecată din toată țara eventual prin redistribuirea posturilor de la instanțe supradimensionate la instanțe cu probleme de personal, desființarea unor instanțe cu activitate mică și distribuirea posturilor la instanțele aglomerate, dar și o mai bună politică de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii. Se mai recomandă, de asemenea, intervenția rapidă și eficientă a Consiliului Superior al Magistraturii și a Ministerului Justiției ori de câte ori se modifică normele de competență.

Sunt și instanțe care invocă repartizarea inechitabilă a resurselor umane între instanțe de același grad precum și între secții în interiorul aceleiași instanțe. În același sens, alte instanțe indică drept vulnerabilitate volumul mare de activitate determinat, în unele cazuri, și de gestionarea neadecvată a personalului instanțelor reticente la mutarea unor judecători dintr-o secție în alta.

Subfinanțarea sistemului, insuficiența autonomiei financiare a sistemului judiciar, ca și condițiile materiale improprii în care își desfășoară activitatea multe instanțe. Sunt și instanțe care indică drept vulnerabilitate salarizarea insuficientă a întregului personal. Se propune, ca soluție, alocarea de la bugetul statului a unor sume corespunzătoare finanțării instanțelor și stabilirea unui anumit procent din PIB pentru justiție.

Pe de altă parte, Ministerul Justiției a arătat că, în ultimul raport de evaluare (ianuarie 2016), Comisia Europeană precizează: *“Ministrul justiției a pledat cu succes cauza importanței reformei sistemului judiciar și guvernul a sprijinit, de exemplu, alocarea a 390 de posturi suplimentare, în timp ce bugetul alocat în acest sens a crescut cu 46 % față de 2013.”*

O altă vulnerabilitate o reprezintă, în opinia unor instanțe, lipsa unei evaluări temeinice bazată pe criterii clare și obiective privind nivelul calitativ al muncii prestate de judecători și grefieri, sistemele ECRIS și STATIS, greoaie și nefuncționale.

Credibilitatea sistemului judiciar reprezintă, de asemenea, în opinia unor instanțe, o vulnerabilitate a sistemului. Alte instanțe învederează că magistrații evită să își asume responsabilități profesionale, atât în privința funcțiilor de execuție, cât și a celor de conducere, nu există o preocupare pentru creșterea și păstrarea calității activității, s-au înmulțit situațiile de abținere din dorința de a risipi orice îndoieli asupra imparțialității judecătorului în condițiile în care declarațiile de abținere nu sunt întotdeauna justificate cu elemente obiective.

Soluții propuse: asigurarea unei pregătiri profesionale corespunzătoare, inclusiv sub aspectul comportamentului și al interacțiunii sociale, stabilirea unui profil al judecătorului de care să se țină seama cu precădere și în procedura de recrutare; asigurarea unei politici coerente și predictibile în materia răspunderii disciplinare corelată cu luarea măsurilor de asigurare a cadrului optim de desfășurare a activității. Alte instanțe propun aducerea la cunoștința cetățenilor a problemelor cu care se confruntă magistrații în efectuarea actului de justiție (lipsuri materiale, financiare, minimalizarea eforturilor depuse de personalul din justiție pentru realizarea actului de justiție, neacordarea importanței cuvenite și nerecunoașterea muncii magistraților, etc.).

Practica neunitară – generată, de regulă, de prea frecventele modificări legislative – este indicată, de asemenea, ca vulnerabilitate a sistemului de către mai multe instanțe.

Presiunea/ imixtiunea exercitate de mass-media și factorii politici asupra sistemului judiciar pe durata derulării procedurilor judiciare, modul, de multe ori negativ, în care instituțiile media reflectă aspecte ținând de funcționarea sistemului judiciar. Se propune, ca soluție, intervenția promptă și eficientă a purtătorilor de cuvânt ai instanțelor sau a Consiliului Superior al Magistraturii; adoptarea unei legi a presei.

Parchetele, la rândul lor, au indicat ca principală vulnerabilitate a sistemului incoerența, inconsecvența, imperfecțiunile legislației, deciziilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale Curții Constituționale și recomandă intervenția legislativă pe baza consultării magistraților de carieră. Se mai invocă instabilitatea legislativă și instituțională în aplicarea noilor coduri prin declararea ca neconstituțională a unui număr foarte mare de dispoziții și se recomandă o reacție promptă a legislativului pentru corelarea prevederilor neconstituționale.

Se arată, în acest context, că este necesară modificarea și completarea legii privind organizarea poliției judiciare și chiar o nouă lege, existând discrepanțe între capacitatea profesională a lucrătorilor poliției judiciare, care au și alte misiuni, de a instrumenta cu operativitate cauzele penale în raport de exigențele și cerințele procurorilor.

În domeniul resurselor umane, se invocă drept vulnerabilități insuficienta schemă de personal auxiliar și de procurori, dar și fluctuația procurorilor, existența unor parchete mici, neatractive, care funcționează cu un număr redus de procurori (organizarea cu o mai mare frecvență a concursurilor de admitere în magistratură conform art. 33 din Legea nr. 303/2004); neocuparea posturilor vacante de procurori și personal auxiliar, precum și diferențele existente între volumul de activitate al unităților de parchet. Se propun modificarea competenței materiale și funcționale, reorganizarea parchetelor prin desființarea unităților mici cu redistribuirea personalului, deblocarea și finanțarea posturilor vacante, redimensionarea schemelor de personal, în funcție de volumul de activitate a fiecărei unități de parchet, majorarea schemelor, modificări legislative pentru stabilizarea acestora.

O altă vulnerabilitate indicată și de parchete o reprezintă subfinanțarea sistemului judiciar și folosirea resurselor umane și materiale în cadrul sistemului judiciar, impunându-se alocarea unui buget mai mare, comasarea ordonatorilor terțiari de credite și preluarea atribuțiilor acestora de către ordonatorii secundari, adaptarea statului de funcții și de personal, ocuparea schemelor incomplete, mărirea schemelor de personal, asigurarea stabilității personalului, salarizarea corespunzătoare a acestuia, asigurarea unei dotări tehnice performante.

Alte vulnerabilități indicate de parchete se referă la ineficiența procedurilor judiciare; inexistența unei practici unitare, lipsa de reacții, în unele cazuri, în cazul încălcării independenței sistemului judiciar, sistemul inechitabil și nerealist de ocupare a funcțiilor de conducere, raportările excesive, exacerbarea ideii de independență fără responsabilitate; lipsa de atractivitate pentru ocuparea funcțiilor de conducere, preponderent la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, a căror conducere se asigură în mod perpetuu prin delegare, dubla subordonare a organelor de poliție.